

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprte strani
stran 7, 8, 9, 10

Ranković in Djilas izginila iz Godčevega muzeja

Satanski verzi

Temeljna banka Gorenjske

70 ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

Skupnost slovenskih občin ni več potrebna

Kranj, 7. junija - Delovanje Skupnosti slovenskih občin ni več potrebno, podoben razmislek bi bil potreben tudi za Skupnost jugoslovanskih mest, sodi kranjski izvršni svet.

Denarja manjka na vseh koncih in krajih in vse kaže, da so začeli temeljito varčevati tudi v občinskih proračunih, kajti ne dogaja se več le to, da bi vsakomur priškrtnili nekaj denarja, temveč se odločajo za radikalne varčevalne posege. Najprej bodo seveda prečrtali tisto, kar bodo najlažje pogrešali. Kranjski izvršni svet je tako na zadnji seji že sklenil in predlagal občinski skupščini, naj uveljavi stališče, da delovanje Skupnosti slovenskih občin ni več potrebno. Podobna mnenja drugih občin je bilo pred kratkim moč slišati tudi na svetu gorenjskih občin.

Propad Skupnosti slovenskih občin se je pravzaprav že začel, ko je zaradi pomanjkanja denarja prenehalo izhajati glasilo Občan, ki je predstavljalo informacijsko vez med slovenskimi občinami. Sploh pa je gradivo o usmeritvah Skupnosti slovenskih občin, ki je bilo po-

vod za razpravo, polno tožb o pomanjkanju denarja.

Na seji kranjskega izvršnega sveta so sodili, da bi morali kmalu ukiniti tudi Skupnost jugoslovanskih mest, ki vključuje tudi 23 slovenskih, saj je njeno delovanje prav tako neučinkovito, poleg kopice gradiva in dvo do tri-dnevni seminarjev po Jugoslaviji kaj drugega ne počne.

Prav bi bilo seveda, da bi Kranjčani in Gorenjci pometli tudi pred svojim pragom in ukiniti vse tisto, kar bomo lahko pogrešali, že večkrat je bilo namreč moč slišati dvome o smiselnosti medobčinskih družbeno političnih organizacij oziroma vsaj o njihovi deprofesionalizaciji. Vse kaže, da je na obzorju tudi njihova racionalizacija, v Kranju jo že obravnavajo v zvezi komunistov in v socialistični zvezi.

M. Volčjak

Ugotovitve sanitarnega inšpektorja

Mokar ni priletel iz mešalnice

Škofja Loka, 8. junija - V zvezi s pomladno oživitvijo rdeče rjavega mokarja na Trati je sanitarni inšpektor Justin Zorko 1. junija pregledal KŽK-jevo mešalnico in enajst hiš v njeni neposredni okolici. Letos so nadležne žuželke opazili samo v dveh hišah (Trata 2 in 13), in to že zgodaj spomladi. Inšpektor Zorko ugotavlja, da je bila mešalnica pred leti lahko začeto žarišče mokarja, od koder se je razširil v okoliške hiše in v določeni razvojni obliki (jajčeca) tudi preživel, da pa glede na letošnje zaščitne ukrepe v mešalnici leglo ni bilo tu. Inšpektor je predlagal takojšnjo dezinfekcijo v prizadetih hišah in sporazumno reševanje problema med ljudmi in vodstvom mešalnice.

Iz delovnih nalogov je inšpektor razbral, da je Zavod za zdravstveno varstvo Maribor 30. marca opravil dezinfekcijo vseh prostorov obrata mešalnice, silosov, sten silosov in okolice, da je bila 3. aprila narejena fumigacija treh silosov, strojnice in kleti, 5. aprila deratizacija vseh prostorov mešalnice in 28. maja ponovljena dezinfekcija v enakem obsegu kot 30. marca.

Pri pregledu analiz, ki jih opravlja Kmetijski inštitut Slovenije, je inšpektor ugotovil, da v vzorcih, vzetih 30. marca, inštitut ni zasledil nobenih živih razvojnih oblik rdeče rjavega mokarja. Našel je le riževega in žitnega žižka, na kar so v mešalnici odgovorili s takojšnjo fumigacijo (5. aprila). Inšpektor je pregledal tudi vse prostore obrata mešalnice, okolico oziroma zunanje stene. Odkril ni nobene vrste živih insektov, kar pa je glede na dezinfekcijo tri dni prej tudi razumljivo.

H. Jelovčan

V Medvodah deseti zlet tabornikov

Medvode, 8. junija - Zveza tabornikov Slovenije prireja vsake štiri leta skupno taborjenje ali taborniški zlet. Letošnji, ki bo že deseti po vrsti, bo od 1. do 10. julija v Medvodah, kjer bodo s tem obeležili tudi 35-letnico taborništva v Šiški, dan borcev in 1000-letnico Medvod. Prireditelji pričakujejo, da se ga bo udeležilo okrog dva tisoč članov slovenske taborniške organizacije, sicer pa so na taborjenje povabili tudi tabornike iz drugih republik in pokrajin, tabornike in skavte iz zamejstva in predstavnike sorodnih organizacij po svetu, s katerimi sodelujejo slovenske taborniške enote. Program zleta bo izražal pestro taborniško dejavnost, obogatila pa ga bodo še druge organizacije in društva.

C.Z.

Srečanje upravljalcev avtokampov Slovenije in Istre

Dobri zgledi vlečejo

Lesce, 8. junija - Turistično društvo Lesce, ki upravlja tudi avtokamp Šobec, prireja jutri, v soboto, ob desetih dopoldne na Šobcu srečanje upravljalcev avtokampov Slovenije in Istre. Udeleženci se bodo seznanili z dejavnostjo leškega društva in z računalniško podprtim poslovanjem avtokampa, si ogledali rekreacijski park in si izmenjali izkušnje. Da je srečanje prav na Šobcu, ni naključje. Šobec se uvršča med najboljše kampe v Jugoslaviji, saj ga svojim članom priporočajo skoraj vsi evropski avtoklubi in tudi sloviti ADAC. Kamp, ki obsega 70 hektarov travnatih in gozdnih površin ob reki Savi in majhnem jezeru in lahko sprejme do pet tisoč gostov, ima le dva redno zaposlena, sicer pa je njegova posebnost tudi ta, da veliko dela opravijo prostovoljni člani turističnega društva in drugih društev v kraju in okolici.

C. Z.

"Človeški rod je v svoji zgodovini izpostavljen dvema vrstama nevarnosti - tako potresom in požarom kot tistim nesrečam, ki jih človek povzroča sam, če omenim samo vojne in ekološke nesreče. Zaskrbljujoče je, da se ta druga vrsta nesreč vse bolj povečuje in čedalje bolj ogroža obstoj človekove civilizacije. Sam vidim rešitev Zemlje, izgubljenega planeta v vsemirju tudi v veliko bolj varčnem obnašanju do energije. Ne smemo dovoliti, da bomo našim vnukom zapustili slabše pogoje, kot so jih naši starši pustili nam. Varčevati moramo v odnosu do gospodarskega razvoja, iz manj napraviti več, to pa je ekonomija, kamor še nismo prišli. Če hočemo rešiti ekološko moramo bistveno spremeniti model gospodarskega razvoja, to pa morajo spoznati vsi in prav v osveščanju vidim tudi veliko vrednost kranjskega festivala" je med drugim na svečani otvoritvi 4. mednarodnega ekološkega festivala v Kranju dejal slavnostni govornik predsednik slovenskega predsedstva Janez Stanovnik.

Festival se danes, v petek, 8. junija ob 20. uri v kinu Center zaključuje, najboljšim filmom pa bodo podelili tudi posebna priznanja.

(V.B.)

Foto: Gorazd Šinik

Gorenjke, Gorenjci!

Današnji Gorenjski glas smo izdali v povečani nakladi 53.000 izvodov in ga bodo dobila vsa gospodinjstva na Gorenjskem. Veseli bomo, če ga bodo tudi tisti, ki ga običajno ne berejo, vzeli v roke in prebrali, še bolj pa nas bo veselilo, če boste izpolnili anketno na 29. strani in nam jo poslali. Veseli bomo tudi vsake nove naročilnice.

Prvi del časopisa je po vsebini enak rednim številkam, v drugem delu pa objavljamo številna reklamna sporočila, ki vam prav tako prinašajo veliko koristnih obvestil in napotkov.

Uredništvo

Škofja Loka, 6. junija - Osnovna šola Blaž Ostrovhar iz Škofje Loke je bila gostiteljica sportnih iger učencev v gorenjskih oddelkih delovnega usposabljanja. 42 učencev je tekmovalo v treh disciplinah, teku na 30 metrov, skoku v daljino in metu žogice. Med mlajšimi so se v skoku v daljino najbolje izkazali Tadej Guna iz zavoda v Kamni Gorici, Mateja Novak in Aleš Ajdovec iz Kranja. V metu žogice so bili najboljši Gregor Možina z Jesenic, Aleš Ajdovec iz Kranja in Elvedin Cerić z Jesenic. Najboljši tekači pa so Gregor Možina, Aleš Ajdovec in Tadej Guna. Pri starejših pa so najbolje skakali v daljino Jože Čož, Boris Ris in Anica Drčar, vsi iz Kamne Gorice. V metu žogice so bili prvi trije Sandi Sadl iz Kamne Gorice, Irlet Vukalič z Jesenic in Simon Arh iz Kranja; tekli pa so najbolje Vukalič, Čož in Ris. -Foto: G. Šinik

Odličja ZSMS

Že tradicionalno so v sklopu majskih prireditev mladih podelili v slovenskih občinah srebrne znake ZSMS - najvišja priznanja za delo v mladinski organizaciji na občinski ravni. Na Gorenjskem so jih prejeli: v Radovljici: Suzi Adžič, Branko Maček, Andrej Korošec, Marijana Zupan, Pavel Žerovnik, OO ZSMS Mošnje, Center za informiranje in propagando in NK "Mladina" Begunje; v Trzinu: Miro Hladnik, Goran Peharc in Janko Meglič; na Jesenicah: Irena Marčič, Uroš Smolej, Zlata Kovač, Herman Debelak, OO ZSMS Kranjska Gora, posebno priznanje meseca mladosti pa je prejel Nedeljko Radzenović; v Kranju: Lidija Čeferin, Janez Vencelj, Marko Murko, Bojan Selan in Robert Šipec; v Škofji Loki letos niso podelili priznanja nikomur.

Omenimo še, da je zlati znak ZSMS letos z Gorenjske prejel tudi Jeseničan Darko Mliakar, zlato ptico pa tudi igralec kranjskega Prešernovega gledališča Ivo Godnič - pogovor z njim boste lahko prebrali v torkovi številki na kulturni strani.

V. Bešter

Novo politično gibanje

Ustanovitev Zelenih

V nedeljo, 11. junija, od 15. ure naprej bo v Mostecu v Ljubljani potekala ustanovitev skupščina gibanja Zelenih Slovenije. Kot so zapisali v temelje svojega programa, bomo Slovenci od tega dne bogatejši za družbeno in politično gibanje, ki bo združevalo ljudi na osnovi skupnega interesa in ne na osnovi ideologije. Po načelu deluj lokalno in misli globalno - kot del narave in njen skrbnik ne pa gospodar bodo poskušali povezati vse, ki so jim visoko prisotni v hierarhiji vrednot tudi ekološki cilji.

Ob ostalem so pripravljali gradiva za nedeljsko ustanovno skupščino na vidno mesto zapisali, da bodo prihodnje leto na volitvah sodelovali s svojimi kandidati in lastnim razvojnim programom.

Več o novem političnem gibanju v naši republici bomo zapisali na junjski mladinski strani Gorenjskega glasa.

V. Bešter

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

Sejem civilne zaščite - V Kranju bodo danes zaprli mednarodni sejem sredstev in opreme za civilno zaščito, ki ga je v torek odprl predsednik predsedstva SR Črne gore dr. Branko Kostić. V okviru te največje jugoslovanske strokovne prireditve je bila na železnici v Kranju tudi posebna vaja, ki jo je pripravil Republiški štab CZ Slovenije. Več o sejmju, vaji oziroma spremljajočih prireditvah na 30. strani. - A. Z. - Foto: F. Perdan

Okužba v kranjskogorski osnovni šoli

Zbolelo 136 otrok

Kranjska gora, 8. junija - Ob koncu maja je po podatkih Zdravstvene postaje Kranjska gora zbolelo 136 otrok iz osnovne šole v Kranjski gori.

Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske je 1. junija obvestil občinsko komisijo za nalezljive bolezni v pojavu črevesnih nalezljivih obolenj v osnovni šoli Jeseniško - bohinjkega odreda v Kranjski gori. V času od 23. do 25. maja je po podatkih zdravstvene postaje Kranjska gora od 367 šolskih otrok zbolelo 136 otrok ali 37 odstotkov z znaki črevesnega nalezljivega obolenja, kot so splošna slabost, povišana temperatura, bruhanje in driska. Nekaj učencev je imelo milejše znake in so lahko še obiskovali pouk.

Zdravstvena postaja Zdravstvenega doma Jesenice je nato ponovno obvestila Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske, da se bolezen širi na družinske člane otrok. Do tega datuma je obolelo tudi 20 odraslih oseb.

V sodelovanju z Zdravstvenim domom Jesenice, sanitarno inšpekcijo Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, je Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske sprejel nekaj ukrepov. Odzeli so vzorce vode, hrane, brisov na čistočo, v šoli so izvedli dezinfekcijo, starši obolelih otrok, ki so zaposleni v živilstvu, nekaj dni niso smeli na delo, pripravili pa so tudi anketo o pojavu obolenj.

Na osnovi dosedanjih preiskav, ki jih je opravil kranjski zavod, niso mogli ugotoviti izvora obolenj, potekajo pa še epidemiološke raziskave.

Predstavniki sanitarne inšpekcije so opozorili, da je samo zajehtje na Srednjem vrhu, iz katerega se napaja tudi vodovod za naselje Kranjska gora, delno problematičen, saj je voda pred kloriranjem bakteriološko oporečna. Vodo pa stalno klorirajo in ne bi smela biti izvor za okužbo.

D.Sedej

Platno in škarje v rokah občinske vlade

Kranj, 7. junija - Zagrožene splošne stavke v zdravstvu vsaj v kratkem ni pričakovati, čeprav se je o njej govorilo za 12. junij. Posebna delegacija zdravstvenih delavcev, ki je bila ta teden pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta, je namreč dobila zagotovilo, da je vlada z ukrepi, sprejetimi na aprilski skupščini, storila svojo dolžnost do zdravstva in da so zdaj na potezi občinski izvršni sveti.

V gorenjskih občinah so večinoma že povečali prispevno stopnjo za zdravstvo, tako v Radovljici, ki je bila donedavna v tako kritičnem stanju, kot je danes Kranj, v Trzinu in Škofji Loki, kjer je poskočila skupna prispevna stopnja, medtem ko je jeseniška že tako ali tako med najvišjimi v Sloveniji. Le kranjski prispevek za zdravstvo caplja na 60. mestu med slovenskimi občinami, čeravno je zdravstvena skupnost domala pred polomom, računski zdravstvenih organizacij pa čakajo na plačilo tudi po tri mesece. Zaradi tega je ohromljeno zdravstvo po vsej Gorenjski, saj iz kranjske vreče prihajata dve petini denarja gorenjskim zdravstvenim organizacijam. Slednje imajo že dolgo težavo z likvidnostjo, zaradi česar morajo najemati posojila za plače. Pa plače v gorenjskem zdravstvu (v nasprotju z nedavno stavkajočimi šolniki) niso največja težava. V strukturi stroškov bruto osebni dohodki namreč predstavljajo kakih 45 odstotkov vseh sredstev, glavina pa odpade na gmotne stroške. Teh ni mogoče odmisli, če zanje zmanjka denarja, lahko zdravstvene ustanove kar zaprejo vrata.

V Kranju do danes še nikjer ni bilo javno rečeno, kako bo občinska vlada v zvezi z zdravstveno prispevno stopnjo reagirala na vrženo žogico iz republike. Jo bo povečala kljub pritiskom, da je treba razbremeniti gospodarstvo, bo šla v kompromisno prerazdelitev sredstev med družbenimi dejavnostmi (skupno je namreč kranjsko gospodarstvo kar dovolj obremenjeno, saj je ta občina po skupni prispevni stopnji v gornji polovici med slovenskimi občinami) ali bo uganila kaj tretjega? Korak bo morala storiti, zlasti zdaj, ko je republiška vlada prevzela tudi odgovornost za morebitno kršenje zveznega interventnega zakona.

D.Z.Žlebir

Služenje vojaškega roka

Kranj, 5. junija - Konec maja je republiški sekretar za ljudsko obrambo seznanil vse občinske upravne organe za ljudsko obrambo v Sloveniji z določili zveznega zakona o vojaški obveznosti. Zakon in dopolnjena določila v njem namreč opredeljujejo, da naborniki, ki so vpisani na posamezne fakultete, visoke ali višje oziroma druge šole, na katerih se pridobivajo znanja, ki jih ni mogoče pridobiti v JLA, začno služiti ali odslužijo vojaški rok, ko končajo fakulteto oziroma ustrezno višjo ali visoko šolo; najkasneje pa do konca koledarskega leta, ko so stari 27 let. To določilo velja za študente medicine, veterine, elektrotehnike, strojništva in obramboslovja.

Zaradi usklajenosti na tem področju je moral Center za razvoj univerze že do 25. maja poslati seznam nabornikov, ki letos končujejo srednje šolanje. Do 20. junija pa morajo našteje šole obvestiti republiški sekretariat za ljudsko obrambo o vpisanih v prvi letnik, hkrati pa opredeliti, kateri študentje bi odšli na služenje vojaškega roka po končanem šolanju oziroma študiju. Zato jim ob vpisu v prvi letnik na potrdilo »predlagajo tudi odložitve služenja vojaškega roka«. Takšna potrdila morajo naborniki oziroma študenti predložiti upravnim organom najkasneje do 5. avgusta. Tisti, ki bodo zaradi popravilnih izpitov potrdila o vpisu lahko predložili šele po 15. septembru (do 5. oktobra), bo služenje vojaškega roka odloženo predvidoma do konca prvega letnika študija na fakulteti oziroma eni od naštetih višjih šol. Potrdila o odložitvi služenja oziroma študiju pa morajo predložiti upravnim organom tudi vsi redni študentje na omenjenih šolah in tisti, ki so se med študijem vpisali na drugo šolo, ali pa se pripravljajo na izpite.

A. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Čveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavri-Žlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Trzin, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Sinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Volžič** (lektoriranje).

Naročnina za 11. trimesečje 52.500 din

Nalov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijaveja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Grožnja štrajka visi v zraku

Uskladitev plač do 10. junija

Ljubljana, 8. junija - V Ljubljani se je v ponedeljek, ko so tudi v škofjeloški in kranjski občini številni šolski kolektivi stavkali, sestel republiški odbor sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti. Odbor na izvršilne organe in skupščino Slovenije ter skupščine interesnih skupnosti ponovno naslavlja svoje zahteve, predstavljene na protestnem zboru v Cankarjevem domu 31. maja in v zahtevah stavkovnega odbora v Ljubljani.

Sporočilo stavkovnega odbora pri občinskem odboru sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja Škofja Loka

Solidariziramo se s prizadevanji ljubljanskega mestnega odbora sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti v njihovih zahtevah za ureditev materialnega položaja šolstva s posebnim poudarkom na zahtevah: - povečanje deleža družbenega proizvoda za vzgojo in izobraževanje na 5 do 5,5 odstotka za izboljšanje razmer otrok, učencev, študentov in delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti; - reorganizacijo številnih ustanov v vzgoji, izobraževanju in znanosti, ki bo zagotovila racionalno in učinkovito delovanje sistema vzgoje, izobraževanja in znanosti; - zahtevamo neodvisnost sindikata od izvršilnih organov oblasti in organizacij političnega sistema.

Podpiramo zahteve, ki jih republiški sindikat naslavlja republiški skupščini in izvršnemu svetu.

Zahtevamo: - izdelavo nacionalnega programa in v njegovem okviru program vzgoje in izobraževanja ter opredelitev obsega njegove izvedbe v skladu s potrebami in možnostmi družbe; - sistem svobodne menjave dela ni ustrezen, zato predlagamo, naj se financiranje uredi enotno za vso republiko in da vlada in parlament prevzmeta tudi odgovornost za financiranje in uresničevanje; - končno besedilo slovenske ustave naj vsebuje določbe, ki bodo omogočile sistemsko ureditev financiranja vzgoje in izobraževanja ter drugih družbenih dejavnosti; - naj se ne zavirajo nastajajoči demokratični procesi in politična sproščanja ter prizadevanja za pravno državo, ker se le na tak način izoblikuje zavest, da je naša edina rešitev vstop v razviti svet z znanjem, ki ga omogoča odgovoren odnos družbe do izobraževanja.

Predsednica stavkovnega odbora Sely de Brea Šubić

Stavkovni odbor posebej poudarja, da vzrok za stavko niso osebni dohodki, ki so trenutno poravnani v okviru zakonskih možnosti.

Komunisti o prenovi v lastnih vrstah in političnem pluralizmu

Zahteva po nacionalni partiji

Škofja Loka, 8. junija - Včerajšnja razprava v občinskem komiteju zveze komunistov v Škofji Loki je izzvenela kot klic političnim in državnim vrhovom, naj vendarle naredijo kaj konkretnega za ureditev gospodarstva, za boljše življenje ljudi, kar je osnovni pogoj tudi za večji politični mir. Sicer pa kaže posebej omeniti razpravo Matjaža Tičarja, enega mlajših članov komiteja, ki je izpostavil zahtevo po nacionalni slovenski partiji in njenem nacionalnem programu.

»Podoben masakr, kot si ga je pred kratkim pred groženimi očmi celega sveta privoščila kitajska vlada, imamo tudi sami na Kosovu. Dogajanja okrog sojenja ljubljanski četverici samo potrjujejo, da je sila postala že način za urejanje problemov. Nadaljujejo se pritiski na Slovenijo. Zato je čas,« je dejal Matjaž Tičar, »da slovenski komunisti začnemo govoriti o nacionalni partiji. To, kar hočemo doseči na jugoslovanski ravni, je namreč utopija. Kot narod smo v preteklosti že večkrat dokazali, da nekaj veljamo, a žal vedno potegnemo Cankarjev krajši konec. Od slovenske partije moramo zahtevati nacionalni program.«

Matjaž Tičar je nakazal tudi nekaj iztočnic za oblikovanje takega programa. Na prvo mesto je postavil prizadevanja za bogatejši socializem, za socializem po meri ljudi, za katerega bi komunisti z nacionalnim programom morali angažirati vse Slovence, ne samo partijsko desetino. Drugo je odpiranje v Evropo v gospodarskem, kulturnem in predvsem narodnem smislu. Del slovenskega naroda živi v Evropi, v Italiji in Avstriji; Evropa 92 nam omogoča, da spet pridemo skupaj, da v njej in z njo tudi živimo. Tretje: zveza komunistov mora priznati nove strankarske zveze in razna gibanja, mora sprejeti partnerstvo, z njimi najti nacionalno sintezo in s

Republiški odbor v skladu z izjavo izvršnega sveta 2. junija pričakuje uskladitev osebnih dohodkov v vzgoji, izobraževanju in znanosti na raven gospodarstva najkasneje do 10. junija. V občinah, kjer ne bo uskladitve, poziva vse občinske organizacije sindikata, naj ustanovijo stavkovne odbore in v skladu s stavkovnimi pravili organizirajo enodnevno stavko.

Ker so ostale zahteve sindikata dolgoročneje, republiški odbor pričakuje od skupščine Slovenije na zasedanju 21. junija

rešitve, ki bodo omogočale sistemsko spremembo v vzgoji, izobraževanju in znanosti, ter sklepe, s katerimi bo povečan delež družbenega proizvoda za vzgojo in izobraževanje. Odbor bo pred začetkom novega šolskega leta ponovno ocenil uresničevanje svojih zahtev ter zahtev stavkajočih. Če ne bo izboljšanja, bo organiziral protest celotnega slovenskega šolstva in znanosti ter zahteval odgovornost izvršnega sveta skupščine Slovenije ter vodstev samoupravnih interesnih skupnosti.

H. J.

Srečanje gorenjskih invalidov

Radovljica, 9. junija - V dvorani Zadržnega doma na Lancovem bo jutri, 10. junija, ob 15. uri, tradicionalno, petnajsto srečanje težkih invalidov Gorenjske, Kamnika in Domžal. Pričakujejo prek 200 invalidov. V kulturnem programu bodo sodelovali: Vida Učakar s citrarmi, članica radovljiškega društva invalidov Ljubica Jančar s svojo poezijo, Janez Hočevar - Rifle in Maja Boh z zabavnim programom ter ansambel Karavanke. Vsi nastopajoči so se odrekli honorarju. Srečanje so z denarnimi prispevki omogočili radovljiški obrtniki.

D. Z.

Prihodnjo soboto v Ribnem

Srečanje aktivistov OF

Jesenice, 8. junija - Okrožni odbor aktivistov Osobodilne fronte jeseniškega okrožja organizira v sodelovanju z občinsko konferenco SZDL Radovljica prihodnjo soboto, 17. junija, v lovskem domu v Ribnem pri Bledu srečanje aktivistov OF nekdanjih okrajev in okrožja Jesenice. Na srečanju bodo spregovorili o aktualnih nalogah in političnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji. Srečanje se bo začelo ob desetih dopoldne, v Ribno pa bo ob pol desetih odpeljal z avtobusne postaje Bled (pri hotelu Jelovica) tudi posebni avtobus.

C. Z.

mora nacionalni program slovenske partije postaviti odločne cilje do leta 2000: da slovenski narodni dohodek doseže raven dohodka v Avstriji, na Portugalskem, v Španiji; da razvijamo le ekološko energetsko neoporečno gospodarstvo, damo potrebno podporo akciji 2000 mladih raziskovalcev, kot narod pa moramo zagotoviti denar za kulturo, šolstvo, zdravstvo. S tem, ko pustimo, da učitelji štrajkajo, da v bolnišnicah zapirajo oddelke, jemo sami sebe.

Z nacionalnim programom bi Slovenci morali nastopati tudi v Jugoslaviji, ne popuščati od avnojskih načel in na teh temeljih graditi sintezo skupnega življenja, ki ne nazadnje pomeni tudi bolj pošteno porazdelitev finančnega bremena; le-to za Slovenijo ne bi smelo preseči meje osmih odstotkov, medtem ko sedanjih delež znaša roparskih 30 odstotkov!

H. Jelovčan

tem pot v boljši, bogatejši socializem.

Na gospodarskem področju

Občinska vlada in sindikat za skupno mizo

Sindikat se bo "vtikal" v gospodarstvo

Škofja Loka, 8. junija - Povod za skupni sestanek izvršnega sveta in predsedstva loškega sindikata je bil očitke sindikata, da so njegova stališča in pripombe v zvezi z gospodarstvom, ki jih je posredoval na dveh skupščinah (prvič ob poročilu o uresničevanju lanske resolucije, drugič ob oblikovanju letošnjega razvojnega programa) prezrte. Ali to pomeni, da se sindikat ne sme "vtikati" v gospodarstvo, pokazati, kaj ni prav, če so zaradi tega prizadeti delavci? Sindikat se bo pojavljal v zaščitniški vlogi, je odločno dejal predsednik Sandi Bartol, pa naj bo to vodilnim ljudem v gospodarstvu, v občinski vladi oziroma upravnih organih vseh ali ne.

Kot je na skupni seji uglajeno dejal Sandi Bartol, ne gre za obračunavanje z izvršnim svetom, posameznim upravnim organom ali celo posameznikom v njem. Radi bi predvsem povedali, da se sindikat prenavlja, da postaja delavski in da se bo tako tudi obnašal. »Letos smo imeli v tovarnah že trideset delovnih pogovorov, trikrat posvet predsednikov, štiri odmevne prekinitve dela. Pomeni, da delamo, in to v okviru sistema, ne na ulici.«

Tudi v sindikatu se včasih, podobno kot v izvršnem svetu, kjer se ogibajo "vtikanja" v gospodarstvo, sprašujejo, ali ne posegajo preveč v pristojnost izvršnega sveta oziroma upravnih organov, ko pretresajo posamezna področja družbenega in gospodarskega razvoja v občini. Vendar

ne, saj se ne doukajo vseh tem, denimo, ekologije, urbanizma. Ko pa se pojavi gradivo o razvoju gospodarstva v občini, analiza gospodarskih rezultatov, vprašanje stanovanjske gradnje, reagirajo in ga po svojih strokovnih močeh ocenijo. Mnenja seveda posredujejo naprej, v skupščino, kjer pač imajo oziroma naj bi imeli svoje partnersko mesto pri dogovarjanju in odločanju. Tako je sindikat med drugim nastopil proti realnemu padanju plač, o katerem piše letošnji razvojni dokument občine, tako ima sindikat najbrž tudi pravico vprašati, ali se denar občinske rezerve uporablja za prekvalifikacijo delavcev, ali bodo delavci lahko gradili stanovanja in podobno.

Na svoja vprašanja in pobude sindikat pričakuje vsaj korektno odgovore, če že

ne zaslužijo bolj tehtne obravnave in upoštevanja.

Skupna seja je vendarle prinesla marsikaj dobrega. Kot prvo je razčistila odnos izvršnega sveta kot predstavnika kapitala, ki je (še) družbeni, in sindikata kot predstavnika delavcev do gospodarstva. Prav je, da se sindikat "vtika" tja, kjer je slabo, da terja boljše plače, programe, hkrati pa mora tudi vedeti, koliko akumulacije lahko v podjetju pojejo za plače. Ponekod namreč že nimajo kje zveti.

Na skupni seji so se dogovorili tudi za način spremljanja gospodarstva v prihodnje. Metodologija prikazovanja rezultatov poslovanja je namreč preživela, ker ne kaže objektivne slike. Sindikat pogreša primerjavo podjetij loške občine s panogo, saj se proizvodnja kruha, denimo, ne more primerjati s proizvodnjo čevljev. Izvršni svet je sprejel pobudo sindikata, da se pri spremljanju gospodarstva bolje izkoristijo podatke SDK, banke, Gospodarske zbornice oziroma splošnih združenj ter da večji poudarek prikazu likvidnosti podjetij.

H. Jelovčan

Jeseniška Železarna posluje bolje in uvaja zanimive novosti

McKinseyjeva primerjava z najboljšimi

Jesenice, 6. junija - Iz jeseniške Železarne prihajajo vesti o boljšem poslovanju, kar vliva upanje, da se bo izklopala iz težav in izgube. Iztočnica za pogovor z BORISOM BREGANTOM, direktorjem jeseniške Železarne, pa so tudi zanimive in vznemirljive novosti, ki se jih lotevajo v zadnjem času.

"Slišimo, da Železarna posluje bolje, kaj to pomeni?"

"Pomeni, da je tekoči rezultat poslovanja pozitiven, dosežemo načrtovane količine in vrste proizvodnje, stroški so v pričakovanih mejah, pokrivate jih z vrednostjo prodanega blaga, nekaj pa nam ostane tudi za akumulacijo. Obe jeklarni, stara in nova dobro delata, prekoračujeta načrtovane količine, kar zmanjšuje fiksne pa tudi druge stroške in lastna cena jekla je bližja sprejemljivi. V predelovalnih obratih delo normalno poteka, blago lahko prodajo. Tudi na cenovnem področju so razmere boljše, kot so bile v zadnjih letih."

"Jih že lahko svobodno oblikujete?"

"Ne, še vedno so določene, dogovorjene z gibanjem svetovnih cen in tečaja dinarja. Vse bolj problematičen postaja 30-dnevni rok, saj se v tem času stvari spreminjajo za 30 odstotkov, že kar alergično smo na te 30 odstotne skoke, toda žal cen ne moremo popravljati sproti."

"Je moč tudi v črni metalurgiji pričakovati liberalizacijo cen?"

"Napovedana je, toda nedorečena. V Jugoslaviji liberalizacijo cen povežemo z liberalizacijo uvoza, vendar popolne liberalizacije uvoza jekla ni nikjer na svetu, vsaj v pametnih deželah ne, povsod imajo takšno ali drugačno zaščito, če drugega ne, uvajajo antidampinške procedure. Pri nas pa naj bi ga popolnoma sprostili, kot da bodo s tem rešena cenovna vprašanja. Saj cena ni samo rezultat našega boljšega ali slabšega dela, stroški so posledica celotnih dogodkov v gospodarstvu. In v negospodarstvu. Tudi kritike, da je naše jeklo dražje od uvoženega, so včasih težko dopovedljive."

"Kakšna je po vaši oceni trenutno cena elektrike?"

"Osnovna cena bi morala biti ekonomsko zanesljiva, z njo bi se v proizvodnji dalo držati, če dosežemo ustrezne parametre porabe, toda problem ni v tem, temveč v dodatku za razvoj, ki dosega 30 odstotkov. Metalurgi trdimo, da bi ga morali prišteti k ceni in ga obravnavati kot strošek, ne pa ga oblikovati iz dohodka, saj mora biti zaradi tega naš profit 30 odstotkov večji. Podobno je z drugimi gorivi, skoraj nikoli se ne konča samo s ceno po ceniku, vselej je še dodatek iz dohodka."

"Kaj pa oskrba s surovinami, zdaj je to v glavnem staro železo?"

"Dokler ni deviznih problemov ni posebej problematična. Tako pravim, ker smo bili navajeni že na nemogoče razmere, vsaka nabava je problematična, če drugega ne, je cena problematična. Seveda pa to zahteva zadosten izvoz na konvertibilna tržišča in zadostno klirinško menjavo, prek nje se oskrbujemo s precejšnjim delom surovin. Skratka, če imate denar, dobite vse."

"Kako ocenjujete napovedane ukrepe v zvezi s klirinško menjavo, celo sovjetska stran uvaja dovolilnice?"

"Črna metalurgija ni bila nikoli problematična, vsaj Slovenske železarne ne, naša menjava je izravnava, če izvažamo po nižjih, potem tudi uvajamo po nižjih cenah. Problem je nastal, ker nekateri samo izvažajo po visokih cenah in s tem na vzhodu povzročajo visoke uvozne cene, drugi, ki potem samo uvajajo, pa po visokih cenah ne najbolj kvalitetne robe nočejo kupiti. Ukrepi bi bili za nas neprijetni, če bi se vzhodni partnerji zaradi nekaterih jugoslovanskih ukrepov začeli drugače obnašati in bi to povzročilo motnje."

"Iz jeseniške Železarne zadnje čase prihajajo vesti o zanimivih novostih, prvi na Gorenjskem ste potegnili potezo pri odkupu kreditov, prvi ste upeljali tako imenovano"

no valilnico podjetij, naročili ste McKinseyjev projekt. Kaj se dogaja v Železarni, od kod naenkrat toliko novosti, idej?"

"Odložili smo hudo breme, saj nam niste verjeli, da smo bili leta 1987 in 1988 v strahotni zagati zaradi cenovnih nesorazmerij, tako velike so bile, da nam nihče ni verjel. Investicijo smo gradili v razmerah, v kakršnih v svetu ne gradi nihče, pa smo jo vendar zagnali. Zdej smo šele prišli malo do sapa in počnem stvari, ki bi jih morali že prej, pa zaradi ni bilo časa, ker smo se vsakodnevno borili za obstanek."

"Odkup kredita je seveda poslovna poteza?"

"Eden največjih problemov jeseniške Železarne so visoke finančne obremenitve kot posledica razmeroma visokih deviznih kreditov. V letošnjem prvem tromesečju so stroški financiranja znašali 53 milijard dinarjev mesečno, bruto osebni dohodki pa 61 milijard dinarjev, pri 532 milijardah eksterne realizacije. Zaradi revalorizacije domačih kreditov in tečajnih razlik pri tujih kreditih je izhod samo eden: če imate denar, hitro odplačajte kredit. Ko smo ustvarili nekaj akumulacije, smo jo namenili za odkup kreditov, pod razmeroma ugodnimi pogoji, saj nas bo na koncu dolar veljal približno 60 centov."

"Kako ugodno je to?"

"Ne država, ne podjetja pri nas niso sposobna odplačati kreditov, zato jih veselo reprogramiramo, za javnost je to lepo, toda najmanj kar je, z novo tečajno vrednostjo je večji, druga stvar pa je obrestna mera, vsako leto se doda še kakšen odstotek, kar pri tujem kreditu ni malo. Odkupujemo 10 milijonov dinarjev. Stvar je danes praktično 'zavezana', odkup bomo realizirali z izvozom, tri mesece bomo dodatno izvažali in tako s 6 milijoni dolarjev izvoza odplačali 10 milijonov dolarjev kredita. Ali je poteza najbolj pametna, bo pokazal čas, poslovno vzeto je pozitivna, podobne so ocene vseh finančnih institucij, riziko je v bistvu samo eden: v Jugoslaviji se špekulira, da kreditov sploh ne bo treba odplačati."

"Kaj niste prvi, ki tako pravi?"

"Takšna je resnica. Ali pa se špekulira, da odkup še manjši, saj vem, da recimo Peru odplačuje kredite po 3 cente za dolar. Toda, nikoli ne bi želel živeti v Peruju."

"Naslednja novost v Železarni je tako imenovana valilnica podjetij, kakšni so rezultati po prvem krogu?"

"V ZDA imamo na specializaciji človeka, ki jo bo kasneje peljal, saj potrebujemo"

dotatno znanje. Združiti želimo vse možnosti, da bi čim prej prišli do ekonomskega učinka, naš drugi cilj pa je zaposlitev. Usposobili bomo prostor, namenjali nekaj akumulacije, za dobre projekte in zamisli seveda, ki bodo presejana skozi cedilo, potem pa participirali pri rezultatu podjetja. Želimo si predvsem razvojne projekte, po prvem krogu imamo več različnih projektov in idej, gre predvsem za plazma znanja, ki potrebuje še denar, da bi ga lahko ustrezno ponudili tržišču. Zanimivi so zlasti nekateri projekti s področja finalizacije naših proizvodov, dve ideji pa sta povsem raziskovalni in predstavljata poslovni riziko."

"Nikakor torej nimate negativnega odnosa do tega, da se vaši strokovnjaki ukvarjajo z novimi podjetji, boljše rečeno posli, v Kranju se denimo boje, da bi jim s tem ušli?"

"Najboljši grede tja, kjer so najbolj uspešni, poskušajmo torej biti mi najbolj uspešni. Kadri nam beže, to je ena izmed naših kriz, poskušajmo jih torej zadržati, z idejami, z novimi pristopi, tudi z nagrajevanjem."

"Delavcev imate pa preveč?"

"Primernejše bi bilo vprašanje, koliko bi jih bilo ravno prav. V zadnjih sedemnajstih mesecih smo v Železarni število zaposlenih zmanjšali za 680, z naravnim odlivom, zaposlitvena vrata pa so odprta le študente, delavce z visoko in višjo izobrazbo ter povratnike iz JLA, ostali so bili sprejeti samo kot izjema. Produktivnost smo povečali za 10 odstotkov, prej pa smo se borili z desetinko. Nekaj je seveda doprinesla nova jeklarna, ki je bila za mnoge v Sloveniji prava groza, mi smo pa natančno vedeli kaj delamo, k čemu težimo. Ustavili smo martinaro, ustavili smo plavže, ostali so le dimniki, ki jih je tehnično težko podreti, zato še stojijo. To pa je že iztočnica za McKinseyjev projekt."

"To je projekt za Slovenske železarne?"

"Za vsako železarno posebej in za vse skupaj. Na Ravnah in Štorah je vključena le metalurgija, pri nas pa je tako prepletena s predelavo, da smo vključili vso železarno. Razgovori z McKinseyjem segajo v lansko leto, letos pa je projekt intenzivno stekel. McKinsey je ena od svetovnih svetovalnih firm, ki ima na področju metalurgije izkušnje in ogromno podatkov. Gre v bistvu za primerjalno analizo, ki ne ugotavlja le stanje, temveč ga primerja z najboljšim na tujem področju, če hočeš biti konkurenčen moraš biti konkurenčen najboljšemu. Konzultantsko delo bo končano do začetka avgusta, potem pa nam ostane, da vse zahteve, rešitve, predloge in cilje uresničimo."

"Se projekt nanaša tudi na izbor izdelkov, spomnim se, kako je dr. Peter Kraljič, direktor McKinseyja v Zahodni Nemčiji v lanskem pogovoru za naš časopis dejal, da ima jeseniška Železarna preveč izdelkov, da bi se morala bolj specializirati?"

"Ena od točk projekta je tudi 'miks' programa, torej rast, padec in analiza, se je vanj zavlekel tudi neuspešen izdelek in zakaj se je, ker si nanj pozabil ali ker ga moraš imeti, je torej to napaka ali ne. Sicer pa zdaj analiziramo vse elemente, od priprave in izdelave surovega jekla, do valjanja in metalurške obdelave, analiziramo vse segmente poslovnih dogodkov, tudi kombinacijo tržišč. Primerjamo z najuspešnejšimi na našem področju in ugotavljamo odstopanja v porabah, produktivnosti, stroških kapitala, razmerju med osnovno proizvodnjo in nadgradnjo itd. Ponekod odstopanja niso velika, drugod so prve slike šokantne, na splošno pa lahko že rečem, da največji problem ni investicija, temveč organizacija dela in znanje, pri tem se danes v svetu dosega prednosti. Angleži recimo na področju produktivnosti v naslednjih dveh letih načrtujejo 150 odstotkov večjo produktivnost, če hočemo z njimi biti bitko, potem se moramo vprašati, kako bomo produktivnost povečali za 90, ne za 9 odstotkov."

M. Volčjak

Skromnost ni vselej lepa čednost

Avstrijski trgovci pridno oglašajo v naših časopisih, našim so predragi že skromni propagandni lističi.

Naša revščina je vsepovsod vse bolj opazna, v podrobnostih pa je naravnost subtilno slikovita. Morda še kdaj prelistate kakšno tujo, seveda zahodno revijo in med prsti vam šušti svilen papir, oči pa božajo čudovite barve. Le kdo ne bi "nasedel" reklamnim oglašom, ki na kar najboljši način ponujajo kar najboljšo blago. Še bolj razkošni in pisani so prospekti in katalogi, vsaj mesec za kanček spremenjeni, da s pravimi cenovnimi prijemi privabljajo kupce. Seveda ni potrebno pojasnjevati, čemu vse to, vsakomur je jasno: konkurenca je huda.

Ker je onstran Karavank blaga preveč, si išče kupce tudi tustran, oglasi avstrijskih trgovcev so celo v Delu postali že običajna stvar, čeprav se jih je pred leti kot "spornih" najbolj branilo. Zdej pa je prav s pomočjo oglasov zlahka moč razbrati, po kakšno blago se naši ljudje vozijo čez mejo.

Kako naj s tem reklamnim dirkalnim konjem tekmuje naše štirano, vedno lačno reklamno kljuse. Kako naj razvujenega avstrijskega kupca privabimo k nam, kako naj mu povemo, po kaj se mu spleča priti, kako nakup lahko združi s prijetnim izletom in dobrim kosilom. Saj prihajajo po živila in vedo, katera so pri nas zanje cenejša, toda kako naj jih privabi tudi kaj drugega, ne samo svetovno znane Elanove smučič in Planikina Adidasova obutev.

Nasvet, kaj napraviti, je seveda na dlani. Le k sosedom se je treba ozreti in ubrati podobno pot. Tudi v avstrijskih, zlasti koroskih časnikih in revijah naj se pogosto pojavljajo reklamni oglaš s povsem določeno ponudbo, seveda pa tudi splošni članki ("kupiti" jih je moč na različne načine), ki opevajo lepote naše dežele, njeno turistično in trgovsko ponudbo. V poštnih nabiralnikih naj se med kopico njihovih znanjedo tudi naši reklamni lističi, prišlekom naj jih delijo na meji, obiskovalcem na sejnih, razstavah itd. Oblike so torej več ali manj znane, potreben je interes, ideje in seveda denar.

Interes se zaradi padca naše kupne moči poraja počasi, do brij idej še ni, denarja pa tako ali tako manjka na vseh koncih in krajih, reklamo marsikdo še vedno pojmuje kot nepotreben in drag strošek, čeprav prav pri ekonomski propagandi velja pravilo, da skromnost ni lepa čednost. Propagandna akcija za privabljanje kupcev in izletnikov z avstrijske Koroske, v katero se je vključila tudi Medobčinska gospodarska zbornica v Kranju, označuje prav skromnost, saj je prva poteza z reklamnimi lističi veljala 50 milijonov dinarjev, v časniku Kleine Zeitung pa je bilo objavljenih nekaj plačanih člankov. Ponedeljkovo odločitev za ponovno, večji natis lističev pa je spremljal predvsem strah, koliko bo to stalo, nihče ni na glas razmišljal, koliko bi lahko zaslužil. V opravičilo velja dodati le, da ličen, barvni prospekt velja onstran Karavank le 20 pfenigov, pri nas pa...

M. Volčjak

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

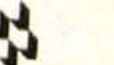
Najslabše plače imajo frizerji(ke)

Preglednica o osebnih dohodkih v kranjskem gospodarstvu v letošnjih prvih treh mesecih kaže, da naposled prihaja do večjih razlik med delovnimi organizacijami, kar je vsekakor odraz vse večje odvisnosti plač od poslovnih rezultatov. Da ne bi koga popadla zavist, ne bomo navajali, kje imajo najboljše plače, temveč bomo raje pogledali, kje so plače najslabše. V Kranju so najslabše plačani frizerji in frizerke Brivsko frizerskega podjetja Kranj, ki so v letošnjih prvih treh mesecih v povprečju dobili le po 1.054 tisoč dinarjev (sto starih milijonov). Pa naj še kdo vpraša, zakaj jim dopolne ni mar za stranke, popoldne pa pridno strižejo in frizirajo po domovih, kako pa naj bi se drugače prebili skozi mesec. Pa tudi sicer je moč pričakovati, da se že čez nekaj let družbena podjetja s tovrstno storitveno dejavnostjo ne bodo več ukvarjala, saj zasebnim podjetnikom ne bodo konkurenčna.

Dva projekta za boljše delo

V Iskri Elektromotorji Železniki bodo skušali z dvema projekta izboljšati delo. Prvi je "Projekt 90", s katerim naj bi posodobili celotno tehnologijo od samih tehnoloških postopkov do opremljenosti delovnih mest, s tem bi povečali produktivnost, stabilizirali kakovost izdelkov in jih pocenili. Druga projektna naloga pa zajema celotno materialno poslovanje, z njim nameravajo predvsem določiti točno pot in čas, kjer se material nahaja, koliko časa in koliko je izmeta. Zdej ni čas za stokanje, temveč čas, ko lahko za uspešno poslovanje največ napravimo sami, predvsem z večjo odgovornostjo do dela, pravi direktor Elektromotorjev Tone Rakovec. Pri prodaji namreč nimajo večjih težav, zlasti pri izvozu ne, saj je na tujem povpraševanje po njihovih izdelkih celo večje, kot jih lahko naredijo, doma pa se morajo seveda kar najbolj spretno prilagajati trgu (padcu življenjske ravni). Analize za prihodnje leto pa kažejo, da se bo v Zvezni republiki Nemčiji konjunktura za njihove izdelke nadaljevala. Zahtevi po kakovosti pa bodo sledili s pomočjo tujega kredita v višini 3,4 milijona dolarjev, ki jim je bil pred kratkim odobren.

NOVOSTI

Nastavki za škropilnice

Kranjska Agromechanika, ki se ukvarja predvsem z izdelavo različnih škropilnic, redno že izdeluje posebne nastavke za škropilnice, s pomočjo katerih jih je moč prilagoditi za škropljenje s fungicidi. V bistvu gre za dokaj preprost nastavek razpršilne šobe, ki je prirejena tako, da celotno rastlino obda z zaščitnim filtrom. Če se bo v praksi dobro izkazala, jo bodo s pridom uporabljali predvsem pridelovalci krompirja, ki jim skrbi nenehno povzročajo listne uči oziroma krompirjeva plesen. Z ustreznim škropljenjem je namreč moč celo pri slabšem semenu pridelati znatno več krompirja, torej ne zgolj s herbicidi, ampak tudi s fungicidi. Dobršen del teh nastavkov je odvisen od uvoza (šobe), zato bo njihova cena hitro spremenljiva.

Inovativni predvsem v manjših podjetjih

V Sloveniji je lani inovacijski dohodek znašal 200 milijard dinarjev, kar je predstavljalo 20 odstotkov akumulacije gospodarstva. Inovacijska dejavnost je bila organizirana v več kot 300 delovnih organizacijah, v njej pa je sodelovalo vsaj 30 tisoč zaposlenih. Delavci iz neposredne proizvodnje so prispevali predvsem manjši izboljšave, poklicni raziskovalci, konstruktorji in tehnologi pa večje inovacije. Inovatorji so dobili 7 odstotkov inovacijskega dohodka. Značilno je, da so največji uspeh pri uveljavljanju inovativnosti dosegli v manjših podjetjih, nekaterih se je tako celo posrečilo odpraviti likvidnostne probleme, ilustrativni primeri so Vepias Titovo Velenje, Impol Slovenska Bistrica in Alpijske Železnice.

H. Jelovčan

Tehnik "razpada" na tri podjetja

Razvezo olajšujejo čisti računi

Škofja Loka, 8. junija - S tako malo pompa in krega kot grede narazen trije Tehnikovi tozdi - Gradbeništvo, Komunala in Projektno biro - doslej gotovo še ni šel noben kolektiv v škofoješki občini. In če ne bi bilo v njem Komunale z dejavnostjo posebnega družbenega člena, ki je do neke mere vendarle stvar "države" in o katere osamosvojitvi se bo morala izreči občinska skupščina, bi šla reorganizacija najbrž kar neopazno mimo oči javnosti.

Kot je dejala direktorica Tehnika Meta Krže-Podlipnik, so bili Gradbeništvo, Komunala in Projektno biro v bistvu že zdaj tri podjetja v podjetju. Različna vsebina dela jih je le narahlo povezovala, celotno sodelovanje pa je slonelo na principu tržnosti oziroma načelu "čisti računi, dobri prijatelji". Pomeni, da se že zdaj tozdi, ki mu je šlo slabše, ni mogel zanašati, da mu bo račun plačeval drugi, ki se mu je boljše godilo. Skratka, skupno je bilo predvsem ime. Celotna delovna skupnost skupnih služb, ki se ob

vsaki razdružitvi pojavi kot problem, je Tehnikove tozde povezovala le na kadrovske, informacijskem in pravno-samoupravnom področju dela.

V Komunali so se bolj ali manj umetno spletenih niti že nekajkrat poskušali osvoboditi. Z zakonom o podjetju so dočkali pravi argument. Komunala je z naslednjim letom poslovala kot javno podjetje posebnega družbenega člena, medtem ko se bodo gradbinci in projektanti organizirali zgolj po zakonih trbova. Gre torej za bistvene ekono-

omske razlike; komunala, ki je v občini edino tovrstno podjetje s široko paleto družbeno-pomembnih dejavnosti (vodovod, kanalizacija in mehanske biološke čistilne naprave, deponija komunalnih odpadkov, odvoz odpadkov, pokopališče Lipica, pogodbeno čiščenje ulic in trgov, košnja in vzdrževanje zelenice, zimska služba in podobno) je v nekem smislu monopolist in se mu kot takemu ni treba toliko boriti za delo, za vsakega naročnika, kot se morata tozda gradbeništvo in projektiva, ki v veliki konkurenci predimenzionirane dejavnosti (glede na denarne možnosti investitorjev) iščeta svoj "prostor pod soncem".

Ob ločitvah navadno padajo hude besede, kolikšen kos premoženja komu pripada. V Tehniku so meje jasne, toliko bolj,

ker ima vsak tozdi svoje prostore, stroje, ljudi, denar. Sliši se smešno, vendar imajo skupne le počitniške zmogljivosti, kjer pa so deleži prav tako različni. "Razveza" tudi nikjer ne bo povzročila presežka delavcev niti ne potrebe po dodatnih zaposlitvah.

O novi organiziranosti Tehnikove komunale bo torej še ta mesec rekla svoje škofoješka skupščina. To je tudi priložnost za občino oziroma komite za družbeno planiranje in urejanje prostora, da skupaj z bodočim Komunalnim podjetjem prouči možnost opravljanja nekaterih dejavnosti družbenega člena (denimo upravljanje tržnice), ki jih doslej ni, zakon o komunalnih dejavnostih pa jih opredeljuje.

KRATKE Z GORENJSKE

Zeljlo si igrišče - V krajevni skupnosti Mavčiče na desnem bregu Save v kranjski občini, kjer poleg gasilcev mladi precej zavzeto delajo tudi v športnem društvu, imajo sicer trenutno dve igrišči. Eno je ob nanovo nastalem Kranjskem jezeru pod cerkvijo, drugo pa onkraj magistralne ceste. Obe igrišči pa sta za nogomet in za druge športne aktivnosti premajhni oziroma neprimerni. Čeprav si že precej časa prizadevajo, da bi našli primerno zemljišče oziroma uredili igrišča na zemljišču, kjer so bile med gradnjo vodne elektrarne barake delavcev oziroma izvajalcev, se stvari zatikajo in nekako ne premaknejo. Sicer pa prostor za igrišče v krajevni skupnosti ni edini problem. V vodstvu krajevne skupnosti so vedno bolj prepričani, da bi čimprej morali za ta del (okrog jezera) sprejeti prostorske dokumente. Na sliki: Igrišče pod cerkvijo je premajhno in zaradi bližine hiš ter jezera tudi neprimerno. - A. Ž.

Drugo srečanje Kranjskih Janezov

Sovodenj - Turistično društvo Sovodenj pripravlja 25. junija ob 15. uri v Novi Oselici pri Sovodnju že drugo srečanje Kranjskih Janezov. Tokrat bodo najprej zapeli himno Janezov in razvili svoj prapor, potem pa se bo program vrtil okrog težav in vragolij Janezov. Ustanovili bodo tudi Demokratično zvezo vseh Janezov. Program, napovedujejo, bo trajal dobro uro, potem pa bo za ples z igral Janez Kogovšek. Prireditelji vabijo vse Janeze na srečanje. Sprejeli jih bodo s kruhom in soljo ter jih vpisali v poseben register. A. Ž.

Harmonikarji v Begunjah

Begunje - Turistično društvo Begunje bo v nedeljo, 11. junija, na rekreacijskem prostoru Krpin v Begunjah organiziralo tekmovanje diatoničnih harmonikarjev pod naslovom Amaterske melodije 89. Prireditelj bo tokrat že enajstič zapored in se bo začela ob 10. uri. Tako kot doslej, bo prvi del prireditve gorenjsko prvenstvo, v nadaljevanju pa bo revija harmonikarjev iz vse Slovenije in tudi iz zamejstva. Na gorenjskem prvenstvu z dvema skladbama lahko nastopi vsak (ne glede na starost); prva melodija pa mora biti partizanska. A. Ž.

Sodobna tržnica

Radovljica - Pred štirinajstimi dnevi so začeli obratovati gostinsko-trgovski lokali v novem sodobnem objektu tržnice v Radovljici nasproti hotela Grajski dvor. Na urejenem prostoru je v objektu sedem lokalov, zraven pa je še tržnica za sadje in zelenjavo. S tem je krajevna skupnost Radovljica, ki je dala pobudo za ureditev tega središčnega dela mesta, zagotovila kulturnejšo in sodobno ponudbo, omogočila lažji dostop domačinom in turistom ter poskrbela tudi za lepši videz mesta. Hkrati s tržnico so uredili tudi grajski park ob njej, kjer so zasadili več sadik gabra in postavili nove klopi. Zagradili so tudi divje stezice v parku čez zelenice. (rj)

Revija harmonikarjev

Kranj - V društvu upokojencev v Kranju v Tomšičevi 4 bodo pripravili revijo harmonikarjev na diatoničnih harmonikah. Takrat pa nameravajo »odpreti« tudi »furmansko mizo«, ki jo imajo v društvu že od ustanovitve. Dogodek nameravajo svečano proslaviti, saj za to mizo vedno sedijo stari znanci, ki so najprej postreženi z vipavcem. Slovesnost pripravlja Tone Kopic - Jelenov Franc pod domače, ki je še edini »furman« v Kranju. (ip)

Najlepša postaja

Kamnik - Tudi letos je železniška postaja v Kamniku ena najlepše urejenih. Na peronu imajo tri palme in veliko rož, pod peronsko streho pa vise iz lesa izdelane košarice, v katerih je polno cvetja. Na stenah imajo slike, ki so jih kupili v oddelku turistične ekonomske propagande pri Gospodarski zbornici Slovenije. Posebej skrbno so letos očistili in zasadili z rožami in zelenjem mali park severno od postajnega poslopja. 13. maja, ko je v Kamnik pripeljal muzejski vlak, pa so na platujo severno od postaje odprli tudi dva kioska Slovenijaturista. Pa še eno posebnost ima postaja. Prek zvočnikov na postaji posredujejo potnikom tudi oddaje Radia Ljubljana. Tovrstno »ponudbo« ima v Sloveniji samo še postaja v Metliki. (bb)

Stojnica na Trati, kiosk v Frankovem naselju

Zakaj dvojna merila?

Škofja Loka, 8. junija - Na seji občinske skupščine prejšnji teden so krajanji Trate zastavili zanimivo delegatsko vprašanje. Če na kratko povzamemo smisel, gre za nestrinjanje z dvojnimi sanitarno-tehničnimi merili pri prodaji sadja in zelenjave kioskih. Krajanji so vprašanje utemeljili s tem, da Danica Limani brez najosnovnejših pogojev (voda, kanalizacija) pred restavracijo Alpetour na Trati lahko prodaja blago v kiosku, medtem ko so inšpektorji od Bečfari Bečirjana, ki je februarja zaposlil za dovoljenje za postavitev kioska v Frankovem naselju, ob ogledu zahtevali odpravo vrste pomanjkljivosti.

V občinskem komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora pojasnjujejo, da so zahteve pri prodaji sadja in zelenjave v kiosku drugačne, ostriše kot pri stojnični sezonski prodaji. Limani Danica ima na Trati dovoljenje za stojnično prodajo, medtem ko ima stalno prodajo organizirano na tržnici v Škofji Loki (skladišče) oziroma ob stari stavbi Odeje, od koder tudi oskrbuje stojnico na Trati.

Papirji so torej v redu. Limani Danica ima že osem let dovoljenje za sezonsko prodajo sadja in zelenjave pred Alpetourovo restavracijo na Trati, in sicer od marca do konca novembra. Očitno pa je, kot po izjavi krajanov Trate ugotavljajo v komiteju, Danica Limani prestopila prag stojnične prodaje oziroma dovoljenja, če je prodajo organizirala po načinu stalnega prodajnega mesta; zanjo, kot rečeno, veljajo drugačna, zlasti sanitarno-tehnična merila. Pravo resnico bo ugotovila tržna inšpekcija.

Bečfari Bečirjan je 17. maja dobil obrtno dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave v kiosku v Frankovem naselju, potem ko je odpravil pomanjkljivosti, ki jih je ob prvem ogledu ugotovila inšpekcija. Pravila so za to, da jih (večina) ljudi spoštuje, mar ne?

H. Jelovčan

Krajevna skupnost Brezje pri Trziču

Cesta na Visočce, najprej pa kanalizacija

Brezje pri Trziču, 8. junija - V krajevni skupnosti Brezje pri Trziču, ki ima okrog 400 prebivalcev v naseljih Brezje pri Trziču, Hušica, Visočce, Hudi graben, v novem naselju Sleme in dveh vikend naseljih in sicer na Motanah in za Vazom, se s športnimi prireditvami jutri začne letošnje krajevno praznovanje. V soboto, 10. junija, ko bo tudi tokrat v ob 20. uri slavnostna seja s kulturnim programom, se namreč spominjajo leta 1943 in odhoda 14 domačinov z Brezij in okoliških vasi pod gorami v partizane. Da bo ob letošnjem krajevnem prazniku na programu vrsta različnih športnih prireditev pa seveda tudi ni naključje, saj je že nekaj časa v krajevni skupnosti zelo delovno prav športno društvo. Še več, je eno najbolj aktivnih športnih društev v krajevnih skupnostih v Sloveniji in je pred približno mesecem dni za to v Vinkovcih dobilo celo zvezno priznanje.

Športna aktivnost v tej srednje veliki krajevni skupnosti v trziški občini pa ni edina, s katero se zadnja leta lahko pohvalijo. Tu so potem še gasilci, borci, predvsem pa v zadnjih letih ni moč prezreti velike aktivnosti vodstva oziroma celotne krajevne skupnosti. Ko so v krajevni skupnosti sprejemali program za to srednjeročno obdobje, je bil le-ta morda bolj podoben neuresničljivim željam kot pa realnim možnostim, čeprav niso vanj zapisali prav nič takega, za kar bi jim morda lahko kdo očital, da se zmišljujejo. Pa vendar so do danes precejšen del tega programa že uresničili.

»Pred tremi leti se je v krajevni skupnosti skupaj s sosednjo krajevno skupnostjo Leše začela velika telefonska akcija,« je pred dnevi, ko smo se že v predprazničnem razpoloženju srečali s predstavnikoma krajevne skupnosti, povedal predsednik sveta Ivan Kokalj. »Predlanskim, ko smo za krajevni praznik imeli asfaltirano tudi vpadnico oziroma glavno cesto v vas Brezje, so potem telefoni postopoma tudi zazvonili. Postopoma pa smo v zadnjih letih gradili tudi prizidek k Domu družbenih organizacij in ga lani potem tudi dokončali. Tako so prostore dobili gasilci. Urejali pa smo hkrati tudi dvorano in oder v Domu, kjer smo uredili tudi ogrevanje. Trenutno bodo v dvorani potrebna sicer še manjša dela, vendar nam je doslej uspelo, da smo prostore uredili tako, da vanje lahko sprejemamo kogarkoli. To pa je nenazadnje pomembno tudi zato, da bomo objekt v prihodnje lažje vzdrževali.«

Pred mesecem dni pa so v krajevni skupnosti dobili tudi prenovljeno trgovino. S preskrbo so se v zadnjem času v krajevni skupnosti namreč kar precej ukvarjali. Po

Ivan Kokalj

Po današnjem namiznoteniskem turnirju bo jutri (sobota) ob 18. uri na programu društveni turnir v balinanju za ženske, ob 20. uri pa slavnostna seja s kulturnim programom, v katerem bo nastopil tudi dramski umetnik Polde Bibič. V nedeljo se bodo potem nadaljevala tekmovanja v balinanju in odbojki, v terek prihodnji teden pa bo na programu gasilska vaja. Praznovanje bodo zaključili konec prihodnjega tedna, ko bo v soboto najprej vrtna veselica, na kateri bo igral ansambel Gorenjski muzikantje s pevko. V nedeljo, 18. junija, pa bo na Ježah še nogometni turnir za pokal krajevne skupnosti.

tem pa je Mercator sedanjo trgovino v Domu družbenih organizacij prenovil in jo deloma preuredil tudi v samopostrežno. S to investicijo, ki je veljala okrog 80 milijonov dinarjev, so problem, kot ocenjujejo, za nekaj časa rešili. Tako kot pri uresničevanju dosedanjega programa ni šlo zgolj za širša družbena sredstva, se zavedajo, da bodo tudi v prihodnje morali za večje akcije napeti tudi sami vse sile.

»Čeprav denarja primanjkuje, smo se odločili, da od nekaterih komunalnih nalog ne smemo odstopiti,« pravi Franc Fajfar, član sveta krajevne skupnosti, ki je zadolžen za komunalne zadeve. »Še ta mesec naj bi se začela akcija za urejanje kanalizacije v spodnjem delu vasi Brezje in na Visočah. Za oba kraja imamo že cevi. Računamo pa, da bomo nalogo opravili predvsem z lastnim delom. Razen tega pa nas čaka tudi asfaltiranje približno kilometra dolgega odseka ceste

Franc Fajfar

Lani so pri Domu družbenih organizacij dokončali tudi prizidek in tako poskrbeli za prostore za gasilsko društvo...

na Visočce. Čeprav bi tudi ta cilj radi uresničili še letos, trenutno bolj kaže, da bo cesta asfaltirana prihodnje leto.»

Vsekakor pa, kot pravi Franc Fajfar, kanalizacija in cesta na Visočce ne bi smela biti posebno velik problem. Tako kot so na primer doslej člani športnega društva urejali igrišča in s skupnim dogovorom v krajevni skupnosti nenazadnje uredili tudi celotno okolico doma, se nameravajo lotiti tudi kanalizacije in ceste.

Z aktivnostjo mladih in oceno, da je bilo v zadnjih letih v krajevni skupnosti veliko narejenega, pa se je strinjal tudi predsednik gasilskega društva Alojz Meglič, ki je hkrati tudi predsednik krajevnega združenja borcev. »Naše društvo ima okrog 260 članov skupaj s podporniki, še posebno aktivni pa so tudi mladi. Na letošnjem občinskem gasilskem tekmovanju je naša pionirska gasilska desetina do 14. leta osvojila drugo mesto. Sicer pa imamo zdaj prostore za garažami urejene in tudi opremljene smo. Tako nas letos čaka le še nekaj manjših del pri notranji ureditvi prostorov. Kar pa za deva bližnje krajevno praznovanje, je bogat program pripravilo prav športno društvo. Mi pa se v praznovanje vključujemo z gasilsko vajo. A. Žalar

Alojz Meglič

Čiščenje greznic do konca junija

Jesenice, 8. junija - Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so govorili o načinu zaračunavanja stroškov za odvoz odpadkov. Traktorski odvoz s cisternami.

Zanesljivo je med najbolj pogostimi vprašanji, ki jih v zadnjih letih postavljajo delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice delegatsko vprašanje o zaračunavanju odvoza odpadkov. Čeprav pri Kovinarju nenehno dokazujejo, da je najbolj racionalno zaračunavanje po stanovanjski površini gospodinjstva, Jeseničani želijo, da bi plačevali odvoz odpadkov po številu oseb v gospodinjstvu. Pri Kovinarju obljublajo, da bodo te vrste zaračunavanja komunalnih stroškov ponovno proučili in dali v razpravo delegatom.

Precej hude krvi je bilo v zadnjem času tudi zaradi plačevanja prispevkov za odpadne vode, ki jih plačujejo vsi občani. Posebej v odmaknjenih krajih, v Podkorenu, Ratečah, Kranjski gori in Mojstrani so se pritoževali nad dodatnim prispevkom, ki se namenja za delovanje čistilne naprave na Jesenicah. Nanjo pa seveda niso še vsi priključeni, zato se jim je zdelo nelogično, da plačujejo prispevek.

Pri jeseniškem Kovinarju so se zato odločili, da zastonj praznično greznice po vsej občini. Tako so doslej v Kranjski gori in v Podkorenu opravili 106 brezplačnih črpanj. Ocenjujejo, da bodo delo opravili do konca junija. Tako na prometni magistralni cesti od Kranjske gore do Jesenic ne bo več traktorjev s cisternami, ki zdaj ob prometnih konicah ovirajo promet. Na več očitkov, zakaj odpadke prevažajo s traktorji, pri Kovinarju odgovarjajo, da nikakor nimajo denarja za kamionski prevoz, saj tak tovornjak stane danes kar 160 starih milijard dinarjev. D. Sedej

Srečanje pihalnih orkestrrov

Lesce, 9. junija - Pihalni orkester Verige Lesce bo jutri (sobota) prireditelj in gostitelj 15. srečanja pihalnih orkestrrov Sozda Slovenske železarnice. Godbeniki iz železarn Štore, Jesenice, Ravne in Verige Lesce, slednji pa so povabili na srečanje tudi člane pihalnega orkestra Naša sloga - Babiči iz Umaga, bodo po

Jože Avsenik

srečanju od pol dvanaestih pred Verigo v Lescah nastopili ob 14. uri v Zdraviliškem parku pri hotelu Park na Bledu.

»Lani je bila sicer zaradi denarnih težav tradicija vsakoletnih srečanj pihalnih orkestrrov Slovenskih železarn za leto dni prekinjena. Vendar so se v sindikatih letos dogovorili (v Verigi za to skrbi Nada Koder), da bomo tovrstna srečanja prirejali tudi v prihodnje. Tako smo tokrat za Ravenčani na vrsti Leščani, prihodnje leto pa bo 16. srečanje v Štorah,« je pred jutrišnjim srečanjem povedal Jože Avsenik, ki je član leske godbe že od ustanovitve (prihodnje leto bodo praznovali 35-letnico), predsednik pihalnega orkestra pa že 27 let. »Sicer pa je v našem orkestru okrog 10 do 12 članov že od ustanovitve, vsa leta pa že vodi orkester Branko Lacko, ki bo jutri vodil tudi skupni nastop v Zdraviliškem parku na Bledu. A. Ž.

Brunarica pri Krivi ščuki

Ribolov, čolnarjenje, postrvi...

Praše, junija - Že četrto leto ima Ribiška družina Kranj v Prašah pri Mavčičah ob jezeru v kranjski občini manjšo brunarico, na Bregu ob Savi pa so jo odprli lani. Če ob koncu tedna ne veste, kam bi, vam svetujemo, da obiščete Krivo ščuko v Prašah.

Jana Dežman

Obe brunarici, ki so ju v zadnjih letih zgradili s prostovoljnimi oziroma udarniškim delom, ki je bilo tudi neke vrste obveza za vsakoletno članstvo v Ribiški družini Kranj, sta, od kar je po izgradnji vodne elektrarne v Mavčičah za jezero nastalo jezero, doslej edina objekta ob njem. Oba pa sta tako med ribiči kot tudi drugimi izletniki iz raznih krajev Slovenije in tudi onkraj meja, že dobro znana. Brunarico pri Krivi ščuki v Prašah, kjer smo se pred dnevi oglasili, imata že ves čas na skrbi Jana in Martin Dežman iz Mavčič, ki sta oba tudi člana Ribiške družine Kranj. »Kar cela družina, tudi hčerki in sin, smo pravzaprav člani kranjske Ribiške družine,« je pripovedovala Jana Dežman. »Ne le domačini in ribiči, tudi številni izletniki zadnja leta radi prihajajo semkaj k obali jezera v Praše. Vedno imamo na voljo pijačo in seveda poleg jedi na žaru obvezno tudi ribe. Prodajamo dovolilnice za ribolov, na voljo pa imamo tudi tri čolne, ki jih izposojamo. Zadnje čase pa je brunarica pri Krivi ščuki še posebej znana po piknikih, za katere se odločajo posamezne skupine. Takrat mož peče ribe ali druge jedi na žaru, jaz pa skrbim, da gostje niso žejni.«

Brunarica pri Krivi ščuki: poleg ribolova in čolnarjenja tudi pikniki...

ške družine pa so tudi povedali, da je jezero že zelo bogato po različnih ribah, saj ves izkupiček od obeh brunaric vlagajo nazaj v jezero. Ribolov na dovolilnico se največkrat lepo poplača, saj so v jezeru potocene postrvi in šarenke, lipani, ščuke, podusti, kleni in različni ribji drobiž. In če se boste že odločili za piknik pri Krivi ščuki, vam svetujemo, da se zanj pravočasno dogovorite z Jano ali Martinom Dežmanovima; lahko tudi po telefonu (064) 40-235. A. Žalar

Ekologija na filmu

ČAS JE ZA NOVO RAVNOVESJE

Kranj - Na letošnje kranjsko filmsko prireditev je organizatorju Interfilmu Kranj uspelo v žirijo povabiti dr. Gemo Maury-Lechon, znanstvenico, ki se kot članica številnih znanstvenih ustanov in delovnih skupin po vsem svetu posveča biološkim vprašanjem, seveda tesno povezanim z obvarovanjem naravnega okolja in človeka in njem. To pa je bila tudi tema letošnjega kranjskega festivala.

Ta teden je minil v znamenju svetovnega dneva varstva človekovega okolja. Če bi z naravo, svojim okoljem ravnali po naravnih zakonih, sploh ne bi prihajalo do ekoloških problemov. Se vam zdi, da se človek ni rodil s priloženim odnosom do narave in če se je, kaj je zdaj narobe?

»Mislim, da človek vendarle ima ta odnos prirojen, toda žal ga ne poslušamo, pravzaprav ga ne zna več poslušati niti razvijati. Življenje pa je človeku naložilo na ramena toliko, da tega, kar ima v sebi, ne zna uporabljati več v pravem in koristnem smislu. Na stopnji otroka vse to, kar ga obdaja, močnejše čuti, toda še ne razume, ne dojema razumsko. Kot odrasel pa seveda pozabi, kaj je kot otrok naravnega čutil do okolja, ima pa seveda celo vrsto drugih znanj. Otroška naravnost in izkušnje odraslih pa je očitno težko hkrati razumeti in uporabljati. Zato delamo napake, obenem se prav teh napak bojimo. Filmi na festivalu kažejo prav ta strah - človek dela napake prav iz strahu pred njimi.«

Ali drugih možnosti človek napram naravi nima?

»Ima jih, tudi filmi so to pokazali. Možnosti so velike, le raziskati jih je treba, to je naša naloga. Res pa je, da se okolje, različne ekonomije različno lotevajo iskanja teh možnosti, različno se odzivajo na svoje probleme glede odnosa do narave. Mislim, da so nekateri filmi dobesedno krik po pomoči za reševanje nekaterih problemov. To je pomembno - ta krik na pomoč, sicer bi še naprej delali še večje napake. Zato si pomagamo s poučnimi filmi, znanstvenimi filmi, povsod se nakazujejo rešitve.«

Kot znanstvenica ste se veliko ukvarjali s posledicami človekovega ravnanja. Se vam zdi, da človek lahko živi v harmoniji z naravo, ali pa bo vedno delal

napake, ki se bodo kot bumerang vračale nadenj?

»Mislim, da je harmonija možna, končno smo vsi bitja narave. To so pokazali tudi nekateri filmi, na primer Zelenica v puščavi, Mir na ledu. Stik z naravo je torej možen, toda vsakdanje življenje nas ne sili dovolj, da bi v sebi našli to, kar imamo, namreč sposobnost živeti z naravo v harmoniji.«

Odnos do narave je verjetno tudi vprašanje človekove kulture v najširšem smislu...

»Kultura v človeku se da meriti prav s tem odnosom do vsega, kar je okoli nas. Raven kulture, po mojem mnenju se lahko meri tudi s tem, kako človek, skupina ljudi ali dežela živi v harmoniji z naravo in v harmoniji, ki naj bi vladala tudi med ljudmi. Vendar pa prav zaradi doseženega tehnološkega razvoja že ne znamo več živeti v harmoniji. Idealo bi bilo, če bi človek znal združevati to, kar nosi naravnega v sebi in to, kar mu je prinesel tehnološki razvoj. Zato tudi produkti dela niso več v harmoniji z naravo, nekaj je narobe z njimi, vse to pa se odraža na okolju. Materialni pogoji razvoja so žal zabrisali človekov stik z naravo. Žal ravnovesje, harmonija ni nekaj samo po sebi umevno, ne da se mirno živeti v 20. stoletju, ne da bi nenehno bili boj za to občutljivo ravnovesje življenja z naravo.«

Kateri pa so po vašem mnenju najhujši problemi, ki načelnjajo naravno ravnovesje?

»Onesnaženje vsake vrste kot rezultat slabih tehnoloških rešitev. Nič manj pomemben vzrok, če ne celo najpomembnejši, je uničevanje gozdov povsod po svetu. Uničevanje gozda je rušenje ravnovesja, življenjskega ciklusa. Iztrebljamo gozdove, ker potrebujemo les, na drugi strani pa onesnažujemo zrak, da uničujemo še tisto, kar ostaja od gozda.«

Trenutno se ukvarjate z raziskovalno nalogo Biologija obnove tropskih gozdov. Je stanje teh gozdov, ki jim pravimo tudi pljuča našega planeta, lahko barometer bioloških pogojev na zemlji?

»Mednarodni raziskovalni program Global change raziskuje učinke podnebnih sprememb v biosferi. Gozdovi so tako kot morje pri tem pomemben opazovalni faktor. Ko je leta 1983 zagorel tropski gozd na Borneu, gorelo je 18 mesecev, ogenj pa je pogoltnil 3,5 milijona hektarov gozda, je tej katastrofi botrovalo več vzrokov. Izredna suša, ki je niso pomnili desetletja, je nastala zaradi spremembe morskega toka ob otoku, zmedla so se deževna obdobja, skratka nastalo je povsem drugo podnebje. Posledice so bile katastrofalne.«

Bi lahko rekli, da razvoj, ki ga spodbuja človek s svojim nenehnim snovanjem, prinaša tudi slabe strani?

»Seveda, razvoj je dosegel tisto stopnjo, ko se stranski, škodljivi učinki razvoja začnejo kopičiti in ogrožati človeka. Gozdove so na primer vedno sekali, to

da v začetku manj. Prebivalstvo našega planeta naglo narašča, tudi škodljivih stranskih učinkov razvoja je zato več. Več ljudi, več stranskih učinkov, več strupenih odpadkov, itd. Dolgo ne bo šlo več. Treba se bo potruditi in najti novo ravnovesje, sedanjega smo z naravo že močno načeli.«

Kako pa je možno najti to novo ravnovesje? Se lahko vpliva na zavest ljudi?

»Mislim, da je izjemno pomembno ljudi poučiti o teh problemih, o možnostih, ki jih imamo. Pozabili smo na vedenje, ki ga nosimo v sebi, pozabili smo, kar smo vedeli o odnosu z naravo. Zato se moramo vedno znova osveščati, informirati, ubujati v sebi tisto naravno znanje, kako živeti v ravnovesju z naravo. Zato ni nikoli dovolj napisanega, treba je na vsakem koraku spominjati, opozarjati - sicer lahko pride do nepopravljivih napak, do ogroženosti vsega življenja na planetu.«

Je življenje na našem planetu že zelo ogroženo? Je možno, da grdi odnos do okolja narave enkrat pokaže vsakemu prebivalcu planeta, da je igra izgubljena?

»Upam, da do velikih katastrof vendarle ne bo prišlo. Veliko možnosti imamo ravnati drugače, preprečiti najhujše. To pa lahko predvsem z znanjem, z zavestjo, kako je treba ravnati, živeti z naravo. Vsakdo se mora zavedati, da lahko že majhne napake ogrozijo takšna optimistična pričakovanja. Na to je treba misliti že v svoji kuhinji, ko zlivamo odplake v odtok. Skratka ravnovesje z naravo je tako zelo občutljivo, da se lahko nepopravljivo podre. Človek lahko vse uniči, toda ima tudi vse možnosti, da najde dobre rešitve in jih tudi uporabi. Upam, da bo tako.«

Lea Mencinger

Uspešna zborovska dejavnost Gorenjske

VISOKA POUSTVARJALNA RAVEN

Kranj - Konec preteklega tedna sta bila v Kranju kar dva zborovska koncerta. V ospredju je bilo zlasti Srečanje pevskih zborov Gorenjskih občin, ki smo si ga na ZKO zamislili kot prvo letno prireditev na kieselsteinskem dvorišču, kar pa je onemogočilo slabo vreme. Prireditev je bila ta zato v Gimnaziji, kjer je bil naslednji dan še letni koncert Obrtniškega moškega zbora.

Na srečanju se je predstavilo sedem gorenjskih zborov in zbor iz zamejske Koroške s skupno 280 pevci. Poslušali smo zanimiv in pester program pesmi, ki je vseboval tudi sodobne skladbe. Izvedli so ga na visoki poustvarjalni ravni, tako da je bil koncert kvalitetno eno najuspešnejših srečanj v zadnjih letih. Po mojem mnenju je koncert izvenel na višji kvalitetni poustvarjalni ravni kot oba predčasnata koncerta zborov slovenskih pokrajin v Velenju in Zagorju. Nehote se zastavlja vprašanje, ali imamo res na Gorenjskem tako dobre zборе, ali pa je bilo kvalitetno »rešeto« pevskih zvez, ki so izbirno prijavljale zbere, nekoliko luknjasto. Seveda bi lahko napake in pomanjkljivosti ugotavljali pri vsakem zboru posebej, kar pa ni moj namen, saj je za to dobro merno poskrbela strokovna komisija v sestavi prof. Janeza Boleta in prof. Matevža Fabijana. Pisna ocena vsakega zbora pa je tudi dobrodošel dokument razvoja in uveljavljanja posameznega zbora, ki tudi celotne zborovske dejavnosti na Gorenjskem.

ZENSKI ZBOR VEZENINE BLED se je pod vodstvom Andreje Peternel predstavil s pretežno znanim programom, ki pa ga je odpel v presenetljivo dobri glasovni zvočnosti, ki je redko dosegljiva v tako kratkem času zborovega delovanja. MOŠKI PEVSKI ZBOR SOLIDARNOST KAMNIK, ki ga je vodila Ivica Ropas, je dobro izbran program pesmi predstavil z dokajšnjo mero muzikalnosti in lepe glasovne ubranosti. Presenečenje večera pa je bil gotovo mladi Matevž Goršič, ki je z MEŠANIM PEVSKIM ZBOROM SVOBODA MENGEŠ pokazal velik muzikalno interpretacijski nabor. ŽENSKI PEVSKI ZBOR MILKO ŠKOBERNE JESENICE, ki ga vodi Anton Cimperman, je nastopil v precej bolj razredčeni sestavi, kot smo ga bili vajeni, vendar mu je kljub temu uspelo potrditi svojo tradicionalno visoko kvalitetno raven. MEŠANI PEVSKI ZBOR GORJANCI - KOROŠKA, ki ga vodi Jožko Pack, je program Kernjakovih pesmi zapel z značilno koroško mehko, ki seže v srce in nas vedno znova spomni na usodno raz-

deljenost slovenskega naroda. MEŠANI KOMORNI ZBOR PEKO TRŽIČ se je pod Močnikovim vodstvom glasovno discipliniral. Čuti je bilo obojestransko visoko muzikalno poustvarjalnost, ki zboru zagotavlja perspektivno napredek. OBRTNISKI MOŠKI ZBOR iz Kranja pod vodstvom Janeza Forška, se je predstavil dvakrat; najprej na srečanju, glasovno nekoliko zadržano, vendar interpretacijsko prepričljivo. Če odmislimo tenorsko glasovno intonacijo šibkost, je tudi sobotni koncert v dokajšnji meri zadovoljil kar številno občinstvo. V vzgojnega vidika pa je zlasti vredna pohvala vključitev mladinskega zbora OŠ Stane Žagar v program. Kot zadnji se je na srečanju predstavil MEŠANI PEVSKI ZBOR LUBNIK ŠKOFJA LOKA, ki ga vodi Tomaž Tozon. Zbor se je v vseh pogledih predstavil kot močno interpretacijsko in muzikalno pevsko telo z velikimi poustvarjalnimi zmognostmi. Žal pa ga v sredo slišimo v našem gorenjskem prostoru.

Miha Plajbes

ENO PESEM HOČ'MO ZAPETI

Podnart - Moški pevski zbor DPD Svoboda Podnart pod vodstvom Egrja Gašperšiča prireja jutri, v soboto, 10. junija, ob 20.45 v Podnartu koncert ljudskih pesmi v prvotni obliki. Ponovili ga bodo 16. junija, ob 20.30 v radovljiški graščini.

Ljudske pesmi so zdaj spet cenjene in zaželeno v svoji izvorni obliki, kakršno so iz roda v rod prenašali preprosti pevci. Dolga desetletja so namreč prevladovala številne priredbe in harmonizacija (dostikrat) zgrešenih prijemov; kot odgovor nanje so se pozneje lotevali skladatelji koncertnemu odru namenjenih zahtevnih obdelav.

Sporod obsega pesmi z Dolenjske, Koroške, Krasa, Štajerske, Cerkljskega, iz Zgornjesavske doline, Poljan, Sel, Bele Krajine, Savinjske doline, Prekmurja, Bilj, Kanalske doline in od drugod. Pesmi, ki se jih še ni dotaknilo nobeno šolano skladateljsko pero, pripovedujejo, kako so fantje vasovali, snubili, se oni ali dekleta poslavljali od samskega stanu, »veselo zapeli žalostno slovo«, ko je bilo treba v soldaški stan, s pesmijo spremljali letne čase in žanje povezane z njimi; pogosto opevajo zvestobo v ljubezni, znajo smešiti prilozovanja, se upirajo prisilni izbiri neveste ali ženina, se žalostijo ob slovesu od domačega kraja, pojejo o kmečkih opravilih, o kmečkih in drugih stanovih in opravilih, se ustavljajo ob življenjskih mejnikih...

E.G.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši in obeh galerijah Mestne hiše razstavlja akad. slikar Franc Vozel.

V Prešernovem gledališču še do konca tega tedna v okviru abonmaja nastopa zagrebški Teatar u gostima s komedijo M. Grčiča Juhica.

Na osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču bo jutri, v soboto, ob 20. uri koncert pobratenih pevskih zborov. Nastopajo pevski zbori: MePZ Zarja Železna Kapla, MPZ Vasilij Mirk-Prosek iz Kontovelj, MePZ Bratje Milavec iz Brežic in MePZ Svoboda Stražišče.

JESENICE - Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v razstavnem salonu Dolik razstavo slik akad. slikarke Brigite Požegar - Mulej.

GORJE - Danes, v petek, ob 20. uri bo v Domu TVD Partizan Gorje koncert Moškega pevskega zbora Bohinj in Moškega pevskega zbora Gorje.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine razstavlja člani foto krožka iz CSUI Jesenice.

V Šivčevi hiši razstavlja Tone Lapajne.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja Jože Slak.

V galeriji Loškega gradu je odprta razstava knjig iz Sovjetske zveze.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo in obenem predstavili najnovejšo knjigo Francija Zagoričnika Obsedno stanje. Ob predstavitvi sodelujejo še Ivo Antič, Marina Bohinc in dr. Tone Pretnar.

Lesce - Na osnovni šoli Fran Saleški Finžgar je jutri in v nedeljo, 11. junija do 9. do 18. ure odprta razstava izdelkov iz etnološkega muzeja v nastajanju.

LIKOVNA KOLONIJA 1989

Tržič - Včeraj se je v Domu pod Storžičem začela likovna kolonija Storžič 1989. V štirih dneh bo 19 likovnikov skušalo ujeti na papir in platna prelepo planinsko okolje. Za letošnje prireditev je Društvo tržiških likovnikov uspelo privabiti šest akademskih slikarjev, arhitekta in več grafikov iz Slovenije, Hrvaške in zamejstva, pridružili pa se jim bodo še najkvalitetnejši domači likovniki. Likovna kolonija se bo zaključila v nedeljo, 11. junija, ob 15.30 z razstavo v galeriji v Kurnikovi hiši.

KONCERT OB JUBILEJU

Škofja Loka - Pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke praznuje letos 10-letnico delovanja. Pevci, vodi jih zborovodja Tomaž Tozon, pripravljajo ob jubileju koncert in sicer nocoj ob 20.30 v osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku. Pokrovitelj zbora je Gorenjska predilnica Škofja Loka. Vstopnice so na voljo uro pred koncertom na osnovni šoli v Polubniku.

GROHARJEV TEDEN

Škofja Loka - Prosvetno društvo Ivan Grohar iz Sorice prireja od 11. pa do 18. junija tradicionalni Groharjev teden, na katerem se bo zvrstila vrsta prireditev. Ves dohodek od vstopnine je namenjen za obnovu Groharjeve domačije. Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarju.

Prireditev otvarja koncert to nedeljo ob 17. uri, na katerem nastopajo ansambel Rž iz Kranja s povezovalcem Simonom Juvan in Janezom Dolinarjem. Pokrovitelja koncerta sta Penzion Tavčar, Šmartno ob Savi in Ključavničarstvo Janez Kovač, Obrije, Ljubljana. Naslednji petek, 16. junija, ob 19. uri bodo nastopile ritmične skupine Selške doline. V soboto, 17. junija, ob 19. uri bodo odprli slikarsko razstavo jeseniškega Dolika. Zaključili pa bodo v nedeljo, 18. junija, ob 17. uri s koncertom okteta Donit, sodelujejo pa še Dušica Kunaver in Jožica Jordan.

KONCERT ZBORA VEZENINE BLED

Radovljica - Danes, v petek, ob 20.30 bo v radovljiški graščini letni koncert ženskega pevskega zbora Vezenine Bled, ki ga vodi Andreja Peternelj. Zbor, v katerem poje 21 pevk, deluje od leta 1983. Prvi poskusi, da bi v Vezeninah imeli lasten pevski zbor, so bili bolj plahi, saj terjajo redno delo v zboru visoko stopnjo pevске zavesti in discipline. Vse to pa je še težje po osemurnem delu za stroji. Vendar pa zbor vsako leto sodeluje na reviji pevskih zborov v občini, na raznih proslavah in prireditvah v okviru kulturne akcije v Radovljici. Ob zadnjem nastopu na srečanju gorenjskih pevskih zborov v Kranju je zbor prejel zelo dobre ocene. Program na nocošnjem koncertu povezuje Alenka Bole - Vrabc.

Zborovsko petje v Škofji Loki

ŠTEVILČNOST IN KAKOVOSTNA RAST

Škofja Loka - Letošnje srečanje pevskih skupin občine Škofja Loka, bilo je že petnajsto po vrsti, je bilo tako številčno, da je bilo prireditev treba deliti na dva dela: prvi del je bil v Škofji Loki, v Sorici pa so se predstavile še male vokalne skupine. Vendar pa to ni edina značilnost letošnjega pregleda pevске ustvarjalnosti, saj je prenekatera pevška skupina pokazala lep napredek.

»Žal je lepo glasbeno prireditev poslušalo v Škofji Loki malo poslušalcev. Trije moški pevski zbori - moški pevski zbor Alpina, moški pevski zbor KUD Ivana Cankarja Sv. Duh - Virmaše in moški pevski zbor Uranar zmorejo sicer več, kot so pokazali, vendar so ti zbori imeli za seboj jubileje in turneje.« je povedal predsednik Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka Valentin Bogataj. »Vse boljši postaja moški pevski zbor LTH Škofja Loka, zelo soliden pa je bil tudi moški pevski zbor Iskra Železniki. Poslušalce so navdušili tudi pevski zbor DPD Svoboda

Žiri, komorni pevski zbor Loka in mešani pevski zbor Lubnik.«

Je bil nastop malih vokalnih skupin na enaki ravni?

»Vse skupine so se dobro pripravile, tako po izboru pesmi kot glede izvedbe. Nekaj skupin pa je pokazalo tudi nadpovprečno kakovost petja - dekliški decet Kresnice iz Žirov, vokalni sekstet Dekleta z Bukovice, Škofjeloški oktet in septet DO-RE-MI.«

Čemu gre pripisati tolikšen razvoj zborovskega petja v Škofji Loki?

»Pri ZKO Škofja Loka smo pred petnajstimi leti sklenili, da je treba čedalje številčnejše pevске zbere povezati, njihovo zagnanost in uspešnost pa organizirano predstavljati javnosti. Letna srečanja so skozi vseh let petnajst let kazala kakovost skupin in njihovo umetniško rast.«

Zbori se seveda po kakovosti med seboj razlikujejo?

»Vsaka skupina želi biti kar najboljša in vsi od pevcev do zborovodij si za to iskreno prizadevajo. Pa še eno značilnost loških pevskih srečanj moram omeniti: najboljše pevске skupine niso nikoli zviška in prezirljivo gledale na ostale manj uspešne in kakovostne. Vedno so jim pomagali in svetovali, kako preseči težave in doseči višjo raven.«

Škofja Loka - v galeriji Loškega gradu so ta teden odprli razstavo knjig iz Sovjetske zveze. Organizator razstave Poslovna skupnost Papir - tisk Ljubljana je skupaj s sovjetskimi založniki izbral okoli 500 knjig z različnih področij. Med njimi ne manjka izredno zanimivih, kot so knjiga M. S. Gorbačova Perestrojka in nova miselnost za našo deželo in vrsta drugih, ki govore o sedanjem družbenem razvoju. Največ pa je knjig o športu; ne manjka pa tudi knjig o zdravju, turizmu in drugem. Razstava, ki jo je odprl pesnik Tone Pavček, predstavlja tudi izdajo jugoslovanskih knjig v Sovjetski zvezi. - F. Perdan

PREŽIVETI S PREŽIVNINO, ODREŠILNE FORMULE NI

Spostovano uredništvo Gorenjskega glasa in tov. novinarka D. Zlebir!

Najprej naj napišem, da so preživnine za otroke, posebno še za razvezane žene, ki so večinoma ostarele in bolne, veliko prenizke. Saj ne zadoščajo niti za minimalne življenjske potrebe za preživljanje. Zaradi visoke inflacije bi se morale točno vsaka dva meseca zvišati za 100 %, kar bi njihovi očetje oziroma možje tudi zmogli. Saj se plače v glavnem z redkimi izjemami redno povečujejo. Še bolj pa pokojnine. Saj prejemajo upokojenci vsak mesec dve pokojnini, ali celo 2,5 pokojnine. Ne vem, zakaj nihče ne slišati, koliko nanese poračun od 1. januarja tega leta, 30 % vsak mesec. Za mesec maj bodo upokojenci prejeli dve in pol pokojnine. To se dogaja že najmanj četrto leto. Letos prav vsak mesec dobijo po dve pokojnini. Poglejmo vaš primer: mož s 760 tisočaki invalidske pokojnine je dobil dve in pol pokojnine, kar enese 1.900.000 din. Ne vem, zakaj niti novinarji ne slišati, koliko niti, saj celo pišete v Gorenjskem glasu članek o tem, kakšne bodo pokojnine za bodoči mesec. Obveščala nas tudi TV pri Dnevniku. Ko pa je treba izračunati, koliko to znese, pa noče nihče več slišati. Povprečna pokojnina znaša toliko, kolik plača uslužbenca z visoko izobrazbo. Zakaj ne bi plačevali preživnin za svoje otroke in žene, ki so že starejše (saj sedaj so vse zaposlene), kar takrat ni bilo možnosti, ker ni bilo vrtecev za otroke, saj je trajal porodniški dopust samo 6 tednov. Še posebno če je bil otrok bolan in ni bilo mogoče dobiti varstva. To bi bilo treba vse upoštevati in tem bolnim ženam še dodatno zvišati preživnine. Na sodišče se tudi ne kaže obrniti, če nimaš denarja, kajti brez odvetnika ne dosežeš ničesar. Sploh so primeri, da se odvetnik da podkupiti, potem si samo ob denar, ki mu ga moraš navadno že vnaprej dati. Sama

vem za tak primer!!! To so brezsrčni očetje in možje, ki dajo rajši sodišču in odvetniku kot svojemu otroku ali bivši ženi. Preživnine so v glavnem vse prenizke. Kaj naj počne bolna bivša žena z 210 tisočaki preživnine in to od 1. aprila 89. To ji odrine mož od svojih 500 starih milijonov pokojnine. Za plačilo, ker ji je uničil zdravje in se zabaval z drugimi. Prosim vas, če je v vaši moči, pomagajte prizadetim z nizkimi preživninami.

Lepo vas pozdravlja vaša bralka
A. J. (naslov v uredništvu)

MED NAJBOLJŠIMI

Pod tem naslovom sem prebral članek v Gorenjskem glasu z dne 30. maja t. l.

Vesel sem, da se je podjetje PTT Kranj po ocenah inšpekcijskih služb uvrstilo v vrh najboljših. Toda moj primer, ki ni najbrž edini te vrste kaže, da je v PTT še marsikaj postoriti, da bi si prislužili tako visoka priznanja.

»Ni vse zlato, kar se sveti« — pravi stari ljudski pregovor. Navajam lastni primer, ki govori tudi o drugi, senčni strani. Ta, druga, po mojem, ne gre v pohvalo in priznanje podjetju PTT Kranj, pa niti enoti Škofja Loka in PTT dejavnosti sploh.

Sem telefonski naročnik od leta 1972. Vse svoje obveznosti sem izpolnjeval v redu in prav. Oba z ženo sva upokojenca, zelo aktivna in družbeno angažirana in primerno tem potrebam uporabljamo telefon ter plačujemo kar visoko mesečno pristojbino.

Konec leta 1988 smo kupili nov telefonski imenik, v katerem je bila nova telefonska številka (prej 61-680, nova 621-680). Dne 21.12.88 smo bili obveščeni, da so nam po službeni dolžnosti odredili spet novejšo številko (622-131), ter da nas bodo o veljavi te pravočasno obvestili. Te svoje obveznosti niso nikoli naredili. Vse posledice nastalih zmešnjav, katerih ni bilo malo, smo morali sami prenašati.

Opozarjam, da novo številko (622-131), precej časa niso vedeli niti na službi za informacije. Po vseh teh pripetljajih smo na koncu ugotovili sami, da nima več samostojnega telefonskega priključka, temveč dvojčka. Priključili so nas k sosedu, ki je vodilni delavec v podjetju, sin pa novinar ter republiški delegat v mladinski in taborniški organizaciji. Tako smo v situaciji, ko samo v medsebojnem dogovoru lahko rešujemo potrebe po telefonu.

Menim, da se je v celi ti zadevi PTT podjetje Kranj obnašalo ignorantsko in kršilo vse norme in lepe navade, ki veljajo za razmerja med strankami. Vse težave sem pisno posređoval PTT podjetju Kranj dne 23. 1. letos, toda do danes so ostali gluhi. Ne morem očitati nič delavcem PTT, ki s trdim delom služijo svoj vsakdanji kruh. Očitek gre odgovornim, ki vodijo in načrtujejo politiko PTT.

Komentar k temu predpisu dobrohotnim bralcem in koristnikom PTT storitev, osebno najdem odgovor v izjavi visokega funkcionarja PTT Slovenije, češ »zasebne stranke so samo breme za PTT«.

Čujović Matija,
Podlubnik 48

DELEGATI SKUPŠČINE SR SLOVENIJE POD UDAROM NERESNIC!

V Gorenjskem glasu z dne 23. maja 1989 je na objavljen pogovor s dr. Ludvikom Horvatom, predsednikom republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije, ki se je med drugim dotaknil tudi predlaganih sprememb šolske zakonodaje-zakona o usmerjenem izobraževanju in zakona o pedagoški službi.

Zagotovilo predsednika, da so za področje srednjega šolstva naši »zlati rez«, ni točno in predstavlja grobo in neokusno zavajanje slovenske javnosti. Trdim, da predstavljajo predlagane spremembe zakona o usmerjenem izobraževanju in še zlasti zakona o pedagoški službi, ki zadeva srednje šolstvo, vračanje v najbolj mračno obdobje stalniščične organiziranosti, ki so izrazite v naslednjem:

— sistem srednjega šolstva se »disciplinira« pod kopitom;

a) paradržavnih organov t. j. Zavoda za šolstvo SR Slovenije in Izobraževalne skupnosti Slovenije v členih 9, 12, 14, 15, 36, 43, 106, 108, 110, 111, 117, zakona o usmerjenem izobraževanju in v celotnem delu zakona o pedagoški službi,

b) državnih organov v členih 16, 36, 41, 57, 82, 113 navedenega zakona.

Navedeni členi s patološkim drobnjarkarstvom določajo vsak korak fakultetno izobraženega učitelja.

Znano je, da je Izvršni svet dobil pooblastilo skupščine SR Slovenije, da se pripravijo le tiste najnujnejše spremembe, ki so povezane z delnimi ugotovitvami evalvacijskih raziskav srednjega šolstva, nikakor pa ne sistemskih sprememb.

V obrazložitvi zakona o pedagoški službi, predlagatelj Izvršni svet in njegovi pooblašteni predstavniki pri delu skupščinskih delovnih teles, že vnaprej zavajajo in slepijo delegate (glej Poročevalec skupščine SR Slovenije, Ljubljana 9. 5. 1989, letnik XV., št. 12), da je zaradi **jasnosti** (sic!) združeno:

- razvojno in proučevalno delo (3. člen)
- svetovalno in nadzorno delo (4. in 6. člen),
- strokovno izpolnjevanje in usposabljanje (5. člen), beri raje; ideološka prevzgoja fakultetno izobraženih učiteljev po možnosti še v delovnih taboriščih!

Seveda so za te naloge (kot da jih doslej ni bilo) potrebna dodatna finančna sredstva, ki jih bo velikodušno poklonila Izobraževalna skupnost Slovenije, saj »discipliniranje« po meri državljanske poslušnosti nekaj stane, seveda pa se ta poslušnost tudi navno nagraduje v 107. členu že s kar bebastimi nazivi kot: učitelj mentor, svetovalec in še celo »Svetnik« lahko postane. Vedeti pa je treba, da se v pedagoški nadzor prišla ne uveljavljeni posamezniki, katerih želja je kompenzacija položaja v družbeni obrobosti. Kompenzacija položaja v družbeni obrobosti. Kompenzacija zgrešenih ambicij na sistemski ravni pa prizadene vse fakultetno izobražene ljudi v srednjem šolstvu. V Sloveniji so danes aktualne teme kot pluralizem, avtonomija, Evropa 1992, vstop v postindustrijsko družbo. Predlagane spremembe srednjega šol-

stva in še posebej zakona o pedagoški službi so naravnani v obratno smer. Videti je, da se predlagatelj boji teh tem kot hudič žegnane vode. Pridružujem se sloganu Viktorja Zaklja: »Takšen balkanizem srednjega šolstva pustite pred vrati!« in ga priporočam v razmislek delegatom v skupščini SR Slovenije 26. junija 1989, ko bodo odločili o šolski zakonodaji.

Glede zakona o svobodni menjavi dela pa samo to: bolj pošteno bi bilo, da se imenuje s pravim imenom, to je zakon o financiranju šolstva. Vse ostalo je farsa in čisto ponižanje delavcev v šolstvu. Neuspešnost tega instituta se kaže tudi že v množičnih stavkah ne samo pedagoških, ampak tudi zdravstvenih delavcev.

prof. Aleksander Klinar

DEMOKRACIJA

NEODVISNI ČASOPIS SLOVENSKE ALTERNATIVE

IŠČE ULIČNE PRODAJALCE PO CELI SLOVENIJI

PRVA SAMOSTOJNA ŠTEVILKA IZIDE ŽE 14. JUNIJA
DOBER ZASLUŽEK - tel. 064/
38 025

DEMOKRACIJA

PREJELI SMO

KAKO SE DELI DENAR PRI MLEKU

Pred kratkim sem bil na obisku pri nekem sorodniku, kmetu, oba sta že precej v letih in se težko ukvarjata s kmetijo. Pa vendar redita še krave ter oddajata mleko mlekarji, zanimalo me je, koliko dobita za liter mleka, ki ga do nedavnega plačevali čez 5.000.— dinarjev, povedala sta mi, da le bore 1.500 torej manj kot tretjino. Seveda vrednost tega vsak dan pa da, tako da je konec meseca še manjša.

Ko smo danes kupili mleko, sem dal za liter mleka 8.250.—, ki je kakovostno veliko slabši, kot sem ga pil pri sorodnikih. Zato me zanima, koliko zasluži pri litru mleka zbiralna služba, koliko predelava mleka, koliko od-

pade na transport do trgovin in koliko dobi neposredni proizvajalec mleka. Morda bi bila zanimiva primerjava z mlekom v sosednji Avstriji.

Menim, da bi bila pravična delitev taka, da bi dobil neposredni proizvajalec cene, s tem bi bil zainteresiran, da bi imel več krav molznic ter tako povečal proizvodnjo, s tem tudi proizvodnje stroške ter tako dosegel večjo proizvodnjo, kar bi moralo vplivati na znižanje cen. Sedaj pa še nekaj o dodatkih za mleko in kruh. Če vsak dan kupi 1 liter mleka in kg črnega kruha to znese skupaj 14.650.— dobi za 50.000.— komaj za slabe štiri dni, to je pa toliko kot nič in je velika miloščina in lahko rečemo sramotna. Regres za mleko in kruh je ravno tako sramoten kot regres za upokojence. Zato je potrebno razmisliti ali pri tem ni več stroškov kot pa koristi.

Stane Torkar

76 ljubljanska banka

4000 IMETNIKOV
TEKOČEGA RAČUNA NA
GORENJSKEM SI ŽELI, DA
BI JIM BANKA ČEKOVNE
BLANKETE POŠILJALA NA
DOM

V LJUBLJANSKI BANKI
TEMELJNI BANKI
GORENJSKE SMO SE
POTRUDILI

**IZOGNITE SE
VRSTAM!!!**

*Pismo
zaupanja*

Temeljna banka Gorenjske

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

- število čekovnih blanketov,
- številko vašega tekočega računa
- in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojnico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštnine, saj bo le-to poravnala banka.

**V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ
PISMOŠA DOSTAVIL ŽELENE
ČEKOVNE BLANKETE**

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

V svojem pojasnilu je Adžubej vse to popolnoma zanikal. Navsezadnje ni izključeno, da je magnetofonski trak podtaknila obveščevalna služba Zvezne republike Nemčije, v želji, da bi zabila klin med vzhodnoevropskimi državami. Če je bila informacija Goljukova verodostojna, se je ta famozni magnetofonski trak pojavil kot naročen. Saj se ni več šlo na Adžubeja, pač pa za Hruščova, ki mu je bil zaupal izpeljavo tako pomembne in delikatne misije.

Ta zgodba je ostala nerazjasnjena: odstavitvi Nikite Sergejeviča se zanjo ni nihče več zanimal. Očitno — igra je bila odigrana in bonnska epizoda ni bila nikomur več potrebna...

...Spuščal se je večer. Še en dan je mirno ugašal.

Oče in Mikojan sta se počasi sprehajala po stezi poleg morja. Devetsto metrov tja, devetsto metrov nazaj. V ozadju jih je, trudeč se, da jima ne bi prišel na oči, spremljal uslužbenec varnosti. Zmra-

čilo se je. Na nebu so se na zapiatah jasnine med oblaki zasvetile prve zvezde.

Sprehod je prekinil dežurni, ki je pritekel, rekoč:

»Nikita Sergejevič, tovariš Suslov prosi, da pride na telefon!«

Vsi so se vrnili v dačo. Oče in Mikojan sta vstopila v mali kabinet, kjer se je nahajal posebni telefon »VC«. Jaz sem prišel za njima. Uslužbenec varnosti je ostal v parku.

Oče je dvignil slušalko.

»Poslušam vas, tovariš Suslov.«
Nastopil je dolg premor, Mihail Andrejevič je nekaj govoril.

»Ne razumem, kakšna vprašanja? Rešujte jih brez mene,« je rekel oče.

Spet premolk.

»Jaz sem že na dopustu. Kaj bi lahko bilo tako nujno? Vrnil se bom čez dva tedna, in tedaj bomo vse temeljito pretehtali.«

Oče se je začel vznemirjati.

»Nič ne razumem! Kaj to pomeni — vsi so se zbrali?« Problem v kmetijstvu bomo obravnavali na novembrskem plenumu. Dovolj časa bo, da se o vsem pogovorimo!«

Suslov je vztrajal pri svojem.

»Dobro,« je nazadnje le popustil oče. »Če je tako nujno, bom priletel jutri. Samo da zvem, če je letalo na razpolago. Navsidenje!«

Odložil je slušalko.

»Klicalec je Suslov,« se je obrnil k Mikojanu. »Češ da so se zbrali vsi člani Prezidija in da je treba odgovoriti na neka nujna vprašanja v zvezi s kmetijstvom, ki jih je treba razčistiti še pred plenumom. Zahtevajo, da že jutri odpotujem v Moskvo. Slišal si, zadevo sem hotel odložiti do vrnitve z dopusta, a se ne strinjajo. Treba bo iti. Greš tudi ti?«

»Seveda.«

Kar je, je. Poizvedeti je treba, kaj bo z jutrišnjim sestankom in zaprositi, da pripravijo letalo... Litovčenko!« je zaklical oče izpred odprtih balkonskih vrat.

Pojavil se je načelnik varnosti.

»Jutri letimo v Moskvo. Anastas Ivanovič gre tudi z nami. Povežite se s Cibiinom, naj pripravi letalo. (N. J. Cibiin, osebni pilot Hruščova. Sprejem Francozov bomo prestavili na jutraj. Pogovorili se bomo z njimi v pol ure. Kosilo bomo odpovedali. Po sprejemu bomo nekaj malega zaužili in poleteli. Če bodo prišli piloti, naročite vzlet ob dvanajstih. To je vse.«

Litovčenko se je obrnil in izginil za drevjem. Vrnili smo se na sprehajalno stezo. Sprehod se je nadaljeval. V zraku je visel mučni molk.

Prvi je začel pogovor oče.

»Veš, Anastas, nikakršnih neodložljivih problemov v kmetijstvu ni. Mislim, da je ta telefonski klic povezan s tistim, o čemer nama je govoril Sergej.«

Oče je vzdihnil, se obrnil nazaj in opazil, da hodim za njima.

»Pojdi po svojih opravkih,« je rekel, obrnjen proti meni.

Ostal sem zadaj in nisem slišal nadaljevanja razgovora. Šele kasneje sem zvedel, da je oče rekel Mikojanu nekako takole:

»Kar se tiče mene, se bom boril.«

Tedaj pa, ko sem s svojimi mislimi, sem nehote pomislil »Začelo se je...«

Pogledal sem na morje. Mojo pozornost je pritegnila silhueta vojne ladje na obzorju. Stražarska ladja obmejne straže, sem samodejno pomislil. V času očetovega dopusta je bila njegova rezidenca čuvana tudi z morske strani. Na levi strani, nekaj kilometrov od dače, v bližini tovarne ribjih konzerv je stalno dežural obmejni patrolni čoln: za slučaj, da bi se kdo nameraval izkrcati z morja. Nihče ni bil pozoren nanj, vsi so se navadili na to, da tam stoji. Bil je del pejzaža.

Zaposten z mislimi o telefonskem pogovoru sem s pogledom samodejno spremljal ladjo, ki se je približevala. Impozantne konture vojniških ladij so zmeraj privlačile moj pogled. Tokrat je bilo obnašanje vojne ladje nenavadno, saj ni v širokem krogu obšla zaliva, da bi potem ostro zavila k pomolu tovarne ribjih konzerv, pač pa je plula vzporedno z obalo v razdalji nekaj sto metrov. Prav nasproti dači je ladja upočasnila plovbo in se ustavila.

MARIJA CVETEK

Namesto uvodnika

Janša ni storil, pa bi lahko...

Predsednik Janez Stanovnik je v svojem pogovoru na televiziji med drugim poizkušal, da ne pozna primera, kjer bi obsodili človeka za nekaj, česar ni storil. Mislil je namreč na »inkriminirano« Janševu podčrtovanje v dokumentu, ki bi ga morda lahko uporabil v »zle namene«. Pa vendarle poznamo tako Kozlovsko sodbo v Višnji Gori, s katero Josip Jurčič odlično kaže zrcalo tej politični situaciji.

Kozel Lisec je bil tudi obsojen, čeprav ni pojedel zelja s Slamorežčevega vrta, ker bi ga bil lahko pojedel. Tu ni šlo samo za zelje, ampak za širši politični problem, kajti mestni svetovalec Andraž Slamorežec le bil strupen sovražnik Liščevega gospodarja Lukeža Drmulje. Ta je bil nočni čuvaj, narodna obramba, in tako je ugledal in ovadil, s kom prijateljuje čedna Slamorežela. Za Slamorežca pa tako ali tako vemo, da je bil človeče na kratkih nogah, premožen čez trebuh, da je rad slanino in čebulo jedel itd. To zadnje bi bilo vredno podčrtati, a ne z rumeno...

Takole je bilo: Kozel Lisec je bežal pred psi in otroki, ki so v njegovem hlevu uživali gostoljubje, v zahvalo pa so ga tako izživali, da se je odtrgal in zdiral po višnjanskem klanču. Ko so se ga naveličali »drvaj-sati«, si je oddahnil in mimogrede pod seboj zagledal Slamorežčev vrt, ki pa je bil na žalost ograjen s plotom, pet ped in tri palce visokim. Tako se ni dalo priti do lastnega zelja. Pri tem prizadevanju pa ga je zalotil sam Slamorežec; razkačen je popadel burkije ali štorkljo, saj še sam ni vedel

kaj, in bi ga bil »potolkel do gotove smrti«, če ne bi v tistem hipu prisopihal Lukež Drmulja in ga zgrabil za roko. Slamorežec pa ga je tožil in v veliki kozlovski pravdi na trgu in vpričo vsega višnjanskega ljudstva so mestni možje razsodili po svetopisemski postavi, saj je v Svetem pismu hudobna volja prepovedana kakor hudobno dejanje. In tako so znameniti možje z izbranimi besedami pretili Lukeževemu kozlu, da je grešil zoper deveto in deseto božjo zapoved, ker si je pozelel nekaj, kar ni bilo njegovo, ampak njegovega bližnjega. Če misli kdo zelje ali buče pojediti, je pri Bogu isto, kot bi jih pojedel. Ker je Lisec pozelel svojega bližnjega blago, so ga obsodili na smrt. K sreči pa je imel tudi Slamorežec nasprotnike, ki so znali izkoristiti čredni instinkt, za kozla jim seveda ni bilo mar, glavno je bilo, da so se klali med seboj. Posebno Višnjanke so s solzami v očeh prošile za kozlovo pomilostitev. V tej hudi zmešnjavi jih je obiskal sloviti berač Flere Krivostegno in bistroumno razsodil: »Ker se kozel ni z zeljem mastil, pa bi se rad mastil, ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot, zato naj bo po senci tepen z devetimi udarci. Njegov gospodar Drmulja pak naj ta tepež gleda z zavezanimi očmi, ker je Lisca slabo privezal. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali nad njim.« Tako se je zgodilo.

Da bi se dandanes našel kakšen višnjanski Salomon in razrešil to sramoto! Kdo ve, ali bi ga sploh hoteli poslušati?!

Urednikova beseda

Današnje Odrpte strani smo odprli razpravam o ustavnih spremembah. Uvodno razmišljanje je pripravil prof. Miha Naglič iz Žirov, novinar Jože Košnjek je povzel razpravo o ustavi dr. Ivana Kristana v Škofji Loki, Tone Peršak pa je napisal razmišljanje ob zaključku ustavne razprave. Dodali smo še parodijo Marije Cvetkove na ljubljanski proces in prispevek Cveta Zaplotnika o novem »pisanju zgodovine« v Ažmanovem domu v Bohinju. Za pokušino ponujamo prevod Satanskih stihov (odlomek), ki ga je iz srbohrvaščine prevedla Marjeta Vozličeva.

Prihodnji teden bodo izšla Snovanja.

Leopoldina Bogataj

MIHA NAGLIČ

Kaj je (bilo) prej - Slovenija ali Jugoslavija ?

Ključno vprašanje slovenske ustave

Kaj je (bilo) prej - jajce ali kokoš? - "Jajce je v kokoši in kokoš je v jajcu," je odgovoril sholastik Silesius. Dvojnost se kot možnost nahaja in razrešuje v enem. V vsaki enotnosti je skrita možnost razdvojitve in dvojnost sama se lahko razreši le v novi enotnosti...

Nam lahko miselne spretnosti te vrste kaj pomagajo, ko se danes spet sprašujemo o razmerju Slovenije in Jugoslavije oziroma o temeljni ustavni opredelitvi o slovenske suverenosti: o praviici tega naroda do samoodločbe vključno s pravico do odcepiteve.

Lahko bi rekli: "Enotnost Slovenije in Jugoslavije ni (bila) dana enkrat za vselej; v njej so skrite možnosti razlikovanja, razhajanja in razdvojitve in vsa ta različnost sama se lahko razreši le v novi jugoslovanski sintezi." Take miselne akrobacije se sicer lepo slišijo in močno prija tudi dialektičnemu okusu ideologov, sprašujočemu se človeku državljanu in narodu, ki mu pripada, pa ne pomagajo kaj dosti.

Vrh tega tu ni kaj premišljevat, ker vprašanje slovenske suverenosti ni le teoretično, ampak tudi praktično vprašanje. Gre za suvereno politično odločitev ali bomo (še) v Jugoslaviji ali ne. Ne v enem ne v drugem primeru nam naše odločitve nihče ne more spodbiti - teoretično; lahko pa nas seveda, če se mu pustimo, praktično potolče.

Gre torej tudi za vprašanje strahu in poguma. "Katera ustava je najboljša? - Tista, ki daje tako hrabrim kot strahopetnim to, kar zaslužijo," ugotavlja že špartanski vojskovodja Lisander (Plutarh, Lakonski izreki). Vendar nam njegova modrost pomore samo toliko, kolikor nam pove, da bomo imeli takšno ustavo, kakršno si bomo zaslužili. Možnosti sta torej dve: da si ustavo napišemo sami in jo potem "z vsemi sredstvi" uveljavimo ali pa pasivno čakamo, kaj nam bo predpisal - oktobra Beograd.

Kako je bilo?

Slovenci smo si ustavo "prislužili" že nekajkrat. Pred 70 leti smo se sami odločili za Jugoslavijo. Pravica do samoodločbe je bila takrat politični hit sezona: razglasila sta jo tako Wilson kot Lenin. Nesreča je bila v tem, da smo to pravico z odcepitvijo vred prehitro "potrošili". Jugoslaviji smo dali bianco menico in ta nam jo je vrnila popisano z ustavo, na katero nismo mogli vplivati. Ko se je glasovalo o vidovdanski ustavi (1921), so nas preglasovali, naslednjo je svojevo dragemu troedinemu plemenu napisal kralj sam (1931).

Ko je prva Jugoslavija razpadla, smo zapisali, da "bo po svoji narodni osvoboditvi o notranji ureditvi Združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločil slovenski narod sam." (Temeljne točke OF). Tako se je tudi zgodilo, čeprav je bil potek odločanja zaradi "izrednih" razmer pač izreden. Nikakor pa ni mogoče trditi, da je bila avnojska opredelitev Slovencev vsiljena. Potrdili so jo navsezadnje z volitvami v ustavodajno skupščino 11. novembra 1945. Tem bi se dalo spet kaj očitati, a šlo je gotovo za suvereno odločitev takratne ljudske fronte. Gledano z današnjega vidika bi lahko rekli, da so na teh volitvah odločale "osvobodjene množice neosvojenih posameznikov". Potemtakem ni šlo toliko za svobodno odločitev svobodnih posameznikov - državljanov, temveč bolj za plebiscitarno navdušenje ljudstva, ki je po boleštni izkušnji vojne spet lahko volilo v svobodi, čeprav se je pri tem marsikdo kljub famozni "skrinjici brez liste" počutil nesvobodnega.

Nekaj podobnega se je dogajalo, ko se je nedavno ponovno konstituirala srbska država - na populistični način, z mitingovanjem, z očitno demonstracijo ljudske volje. To je en tip demokracije - vlade ljudstva. Koliko v taki demokraciji pomeni človek kot posameznik, pa je drugo vprašanje. Taka je pač stalinisti-

čna logika, kolektiv je vse, posameznik nič.

In ta logika je v veliki meri obvladovala tudi vse ustave "druge" Jugoslavije. Nad posebnim in posamičnim je prevladalo obče: razredno nad nacionalnim, nacionalno nad človeškim, abstraktno nad konkretnim, ideološko nad življenjskim... Sprašujemo se, kaj pravzaprav pomenijo nekateri pojmi iz naše ustave: živo delo, združeno delo, družbena lastnina, delavski razred, pa vrednostna, fevdalistično zveneča delitev ljudi na delavce, delovne ljudi in občane...? To so ideološke "ustavne" konstrukcije, ki potrjujejo le eno, monopolno obliko lastnine, s katero upravlja le ena stranka. Konkretna stranka in ne nekakšno abstraktno množstvo "delavcev, delovnih ljudi in občanov". Čas bi že bil, da nehamo ločevati ljudi na "zgolj" občane, pa na take, ki sicer nekaj delajo, niso pa pravi delavci - proletarci. In ti slednji kot da so nekaj več. Ustavno "povzdigovanje" tistih, ki nimajo druge izbire, kot da delajo s sredstvi v "družbeni" lastnini - ker druge pač nimajo - se nam razkriva kot cinično, nesramno in neokusno. Značilno je, da ta cinizem zganjajo ravno tisti parveniji (povzpetniki), ki jim je "imeti" več kot "biti", ki so sami uspeli uiti proletarski usodi v prepovedano udobje privilegijev in pridobitništva, svoj meščanski kompleks pa prikrijevajo z omenjenim kvaziproletarskim mistificiranjem.

Iz naše skupne, pretežno proletarske usode ne kaže delati ustavne vrline. V ustavo je treba vgraditi mehanizme, ki bi omogočali, da bi Slovenci oziroma vsi jugoslovanski narodi to usodo presegli tudi na nacionalni ravni in ne le kot posamezni zasebniki - pa naj pripadajo "reakciji" ali "avantgardi". Občanom in delovnim ljudem, ki jih je največ ravno med slednjimi, je očitno boljše kot "zgolj" delavcem.

Kruta je usoda proletarcev: nekoč so bili povsem brezpravni,

potem so jih povzdignili v ljudi posebnega kova, obakrat pa so jih izkoriščali. A smoter je slej kot prej ta, da se vsakomur omogoči človeka vredno življenje, da se ukinejo "razmere, v katerih je človek ponižano in razžaljeno bitje" (Marx). Ljudje si pač nismo enaki in si bržkone nikoli ne bomo, a ne glede na to zasluži vsak človek svoje dostojanstvo in spoštovanje. Zato je prav, da so slovenski pisatelji in sociologi utemeljili svoj osnutek slovenske ustave na človeku, "zavedajoč se svetosti življenja in človekovega dostojanstva".

200 let po francoski revoluciji je torej že skrajni čas, da tudi pri nas postavimo v temelj ustave človeka - državljana kot takega, kakršen je in ne le, kolikor pripada določenemu narodu, razredu in stranki. Rodu, v katerem se je na-rodil, človek ne more sam izbrati, lahko ga kvečjemu zataji. Zato pa mora imeti pravico, da si z delom izboljša svoj ekonomski položaj in si svobodno izbira "vero in postave".

Politične opredelitve naj bodo stvar svobodne izbire, so minljive narave in nimajo kaj iskati v ustavi. Zato opustimo ustave, ki temeljijo na monopolu ene lastnine, le ene stranke in le enega prepričanja, človeka in narod pa opredeljujejo kot pripravno in poslušno pričlo pri uresničevanju nekakšnih odrešilnih vizij ("temeljnih načel").

Z "odrešitvijo", z vprašanjem onostranosti oziroma tostranosti nebes naj se ukvarjajo duhovniki in ideologi, cerkev in partija pa naj pustita državo pri miru. Državljanom gre najprej za kvaliteto preživetja na tem svetu, za to, da si ustvarimo in ustavno potrdimo državo, utemeljeno na "družbeni ureditvi, ki bo zagotavljala duhovno in gmotno blaginjo v skladu z naravnimi danostmi in v skladu s človeškimi zmožnostmi državljanov Slovenije". (Majniška deklaracija 1989) Človeško, slovensko, jugoslovansko, evropsko... tak je vrstni red, ki ga mora upoštevati tudi ustava.

Slovensko je torej pred jugoslovanskim, oboje pa naj se ravna po meri človeka.

Kako bi lahko bilo?

Ustavoda(j)na izkušnja Slovenije v prvih dveh Jugoslavijah torej ni ravno hvale vredna. Ustavodanost prevladuje nad ustavodajnostjo. Obe starojugoslovanski ustavi smo lahko le razočarano vzeli na znanje, glavni tvorec novih jugoslovanskih ustav pa je bil sicer Slovenec, a pisal jih je po meri svojih in partijskih vizij in ne po meri konkretnih ljudi. Vrh tega so bile slovenske ustave le izpeljanke jugoslovanskih.

Če pa je res - kakor smo skušali spoznati - da je človeško pred nacionalnim in slovensko pred jugoslovanskim, tedaj sledi: Če mu si ne bi Slovenci enkrat sami napisali ustave po svoji meri?! Vprašanje, ali bi bila kot taka v skladu z jugoslovansko ali ne, je drugotno ter bi ga reševali naknadno in sporazumno v duhu načel svobode, enakosti in bratstva. V sožitju različnega, pa presega kompromitirano "enotnost", v taki federaciji, ki onemogoča unitarizem in ne sili v separatizem. Načelo "en človek, en glas" je resda pogoj demokracije, toda v vsejugoslovanskih, federalnih zadevah bi kazalo ohraniti načelo konsenza - soglasja vseh konstitutivnih delov. V potrditve zapisanega navajam še mnenji dveh avtoritativnih prič.

STANE KAVČIČ. "Nikoli nisem agitiral ali imel vizije za odcepitev Slovenije od Jugoslavije. Res pa je, da načelno tudi take možnosti nisem izključeval. Za mene ni nikoli bila samo tista znana alternativa Slovencev: Jugoslavija ali smrt oziroma vesoljni potop! To geslo je centralistično, starojugoslovansko, čeprav z novo zastavo!

Zanj so se zavzemali centralisti in unitaristi; podpirali so ga ti-

sti mladoletni slovenski politiki, ki niso znali misliti resnično svobodno, slovensko, polnoletno! Jugoslavija da; toda ne vsaka in za usako ceno! Torej taka, ki daje Sloveniji v njej tak položaj, da je z njim tako zadovoljna, da ne išče in razmišlja o kakšni drugi rešitvi. Taka je bila vedno moja nacionalna in jugoslovanska ideja in vizija. Pravice, ideje in vizije sem vedno priznaval tudi drugim narodom Jugoslavije." (Dnevnik in spomini, 19.3.1974)

LENIN: Smo za to, da se narodi spojijo, toda nasilna spojitev in prilastitev ozemlja, kakor opazujemo dandanašnji, ne moreta voditi k prostovoljnemu državljanu, če ni svobode odcepiteve... Kajti v resnici ne vemo in ne moremo vedeti, koliko bo zatiranih narodov, ki se jim bo zdelo v praksi potrebna odcepitev, da bi vnesli svoj prispevek raznoterosti oblik demokracije in oblik prehoda v socializem. Da pa je odrekanje svobode do odcepitev velikanska teoretična napaka, v praksi pa usluga šovinistom zatirajočih narodov, to vemo, vidimo in otipljivo čutimo vsak dan...

Kadar torej govore: samoodločba v socializmu ni potrebna, je to takšen nesmisel, takšna obupna zmeda, kakor bi kdo dejal: demokracija v socializmu ni potrebna." (Izbrani spisi, Lj. 1974, str. 157-159)

Ker je Jugoslavija eden zadnjih rezervatov, v katerem učenci Leninovega učenja Stalina še kar trmasto vztrajajo pri njihunih naukih, jim svetujemo, da se zamislijo nad navedenimi besedami starega očeta - in potem vendar že enkrat oddidejo z odra jugoslovanskega političnega teatra. Sledi aplavz!

IN SKLEP: Slovenija je pred Jugoslavijo, Jugoslavija pa je več kot Slovenija, vendar le, če ne razpira možnosti za svobodni razvoj posameznika-državljana in narodov, katerih zveza je!

Odrpte strani

Septembra naj bi Slovenija dobila dopolnjeno republiško ustavo

Navidezne demokracije imamo že toliko, da nam že škoduje

Treba se je odločiti za prožnejši pristop pri reševanju zadev. Stvari, tudi na ustavni ravni, je treba deregulirati. Zmanjšati je treba obseg predpisovanja in število norm, kako se sme ta ali oni organizirati in kako ne, kako sme ta živeti in kako ne. Začeti je treba pri ustavi in šele potem bomo to lahko zahtevali pri zakonih, statutih, pravilnikih. V naši družbi imamo preveč takšnega normiranja, premalo pa dajemo na osebne in moralne odnose, na moralna pravila. Zagotoviti je treba tudi samostojnost republiške ustave, republiške ustavodajne oblasti. Zdi se mi, da smo vsa leta preveč prepisovali tisto, kar so sklenili drugje, v Beogradu. Po moje je treba izhajati iz dejstva, da je Slovenija država, sestavni del federacije, s samostojno ustavodajno in nato zakonodajno, izvršilno in sodno oblastjo. Moramo se bolj postaviti na svoje noge. Izkušnja z zadnjimi dopolnili k zvezni ustavi je slaba in smo se po moje slabo izkazali.

Tako je na razpravi o osnutku dopolnil republiške ustave 22. maja v Škofji Loki razmišljal dr. Ivan Kristan, profesor ustavnega prava, sodnik ustavnega sodišča, član komisije za ustavna vprašanja slovenske skupščine in zelo dejaven član Zbora za ustavo, pravni strokovnjak, ki je stopil na stran zagovornikov vsebinsko temeljitejših, drznih in po meri sodobnega sveta naprednejših ustavnih rešitev, ne menječ se v pretirani meri, kaj bodo dejali drugi v Jugoslaviji in kakšni očitki bodo leteli na slovenske ustavne poglede. Zaradi neodvisnega in strokovnega pogleda na ustavo, pa tudi zato, ker se dosedanja javna razprava nagiba v prid radikalnejšim rešitvam, ne le pri zagotavljanju samostojnosti in enakopravnosti Slovenije, politični in gospodarski liberalizaciji, neposrednih volitvah, pluralizmu in človekovih pravicah ter državljanjskih svoboščinah, ampak celo pri doslej "nedotakljivih" temeljnih načelih, objavljamo neavtorizirani posnetek Kristanovih razmišljanj o osnutku ustavnih dopolnil ter njegovih pogledih na to tematiko, izrečenih na razpravi v Škofji Loki.

Bomo zaradi hitrice zavrgli ves trud

"Rok za javno razpravo je občutno in nesmiselno prekratek. Istega dne je bilo na RK SZDL sklenjeno, da se javna razprava podaljša do sredine junija, v torek pa je predsedstvo RK SZDL dodatno sklenilo, da bo trajala razprava do seje republiške konference 27. junija - op. J. Košnjek). Po moje je bilo v pripravo

dopolnil vložena toliko ustvarjalnega dela, še posebej pa v delovni osnutek amandmajev, da bi bilo škoda v administrativnem roku stvari zaključiti in potem reči: javna razprava je bila. Mislim, da bi morala biti javna razprava vsaj do avgusta. Ljudje, ki so bili na dosedanjih razpravah, so dobili šele osnovno sliko, kaj je zanimivo in kaj problematično, začeli so prebrati in diskutirati in so šele sedaj v stanju tudi kaj reči. Ljudem je treba dati možnost, da dobimo povratno informacijo. Gre za toliko gradiva, da ga ni mogoče predelati z levo roko. Jaz sem prepričan, da tudi marsikdo, ki je poklicno vezan na te stvari, gradiva v celoti ne bo prebral, ampak samo to, kar ga zanima. Ob osnutku dopolnil je še nekaj odprtih vprašanj take narave, da bi lahko diskutiral samo o njih. Teh vprašanj je ob 88 amandmajih 12 in jih ustavna komisija ni bila pripravljena vzeti v strukturo amandmajev. Na Zboru za ustavo smo to predlagali, vendar smo dosegli to, da je ves material odprt za diskusijo, za vse ideje in pobude, kar pomeni, da gre do odprte stvari lahko tudi v amandmaje, lahko pa tudi povsem druge, nove stvari. Tu je nekaj dilem, kaj vključiti v to ustavo in kaj prihraniti za novo ustavo. Zdi se mi, da nekateri prelahko zavrnejo vsako novo pobudo, češ: ne

tega sedaj tiščati v amandmaje, pogovarjali se bomo pri novi ustavi. Jaz se zavzemam, da damo vse stvari prediskutirati in videti, katere od novitet so že tako zrele, da jih lahko vključimo v dopolnila. Če jih sedaj vključimo, odpremo širšo cesto za razmišljanje o novi ustavi, v nasprotnem primeru pa bo veliko stvari ostalo takšnih, kot so sedaj, in jih bomo tudi kasneje težko premaknili. V dopolnila bi bilo treba vključiti cel kompleks vprašanj, ki zadevajo razvoj ekonomskega in političnega si-

Dr. Jože Mencinger: Živo delo delavcev in drugi nesmisli

Ob prebiranju osnutka amandmajev k ustavi SRS človek ne ve, ali bi se jokal, smejal ali vse skupaj vrgel v koš. Verjetno se bo za to zadnje odločila večina "delavcev, delovnih ljudi in občanov Slovenije", ki naj bi sodelovali v javni razpravi. Vendar pa besedilo, ki je tako "sveto", da ga skoraj nihče ne razume, zasluži pozornost, je zapisal v Delovi Sobotni prilogi 13. maja dr. Jože Mencinger. Povzemamo nekaj misli našega priznanega ekonomskega strokovnjaka.

"Naj začnem s sedanjo oziroma bodočo ustavo. Ta bo dobra, ko družbenoekonomskega dela sploh ne bo imela oziroma ko delovanje tako imenovanih ekonomskih zakonitosti ne bo predmet ustavnega urejanja. Ravno to pa je osnovna lastnost sedanje ustave in osnutka ustavnih dopolnil; ustvarjata oziroma podaljšujeta življenje ideoloških konstrukcijam o gospodarstvu, ki se razlikuje od naravnih ekonomskih ciljev gospodarjenja, zato podrobno predpisujeta, kakšno je delovanje ekonomskih zakonitosti in kakšno je racionalno ravnanje ekonom-

skih subjektov. Problema s tem ne rešujeta, saj gospodarski subjekt ravna drugače kot določanje ustavne konstrukcije. Dokler bo racionalno ravnanje gospodarskih subjektov in delovanje ekonomskih zakonitosti določala ustava, ni upati, da bi imeli bolj učinkovito gospodarstvo. Določanje organizacijskih oblik in ravnanja gospodarskih subjektov ne sodi v ustavo. Edino, kar s tako imenovane družbenoekonomskega področja sodi tja, so določila, ki so namenjena temeljni zaščiti delavcev, podjetnikov in lastnikov, šibkejših pred močnejšimi, naravnega in drugega narodnega bogastva pred nesmotrnimi posegi in dolgoročno škodljivimi ravnanji. To pa pomeni, da je pri pisanju nove slovenske ustave treba pozabiti in zavreči vse rešitve iz predhodnih ustavnih besedil in posebej še besedila iz ustave leta 1974. Tak radikalni predlog je najbrž nesprijemljiv, vendar je treba iz ustavnih dopolnil črtati vse nesmisle in njihova mnogokratna ponavljanja. Že samo s tem bi se obseg dopolnil skrčil

na samo deseti del sedanjega Osnutka, ta pa bi postal razumljiv tudi normalnim ljudem, ki sedanje ustavne latovščine ne razumemo." In kako bi se glasil normalno napisan XII. amandma po Mencingerjevem predlogu: "Delo, sredstva in podjetništvo so, podlaga za upravljanje in prilaščanje v gospodarskih in drugih organizacijah. Te so samostojne in enakopravne nosilke pravic in obveznosti v pravnem prometu. S plani in z ukrepi družbenopolitičnih skupnosti se ne smeta spodbujati s to ustavo določeni samostojnost in enakopravnost. Z zakonom se lahko izjemoma omeji samostojnost le, če je to nujno potrebno za življenje in delo občanov Slovenije. S tem se nadomestijo členi ustave." S tem bi po sodbi dr. Jožeta Mencingerja lahko razveljavili kar nekaj dopolnil in členov, na primer o bančništvu, ki je normalna gospodarska dejavnost, prav tako o zavarovalništvu in podobno. Pokopali pa bi smešne izraze kot živo delo, minulo delo, delo delovnih ljudi in občanov in podobno.

Iz odprtih vprašanj, ki niso vključena v osnutek dopolnil

Druga točka odprtih vprašanj dopolnjuje ali v celoti nadomešča 210. člen ustave in se tiče političnega združevanja. Predlogi formulacij:

- zajamčena je pravica do delovanja političnih združenj in organizacij
- zajamčena je pravica do svobodnega in mirnega zborovanja in drugega javnega zbiranja
- zajamčena je pravica do svobodnega združevanja z drugimi, vključno s pravico ustanavljati društva, sindikate in politične organizacije ali se jim pridruževati

Četrta točka Odprtih vprašanj, o njej in drugi točki govori dr. Ivan Kristan, obravnava zagotovitev vitalnih interesov Slovenije v zvezi z odločitvami skupščine Jugoslavije. Komisiji je bilo predlagano, da se med ustavna dopolnila vključi tudi določba, ki bi urejala ravnanje slovenske skupščine, če bi bile v zveznem zboru skupščine sprejete rešitve, ki bi bile v nasprotju s skupnimi interesi Slovenije, za njen svoboden in vsestranski razvoj, opredeljen v slovenski ustavi. To bi bilo možno urediti tudi z določbo, po kateri bi skupščina Slovenije v času, ko je odloženo sporno vprašanje z dnevnega reda zveznega zbora, v katerem je bil zahtevan poseben postopek, obravnavala nastalo situacijo in dala usmeritve za ravnanje delegatov v zveznem zboru. Ustavna komisija meni, da bi bilo mogoče to vprašanje vključiti v poglavje Pravice in dolžnosti Slovenije v tretjem delu ustave.

stema, svoboščine, politični pluralizem in položaj Slovenije ter njeno samostojnost na konceptu avnojske federacije, kot jo mi razumemo."

Nas je sram pravice do samoodločbe

"Prvo sporno vprašanje so temeljna načela ustave, ki niso prišla v skupino amandmajev. Na Zboru za ustavo smo predlagali poseben amandma v dveh inačicah: ali temeljna načela v celoti črtati ali obdržati le nekaj poglavij. Sedaj se ponuja rešitev, da bi naredili kratko preambulo s sporočilom za izhodišče za ustavo, kjer bi bilo treba izhajati iz spoštovanja svoboščin, demokratičnih odnosov, pluralizma, samostojnosti Slovenije in njenih odnosov navzven. Vse ostalo pa mora v normativni del

Amandmaji od 39 do 43

Delavci imajo pravico do stavke pod pogoji, ki jih določa zvezni zakon. (Dopolnitev IV. poglavja drugega dela ustave)

Občani so enaki v pravicah in dolžnostih, ne gleda na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, politično ali drugačno prepričanje, gnotne razmere, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj ali katerokoli osebo ali drugo okoliščino. (Nadomestilo prvega odstavka 197. člena)

Vsako ima pravico do vpogleda v zbrane osebne podatke, ki se nanašajo nanj, biti seznanjen z nameni, za katere bodo uporabljeni in zahtevati popravek oziroma izbris, če niso točni. Ta pravica se sme omejiti samo z zakonom, če je to neogibno za potek kazenskega postopka ali za varnost države. (Dopolnitev IV. poglavja drugega dela ustave)

Smrtna kazen se v Socialistični republiki Sloveniji ne sme predpisati. Varianta: Smrtna kazen se sme v SR Sloveniji izjemoma predpisati in izreči samo za najhujše oblike hudih kaznivih dejanj med vojno. (dopolnilo 215. člena ustave)

Izpovedovanje vere je svobodno (Dopolnilo 229. člena ustave)

na sprejme za nas nesprejemljiva stališča. Novo pa je vprašanje, ki so ga registrirali pisatelji, to je vprašanje izrednega stanja. Razmišljanja gredo v to smer, da bi morala slovenska skupščina zavarovati slovensko suverenost v tem smislu, da se tako stanje ne sme uvesti brez soglasja Slovenije. Tega ni nikjer v gradivu. Le v odprtih vprašanjih je omenjeno, kaj bi naša skupščina naredila, če bi zvezna skupščina storila nekaj, kar ni skladno z voljo slovenske skupščine. Samoodločba je bila nekaj časa sporno vprašanje. Na Zboru za ustavo smo se odločili, da je to treba povedati v prvem členu normativnega dela ustave in reči, da gre tudi za pravico odcepitve in združitve. Večina je v ustavni komisiji prvotno nasprotovala temu, tega v prvih variantah ni bilo, bila je samo samoodločba s pridevnikom celovita. Nekateri so dejali: tega ne bomo pisali v amandmaje, bomo pa pojasnili v obrazložitvi, da ne bi preveč razburjali Jugoslavije. Meni in precejšnjemu delu kolegov se to ni zdelo utemeljeno. Če bomo to napisali samo v obrazložitvi, bi bilo to sprenevanje in bi nas vprašali, zakaj to pišete po ovinkih in ne direktno v ustavo. Zapisana pravica do samoodločbe je vedno bolj upravičena, ker se vedno znova pojavlja v Jugoslaviji mnenje, da je bila ta pravica potrošena z vstopom v Jugoslavijo. Sedaj ste tu in konec, pravijo. To je strokovno popolnoma nesprejemljivo in to moramo jasno, odkrito povedati. Tudi to, da ni res, da to pomeni odcepitvene težnje, če pa bo treba, pa lahko tudi to postavimo skladno z ustavo na dnevni red." (Dosedanja javna razprava se očitno nagiba na stran variante, da se v ustavo napiše pravica do samoodločbe vključno s pravico do odcepitve in združitve. - Op. J. K.)

Črtanje smrtne kazni

"Naslednje vprašanje je vprašanje svoboščin. Tu je treba stvari radikalno spremeniti in uskladiti z mednarodnimi konvencijami, ki jih je Jugoslavija podpisala. Nekaj tega je v amandmajih

od 39 do 43. Ti govorijo o stavkah, enakosti, o zaščiti osebnosti pred računalniškimi podatki in o smrtni kazni. Zanj sta dve varianti: da se črta ali da se lahko izreče samo med vojno. Jaz sem za prvo varianto, črtanje, kar je skladno z dogajanjem v Sloveniji, kjer že dolgo nismo izrekli smrtne kazni, še dlje pa je nismo izvršili. To bi tudi pozitivno vplivalo na zvezno ustavo. Pri svobodi vere je napredek v tem smislu, da ni predlagano tako, kot je v zvezni ustavi, da je vera zasebna stvar, ampak da je izpovedovanje vere svobodno. Na Zboru za ustavo se zavzemamo za amandmaje, pomembne za politični pluralizem. Predlagamo dodatek k 210. členu slovenske ustave, katerega razlaga je bila restriktivna, nekorektna in je bila zato praksa negativna. Če gremo v pluralizem, je treba te stvari odpreti in jih jasno zapisati. Predlagamo intervencijo v 249. členu slovenske ustave, ki

bi omejeval pravice in svoboščine samo v primeru ogrožanja oziroma rušenje družbene ureditve, ne pa tako kot doslej, ko se je vse, tudi verbalni delikti, metali v isti koš in smo zaradi tega v svetu izpadali kot represivna država. Pripravljamo resne spremembe kazenske zakonodaje, zlasti 114. člena zvezne ustave, ki govori o protirevolucionarnem delovanju oziroma Vlasijevem členu. V ekonomskih dopolnilih so stvari v glavnem prepisane iz zvezne ustave. Profesor Mencinger daje svoj pogled na to in pokaže, kako iz te solate dobiš kaj užitnega. Ta dopolnila so larpurlartizem na pravilniški ravni. Ne vidim nevarnosti, če bi bila tu razlika med zveznimi in republiški dopolnili, ki so lahko sodobnejša in osnova za spremembe zvezne ustave v naslednji fazi."

Pot k enodomni skupščini

"Navidezne demokracije imamo že, da nam škoduje. Mislim, da se bo politični sistem razvijal k enodomni skupščini, najprej pa je treba spremeniti družbenopolitični zbor, ki je zaprt sistem. Nujna je splošna in enaka volilna pravica, neposredne in tajne volitve. Ne vidim razloga, da ne bi že začeli pripravljati volilne zakonodaje in ne čakali na sprejmenjo ustavo. Enotne liste za republiko so nesmiselne. Primernejši so volilni okolišči, enotne liste pa bi prišle v poštev samo v občinah. Pri 62. amandmaju je dilema predsedstvo republike ali predsednik. Ustavna komisija sistem predsednika zavrača, vendar menim, da je tak sistem mogoč. Če pa ne, se mora število članov predsedstva zmanjšati, izvoljeno pa mora biti neposredno. Ljudje želijo svojega predsednika voliti neposredno. Nekateri pravijo, da bi bila neposredne volitve predsednika predsedniški sistem. Vendar predsedniški sistem ni odvisen od načina volitev, ampak od pooblastil, ki jih predsednik ima. Da predstavlja republiko, da se kdaj pa kdaj postavi na zadnje noge, da ljudje vedo, kdo in kako nas reprezentira."

Jože Košnjek

CVETO ZAPLOTNIK

Potvarjanje zgodovinske resnice

Ranković in Djilas izginila iz Godčevega muzeja

Bohinjska Bistrica, 6. junija - Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko in gorenjski občinski komiteji ZKS so ob koncu maja pripravili slovesnost v Bohinjski Bistrici, s katero so počastili 70-letnico ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije in 50-letnico zasedanja ožjega vodstva KPJ v usnjarni Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici in Titovega konstituiranja Centralnega komiteja KPJ. Slovesnost, ki je bila dobro pripravljena in z močno politično udeležbo (Stefan Korošec, Milan Kučan, Stane Dolanc itd.), je z vsem, kar se je dogajalo v zakulisju in kar je bilo mogoče tudi opaziti, vzbudila nekaj dvomov, vprašanj, razmišljanj...

Dobro ohranjeni zgodovinski viri so neizprosni in dokazujejo, da se je Tito že nekaj dni po vrnitvi iz Sovjetske zveze (9. marca 1939) odpravil v Bohinj, kjer je bilo od 15. do 18. marca v usnjarni Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici zasedanje začasnega vodstva Komunistične partije Jugoslavije, ki se je ob tej priložnosti konstituiralo v Centralni komitej KPJ z Josipom Brozom na čelu. Poleg Tita so bili tedaj člani partijskega vodstva še Edvard Kardelj, Milovan Djilas, Franc Leskošek, Miha Marinko, Aleksander Ranković, do aretacije (maja 1939) tudi Josip Kraš in kot zastopnik SKOJ-a (Zveze komunistične mladine Jugoslavije) Ivo Lola Ribar. Centralni komitej je na štiridnevnem zasedanju obravnaval Titove razgovore v Kominterni, probleme partijske organiziranosti (preverjanje partijskega kadra in čiščenje partijskih vrst), notranjepolitični položaj in možnosti za združevanje vseh narodnih sil proti nevarnosti fašistične agresije in še več drugih aktualnih vprašanj.

Ker je bil bohinjski dogodek (skupaj z državnim posvetovanjem KPJ 9. in 10. junija 1939 v hiši Mihe Novaka v Tacnu) "pomemben mejnik v obdobju konsolidacije KPJ tik pred izbruhom druge svetovne vojne" (kot piše v publikaciji Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici), so v Bohinju pripravili pred desetimi leti slovesnost ob 60-letnici ustanovitve KPJ in 40-letnici Titovega konstituiranja CK KPJ, ki se jih je udeležil tudi predsednik Tito. Ker so tedaj krizo lahko stutili le najbolj poznavači razmer v Jugoslaviji, navadnim smrtnikom pa se o tem ni kaj dosti sanjalo, so bile bohinjske slovesnosti tudi priložnost, da zgodovinsko pomembni Bohinj, ki je pred drugo svetovno vojno imel močno partijsko organizacijo (danes se s tem ne more hvaliti), nekaj pridobi. V Bohinjski Bistrici so zgradili dom Joža Ažmana, Godčevo usnjarno pa so preuredili v muzej, v katerem je tudi razstava o zgodovinskem konstituiranju Centralnega komiteja KPJ.

Partijske škarje prikojevalke

Čeprav tudi v publikaciji, ki jo prodajajo v muzeju, piše črno na belem, da so na levi poprečni steni na panojih portreti osmih članov

Centralnega komiteja KPJ (Tito, Djilas, Ranković, Kraš, Marinko, Leskošek, Ribar in Kardelj), jih je v resnici le šest - manjkata sliki Milovana Djilasa in Aleksandra Rankovića. Kam sta izginila? Nekaj tega je pojasnil Franc Benedik iz Gorenjskega muzeja v Kranju. "Ob pripravah za ureditev Muzeja Tomaža Godca je bila ustanovljena posebna komisija, ki je na dveh sestankih februarja in marca 1979 v zgradbi CK ZKS potrdila scenarij za prikaz življenja in dela Tomaža Godca, za pregled razvoja narodnoosvobodilnega gibanja v Bohinju in za sobo konstituiranja CK ZKJ. Po tem predlogu ni bilo nikakršnih škarj prikojevalk (na katere je opozorilo Delo v rubriki Vsakdanje spotikanje - op. C. Z.), zato sta bili fotografiji Rankovića in Djilasa nalepljeni na panoju v prav taki velikosti kot sliki ostalih udeležencev. Nekaj dni pred otvoritvijo pa je prišel na ogled zaključnih del Zdravko Krvinova, tedanji sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, in zahteval, da se fotografiji teh dveh udeležencev ustanovnega sestanka - konstituiranja CK ZKJ prelepi. Kljub protestom je bilo to dva dni pred otvoritvijo opravljeno, rešili smo, kar se je rešiti dalo, dovoljeno je bilo, da sta ostala vsaj z imenom in priimkom. Ali je bila to lastna Krvinova pobuda ali pa je dobil za to naročilo, pa naj pove sam," je zapisal Franc Benedik v pismo, ki ga je naslovil Delu za pojasnitev članka Škarje prikojevalke.

Tito, ki je bil pred desetimi leti, ob bohinjski slovesnosti, že precej bolan, si muzeja Tomaža Godca ni ogledal, vendar so tudi tisti, ki so razstavo videli, molčali ob tem, da je zgodovinski spomin (delno) pozabil na Rankovića in Djilasa. Škarjice prikojevalke (zgodovinskega dejstva in resnice) so združale polno desetletje, vse do letošnje bohinjske slovesnosti, ko se je Milan Kučan, predsednik predsedstva CK ZK Slovenije, ob ogledu muzeja Tomaža Godca zavzel za to, da se šestereci na slikah pridruži tudi Djilas in Ranković.

Ne glede na to, da ju je komunistična partija obtožila, ju zavrgla s političnega prizorišča in ju razglasila za razredna (državna) sovražnika, je neizpodbitno zgodovinsko dejstvo, da sta od 15. do 18. marca 1939 sedela in razpravljala v Godčevi hiši v Bohinju in da sta bila

navzoča pri konstituiranju Centralnega komiteja KPJ. V imenu zgodovinske resnice, neodvisne od dnevnice politike in političnega razmerja moči v družbi, bi ju morali obravnavati enakovredno ostalim članom in njuna portreta postaviti poleg Titovega, Kardeljevega, Marinkovega... Če se partija dejansko zavzema za demokratični socializem po meri ljudi in za odpravo svojega nadrejenega družbenega položaja, potem to pomeni, da se mora odreči tudi monopolu do zgodovinske in splošne resnice.

Bi bilo pregrešno dejanje, če bi Djilas prišel v Bohinj?

Čeprav so se nekateri od organizatorjev bohinjske slovesnosti zavzemali za to, da bi na praznovanje 50-letnice Titovega konstituiranja

tuiranja CK KPJ povabili tudi Milovana Djilasa, še edinega živečega člana zasedanja v Godčevi usnjarni, je nazadnje prevladal predlog, da to ne bi bilo modro, da čas še ni primeren itd. Pa bi bilo res pregrešno dejanje, če bi se Djilas udeležil bohinjske slovesnosti? Ko razmišljamo o tem, se velja ozreti po razburkanem jugoslovanskem prostoru, kjer so vse glasnejše zahteve, da bi Djilasa rehabilitirali. Znani revolucionar, narodni heroj in član sveta federacije Svetozar Vukmanović - Tempo je, denimo, v pogovoru za titograjsko Pobjedo dejal: "Bral sem vse, kar je napisal, in nisem se strinjal z njim. Če pa zdaj v naši družbi propagirajo prav tisto, kar je tedaj zahteval Djilas

se sprašujem, zakaj ga ne bi rehabilitirali. Če je iz perspektiva, jo je videl prej kot drugi..."

Djilas je na pobudo reagiral in jo je utemeljil v izjavi, ki jo je dal za beograjsko Borbo: "Tempova pobuda je vsekakor upravičena, upal bi si celo reči, da je pravična, čeprav je to hkrati tudi zapleteno vprašanje, ki bi ga morali po mojem mnenju razdeliti na pravno, politično in literarno rehabilitacijo. Literarna ni glavno vprašanje, ker so bila nekatera moja dela v Jugoslaviji nedavno že objavljena. Kar se tiče pravnega vidika, je dejstvo, da sem bil trikrat obsojen po nedolžnem. Enkrat na primer zaradi knjige Srečanje s Stalinom, čeprav sem v njej v bistvu branil uradno jugoslovansko politiko do ZSSR po letu 1948. V okviru moje popolne rehabilitacije je še zlasti pomemben moralni vidik. Gre pravzaprav za tisto, kar sem omenil tudi v pismu predsedniku Titu leta 1967 (na katerega nisem nikoli dobil odgovora), da mi po pمولnosti ob koncu leta 1966 niso vrnilii odlikovanj, odvzetih v času aretacije. To velja tudi za čin generalpolkovnika, ki so mi ga prav

Zgodovinarja dojemam kot ježkovega dvornega norčaka v službi njegovega veličanstva Človeka. Zai ga oblastna razmerja silijo tudi med lakaje vsakovrstnih cesarosti. Ne samo zgodovino, tudi druge znanosti pri nas, čaka (samo)spraševanje, koliko preveč je (bila) lakaj prenapetih mogulov in koliko premalo Človekov osvobajajoči zabavljajč.

Ko je Zdravko Krvinva odstranil Djilasa in Rankovića iz zbirke v muzeju Tomaža Godca, je pravzaprav opravil akt spovedi. Odstranil je možni madež, ki bi mu bremenil vest in mu morda onemogočil kariero. Za uspeh v sedanjih (partijski) politikah je pomembno, da ločiš med zgodovinskim dejstvi, ki se jim je treba klanjati, in onimi, na katere se je treba "posrati". Žal tudi v historiografskih prizadevanjih slovenske alternative prevladuje podobna partijskčnost (protipartijskost).

Način trgovanja z zgodovino, ki se ga privoščil oblast, inficira tudi prave in umišljene zgodovinarje. Ob tem je značilno naše obračanje po modi. Ali je demokratizacija, če npr. Jože Vidic najprej dolgo leta pobira nagrade in slavo z nekrofilnimi skribarjami o nasiljih okupatorja in njegovih domačih sodelavcev (značilno Po sledovih črne roke), zdaj pa s premeno časov išče navdih v krvavih zlodelih oznozovcev (v stilu "pobili so jih brez sojenja"). Težko bi pritrtil temu.

Želim pa si, da bi lakajski breme slovenskega duha stopilo dvornemu norčku s prstov. Naj si poišče soplesalce po svetu.

Jože Dežman iz Gorenjskega muzeja

tako vzelf. Cin, kot tudi sam naziv, danes v nekakšnem vojaškem smislu zame nimata velikega pomena, ker se pri 78 letih ne morem ponovno aktivirati, toda v moralnem smislu bi mi to (general sem postal v vojni) pomenilo priznanje za nekakšno vlogo, ki sem jo imel v NOB... O moji politični krivdi se lahko govori samo v kontekstu takratnega stanja v partiji in demokratičnosti družbene ureditve. S tega vidika sem prav gotovo kriv, čeprav se, česar ne morem zamočati, nikoli nisem čutil odgovornega. Samo odkrito sem izražal svoje ideje, ki so v tistem času vsekakor pomenile ostro kritiko partije in partijskih vrhov. Toda ne smemo izgubiti izpred oči, da nisem na noben način, z nobeno izgovorjeno ali napisano besedo,

pozival k uporji, nasilju ali spre-membi ustave."

Rehabilitacija s političnimi motivi

Zahtev za postavitev Rankovića ob bok Titu, Kardelju, Marinku in vsem ostalim v Godčevem muzeju ni mogoče razumeti kot del prizadevanj za njegovo politično rehabilitacijo. To, kar je dejal Svetozar Vukmanović-Tempo, da Ranković kot tedanji policijski minister ni prisljuškoval Titu in drugim tovarišem iz vodstva (kar je bila na brionskem plenumu najhujša obtožba), še ne pomeni, da bi ga bilo treba politično rehabilitirati in da on in njegove službe niso odgovorne za Goli otok, dachavske procese, za vsakovrsten policijsko-partijski teror, za tisoče in tisoče žrttev preveč vnete policije... Nekateri, ki se precej glasno zavzemajo za Rankovićevo rehabilitacijo, delajo to z jasnimi političnimi motivi, saj poskušajo dokazati, da je bila njegova politika "trde roke" do Kosova pravilna (opravičilo za sedanje ukrepe) in da ga je na brionskem plenumu "odstranila" hrvatsko-slovenska zarota (zgodovina se ponavlja!). Sicer pa nekateri komentatorji (Boris Jež, na primer) zatrjujejo, da se je Jugoslavija na brionskem plenumu poslovlila od Rankovića, ne pa tudi od rankovićevstva. Duh njegovega časa je namreč še vedno živ.

C. Zaplotnik

- ČLANI
CENTRALNEGA KOMITEJA
KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE
KI JE BIL KONSTITUIRAN
MED 15. IN 18. MARCHEM 1939
V BOHINJSKI BISTRICI
SO BILI:
JOSIP BROZ TITO
EDVARD KARDELJ
MILOVAN DJILAS
FRANC LESKOŠEK
JOSIP KRAŠ
ALEKSANDER RANKOVIĆ
MIHA MARINKO
IVO LOLA RIBAR

SALMAN RUSHDIE:

Satanski verzi

(prevod odlomka)

Ko je pesnik Baal ugledal eno samcato solzo krvave barve, kako polzi iz kota levega očesa kipa boginje Al-Lat v Hiši Črnega kamna, je spoznal, da je prerok Mahound na poti v Džahilijo, kamor se vrača po četrstoletnem izgnanstvu. Silovito je rignil - starčevska tegoba, ki povzroča splošno otekanje, ki ga prinašajo leta, otekanje jezika in telesa, počasno zgoščevanje krvi, ki je Baalu tako spremenilo podobo, da je z napeto kožo postal skorajda podoben sebi iz mladih dni. Včasih se mu je dozdevalo, da se je zgostil sam zrak, saj je že po kratkih sprehodih ostal brez diha, z bolečino v rokah in stiskanjem v prsih... A verjetno se je tudi Mahound spremenil, saj se vrača ves sijačen in poln moči tja, od koder je pobegnul praznih rok, brez vsega. Celotno imena so se srečala, pa razšla in ponovno srečala, je pomislil Baal, no, ljudem imena ostajajo, le da oni ne ostanejo isti. Zapustil je Al-Lat in stopil na žarko sonce, ki je za seboj zasljal pridružen hihitav smeh. Ozri se je, a nikogar ni videl. Samo rob neke halje je izginil za vogal. V teh dneh je Baal s svojo neurejenostjo često izzival posmeh tujcev na ulici. "Pankrt!" je zaklical na ves glas, da so se obiskovalci Hiše začeli zgražati. Baal, oslabeli pesnik, se spet grdo obnaša. Skomignil je z rame in v krenil domov.

le iz peska. Minevanje časa, čarovnije puščavskih vetrov, okamenjujoča mesečina, pozabljenost ljudstva in neizbežnost napredka, vse to je utrdilo mesto, tako da je izgubilo svoj stari spremenljivi in začasni značaj čuda, v katerem lahko živijo ljudje, in postalo prozaično, vsakdanje in (kot njegovi pesniki) siromašno mesto. Mahoundova roka se je podaljšala: njegova moč je objela Džahilijo, presekala ji je dotok krvi, hudournikov in karavan. V teh dneh je bilo žalostno gledati sejme v Džahiliji.

njenem čarovništvu novo potrdilo: nenavadno in nenaravno; sama se ni postarala. Vse okoli nje se je umirjalo in obstalo, pripadniki starih tolpa Grabežljivcev, ki so dosegli srednjo življenjsko dobo, so čepeli na uličnih vogalih in kvartali ter kockali, stare čaravnice in cirkuški akrobati so od lakote umirali po jarkih, odrasčal je naraščaj, čigar slepo oboževanje materialnega sveta se je iztekalo v spoznanje o verjetni brezposelnosti in siromaštvu, veliko mesto je izgubilo svoj smisel, celo popularnost kulta mrtvih je bila vse manjša, doslej so namreč džahilske kamele puščali s presekanimi kolena na grobovih ljudi... Skratka, medtem ko je Džahilija propadala, je Hind ostala brez gub, čvrstejša telesa kot v mladih letih, vranje črni las, ponosne drže, z glasom, ki ni dopuščal nasprotovanja. Mestu ni vladal Simbel, temveč Hind, ki je tudi trdno verjela, da je tako.

doba. Hindini plakati so imeli veliko več vpliva kot verzi kakega pesnika. Se je bila lačna seksa in spala je z vsakim piscem v mestu (čeprav je minilo že nekaj časa, odkar je povabila k sebi v posteljo Baala); sedaj so bili pisci iztrošeni, zavrženi, ona pa razuzdana. Z mečem in peresom. Ona je Hind, ki se je preoblečena v moškega pridružila džahilski vojski in s svojimi čarovnijami odvrčala vsa kopja in meče, medtem ko je v vojni vihril iskala svojega brata, Hind, ki je zaklala prerokovega strica in pojedla jetra in srce starega Hamze.

štristo dvajsetih parih copat, posutih z rubini. Prebivalci Džahilije so se vlečali po vse nevarnejših ulicah, v katerih so postali ubojski zaradi nekaj novičev običajni, v katerih so posiljevali starke in jih ritualno pobijali, v katerih je Hindina osebna policija, Božje enote, neusmiljeno zatirala upore lačnih. In kljub pričevanju lastnih oči, želodcev in mošenj, so ljudje verjeli v to, kar jim je Hind šepetala na uho: Vladaj, Džahilija, v slavi sveta.

če poroga in duhovitosti. Zamiranje kulta mrtvih je občutno zmanjšalo naročila za nagrobne napise in zmagoslavne ode. Prišli so hudi časi.

prevedla: MARJETA VOZLIČ

Nadaljevanje s strani 9

nekoč? Drhte se je poskušal sam sebe obtoževati. "Srečanje s piscem navadno pomeni razočaranje," se je žrtvoval. Oni je to pripombo preslišal. "Mahound prihaja," je rekel.

Ta enostavna trditev je Baala napolnila z najglobljo grozo. "Kakšne zveze ima to z menoj?" je kričnil. "Kaj hoče? To je bilo davno - za celo človeško dobo - več kot človeško dobo. Kaj želi? Si ti njegov, te on pošilja?"

"Njegovo pomenjenje je dolgo kot njegov obraz," je rekel prišek in snel kapuco. "Ne, nisem njegov poslanec. Ti in jaz imava nekaj skupnega. Oba se ga bojiva." "Poznam te," je rekel Baal. "Da." "Po govoru. Tujec si."

"Revolucija vodonosev, priseljencev in sužnjev," je citiral neznanec. "Tvoje besede."

"Ti si priseljenec," se je domislil Baal. "Perzijec. Sulaiman." Perzijec se je zlobno nasmehnil. "Salman," ga je popravil. "Ne Modri, temveč Mirni."

"Bil si mu eden najbližnjih," je rekel Baal razburjeno.

"Kolkor bližji si čarovniku," je bridko odgovoril Salman, "lažje spregledaš njegov trik."

Gibreel je sanjal:

V oazi Yathrib so privrženci nove vere Podložnosti ugotovili, da so brez zemlje in zato siromašni. Mnogo let so se preživljali z razbojništvom, z napadi na bogate karavane, ki so bile na poti v Džahilijo ali iz nje. Mahound ni imel časa za premišljanje - je Salman pripovedoval Baalu - in ga ni mučilo vprašanje, kako bi to preprečil. Verniki so živeli v brezzakonju, vendar pa je bil v tistem času Mahound - ali bi bilo treba reči arhangel Gibreel? Ali Al-Lah? - obseden z zakoni. Med palmami v oazi se je pred Prerokom prikazal Gibreel in nenadoma začel govoriti predpise, predpise, predpise, vse dokler verniki niso mogli več slediti novim naznanilom - je pripovedoval Salman - predpise o vsaki, tudi najnepomembnejši stvari, na primer, če človek prdi, naj se obrne z obrazom proti vetru, predpis o tem, s katero roko se briše zadnjica. Bilo je tako, kot da ne sme nič, kar je v zvezi s človeškim življenjem, ostati nepravilno, svobodno. Naznanja-

nje - branje - je vernikom govorilo, koliko smejo jesti, kako globoko spati, kateri seksualni položaji so dobili božje potrdilo, tako so spoznali, da je arhangel odobril sodomijo in misionarski položaj, medtem ko so med prepovedanimi položaji vsi tisti, pri katerih je ženska zgoraj. Gibreel je nato naštel dovoljene in prepovedane teme pogovorov, in označil dele telesa, ki se ne smejo praskati, pa če še tako neznošno srbijo. Pripovedal je uživanje kozic, morskih rakcev, teh čudežnih stvorov, ki so tako, kot da so prišli z drugih svetov in katerih noben vernik nikoli ni videl. Odredil je tudi, da se smejo živali ubijati počasi, da izkrvavajo, da bi s polnim življenjem svoje smrti mogle priti do razumevanja pomena svojega življenja, ker šele v trenutku smrti živa bitja spoznajo, da je bilo življenje resnično in ne le sen. Arhangel Gibreel je navedel tudi način, kako je treba pokopavati človeka, in kako razdeliti njegovo premoženje. Salman Perzijec se je vprašal, kakšne vrste je ta Bog, ki je več kot poslovnež. Ta pomisel mu je razmajala vero, ker se je tudi sam Mahound vedel kot poslovnež, in to vražje spodoben poslovnež, človek, ki so mu bili predpisi in organizacija nekaj tako naravnega, da se je znašel skupaj z arhangelom, ki je prinesel poslovne odločbe Boga, tega visokega telesa, pa čeprav breztelesnega.

Nato je Salman pripomnil, kako koristna in pravočasna so bila angelova naznanila: toliko, da je - ko so verniki razpravljali o Mahoundovih pogledih na kako stvar, od možnosti potovanja po vesolju, do obstajanja pekla - angel mogel prestreči odgovore. Vedno je podpiral Mahounda, če je brez vsakega dvoma trdil, da je ne mogoče, da bi človek kdaj koli stopil na Mesec, in ostal enako pozitivnega mnenja, ko so govorili o minljivi naravi prekletstva: celo najhujši prestopnik bi se mogli očistiti v ognju pekla in najti pot v dišeča vrtova Gulistan in Bostan. Bilo bi drugače - je tarnal Salman Baalu - če bi Mahound zavzel svoj položaj, potem ko je prejel sporočilo od Gibreela; vendar ne, on si je izmišljal predpise, ki bi jih nato angel potrdil; tako mi je smrad napolnil nos in pomislil sem, da mora biti to vonj tistih

bajeslovnih in legendarnih nečistih stvorov, kozic ali kako se že imenujejo.

Vonj po ribah je začel obsediti Salmana, ki je dobil najvišjo izobrazbo od Mahoundovih najboljših prijateljev, in z vrhunsko izobrazbo je dobil več, kot se je j dobilo v Perziji. Zaradi svoje pismenosti je Salman postal Mahoundov pisar, tako je moral zapisovati predpise, ki so se brezkončno množili. Vsa ta naznanila, je pripovedoval Baalu, in posel, kolikor dlje sem ga opravljal, vse je postalo vse huje... No, za nekaj časa je moral preneti svoja sumničenja, ker je džahilska vojska krenila na Yathrib, odločena, da zmehje muhe, ki so se zaganjale v njihove karavane in jih ropale. Dobro je znano, kaj se je dogajalo potem, in ni potrebe, da to ponavljam, je rekel Salman, nato je neskrupulozno izbruhnil iz njega in Baalu je začel pripovedovati, kako je on osebnost rešil Yathrib gotovega opustošenja, kako je s svojo zamislilo o jarku ohranil Mahoundovo glavo. Salman je nagovoril Preroka, da izkoplje okoli in okoli naselja v oazi globok jarek, sicer neobzidan, vendar dovolj širok, da ga ne bi mogli preskočiti niti legendarni arabski konji iz slovitih džahilske konjenice. Jarek z zašiljenimi koli, zabodenimi v dno. Ko so Džahilci videli to umazano in nešportno kopanje luknj, jih je občutek viteštva in časti zavezal, da se obvladajo, in delajo, kot da jarka ni, in da poženejo konje v galop. Cvet džahilske vojske, človeški in konjski, je končal naboden na zašiljenih kolicah, Salmanovi perzijski ukani, prepričani, da jih neki prišlek ne more prelisičiti... A po porazu Džahilije? Salman je potarnal Baalu: Pomislil sem, če sem bil junak, nisem nečimrn, no, ko so že izrekli javne časti in ob Mahoundovih zahvaljevanjih, zakaj se arhangel v poslanicah ni spomnil mene? Nič, niti besede, kot da so pravoverniki jemali moj jarek za ceneno prevaro, za nekaj nečastnega, nazadnjaškega, nepoštenega; kot da jim je to razžalilo moškost, kot da sem jim rnil ponos s tem, da sem jim rešil kožo. Zaprl sem usta in nisem ničesar rekel, potem sem izgubil mnoge prijatelje; lahko ti rečem, ljudje te zamrzijo, če jim storiš dobro.

Kljub jarku okoli Yathriba so verniki izgubili dober del ljudstva v vojni proti Džahiliji. V jurjih na oblegovalce je bila izgubljena vsa sila življenja. Ko je bila vojna končana, hokus pokus - je tudi arhangel Gibreel poučeval preživele moške, naj se oženijo z ovdovelimi ženami, da ne bi bili s ponovno ženitvijo izven vere izgubljeni za Podložnost. Za praktičnega angela, je Salman porogljivo rekel Baalu. Ob tem je iz naborka svojega plašča izvlekel steklenico palmovega vina in oba sta popivala v noč. Salman je postal vse zgovornejši, kolikor bolj se je zmanjševala količina rumene tekočine v steklenici; Baal se ni spominjal, kdaj je zadnjokrat slisal koga tako bučno govoriti. Oh, te premišljene, trezne glave, je vpil Salman, rečeno nam je bilo celo, da ni važno, ali smo že oženjeni, imeti smemo tudi štiri žene, če to zmoremo, torej, si moreš zamisliti, fantje so se tega v resnici oprijeli.

To je bilo tisto, zaradi česar je Salman prekinil z Mahoundom: zaradi ženskega vprašanja, in zaradi Satanskih verzov. Sliši, nikakršen opravičevalec nisem, se je Salman pijano zaupal, Mahound po ženi smrti ni bil ravno angel, razumeš, kaj hočem reči. V Yathribu je našel skorajda sebi enake. Tiste ženske tam: zaradi njih mu je brada v letu dni našel posivela. Bistvo v zvezi z napil Prerokom, dragi moj Baal, je v tem, da ni imel rad, da mu ženske ustrezajo, naskakoval je matere in hčere; spomni se njegove prve žene in nato Ayeshe: prestara in premlada, vendar njegovi dve ljubezni. Ni mu bilo všeč, da bi ujel kako po svoji meri. V Yathribu pa so ženske drugačne, tega ne veš, tu v Džahiliji si navajen na to, da ukazuje svojim ženam, tam pa tega ne moreš. Moški, ki se oženi, mora živeti z ženo rodbino! Pomisli to! Ali ni to strašno? Žena tudi v zakonu obdrži svoj šotor. Če se želi znebiti moža, samo preobrni šotor v nasprotno smer, tako da mož, ko hoče k njej, naleti na platno tam, kjer bi moral biti vhod, in to je vse, on je zavržen, razvezan, in nič ne more storiti proti temu. Torej, naša dekleta so se začela ogrevati za nekaj takega, kdove kakšne misli so jim rojile po glavah, naenkrat - bum! - se je poja-

vila knjiga predpisov, angel je začel proizvajati pravila o tem, česa ženske ne smejo delati, začel jih je priganjati nazaj v poslušno vedenje, kakršnega je imel Prerok najraje, poslušno in materinsko, tako da hodijo tri korake za možem ali da sedijo v hiši molče in stiskajo ustnice. Kakor so se yathribske ženske smejale pravovernim, zaklinjam se, vendar je bil ta človek čarovnik, nihče se ne more upreti njegovemu šarmu; pravoverne ženske so storile, kar jim je ukazal. Bile so Podložne: med drugim, objubljal jim je raj.

"In potem," je rekel Salman, ko je bila steklenica že skoraj prazna, "sem se končno odločil, da ga preizkusim." Neke noči je perzijski pisar sanjal, kako lebditi nad Mahoundovo podobo v Prerokovi votlini v Stožčastem hribu. Salman je na začetku to razumel kot nostalgično sanjarjenje o starih dneh v Džahiliji, nato ga je to tako prevzelo, da se je v snu, njegovo gledišče izenačilo z arhangelovim, v tem trenutku se je spomnil Satanskih verzov tako živo, kot da se je zgodilo včeraj. "Morda niti nisem sanjal sebe kot Gibreela," je prepričeval Salman. "Morda sem bil Shaitan." Uresničenje take možnosti ga je navdalo z vražjo zamuljavo. Potem ko je sedel ob Prerokovih nogah in pisal predpise, predpise, predpise, je začel tatinsko menjati besede. "Na začetku majhne besede. Če je Mahound izrekel verz, v katerem je Bog opisan kot vseslišni in vsevidni, sem napisal vsevidni in vseumni. Bistvo je v tem: Mahound ni opazil spremembe. Tako sem pravzaprav, pišč Knjigo ali jo prepisuje, ni pomembno, onečastil Božjo besedo z lastnim, prostim jezikom. Vendar zaboga, če se moje bedne besede niso mogle razlikovati od besed v sporočilu Božjega osebnega poslanca, kaj je to pomenilo? Kaj je govorilo o vrednosti božanskih verzov? Vidiš, zaklinjam se, da me je to pretreslo do dna duše. Eno je biti pronicaveleban in napol posumiti v smešne posle, a popolnoma drugo dojeti, da imaš prav. Slišiš: spremenil sem svoje življenje zaradi tega človeka. Zapusil sem svojo zemljo, prekriziral svet, nastanil sem se med ljudmi, ki so me imeli za slinastega tuja, ki bo rešil njihovo zemljo, in ki nikoli niso cenili tistega, kar jaz... pa

to ni pomembno. Resnica je, da sem pričakoval - ko sem napravil to prvo drobno spremembo, vseumni namesto vseslišni - da se bo zgodilo tisto, kar sem hotel: da bo Prerok, ko mu preberem, kar sem napisal, rekel: Kaj je s tabo, Salman, kaj si oglušel? In jaz bi tedaj rekel: Uh, Bog, mala napakica, kako sem neki mogel, in bi to popravil. No, to se ni zgodilo, in sedaj sem spremenil sporočilo, a nihče ni opazil spremembe, jaz pa nisem imel poguma, da bi priznal. Bil sem zelo prestrašen, lahko ti rečem. In še: bil sem bolj žalosten kot kdaj koli. Tako sem mogel dalje delati tako. Morda mi je samo spodelotev, enkrat, sem premišljal, vsakdo lahko pogreši. Zato sem naslednjič spremenil neke pomenljivejše besede. On je rekel krščanski, jaz sem napisal židovski. To bo opazil, kako ne bi? No, ko sem mu prebral poglavje, je prikimal in se mi ljubeznivo zahvalil, jaz pa sem stopil iz njegovega šotora solznic očii. Po tem mi je bilo jasno, da so mi dnevi v Yathribu šteti, tudi dalje sem lahko delal tako. Moral sem. Ni večje grenkobe za človeka, kakor če opazi, da veruje v duha. Padel bom, vedel sem to, toda on bo padel z menoj. Tako sem nadaljeval s svojo hudobijo, menjal verze, vse dokler mu nekega dne nisem prebral svojega pisanja, in ko se je namrščil in stresel z glavo, kot da želi zbistriati misli, nato pa je počasi prikimal, vendar z malo sumu. Spoznal sem, da sem prišel do roba, in da bo, ko bom naslednjič prenalenal Knjigo, vse zvedel. Tisto noč sem prebedel, držeč v rokah svojo obsodbo, a tudi njegovo. Če bi dopustil sebi, da bom uničen, bi uničil tudi njega. V tej grozni noči sem moral izbrati med smrtno z maščevanjem in življenjem brez vsega. Kot vidiš, izbral sem: življenje. Pred zoro sem zapustil Yathrib na kameli in krenil po svoji poti, nazaj v Džahilijo, trpeč mnoge stiske, ne bom te dolgočasil s pripovedovanjem o njih. Sedaj se Mahound vrača zmagovalno, jaz pa bom kljub vsemu izgubil življenje. Preveč se je okrepil, da bi ga mogel sedaj vreči s prestola. Baal je vprašal: "Zakaj si tako prepričan, da te bo ubil?" Salman Perzijec je odgovoril: "Tu je njegova beseda proti miji."

TO NE PERŠAK

Ob zaključku javne razprave

JAVNA RAZPRAVA BO ŽAL ZAKLJUČENA V TRENUTKU, KO BI SE MORDA RES LAHKO ZACELA. Gre kajpak za javno razpravo o "Osnutku amandmajev k Ustavi SR Slovenije". Zaključena bo s petnajstim junijem; že 14. junija pa se začne predvidoma tridnevna seja Ustavne komisije Skupščine SRS, na kateri naj bi bil v glavnem že izoblikovan predlog amandmajev. Poročila, vsaj tista bolj pronicljiva in izkušnje podpisanege, ki je tudi sodeloval na nekaj okroglih mizah in razpravah o amandmajih, pa opozarjajo, da namen javne razprave še zdaleč ni dosežen. Doslej je bilo relativno zadovoljivo opravljeno kvečjemu informiranje zainteresiranih državljanov o vsebini amandmajev, pojavile so se pomembne nove dileme in v zvezi z njimi tudi nekateri novi predlogi za amandmaje. Vse to bi bilo treba zdaj povzeti, spraviti v ustrezno obliko in nato preveriti stališča javnosti o novih dilemah in predlogih. Morda bi celo že uspeli pritegniti več ljudi. To, da je doslej sodelovalo premalo ljudi, je neizpodbitno. Za večino razprav po občinah še vedno velja, da se jih udeležujejo pretežno funkcionarji SZDL, ZK, občine in krajevni skupnosti.

Kako naj drugače razumemo to, da se teh razprav po občinah z deset tisoč prebivalcev udeležil ponekod le po nekaj desetih občanov. Je že res, da je večji del prebivalstva povsod po svetu politično dokaj neaktiven, in da se večina političnega življenja udeležuje le ob volitvah, a tolikšna kot pri nas, če sodimo po tej javni razpravi, ni ta večina nikjer v razvitem svetu. Ljudje pač še vedno mislijo, da je vseeno, če pridejo in kaj rečejo ali ne, ker bo nazadnje tako ali tako o vsem odločil najožji politični vrh. Žal pa je res tudi to, da s svojo odsotnostjo državljani to sami omogočajo.

Kljub temu pa je treba povedati, da je bila javna razprava že dokaj kritična. Kot poudarjajo strokovnjaki, zadovoljni za spremljanje javne razprave, se mnogim zdijo ponujene spremembe nezadostne in premalo radikalne. Kot da prevladuje občutek, da amandaji enostavno ne omogočajo tolikšnih premikov na odločilnih ravneh družbenega življenja, kot bi bili potrebni za resnično reševanje vsesplošne krize. Ta občutek je bržčas tudi posledica bojzani, da najpomembnejši problemov iz "Poročila o odprtih vprašanjih..." ne bo mogoče zadovoljivo rešiti zavoljo ideoloških nasprotovanj. In res, če odmislimo vse to, kar je v tem poročilu za zdaj imenovano "odprta vprašanja", dejansko ostane bolj malo takega, kar zares vzbuja optimizem. Se največ obtajajo t.i. ekonomske

amandmaji, ki pa v večini primerov predstavljajo le prepise in povzetke že veljavnih amandmajev k zvezi ustavi in mestoma po liberalnosti celo zaostajajo za že sprejetimi zveznimi zakoni. Res pa je, da zlasti strokovnjaki za to področje ponovno opozarjajo na prenemirnost. Kot da si preprosto ne upamo zares dati vsaj malo svobode pobudam in domiselnosti ljudi. Tudi po sprejetju amandmajev bo še vedno prav vse, kar je dovoljeno in vse, kar je prepovedano, zapisano v ustavi. Namesto da bi jasno povedali, kaj ni dovoljeno in v čim manjši meri navedli področja oziroma zadeve, v katere bo v interesu skupnosti še posegala država, vse drugo pa prepustili ljudem, iznajdljivosti in interesu ljudi ter tako res omogočili uveljavitev principov samoorganizacije. Ta prenemirnost je posledica želje "oblasti" po absolutnem obvladovanju življenja, skratka težnje po oblasti kot taki, ki se utemeljuje - tokrat - z ideološko obarvano skrbjo, da bi ne zašli nazaj v kapitalizem. Ker je kriza huda, smo torej pripravljeni pristati na to, naj odnose opredeljuje trg in naj znova dobi svojo vlogo tudi kapital, še vedno pa se kot hudčič križa bojimo "kapitalistov" in vendar je kapitalist samo človek, ki poseduje kapital. Eno je namreč kapitalizem kot moralno in socialno vprašanje, drugo pa kot gospodarski sistem. Na ta strah in ideološko zadržost opozarja tudi vztrajanje pri terminologiji, s

določb, smo že spet v pravni zagati: amandmaji, še zlasti ekonomski, niso v skladu s Temeljnimi načeli zvezne ustave. In, če ne bomo črtali ali radikalno spremenili Temeljnih načel Ustave SRS, bo ista situacija pri nas. To pa pomeni, da oblast, če se odloči za spoštovanje "idejnih sporočil" ustave, preprosto mora blokirati vse, kar naj bi amandmaji omogočali. Za to sta dve možnosti: možnost, da si izvolimo ideološko izrazito pravovernostno oblast ("zdrave sile"), in možnost, da še vedno pravovernostno oblast po krajšem obdobju liberalizacije, ki bi ustavila regresijo in nakazala izhod iz krize, ocenil, da je to dovolj, in da je treba ponovno začeti graditi naš izvirni sistem. Zato ni čudno, da tako strokovna javnost kakor v mnogih primerih tudi razpravljalci po terenu zahtevajo črtanje Temeljnih načel. Enako nedovnem pa je tudi odpor "pravovernih", ki skušajo svoj odpor tudi pravno utemeljiti, češ da bi s črtanjem šli v nasprotje z zvezno ustavo, ali da črtanje Temeljnih načel Ustave SRS nič ne pomeni, ker bodo še vedno veljala Temeljna načela zvezne ustave. V resnici pa gre najbrž prav za to, da zagovorniki Temeljnih načel računajo na to, da bodo spremembe lečasne, in da bo kmalu spet napočil čas, ko bomo obnovili program, zapisan v Temeljnih načelih.

Večina sodelujočih v javni razpravi se je opredelila za ponujene amandmaje, ki naj bi poudarili suverenost in državnost Slovenije. Tako skoraj povsod podpirajo amandma o pravici do samoodločbe, vključno s pravico do oceptivne in združive. Pri tem pa je treba povedati še to, da je ta amandma pomemben tudi zato ali celo predvsem zato, ker pravica do samoodločbe ne pomeni samo pravice do oceptivne ali združive, temveč napljev pravico do samostojnega urejanja političnega statusa nacionalne skupnosti. Če bi uspeli v Jugoslaviji uveljaviti takšno razumevanje pravice do samoodločbe, bi to zelo olajšalo uveljavljanje razlik in teženj po lastni

slovenski poti v prihodnost pa naj bo to v Jugoslaviji kot asimetrični federaciji ali kot konfederaciji. Gotovo pa bi morali še dodati amandmaje, ki zadevajo ekonomsko suverenost Slovenije, zlasti v tem smislu, da bi razmerja med Slovenijo in federacijo bolj natančno in trajno opredelili, da bi bil slovenski delež za federacijo trajno določen in seveda manjši, kot je v različnih oblikah zajemanja sedaj (okrog 46 % celotne slovenske akumulacije). Od tega je namreč neposredno odvisna tudi kulturna suverenost Slovenije, njena razvojna, ekološka, šolska in še kakšna politika. Nujno bi bilo tudi upoštevati predlog, po katerem naj bi bila za uvedbo izrednega stanja v Sloveniji pristojna izključno slovenska skupščina.

Kot docela nesporna se je v javni razpravi potrdila tudi težnja po ustavni legalizaciji političnega pluralizma in v zvezi s tem tudi težnja po tem, da se kot osnova slovenske ustave bolj poudarijo mednarodno priznane človekove pravice in državljanske svoboščine, ki naj tako prevzamejo mesto političnega programa ZK, ki je bil doslej osnova naše ustave. Za te predloge velja isto kot za predloge za črtanje ali redukcijo Temeljnih načel. To, ali bodo ti predlogi prodrli ali ne, je odvisno od ZK. Vendar ne toliko od tega, kar bo v svojih sporočilih za javnost razglasil CK ZKS, ki se načelno že dolgo zavzema za politični pluralizem, vendar za tak politični pluralizem, ki bo v skladu z zahtevami ZK, ki vztraja pri svojem programu kot programu družbe v celoti. Usoda teh predlogov je odvisna od zakulisnih in subjektivnih odločitev članov ZK, ki so še vedno v ogromni večini v vseh organih, ki odločajo o teh predlogih. Zato je mogoče tudi to, da bo končna odločitev celo v nasprotju z na videz "dobro voljo" vodstva ZKS. Isto velja za predloge in zahteve v zvezi z volitvami. Mi vsi se zelo glasno opredeljujemo za svobodne, tajne in neposredne volitve in velikokrat ne pomislimo, da so volitve

le del postopka in to del, ki lahko le malo spremeni, če je postopek kandidiranja nedemokratičen. Zato je enako pomembno, da se amandma XXXI-II dodela tako, da bo lahko kandidiral ali predlagal kandidate vsak državljan, in da bo o uvrstitvi na kandidatne liste odločala samo podpora volilcev in ne pripadnost tej ali oni organizaciji ali selekcija v okviru SZDL. Ponujene variante so v tem pogledu še precej vprašljive. Je pa seveda ravno vprašanje tega amandmaja morda najodločilnejše vprašanje teh ustavnih sprememb. Gre za vprašanje, ali bomo uspeli uveljaviti takšne spremembe, ki bodo bistveno posegla v "delegatski sistem", ki se je izkazal v glavnem kon nefunkcionalen in tudi kot zgolj na videz demokratičen, saj največkrat delegat ni bil v resnici nikomur odgovoren, ker so bile delegacije neaktivne, do stika z "bazzo" pa je le malokrat prišlo.

Nadalje gre za vprašanje, ali bo z amandmaji omogočena enakopravna vključitev novih političnih organizacij v kandidiranje in volitve na vseh ravneh. To še zlasti velja za družbenopolitične zbore, ki so bili doslej sestavljeni na izrazito nedemokratičen način: v bistvu so vanje - še zlasti na republiški ravni - lahko prišli samo funkcionarji t.i. petih družbenopolitičnih organizacij, ki so bili seveda vsi tudi funkcionarji ali vsaj vidnejši člani ZK in je tako ta zbor funkcionalni pravzaprav kot nekakšen tretji CK ZK.

Gotovo bi bilo treba poudariti še to, da bi morali z amandmaji zagotoviti čim višjo stopnjo avtonomije gospodarstva in drugih dejavnosti glede na državo in politiko, da bi bil še nujen razmislek o vlogi in potrebnosti samoupravnih interesnih skupnosti itd. Vsekakor pa velja eno: kolikor dlje bomo segli z amandmaji tokrat, toliko lažje in prej bo začeti in končati delo za novo slovensko ustavo, s tega vidika pa ponuja sedanji osnutek res premalo.

Franc Šenk, predsednik socialne komisije v Kibernetiki

Delavcu dajmo zaslužiti, ne pa životariti ob »socialni« plači

Kranj, junija - Ob vsak mesec realno manj vrednih plačah, ki so se zdaj spustile na povprečnih 380 nemških mark, in domala dnevnih podražitvah, je ljudem težko krotiti nejevoljo. Resda obstaja vrsta socialnih mehanizmov, ki pomagajo preživeti ljudem iz družbenega dna, a tudi ti viri, ki morajo zadnja leta nasiti vse več socialno ogroženih družin, nezadržno usihajo. Nekdaj je veljalo, da se mora delavec preživeti z osebnim dohodkom, zdaj dve povprečni delavski plači ne prehranita več štiriclanke družine. Kot bi se v tovarnah čutili soodgovorne za usodo, ki je doletela delavce, skušajo ponekod z različnimi socialnimi prijemi krpati luknje, skozi katere sili revščina. V kranjski Kibernetiki, kjer svojo socialno politiko in metodologijo gradijo že desetletja in so z njo zgradili tudi drugim, za delavce s slabšimi zaslugami dobro skrbijo. O tem je obširno spregovoril Franc ŠENK, ki je osmo leto predsednik tamkajšnje socialne komisije, v katerih sicer dela že od leta 1956.

Plače najbolje kažejo socialno sliko tovarne. Kakšna je Iskrina?

»Povprečna plača v Kibernetiki je bila v obdobju med januarjem in marcem 1,73 milijona, kar v primerjavi z drugimi kranjskimi tovarnami ni ravno najslabše, glede na zahtevne izdelke, ki jih proizvajamo, pa je naše delo kaj slabo vrednoteno. Od 5127 delavcev jih je aprila 511 zaslužilo pod dvema milijonoma, in sicer 270 ljudi, ki delajo na normo, 220 režijskih delavcev in 21 pripravnikov. 24 je celo takih, ki niso dosegli niti 1,60 milijona v času, ko je bil v republiki zahtevan najnižji dohodek 1,75 milijona. Desetina Iskrinih delavcev, ki resda opravljajo najbolj enostavna, nekvalificirana dela, za normalno delo zasluži komaj toliko, da se prebija.«

Desetina vaših delavcev je na socialnem dnu. Kako blažite njihovo življenjsko stisko?

»Niso sicer čisto na dnu, preživijo pa z majhnim denarjem resnično težko. V socialni komisiji skrbimo, da tisti, ki se z normalnim delom ne morejo preživeti, dobijo še dodatne virov za življenje. Poskrbimo za razne kredite in ugodnosti pri nakupu živil, organiziramo nakup ozimnice in jo deloma sofinanciramo, z denarnimi pomočmi lajšamo ljudem gmotno stisko ob nesrečah in smrti v družini, poskrbimo tudi za otroke pokojnikov. Če delavca ali družino doleti bolezen, prav tako izplačamo nekaj denarja, da človek laže prestane dvojno gorje, načeto zdravje in nizko boleznino. Delavce pošiljamo na klimatsko zdravljenje in deloma pokrivalo stroške zanj. Tudi našim upokojencem (kar okoli tisoč jih je), ki so zašli v gmotno stisko, izplačujemo dodatni regres za letovanje. Naša skrb je tudi tovarniški klub zdravljenih alkoholikov, v aktivu invalidov pa poskrbimo za vsakoletno srečanje, izlet delovnih invalidov in obiske težkih invalidov na domu, za zaposlene pa redne dvoletne sistematske preglede. Pri nas se je lepo uveljavila tudi aktivna rekreacija.«

Vse več je v tovarni delavcev, ki za normalno delo niso plačani dovolj, da bi lahko normalno živeli. Tem lajšate stisko z denarnimi pomočmi.

»Enkratne denarne pomoči dodelujemo vsem, ki imajo premajhno plačo, da bi zmogli plačati vse račune. Na prošnje delavcev v stiski se odzivamo bodisi z namenskimi plačili računov, ki ga delavec s svojo plačo ne zmora, bodisi z določenim zneskom v gotovini. Tako pomagamo pri nakupu drv, obleke, plačilu elektrike, šole v naravi. Ob smrti v ožji družini pa delavcu damo znesek, enak polovici povprečne tovarniške plače, v izjemnih primerih pa (po 102. členu našega sporazuma o delitvi dohodka) tudi vsoto, ki ustreza celi plači. Tudi otrokom naših umrlih delavcev vsako leto pomagamo z denarnimi pomočmi, in sicer ob novem letu in 4. juliju, dnevu Iskre najbolj ogroženim, odzivamo pa se tudi prošnjam, ki pride med letom. Registriranih imamo 74 otrok, že letos smo jih obravnavali 28 in za njihove pomoči porabili okoli 5 milijonov.«

Vaših »internih« pomoči ne upoštevajo, ko na centru za socialno delo merijo, kdo vse je upravičen do socialnih pomoči iz sistemskih virov?

»Ne, ker v občini ni pregleda nad pomočmi, ki jih izplačujejo tovarne. Kibernetika dosledno

obvešča center za socialno delo o socialnih pomočeh, ki jih dodelimo v tovarni, vse tovarne pa tega ne počno, čeprav imajo tudi podobne mehanizme za zaščito delavčeve socialne varnosti. Naj ob tem omenim tudi naše zgradeno sodelovanje s centrom za socialno delo.«

Če delavec zboli, je dvakrat udarjen. Z boleznijo in z nizkimi bolniškimi prejemki. Kako mu pomagata prenašati dvojno breme?

»Na socialni komisiji vsako tromesečje obravnavamo tiste, ki bolujejo več kot 40 dni, in jim izplačujemo razliko od njihovega bolniškega prejemka do zagotovljenega slovenskega povprečja. Letos smo obravnavali že 28 ljudi in za izplačila teh razlik porabili 5,75 milijona. Kadar pa je bolezen težja, dobijo bolniki še dodaten denar, v težjem socialnem položaju pa enkratno denarno pomoč.«

Socialna komisija odmerja tudi tovarniški denar za klimatsko zdravljenje delavcev.

»Na klimatsko zdravljenje poleg delavcev pošiljamo tudi upokojence. Letos smo do maja obravnavali 66 primerov. Kdo je zaradi zdravja upravičen do klimatskega zdravljenja, odloči zdravnik, mi pa se po dohodkovnih merilih odločimo, koliko bo delavcu regresiral zdravljenje v toplicah. Tako na primer pokrijemo 80 odstotkov stroškov tistemu, ki ima zadnje tromesečje manj kot 65 odstotkov povprečne tovarniške plače, polovico krije tistemu, ki ima do 95 odstotno povprečno plačo, in tako naprej po lestevici. Če zdravljenje ni nujno, pač pa ga zdravnik le priporoči, participiramo petino manj. Seveda so tudi izjeme: ob težkih boleznih ali težkih socialnih stanjih plačamo klimatsko zdravljenje v celoti. Pri upokojencih za merilo jemljemo njihovo pokojnino. Oni pa možnost klimatskega zdravljenja lahko izkoristijo le enkrat, večkrat pa le tedaj, če imajo težko, neozdravljivo bolezen. Sicer upokojencem pomagamo tudi z dodatnim regresom za letovanje (kdo je denimo januarja prejel do 600 tisočakov pokojnine, je dobil od tovarne še 200 tisočakov za letovanje, če je letoval) ali pa jim namesto tega sofinanciramo letovanje v naših počitniških zmožljivostih na Dugem otoku.«

Uveljavili ste tudi aktivno rekreacijo za ljudi, ki so se iztrošili ob delu.

»Tisti, ki so zaradi dela opešali, imajo možnost izkoristiti aktivni oddih v Šmarjeških toplicah, v Strunjanu ali z našim rekreatorjem na Dugem otoku. Zanj

lahko konkurirajo tisti, ki so izpolnili 15 let delovne dobe, plačajo pa od 20 do 100 odstotkov stroškov, pač po svojih dohodkovnih zmožljivostih in pogostnosti koriščenja. V osmih letih, odkar smo uveljavili ta oddih, o njem slišimo le pohvale, dokaz njegove koristnosti pa je tudi sistematski pregled, ki ga opravijo v Šmarjeških toplicah: slednji so med osmimi aktivnimi dopustniki odkrili boleznijo, ki bi morda brez tega ostale še lep čas prikrile in usodne za posameznika.«

Stroški za hrano pojedjo že prek polovico družinskega proračuna, zato je pri vas verjetno veliko zanimanja za razne ugodnosti pri nakupu živil in ozimnice?

»Lani smo z ozimnico oskrbeli 369 družin s 731 otroki. Letos smo zanj namenili 20 starih milijard, vendar bo ob skokovitem naraščanju cen živeža ta znesek verjetno premajhen. Ogrevam se, da bi v krog prejemnikov ozimnice zajeli manj ljudi, zlasti one z najnižjimi dohodki, pa tistim zagotovili več ozimnice. Druga ugodnost pri nakupu živil pa so boni. Sleherni delavec je lahko vzel za 600 tisočakov bonov, s katerimi lahko v 47 prodajalnih v občini kupi vsakdanja živila. Denar za bone delavci vrnejo v treh mesecih. Kredit je izkoristila polovica naših delavcev.«

Skrb za večji blagor delavcev verjetno terja veliko denarja. Od kod?

»Naj še omenim, da smo letos namenili dodatnih 12 starih milijard za najtežje socialne primere v tovarni. 181 ljudi je bilo že deležno teh pomoči. Razdeljeni so v kategorije in tista najbolj ogrožena dobi znesek v višini 55 odstotkov povprečnega dohodka, izračunanega pretekli mesec. Vanjo pa sodijo družine (obravnavane decembra lani), ki so dobile manj kot 24 odstotkov dohodka na družinskega člana.

Za reševanje socialnih problemov združujemo sredstva iz sklada skupne porabe, združenih sredstev regresa, dotacij tovarne in sindikata. Ocenili smo, da bo letos za vse pomoči zbranih 70 starih milijard, vendar verjetno ne bodo zadoščala. Če bo zmanjkalo, bomo morda nekaj priškrtnili pri aktivnem oddihu in klimatskem zdravljenju, za vse ostalo pa bo denar mora biti. Moram poudariti, da je pri vodstvu tovarne dovolj poslušna za socialno dejavnost.«

V socialnih komisijah ste že več kot tri desetletja. Kako so se v tem času spreminjale socialne razmere?

»Nekdaj se je veliko laže prišlo do socialnih pomoči in družbenih dobrin kot danes. Preveč širokogrudno smo delili družbeno pomoč in premalo cenili delo. Očitamo tistemu, ki ima hišo, ne vidimo pa, da je ves čas delal in vlagal, medtem ko je nekdo drug prekrižanih rok čakal, da mu bo standard omogočila družba. Danes ni več tako. Mladim preskopo odmerjamo družbene dobrine, zato si težko predstavljam, kako bodo preživeli. Ves čas smo premalo cenili delo. Delavcu bi morali dati možnost, da dela in z rokami in glavo tudi dobro zasluži, ne pa da mu odmerjamo nizko plačo, s katero ne more živeti. Socialne pomoči naj gredo solidarno resnično socialno ogroženim, medtem ko lenih ne bi smeli socialno podpirati.«

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

KOVINOTEHNA

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

Nudimo vam možnost nakupa na večmesečni brezobrestni kredit ali čeke, pri plačilu z gotovino pa popust!

6 mesecev
20 % popust

kotli TVT in FEROTHERM

4 mesece
15 % popust

GORENJE, ISKRA, ITT, GOLDSTAR

5 - 6
mesecev
15 - 20 %
popusta

BELA TEHNIKA GORENJE, RADE KONČAR, LTH, OBOD

NEMOGOČE
JE
MOGOČE

Predsednik Atletskega kluba Triglav Dušan Prezelj

Pred šestimi leti smo začeli znova

Kranj, 6. junija — Kje je in kam gre atletika, kraljica športa, na Gorenjskem in pri Atletskem klubu Triglav nam je odgovoril predsednik kluba Dušan Prezelj, ki je že šesto leto je predsednik kluba. Od njegovega prihoda na predsedniški »stolček« se je kraljica športa v Kranju začela rojevati znova.

Atletika, kraljica športa, hitro napreduje. Iz dneva v dan je kaj novega. Razvoj atletike gre namreč zelo hitro naprej. Atletika ima v Kranju že bogato zgodovino, saj je lani praznovala svojo štiridesetletno pot, atletski klub Triglav pa tridesetletnico. V tem času je AK Triglav vedno dal dobre atlete in atletinje. Res je, da je bilo nekaj let v Kranju mrtvilo prav v tem športu. Toda pred šestimi leti je vaje v svoje roke prevzel predsednik kluba Dušan Prezelj, z njegovim prihodom pa se je začelo obračati na bolje.

»Težko je bilo začeti znova. Ko sem prišel v klub, je dal odpoved poklicni trener Kavčič. Bila je težka denarna kriza. Stadion ni bil primeren za trening, ne za telovadbo, kaj šele za tekmovalce. Ni bilo naraščaja. Bila jih je pešica. Začeli smo znova. Prišel je novi poklicni trener Dobrivoje Vučkovič, kar je bila takrat prava poteza kluba. Da je bila to dobra naloga, so bili uspehi kaj kmalu vidni. Smo edini atletski klub na Gorenjskem. Začeli smo z delom in dobili smo prve dobre mlade tekmovalce. Uvedli smo tudi atletsko šolo, v Škofji Loki, Trzinu, Radovljici in Kranju. In s to šolo v tem letu ne bo prekinitev dela. Le iz takih fantov in deklet po teh šolah se dobijo dobri tekmovalci in tekmovalke. Le s takim načinom dela se pri atletiki lahko povzpne na vidno mesto v Jugoslaviji. Največ, ne glede na ostalo, smo uspeli, ko smo modernizirali že zastarele atletske steze na stadionu Stanka Mlakarja. Dobili smo umetno maso. To je bil predpogoj za dober tekmovalni kader. Sedaj nas čaka nova naloga. Pod tribuno naj bi uredili atletsko dvorano. S tem bi dobili pogoje za vzgojo atletov skozi vse sezono. Ubadam se s kroničnimi denarnimi težavami. Nič ne vo, kako draga je vsa oprema. Le mi vemo, da so rekviziti za vse predragi. Potrebno bo pridobiti za delo nove ljudi, delovni izvršni odbor. Da je bila posodobitev atletskih stez res prava investicija, se že kaže. Že v tej sezoni smo bili organizatorji slovenskega in državnega prvenstva v mnogobojih. Lani pa smo po odpovedi Ljubljane organizirali troboj Francija — Grčija — Jugoslavija.

Da gre delo naprej, je zaslug trenerja Vučkoviča, Kogovška, Udrija, lani pa nam je bil zvest tudi Kukovič. Imamo še šest do sedem mentorjev atletske šole. Da delo teče naprej, ima veliko zaslug naša sekretarka kluba Mira Krampčič.

D. Humer

Kdor je za zdravo življenje, vabljen v Domžale

Tecimo, hodimo, igravimo

Kranj, 6. junija - Partizan Slovenije bo skupaj s športnimi organizacijami in gospodarstvom občine Domžale priredil v soboto, 10. junija, celodnevno prireditev Razgibajmo življenje. Kdor ne bo mogel ali utegnil v Domžale, bo lahko domžalskemu dogajanju sledil v poldruge uro trajajočem televizijskem programu.

Razgibajmo življenje je geslo letošnje akcije v Sloveniji za pospeševanje množične rekreacije. Pod tem motom je bilo organiziranih že nekaj tekmovalnih in rekreativnih prireditev, osrednja pa bo v soboto, 10. junija, v športnem parku v Domžalah. Prireditev ima samo en cilj: ljudem, ki bodo utegnili priti v Domžale, in televizijskim gledalcem pokazati najrazličnejše možnosti športne rekreacije, enostavne, cenene, vendar učinkovite. Rekreacija je del življenja človeka, višja kakovost njegovega življenja. Strokovnjaki bodo v Domžalah na prireditvi tudi svetovali, občinstvo pa se bo lahko v posamezne igre tudi vključevalo. Organizirani bodo testi zmogljivosti, mogoče se bo preizkusiti v streljanju z lokom, v kegljanju, metanju varpe in na koš, ježi in še v marsičem. Prireditev bodo popestri tudi zabavne igre, na prizorišču v Domžalah in v televizijskem prenosu pa bodo prikazani tudi objekti in naprave, ki jih je mogoče uporabljati pri rekreaciji. Skratka, posamezniki in društva, ki organizirajo rekreacijo, se bodo lahko marsikaj naučili. Ob tej prireditvi kaže reči tudi to, da so v domžalski občini s tem praktično dokazali, da so zavzeti za rekreacijo, saj je občina družno sfinancirala to prireditev.

Nogomet

Britof prvak

Kranj, 7. junija - V zadnjem kolu gorenjske nogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Alpina : Primskovo 5 : 0, Visoko : Britof 4 : 3, Mavčiče : Tržič 2 : 3, Polet : Kokrica 1 : 0, Lesce : Bitnje 0 : 2 in LTH : Zarica 1 : 1. Končni vrstni red: Britof 36, Alpina 33, Tržič 29, LTH 28, Visoko 26, Lesce 24, Zarica 20, Creina Primskovo 18, Mavčiče 15, Bitnje 15, Polet 14 in Kokrica 9.

V II. slovenski nogometni ligi je Triglav s 3 : 1 premagal Jadran Lamo, Jeseničani so nepričakovano doma zgubili s Postojno 1 : 3, Naklo in Sava pa sta igrala neodločeno 2 : 2. Dve koli pred koncem ima Jadran Lama 27 točk, Elan 26, Triglav 25, Slavija 24, Naklo 21, Bela krajina 20, Jesenice 17, Bilje 17, Adria 16, Postojna 16, Sava 15 in Primorje 14.

Mladinci Save so zgubili z Rudarjem 0 : 2, Britof pa v Mirnu 1 : 2.

D. Jošt

Selektor članskih reprezentanc in eden od trenerjev veslačev Bleda Stanko Slivnik

Prvi sadovi novih posadk

Bled, 6. junija — Bled bo od 2. do 10. septembra gostil najboljše veslače sveta, na svetovnem prvenstvu v veslanju. Bled je bil že prizorišče dveh svetovnih prvenstev: leta 1966 in 1979. Kaj lahko pričakujemo od naših veslačev: solidne uvrstitve, še posebej blejskih posadk. Več o tem nam je povedal selektor članskih državnih reprezentanc in eden od trenerjev VK Bled Stanko Slivnik.

Svetovno veslaško prvenstvo na Bledu, ki bo od 2. do 10. septembra, je veliko priznanje naši deželi, športnikom Jugoslavije, še posebej pa veslačem in blejskim veslaškimi delavcem, ki so se že nekajkrat v zadnjih desetletjih izkazali kot uspešni in prizadevni organizatorji mednarodnih prvenstev in tekmovanj. Na Bledu in v njegovi širši okolici so vedno poskrbeli za prijetno bivanje športnikov in drugih gostov ter omogočili, da je bil program prvenstva popestren s še drugimi turističnimi in družabnimi prireditvami.

Zaradi vsega tega so prireditelji letošnjega svetovnega prvenstva na Bledu zastavili delo tako, da bi bilo tudi tokrat vse v redu. Prizadevnost pri delu se že obrestuje še posebno z uspehi in rezultati, ki jih dosegajo blejski in jugoslovanski veslači na velikih mednarodnih regatah, v članski in mladinski konkurenci. Za to skrbi tudi selektor članske državne reprezentance in eden od trenerjev veslačev Bleda Stanko Slivnik.

● Prvi uspehi so tu. Kako naprej?

V Duisburgu je bila kvalitetna mednarodna regata, ki je bila hkrati priložnost za sestavo kombiniranih posadk. Dvojec brez krmarja Bleda Mujkič — Prešeren sta na prvi tekmi, v petek in nedeljo, nastopila v svoji disciplini. Oba nastopa sta bila zelo uspešna. Na prvi tekmi sta bila prva, na drugi pa druga. Ti uspehi so pokazali, da navkljub nekoliko okrnjenemu vojska

Mujkiča, lahko pričakujemo dober nastop na svetovnem prvenstvu na Bledu. Dvojec s krmarjem Janša — Krašovec in krmar Slivnik, so imeli težji program. Prvi dan je bila zmaga njihova, drugi dan sta Janša in Krašovec nastopila v kombiniranem četvercu z Beograščanoma Pivcem in Marušičem. Bili so četrtri. Trejni dan sta spet nastopila na tekmi in dvojcu brez krmarja, kjer pa se nista uvrstila v finale. Tu di dvojec s krmarjem je dokazal mednarodno kvaliteto. Sašo Mirjanič je dejal prvi dan v četvercu s krmarjem, skupaj z Marušičem, Pivcem in Banjacom. Skupaj z Banjacom sta nato nastopila v dvojcu »2«. Bila sta prava senzacija, saj sta zmagala pred olimpijskimi in svetovnimi prvaki, Italijani. Mirjanič je tako kandidat za obe posadki. Do svetovnega prvenstva na Bledu je še dovolj časa za končno sestavo naših posadk. Blejčan Žust je nastopal v osmercu. Kombinirana ekipa Bleda in Beograda se ni obnesla. To ponuja razmišljanje, ali bomo v osmercu nasploh na Bledu nastopili.

Ta ekipa bi dala soliden četverec brez. Bodo še nastopi v ČSSR in Luzernu v začetku julija. Po Luzernu pride nato piljenje forme za svetovno prvenstvo na Bledu in v Bohinju.

● Tudi mladince čaka nastop na svetovnem prvenstvu. Kaj so pokazale prve regate?

»Mladinski kandidati za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo v začetku avgusta na Madžarskem, so pokazali že veliko. Pokazalo se je tudi to, da je ekipa Bleda v ospredju. Prijetno je presenetil dvojec brez krmarja. V tej posadki veslata Čop in Zvegelj in bila sta druga, takoj za posadko NDR. Skifist Markovc je bil tretji. Pred njim je bil skifist NDR in Italijan. Odlična je bila tudi kombinirana ekipa v dvojnem dvojcu. Tu sta veslala Blejčan Klemenčič in Mihajlovič iz Osijeka. Bila sta druga, takoj za ekipo ZRN. Od teh posadk si lahko veliko obetamo na svetovnem prvenstvu za mladince na Madžarskem. To naj bi bila torej tudi nova generacija veslačev Bleda.«

D. Humer

Svetovno prvenstvo v kajak kanu v ZDA

Kajakaši in kanuisti že odpotovali v ZDA

Ljubljana, 6. junija - V prostorih ČP Dela v Ljubljani so se tik pred odhodom na prizorišče letošnjega svetovnega prvenstva v kajakah in kanujih predstavili naši tekmovalci. Že v četrtek so na prizorišče letošnjega svetovnega prvenstva, ki bo na reki Savage River v Marylandu v ZDA, z Brnika so odpotovali naši reprezentantje, ki bodo nastopili v spustu v kajakah in kanujih.

Našo jugoslovansko reprezentanco, bodo na tem svetovnem prvenstvu zastopali: v C 2 Masle-Grubiš, v C 1 Jelenc in Kancler ter Lilek, v K 1 pa Oblokar in Abramič. 13. junija bodo na pot odšli na tekmovalje v K 1 Čizman, Štrukelj, Skok, Abramič je že v ZDA, v C 1 pa bodo tekmovali Vidmar, Žitnik, Javornik in Martinez.

Naši reprezentantje so odšli na tekmovalje izredno dobro razpoloženi. Kako tudi ne? Prav na zadnji močni mednarodni tekmi v Meranu v Italiji so naši tekmovalci pokazali svojo res izredno pripravljenost. Dosej so na svetovnih prvenstvih naši kajakaši in kanuisti priveslali za to jugoslovansko športno disciplino na divjih vodah že osemnajst medalj. Tudi na letošnjem, ki bo od 15. do 25. junija na reki Savage, si jugoslovanski reprezentantje obetajo dober uspeh. Domov naj bi se vrnil kar z dvema ali tremi kolajnami.

D. H.

Enainštirideseta mednarodna kolesarska dirka po Avstriji

Valter Bonča zmagovalc na Grossglocknerju, naša ekipa v ospredju

Kranj, 7. junija - V peti etapi mednarodne kolesarske dirke po Avstriji je v ospredje prišel mladi Idriččan Valter Bonča. To je bila doslej najtežja etapa, saj so morali tekmovalci prevoziti skoraj do vrha Grossglocknerja. Tu je svoje sposobnosti kot pravi gorski voznik pokazal mladi Idriččan Valter Bonča, ki je bil hitrejši od Avstrijca Lammerja. Bonča je dobil tudi oba naslednja gorska cilja, le na cilju v Lienzu je bil premalo pazljiv, saj bi lahko dobil tudi to 145 km dolgo etapo. Le za las ga je prehitel reprezentant Avstrije Lammer. Sicer je prišlo v ekipni skupni razvrstitvi do preobrata. Tudi ostali naši so vozili napadalno in se tako po petih etapah jugoslovanski reprezentantje v ekipnem delu po času izenačili z ekipo Avstrije, na tretjem mestu pa so Norvežani.

V četrth etapi se je izkazal Savčan Marko Polanc. Sicer je v tej etapi zmaga pripadla reprezentantu NDR Heppnerju, Marko Polanc pa je bil deveti.

Po petih etapah je med posamezniki na prvem mestu Bonča (Jugoslavija), na drugem mestu pa je Lammer (Avstrija), ki za Bončo zaostaja -0,02. Na 23. mestu je Penko, 24. Premužič, 33. Gliivar, 36. Polanc in 52. Pagon.

D. H.

Vabila, obvestila

Nogometni spored - V predzadnjem kolu II. slovenske nogometne lige igra Sava v nedeljo ob 17. uri doma proti Beli krajini, Naklo gostuje v Postojni, Triglav pa gostuje pri Slaviji. Mladinci Save gostujejo v Kopru, Britof pa igra doma proti Radomljam. V gorenjski A nogometni ligi so že tekmovali s tekmovalcem, v B ligi pa je v soboto ob 16. uri na sporedu zadnje kolo. Igrali bodo Alpes : Velesovo, Šenčur : Podbrezje, Podgorje : Kondor, Grintavec : Predvor in Trboje : Bohinj. Mladinci in kadeti so že končali s tekmovalcem, pionirji pa igrajo v soboto ob 16.30 zadnje kolo. - D. Jošt

Obvestilo Planinskega društva Tržič - Planinsko društvo Tržič bo prek poletja redno oskrbovalo vse svoje planinske postojanke. Dom na Kofcah bo redno odprt od 17. junija dalje, Dom pod Storžičem, Dom na Zelenici in Koča na Dobrič pa od 24. junija dalje. Do vseh postojank so dovozi in dostopi običajni, planinska pota so markirana. Povsod bodo postregli s hrano in pijačo, običajno za planinske postojanke. Prihod večjih skupin prijavitelj predhodno pisмено na naslov Planinsko društvo Tržič, Trg svobode 18, informacije pa dajejo tudi po telefonu 52-336 ali pri Ivku Bergantu zjutraj in zvečer po telefonu 50-116. J. K.

Uspešna igra radovljskih balinarjev - V medrepubliški balinarski ligi sever uspešno nastopajo radovljski balinarji, ki so dobili vsa dosedanja srečanja, med drugim pa so preteklo soboto premagali tudi bivšega prvotligaša Šiško z 11 : 4. V soboto, 10. junija, ob 9. uri igrajo Radovljičani z drugouvrščenim Brdom in Ljubljane. - J. Rolec

Praznična tekmovalna na Brezjah nad Trzičem - V počastitev krajevnega praznika bo Športno društvo Brezje organiziralo več športnih tekmovanj. Tako bo danes, 9. junija, ob 18. uri društveni turnir v namiznem tenisu, v soboto, 10. junija, ob 18. uri bo društveno prvenstvo v balinanju za ženske, 11. junija, ob 9. uri bo društveni turnir v balinanju za moške, ob 14. uri bo odprt turnir v odbojki za ženske, ob 17. uri pa bo turnir za moške. Prihodnje nedeljo, 18. junija, pa bo na Ježah odprt turnir v malem nogometu. - J. Kikel

Košarkarski maraton v Radovljici

Radovljica, 7. junija - Košarkarski klub Radovljica organizira 24 ur košarke na zunanjem košarkarskem igrišču pri domu Partizana v Radovljici. Maraton se bo začel danes, 9. maja ob 18. uri. Igrali bodo Radovljičani in Kranjčani. Košarkarski maraton bo popestren z bogatim zabavnim programom, srečelovom in nastopom leških padalcev. Gledalci se bodo lahko opolnočili med petkom in soboto pomerili v metih na koš za tri točke. Tekma bo zaključena v soboto ob 18. uri.

J. Rolec

Bohinjci zmagali

Radovljica, 7. junija - Končana je radovljska liga v odbojki za leto 1988 - 1989. Med ženskami je zmagal Bohinj 1 pred Plamenom 2, Begunjami, Bohinjem 2, Bledom 3 in ŠSD Lipnica. Med moškimi skupina A so zmagali jeseniški veterani pred Bohinjem 2, Kamno Gorico, Plamenom 2, Bohinjem 3, Bledom 3, Begunjami, Kranjsko goro in Železarjem. V skupini B je zmagal Contrás pred Adergasom 1, Senčurjem, veterani Triglava, Predosljami, Adergasom 2 in Savo. V tekmi za prvo mesto je Bohinj 2 premagal Adergas 1 z 2 : 1. Vrstni red: 1. Bohinj 2, 2. Adergas 1, 3. Contrás, 4. Jeseničice.

J. K.

Streljanje

Franc Černe drugi na Cestnikovem memorialu

Kranj, 7. junija - Slovenski strelci so se z memorialnim tekmovanjem spomnili nekdanjega odličnega tekmovalca Pera Cestnika, organizatorja slovenskega strelstva, ki je bil tudi odlični tekmovalci, saj je bil svetovni prvak v streljanju z vojaško puško, bil pa je tudi član ekipe, ki je leta 1949 na svetovnem prvenstvu osvojila srebrno kolajno. Cestnik je umrl leta 1970. Letošnje tekmovanje so na strelišču v Struževem organizirali strelci iz Zalca, lanski zmagovalci, v sodelovanju s kranjskimi strelci. Tekmovalo je 24 ekip. Zmagali so strelci iz Celja z novim ekipnim rekordom 540 krogov (stari je bil 534 krogov) in tako postali organizatorji prihodnjega memoriala. Drugo mesto so osvojili Škofjeločani, ki so dosegli enak izid kot zmagovalci, vendar so imeli slabši seštevek v zadnji seriji desetih strelcev. Enaka usoda je doletela tudi Zalčane, ki so bili tretji. Izenačeni so bili tudi dosežki posameznikov. Zaradi boljših zadnjih strelcev je zmagal Vojko Škodnik iz Zalca pred Francem Černom iz Kranja. Oba sta dosegla 184 krogov. Henrik Peternej iz Škofje Loke je bil peti s 183 krogi. Osmi je bil Pavle Jereb iz Škofje Loke s 180 krogi, enajsti pa njegov sin Pavle s 177 krogi.

B. Malovrh

Republiško prvenstvo v dvojicah za mladinke in mladince v v kegljanju

Gašperin - Pirc, Benedik - Vehovec prvaki

Kranj, 7. junija - Na kegljišču Slovana v Ljubljani in Hidre v Medvodah ter Triglavu v Kranju je bilo letošnje mladinsko republiško prvenstvo v dvojicah v kegljanju. Na teh dveh republiških prvenstvih je nastopalo v obeh konkurencah kar osemnajst dvojic in kar sedem se jih je uvrstilo na državno prvenstvo.

V obeh konkurencah so bili v ospredju mlade kegljače in kegljači Triglava iz Kranja. Pri mladinkah je republiški prvak Gašperin - Pirc iz Triglava. Pri tem je Zdenka Gašperin na Slovano postavila s 457 keglji nov rekord kegljišča. Pri fantih sta naslov osvojila Benedik - Vehovec, na drugem mestu pa sta njuna sotekmovalca M. Oman - T. Oman. V konkurenci mladincev so nastopile tudi dvojice iz Trziča. Dvojica Keršič - Ribič je bila osma.

Vrstni red - mladinke - 1. Gašperin - Pirc 1.558, 4. Pinterič - Zupan (vse Triglav), **mladinci** - 1. Benedik - Vehovec 3.408, 2. M. Oman - T. Oman 3.329, 5. Pavšer - Likozar (vsi Triglav) 3.186, 8. Krešič - Ribič, 14. Potočnik - Ferko (vsi Tržič), 15. in 16. Batistič - Siler in Posedi - Jerkič (vsi Triglav).

D. H.

Upokojenci na Rašico

Kranj, 7. junija - Sekcija za planinske izlete in pohode pri Društvu upokojencev Kranj organizira v četrtek, 15. junija, izlet na 641 metrov visoko Rašico. Zbor pohodnikov bo ob 7.30 na avtobusni postaji v Kranju, od koder se bodo z rednim avtobusom odpeljali do Šentvida in odtod z lokalcem do Gamelj. Sledil bo vzpon na Rašico. Z avtobusom se bodo vrnili v Kranj. Skupno bo za 4 ure zmerne hoje. Planinska oprema naj bo vremenu primerna. Izlet bosta vodila Feldin in Pirih.

Zveza kmečke mladine Slovenije: "iztulili" smo se nad razmerami v kmetijstvu

Medeni tedni so minili, kako premakniti neobčutljivega dinozavra

Ljubljana, 6. junija - Da so medeni tedni slovenske nove političnosti, ki jo predstavljajo (alternativne) zveze in gibanja, minili, se dobro zavedajo tudi v Zvezi slovenske kmečke mladine. Ko je Emil Erjavec, prejšnji predsednik upravnega odbora zveze, sicer pa študent Biotehniške fakultete v Ljubljani, na torkovi seji novega upravnega odbora ocenjeval enoletne izkušnje, je dejal, da so se v tem času na (množičnih) sestankih in konferencah "iztulili nad razmerami v kmetijstvu" in da je treba prenehati samo s prikazovanjem stanja, ker je takšno ravnanje neproduktivno in ne vodi k izboljšanju razmer. Ker so nekateri celo zelo zadovoljni, da kmetijska politika še naprej "vozi" po starih tirnicah, da mleko vsaj za kmeta še vedno nima prave cene itd., in ker tudi ostra kritičnost ne daje zelenih rezultatov (kmetijstvo je največji dinozaver v Sloveniji, je dejal Erjavec), bo treba preiti od besed k dejanjem, od govorjenja o akcijah k akcijam in k stalnemu pritisku na tiste, ki v imenu kmetov odločajo o usodi slovenskega kmetijstva. "Ni me sram priznati, da smo v letu dni, kolikor časa obstajamo, naredili malo takega, kar bi se konkretno poznalo na kmetijah in po deželju, tudi zato, ker smo se več ukvarjali s starejšimi (s Slovensko kmečko zvezo - op.p.), zato pa se več pozna v spreminjanju tradicionalne miselnosti, kar bi - vsaj upam tako - dolgoročno moralo dati rezultate. Ker so tudi strokovnjaki močno zasidrani v kmetijske monopolne, moramo graditi "politični kapital" na mladih, neobremenjenih s kmetijsko preteklostjo, še zlasti na tistih, ki obiskujejo srednje kmetijske šole," je dejal Emil Erjavec in poudaril, da je položaj Zveze slovenske kmečke mladine med mladinsko organizacijo in med Slovensko kmečko zvezo naravnost idealen za napredno delovanje.

Prva pobuda: državna dota za mlade kmečke družine

Kot je dejal Marjan Podobnik, novi predsednik zveze kmečke mladine, sicer pa kmet in pospeševalec iz Cerknega, se bo zveza ob že dogovorjenih nalogah zavzemala predvsem za uveljavitev in ustavno opredelitev družinske kmetije, za spremembe v kmetijskem šolstvu, za ekološko čisto pridelovanje hrane in za to, da bi bili kmečki fantje deležni olajšav pri služenju vojaškega roka. Ko so v kmečki zvezi razpravljali o položaju mladih kmetov, je bil med vsemi najdoločnejši Branko Bergant: "Ko bo oblast izpolnila tri glavne pogoje, bo bolje tudi za mlade kmetovalce in za vse slovensko kmetijstvo. Prvi pogoj so družinske kmetije oziroma takšna gospodarstva, ki bodo dajala dohodek za dostojno preživljanje dveh rodov - mlajšega in starejšega. Drugi pogoj so primerne pokojnine. Zdaj je namreč tako, da se starejši brez tega, da bi bili lastniki kmetije, ne počutijo socialno varne in zato še naprej velja načelo - ti meni luč, jaz

Marjan Podobnik

tebi ključ. Tretji pogoj so ekonomske cene, ki bodo omogočale, da ne bomo živeli kot socialni podpiranci."

Če je ohranjanje kmečkega prebivalstva na podeželju, še zlasti v težavnih hribovskih in gorskih predelih, tudi državni interes (mladi upajo, da je res tako), potem bi morala oblast tudi nekaj storiti za zaščito tega interesa. V zvezi kmečke mladine predlagajo uvedbo državne dote, do katere bi bile upravičene mlade družine, ki so se odločile, da ostanejo na kmetiji. "Dota" bi lahko vsebovala ugodnejša posojila, prednost pri najemu ali nakupu zemlje, nevračljiva sredstva - in še kaj. Upravni odbor zveze bo to pobudo in še nekatere druge naslovil republiški skupščini, vendar si tudi na podlagi dosedanjih izkušenj ne delajo prevelikih utvar. Ko so s žalske konference "Agrarna reforma - danes in takoj" posredovali zahteve po ugodnostih za mlade družine republiškega komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, so prejeli odgovor, češ da smo socialistična družba, v kateri ni mesta za razlike.

Emil Erjavec

Druga pobuda: moratorij na gradnjo velikih farm

Če so še pred časom v kmetijstvu nekaj veljali le litri in kilogrami in so na nekaterih družbenih posestvih in na kmetijah celo tekmovali, kdo bo bolj "obremenil" hektar z umetnimi gnojili ali z gnojevko, so zdaj razmere že nekoliko drugačne: naravovarstvena plat kmetijstva postaja vsaj načelno, če že v praksi ne, enakovredna količinski in gospodarski. Ekološki problemi so, kot kaže, najhujši na prašičerejskih farmah, kjer ni prave skladnosti med številom živali in površinami. V zvezi kmečke mladine menijo, da bo njihova kratkoročna sanacija verjetno "požrla" le velike denarje in da bi morali razmišljati o dolgoročnih rešitvah (kar pomeni za nekatere nič drugega kot ukinitve). Ker se v javnosti bolj malo ve, za kolikšne denarje gre, zahtevajo podatke in tudi strokovno mnenje o upravičenosti sanacije. Da bi se v prihodnje izognili podobnim ekološkim problemom (ki v severovzhodni Sloveniji povzročajo celo meddržavna nesoglasja), predlagajo uvedbo moratorija za gradnjo velikih živinorejskih farm in spoštovanje meril Evropske gospodarske skupnosti (120 goved ali 300 prašičev na obrat).

Milan Brence, kmetovalec iz Gorenje vasi, se je tudi vprašal, kaj bi storila oblast s kmetijstvom in ljudmi v primeru, če bi jim v rudniku urana Žirovski vrh ali v Krškem "ušel atom" in bi prišlo do ekološke katastrofe (vprašanje bodo mladinski delegati skupaj z ostalimi pobudami posredovali republiški skupščini); eden od članov upravnega odbora pa se je zgrozil nad tem, da stroka daje razna pozitivna soglasja in priporočila tudi iz koristoljubja in osebnih inter-

resov in da se pri tem skriva celo za "fasado" družbenih interesov in višjih ciljev. Kot smo slišali, so velik ekološki (in finančni) problem tudi kmetijske melioracije - ne vse po vrsti, ampak predvsem tiste, ki se izvajajo le na večjih merilih.

Milan Brence

Tretja pobuda: spremembe v kmetijskem šolstvu

Že problemska konferenca v Šentjurju pri Celju, predvsem pa razprava na torkovi seji, je opozorila, da mladi niso zadovoljni s kmetijskim šolstvom. Zakaj ne bi dijakom omogočili, da bi po končanem šolanju opravljali pripravništvo tudi na "usmerjenih kmetijah"? V predmetniku je preveč balasta in znanj, ki jih kmetovalci skorajda ne rabijo. "Prakse je očitno premalo in še ta je na tako nizki ravni, da bi bolj malo znal, če se ne bi naučil doma na kmetiji," je dejal eden od mladih kmetovalec. S fakultet prihajajo tudi tako imenovani asfaltni inženirji, ljudje, ki nimajo stika s kmetijstvom in kmetijstvom. Za poljedelstvo se učimo iz prevečenih učbenikov, pa čeprav so že slovenske razmere dokaj drugačne od vojvodinskih...

Četrta pobuda: olajšave za kmečke fante pri služenju vojaščine

Zveza kmečke mladine Slovenije bo seznanila zveznega sekretarja za ljudsko obrambo Veljka Kadjeviča s pobudo, da bi kmečki fantje tako kot vrhunski športniki služili vojaški rok v dveh delih (dvakrat po pol leta) in da bi bilo civilno služenje mogoče tudi na hribovskih ali visokogorskih kmetijah, kjer je zaradi težjih obdelovalnih razmer še precej ročnega dela. Drugo pismo bo zveza naslovila na republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Janka Kušarja z željo, da bi kmečke fante pošiljali k vojakom čim bližje domu; tretje pa na poveljstvo Zagrebškega armadnega območja, ki naj bi jim zlasti ob kmetijskih konicah omogočilo tudi več prostih "vikendov". Predsednik zveze kmečke mladine je dejal, da pričakuje odklonilno stališča, Branko Bergant pa je omenil, da so tudi vojaške oblasti razumevajoče in da so mu v času služenja vojaškega roka omogočile, da delo na kmetiji ni zastalo.

C. Zaplotnik

Puštalci nočejo slišati za novo varianto mestne ceste v Poljansko dolino

Republiška cestna skupnost pa ne za obvoznico s tunelom

Škofja Loka, 8. junija - Več razlogov je vodilo občinsko vlado, da je lani imenovala posebno komisijo za pripravo strokovnih osnov za preverbo rekonstrukcije ceste v Poljansko dolino na območju mesta Škofja Loka. Najmočnejša argumenta sta dva, in sicer, da je staro mestno jedro prvotno kulturni spomenik in ga je kot takega treba čimprej obvarovati nadaljnega propadanja, hkrati pa omogočiti primeren vstop vanj, ter da za varianto obvoznice s tunelom, sprejeto pred desetletjem, bog ve koliko časa ne bo denarja niti v občini niti v republiki.

Problem denarja je bil posebej izpostavljen tudi na torkovi seji škofjeloškega izvršnega sveta, ko je Matevž Dagarin podal zaključno poročilo o delu komisije. Po cenah iz letošnjega marca bi namreč obvoznica s tunelom stala okroglo 48 milijard dinarjev, in to brez priključkov za mesto. Bi loško gospodarstvo dalo polovico vsote? Republiška skupnost za ceste je ni pripravljena dati. Kot je v torko ponovil njen predstavnik, tunnelske variante ni v njihovem planu niti je ne bo, saj ni ekonomsko upravičena.

V republiki, kjer ne pristajajo na to, da bi jim neka občina vsiljevala takšno ali drugačno obvoznico, dokazujejo, da Škofja Loka soloh ne potrebuje obvozne ceste. To med drugim utemeljujejo tudi s podatkom o štetju prometa izpred dveh let, ko so na tem odseku našli 4250 vozil na dan; od tega le 45 odstotkov predstavlja tranzitni promet Gorenja vatrata. Po oceni ljudi iz republiške skupnosti za ceste je bil ob gradnji rudnika urana v Žirovskem vrhu načrtovan bistveno večji promet in tudi večja poseljenost Gorenje vasi. Pričakovane eksplozije zdaj ni, res pa je, da zlasti tovrstni promet skozi mesto ogroža varnost ljudi, ne le spomeniško zaščitenih hiš.

Nova varianta, ki jo je v torko ponudila komisija izvršnega sveta, pomeni v bistvu mestno cesto, ki bi veljala 3,2-krat manj od tunnelske. Republiška skupnost za ceste jo je pripravljena uvrstiti v svoj plan in sfinancirati v naslednji petletki. Kaj torej izbrati? Vrabca v roki ali goloba na strehi?

Vsak poseg v prostor prizadene določen del ljudi, vsako strokovno odločitev hoče spreminjati zasebni interes. Je bila tunnelska varianta pred desetletjem izmed ducata ponujenih res izbrana prav zato, ker je bilo že tedaj jasno, da bo prevelik zalogaj in zlepa ne bo uresničena? Če vemo, da so v koridorju te trase zrastle hiše, ki so danes stare samo osem let, potem to prav lahko verjamemo.

Komisija zdaj predlaga eno samo varianto, kar je velika prednost, saj se bodo ljudje kregali samo o eni. Kreg očitno še bo, če sodimo po tem, da sta na povabilo komisije, ki se je na osebni, človeški, pošteni način želela približati prizadetim krajanom Puštala, jim podrobno razložiti, zakaj in kako, prišla le dva, devetnajst drugih pa je poslalo odklonilno pismo, v katerem oponašajo legitimnost komisije in iskanja nove rešitve.

Predlagana mestna varianta zahteva rušitev stanovanjskih hiš Puštal 22 in 23 ter deloma 24, steklarske delavnice ob Puštalskem gradu, transformatorske postaje pri gradu, zidana objekta in lope na nogometnem igrišču, sanitarij na kopališču, prizadene pa tudi športno igrišče ter zaradi bližine okoliške stanovanjske objekta, ki jih bo treba protihrupno zaščititi. Štiri rezervne lokacije v bližini čakajo, komisija zagovarja tudi pošteno odškodnino.

V dogajanja okrog nove variante pa so posegli tudi meščani, ki so se postavili nasproti Puštalcem, kar je gotovo edinstven primer, saj je običaj, da se oglašijo prizadeti, drugi pa molčijo. S 64 podpisi so se tokrat Ločani zavzeli za rešitev mestnega cestnega zamaška v Poljansko dolino. Kako torej naprej? Komisija bo še enkrat povabila prizadete krajanje Puštala, da bi jim razgrnila svoje poštene namene. To bo storila še pred zasedanjem junijske občinske skupščine, ki bo odločila, ali se začne postopek za spremembo družbenega plana ali ne. Če da, potem bi po približno letu dni lahko prižgali zeleno luč za gradnjo mestne obvoznice.

H. Jelovčan

Gamsi so vedno bolj ogroženi - Maja so v Poslovnoprireditvenem središču Gorenjski sejem v Kranju podpisali sporazum o gojitvi gamsov v Karavankah, te avtohtone divjadi in ponosa tega območja. Sporazum je podaljšal za štiri leta, podpisali pa so ga Koroška lovka zveza, Lovska zveza Slovenije, Zavod za gojitev divjadi Kozorog Kamnik in Zveze lovskih družin Gorenjske, Savinjske kozjanskega območja in Maribora. Gams je namreč vedno bolj ogrožen in mu grozi, da bo izumrl. Sporazum je zelo strog in dovoljuje samo odstrel slabših živali. Znova in znova se pojavljajo tudi gamsje garje, ki redčijo gamsjo družino, zaradi boleznih pa gamsi bežijo tudi drugam in dodatno siromašijo Karavanke. Se pa tudi že kažejo rezultati načrtnije skrbi za to divjad. Število gamsov se je na Stolu in na Zelenici že povečalo.

J. K., slika F. Ekar

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Barvni TV Iskra z dalj. upravljanjem, star 1 leto, prodam. ☎ 631 784 8407
Prodaj nov ELEKTROMOTOR 3 kW, 1480 obr./min. Zg. Duplje 80 8854
Prodaj črno-beli TV gorenje. Pot v Bitnje 11 8855
Prodaj barvni TV greatz, ekran 51 cm. ☎ 34-810 8865
Kosilnico SIP 135, cisterno Creina 2200 litrsko, prodam. Golar Anton, Goštače 14, Škofja Loka 8888
Prodaj barvni TV gorenje. ☎ 80-239 8893

Prodaj TRAKTOR deutz 75, pogon na vsa štiri kolesa. ☎ 51-008 8926
Prodaj barvni TV EI NIŠ. Britof 220 C, Kranj 8935

Ugodno prodaj nov HIDROFOR. ☎ 44-155 8945
Šivalni stroj Bagat jadranka, prodam. ☎ 75-845 8953

Ugodno prodaj obnovljen pralni STROJ gorenje, cena 120 Mio. Cimerman Alojz, Janeza Puharja 8, Kranj 8955
Prodaj VIDEOREKORDER scharpp. ☎ 35-364 8994

Prodaj novo rotacijsko KOSILNICO IMT 4 Mio ceneje. ☎ 74-368 9024

Prodaj industrijski šivalni STROJ singer. ☎ 50-660 9026
Prodaj motorno žago SAKS DOLMAR 112, staro eno leto. ☎ 22-221, int. 28-53 9031

Ugodno prodaj pralni stroj GORENJE. Jezerska c. 11, ☎ 21-538 9043

Prodaj Ruža step staro dve leti, zelo ugodno prodaj. ☎ 42-805 9048

Ugodno prodaj nov C 64 z dodatki, dvokasetnik z radiom in novo pony kolo. Janez Čampa, Tavčarjeva 3b, Jesenice 9051

Prodaj motorno KOSILNICO MOTO BENASI, malo rabljeno, ter eno za rezervne dele. ☎ 65-073 9072

Prodaj 7 stopenjski grafični equalizer. ☎ 28-575 9077

Nov, barvni TV Philips, 55 cm, prodam. ☎ 26-792 9079

Prodaj nov barvni TV 37 JVC in VIDEOREKORDER Toshiba 93, vse deklarirano. ☎ 50-118 9083

Prodaj pralni stroj CORTING, star 3 leta in bojler 80 litrski. ☎ 40-260 9089

GOSPODINJE!
Skrinja pušča vodo?
Pokličite

IZOLACIJE SERVIS - BOJAN ROPRET,
Hotemaže 47/b, Preddvor,
tel.: (064) 45-352

Popravilo opravimo na vašem domu.

GRADBENI MATERIAL

Prodaj smrekove DESKE 50 in 25 mm. Babni vrt 6, Trstenik 8856
20 suhih hrastovih PLOHOV in 3 HLO-DE, prodam. ☎ 22-710 8787

Prodaj deske mecesen, smreka. ☎ 83-143 8882

Prodaj 1000 kosov rabljene strešne opeke špičak, 30 kosov bele prizme, 7 kvad. m keramičnih ploščic čokoladne barve (15x22), moped Tomos starejši. Kajdiž, Poljiška 5, Bled 8923

Prodaj rabljeno strešno opeko folc. ☎ 27-526 8946

Prodaj cementno zarezno kritino in žlebove-rabljeno. ☎ 22-309 8957

Poceni prodaj že opleskanega 20 kvad. m smrekovega OPAŽA in 135 litrski HLADILNIK gorenje. Britof 16, ☎ 36-300 8973

Strešno OPEKO karo, ugodno prodaj. ☎ 83-086, od 7. do 14. ure 8983

Gradbeno dvigalo nosilnost 120 kg in nov HIDROFOR prodam. Jože Trčon, ☎ 22-386 9036

Prodaj betonske bloke 200 kosov in smrekove plohe 2 kub. m. ☎ 45-263 9044

Prodaj 2000 kosov strešne OPEKE rdeče barve s posipom Dravograd in motorno žago HUSQUARNA. ☎ 64-337 9095

Prodaj ŠPIROVCE 12 x 14 x 7, bankne ter punte. ☎ 27-731 9098

Prodaj poloriti OPEKO 30 x 24, 340 kosov. ☎ 70-382 9111

Strešno opeko Kikinda prodam. ☎ 620-837 9126

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 27-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami.

Izdelujemo na recept in brez njega

POSESTI

Mlad slovenski par brez otrok kupi ali najame KMETIJO na relaciji Kranj - Radovljica - Železniki - Tržič - Bled. Možnost oskrbe starejših ljudi. Šifra: VESELJE DO KMETOVANJA 8871

Prodaj GARAŽO. Brajič, Zlato polje 2/a, Kranj 8968

Zazidljivo parcelo 650 kvad. m v Škofji Loki, prodam. ☎ 69-593, od 18. do 21. ure v petek 9028

RAZNO PRODAM

Prodaj dobro ohranjen avstrijski športni VOZIČEK. Majcen, Trg Prešernove brigade 7, Kranj 8849

LESTVE-prostostoječe 2 in 3 m dolžine ter GAJBICE, prodam. Tupalčič 59, Preddvor 8941

Prodaj drobni KROMPIR. Prebačev 21 8943

Prodaj letne gume 2 kosa Semperit Hi Lise dim. 165x13. ☎ 25-732 8959

Ugodno prodaj uvoženo GOVEJO KOŽO 5 kvad. m. ☎ 46-042 8969

Prodaj bukova DRVA. Dostava na dom. ☎ 42-471 8998

Ugodno prodaj globok otroški voziček in manjše otroško kolo. ☎ 631-523 9006

Prodaj ČOLN MAESTRAL 9 s Tomosovim motorjem, ogled v delavnikih od 16. ure dalje. Mavec, Kocjanova 14 9010

Prodaj novo litoželezno kad 160 cm, 8 litrski bojler, kromasti bojler 50 litrski in večjo količino živega apna v vrečah. ☎ 80-588 9013

Prodaj domače ŽGANJE. ☎ 45-202, v večernih urah 9015

Prodaj otroški športni VOZIČEK-italijanski. Vrhovnik, Drolovka 10, Kranj 9020

Prikolico ADRIA 330 in barvni TV, ekran 53 cm, nov, prodam. ☎ 632-465 9027

Prodaj 25 kvad.m parketa rabljenega, barvni TV Iskra v manjši okviri, agregat 1,5 KW, dva otroška kolesa od 5-10 let. Mavčiče 49 9039

Prodaj JADRALNO DESKO (nemško) zelo ugodno. ☎ 50-284 dopoldan, 51-420 popoldan 9056

Prodaj barvni TV gorenje starejši letnik, sedežno grt. Jasna in moped APN 6, star eno leto. ☎ 78-837 9058

Prodaj gumijasti ČOLN meteor special z motorjem Tomos 4. ☎ 33-688 9062

Brako prikolico rabljeno 4 sezone, ugodno prodaj. Stušek Janko, Begunjska 11 B, Lesce, ☎ 75-338 9066

Prodaj belo dolgo poročno OBLEKO Vezenine Bled št. 42. ☎ 70-401 9067

Ugodno prodaj nov APN 6 in novo basno klavirsko HARMONIKO Melodija. ☎ 46-589 9109

Prodaj otroško posteljico z jogijem, pralni stroj CANDY in belo poročno obleko št. 38. ☎ 33-897 9112

Prodaj TORI ohranjen in VIDEO PLAYER Orion, star leto dni z dokumenti, ugodno. Seger, Cankarjeva 31/a, stanovanje 1, Radovljica 9120

Prodaj večjo lepo ustrojeno govejo kožo. ☎ 57-959 ali Bajd Mirko, Snakovska 81, Križe 9124

Prodaj FORD TAUNUS 15 M ter rezervne dele za MOTOR Mercedes 220 D. Tone Zadnik, Podlubnik 52, Škofja Loka, ☎ 621-105 8870

Prodaj VW 1303, letnik 1976. ☎ 632-777 8872

Prodaj 126 P, letnik 1977, registriran do marca 1990. ☎ 25-358 8873

Ugodno prodaj BT 50, možnost plačila v dveh obrokih. ☎ 22-835 8874

FIAT UNO 45 FAIF, letnik marec 1987, prevoženih 31.000 km, bele barve. ☎ 80-928 8876

Prodaj R 4 GTL, letnik 1984. Stojnič Branko, Trg Preš. brigade 3, Kranj 8877

Zastavo 101 comfort, letnik 1981, ugodno prodaj. Ogled popoldan. Traven, Stara cesta 3, Kranj 8879

Ugodno prodaj R 18, letnik 1983, registracija maj 1990. ☎ 621-500 8884

Z 750, letnik 1976, karamboliran, ugodno prodaj po delih ali celega. Jelka Kozjek, Savska 47, Ribno 8885

STAN.OPREMA

Ugodno prodaj nov Iskrin vgradni ŠTEDILNIK rostfrei (Zplin+2elek.). ☎ 49-270 8875

Dva rabljena jogija, rabljen črnobel TV in dva rabljeni zimski gumi za Z 101, prodam. ☎ 77-779 8880

Poceni prodaj star kombiniran ŠTEDILNIK 2 elek.+4 plin, pomivalni stroj EI Niš in žensko dvokolo. Železniki, ☎ 67-184 8881

Prodaj dva KAVČA, 2 fotelja in mizo po zelo ugodni ceni. ☎ 33-040 8901

Prodaj zakonsko posteljo, nerabljeno, Alpes. ☎ 632-560 8903

Prodaj 210 litrsko zamrzovalno skirnjico Gorenje. ☎ 26-839 8933

Etažno centralno PEČ 12 KW z vsemi priključki, črpalko, ventili, termoblok, novo, nujno prodaj za 50 odstotkov ceneje. ☎ 37-958 8949

Ugodno prodaj trajnožarečo peč in kombiniran ŠTEDILNIK 2+2. Potočnik, Planina 35, Kranj 8958

Prodaj kombiniran BOJLER SAP. ☎ 621-438 8993

Prodaj zamrzovalno SKIRNJO 450 litrov LTH. ☎ 75-800 9007

Prodaj kavč in dva fotelja. Strahinj 110, Naklo 9081

Prodaj SPALNICO po zelo ugodni ceni. ☎ 77-234 od 7. do 14. ure 9110

Ugodno prodaj malo rabljeno garnituro Zlit, raztegljiv kavč in 2 fotelja. ☎ 57-332 9114

Poceni prodaj trosed in 2 fotelja. Makarič Zarko, Frankovo nas. 66, Škofja Loka 9117

Poceni prodaj star kavč, dvodelno omaro, nizko omaro, dva fotelja in mizico. Rada Čimžar, Tičarjeva 4, Kranjska gora 9128

Prodaj HLADILNIK z zamrzovalnikom Gorenje. ☎ 27-873 9130

STANOVANJA

GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE v Škofji Loki najamem za daljše obdobje. Šifra: JULIJ 8864

Zakonski par vzame v najem STANOVANJE v Kranju ali okolici. ☎ 22-593, int. 41, dopoldan 8915

Oddam v najem STANOVANJE-eno-sobno, za dobo enega leta. Šifra: SAŠO 8916

Prodaj 2-sobno stanovanje v Kranju okolica Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodaj dvosobno STANOVANJE ali zamenjam za 1-sobnega. ☎ 51-891 9005

Opremljeno sobo s posebnim vghodom na Bledu, oddam. Ponudbe pod Šifra: CENTER 9064

Dvosobno stanovanje+kabinet, prodam. ☎ 35-120 9084

VOZILA

Ugodno prodaj MOTORNO KOLO TIP T 11. Marjan Podjed, Vajjavčeva ulica št. 8, Kranj

Prodaj RENAULT 4, letnik 87. Informacije na ☎ 35-215.

Prodaj Z-101 special 1979. Danilov Drago, L. Hrovata 9, Planina 2.

Prodaj DIANO, letnik 77. Letence 4 a. Prodaj R-4 TL, letnik 1980. ☎ 57-567 8857

Ugodno prodaj Z 101, starejši letnik, odlično ohranjena. Tominčeva 15, Kranj, ☎ 44-523 8821

Prodaj FIAT 126 P GL, letnik 1986. ☎ 27-047 8886

Prodaj Z 128, letnik 1987. ☎ 23-486 8887

Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ 36-806 8889

Prodaj DIANO, letnik 1980 in kolo BMX. Markovič, ☎ 70-226 8890

Prodaj VW 1300, letnik 1971, original nemški, dobro ohranjen. ☎ 82-801 8891

Prodaj Z 750 LE, letnik 1984. Bodešče 36, Bled 8892

ALFA 33, 1.3 S, 1987/4, metalik, razni dodatki, ugodno naprodaj. ☎ 27-756 8894

Prodaj ali zamenjam za osebni avto motorno kolo "KAWASAKI GPZ 1000 RX". Prva registracija marec 1988. ☎ 50-928 8898

Prodaj JUGO 45, letnik 1984 in otroško kolo BMX od 4 do 7 let. ☎ 82-198 8902

Prodaj osebni avto R 9 eksklusiv, star eno leto, 9000 prevoženih km. ☎ 77-351 8904

126 P, letnik 1987, registriran do junija 1990, prodam. ☎ 73-520 8906

Prodaj 126 P, letnik 1982, pravkar registriran. Ogled je možen petek, sobota, nedelja, popoldan. Železnikar, Gradnikova 81, Radovljica 8907

Prodaj dobro ohranjen PEUGEOT 305 GL. ☎ 33-537 8908

Prodaj Z 101, letnik 1976. Ogled dopoldan do 16. ure, cena po dogovoru. Vogrin Andrej, c. 4. julija 19, Tržič 8910

Prodaj JUGO 45, letnik 1987. ☎ 26-637 8911

Ugodno prodaj dobro ohranjenega CITROENA 1,3 GS, letnik 1980. ☎ 48-080 8912

Prodaj GOLF, letnik 1978, za 2000 DEM. Koroška 39, Kranj 8917

Prodaj dve leti staro LADO RIVO 1300, modre barve. Ogled od 19. ure dalje. Gorenja vas 238, ☎ 68-610 8918

Prodaj R 4 TL, letnik 1977. Ogled v petek popoldan, nedeljo dopoldan. Zupančič Zdravko, Boh. bela 91 8919

Prodaj BMW 318, letnik 1979, dobro ohranjen. ☎ 33-029 8922

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1985, oranžne barve, registriran do aprila 1990, poceni. ☎ 88-472 8925

Prodaj R 4TLS, letnik 1978, prevoženih 70800 km, registriran do maja 1990. ☎ 33-644 8928

Prodaj JUGO 45, letnik 1981. Mlekar-ska 14, Kranj Čirče 8930

Prodaj Z 101, letnik 1978, registrirana do aprila 1990. Janez Česen, Pod Slemenom 5, Križe 8932

Prodaj Z 750 SC, letnik 1980, prevoženih 57.000 km. ☎ 41-120 8934

Prodaj Z 101, letnik 1981. Veleosovo 57 8937

Ugodno prodaj Z 101, letnik 1985. Staneta Žagarja 39, Kranj 8939

TERMOTECNICA

di SERGIO VUERICH
Trbiž — UL. VITT. VENETO 100
(100 m dalje od Trbiškega trga)
tel.: (9939) 428-2586

POSEBNA PONUDBA v juniju:

- GORILNIK ELCO ECONOM 2000 — samo 860 DEM
- Komplet oprema za sisteme 3e od 80 DEM
- Termostatski ventil DANFOSS 3e od 30 DEM
- Ekspanzijska posoda 1e 33 55 DEM
- Objemni FANTINI termostati 20 DEM
- Krogljini ventil S/4 20 DEM

VEDNO NA ZALOGI PO UGODNIH CENAH:

- Gorilnik RIELLO — F. B. R. — VIESSEN
- Vodno masažni aparat REGINA HOME, U. S. A.
- Črpalke GRUNDFOS — LOWARA
- Radiatorske ventile HERZ
- Regulator vteka SAMSON
- Elektronske automatike in vodni termostati FANTINI — LANDIS & GYR — DANFOSS
- Elektr. orodje MAKITA
- Metalne baterije FRIEDRICH GROHE
- Elektr. pitalne WAGNER
- Termostatske ventile za pomivalne stroje

GOROVIMO SLOVENSKO — DAJEMO STROKOVNA NAVODILA

VRHUNSKA TEHNOLOGIJA EVROPSKO PRIZNANA

— majhna poraba goriva
— ne onesnažuje okolja
— tiho deluje
— avtomatičen sistem zapiranja zraka
— patent PEMA

ELCO - ENERGIJSISTEME AG ZÜRICH

Model ECONOM 2000

Original **ELCO** dobite samo pri **TERMOTECNICA — TRBIŽ**

gostilna sejem
KRANJ, tel.: 21-890

Cenjene goste obveščamo, da zopet strežemo TOPLE MALICE vsak dan med tednom od 9. do 11.30

Dnevno vam nudimo morske jedi, divjačino in ostale dobrote. Pripravljamo poročna kosila in večerje, obletnice, svečana kosila, ipd.

Ob sobotah nudimo DRUŽINSKA KOSILA Z 10 % popustom (min. 3 os.)

Gostilna je odprta med tednom od 9. do 22. ure, ob sobotah od 11. do 14. in od 19. do 23. ure ter ob nedeljah od 7. do 12. ure.

SE PRIPOROČAMO!

Prodaj FIAT 126 P GL, letnik 1986. ☎ 27-047 8886

Prodaj Z 128, letnik 1987. ☎ 23-486 8887

Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ 36-806 8889

Prodaj DIANO, letnik 1980 in kolo BMX. Markovič, ☎ 70-226 8890

Prodaj VW 1300, letnik 1971, original nemški, dobro ohranjen. ☎ 82-801 8891

Prodaj Z 750 LE, letnik 1984. Bodešče 36, Bled 8892

ALFA 33, 1.3 S, 1987/4, metalik, razni dodatki, ugodno naprodaj. ☎ 27-756 8894

Prodaj ali zamenjam za osebni avto motorno kolo "KAWASAKI GPZ 1000 RX". Prva registracija marec 1988. ☎ 50-928 8898

Prodaj JUGO 45, letnik 1984 in otroško kolo BMX od 4 do 7 let. ☎ 82-198 8902

Prodaj osebni avto R 9 eksklusiv, star eno leto, 9000 prevoženih km. ☎ 77-351 8904

126 P, letnik 1987, registriran do junija 1990, prodam. ☎ 73-520 8906

Prodaj 126 P, letnik 1982, pravkar registriran. Ogled je možen petek, sobota, nedelja, popold

Prodaj FORD FIESTA, letnik 1979, 33-573
 Prodaj R 4, letnik 1986, prevoženih 35.000 km, cena 6000 DEM, 77-510 8942
 Prodaj AVTOMATIK A 3 MS, letnik 1987, Cotman, Stružnikova 1 A, Senčur 8944
 Prodaj Z 101 za 20 Mio in original BUGGY za 20 Mio, 88-261 8948
 Zelo poceni prodaj nov komplet POD za Z 101, 27-227, popoldan 8950
 LANDROWER dolgi diesel, obnovljen, registriran, ugodno prodaj, 36-090 8951
 Prodaj UNO 60 S, letnik 1986, 28-351, popoldan 8988
 Prodaj osebni avto Z 101 mediteran, letnik 1980, 77-515, dopoldan in 78-520, popoldan 8989
 Prodaj Z 101, letnik 1977, 57-908 8990
 Prodaj ali zamenjam BT 50 za APN 6, 75-391 8991
 Prodaj JETTO, letnik 1987, garažirano, dodatno opremljeno, prevoženih 10.000 km, 620-259 8992
 Prodaj Z 750 SC, letnik 1979, prevoženih 79.000 km, registriran do aprila 1990, v dobrem voznem stanju, prvi lastnik, Janko Šturm, Dražgoše 14, 66-837 8996
 Škoda cupe po delih prodaj, 24-712 8997
 Prodaj Z 750 LE, letnik 1981, registriran do 1. junija 1990, Voklo 47, Senčur 8999

Honorarno delo dobi ČEVLJAR z znanjem rezkanja in brušenja robov čevljev, nekaj ur dnevno. Lahko mlajši upokojenec. Čevljarstvo Kern, Partizanska 5, Kranj 8790

GOSTIŠČE — RESTAVRACIJA » AVSENIK « Begunje na Gorenjskem

redno zaposli 2 kuharja in 2 natakarja oziroma natakarici.

Pogoji dela in prejemki po dogovoru.

Pričakujemo Vas osebno ali pa nas pokličite po telefonu na številko 73-402.

Omogočimo ti honorarno delo z izredno visoko urno postavko. Šifra: 100.000 NA URO 8900
 Dekletu nudimo honorarni zaslužek za popoldansko prodajo v trgovini v Kranju, 24-288 8924
 Prevzamem vsa zidarsko-fasaderska dela, 45-447 8927
 Potrebujemo ljudi za obiranje vrtnih JAGOD, Marija Sušteršič, Mlakarjeva 75, Senčur, 41-026 8931
 Nujno potrebujem honorarno zaposlitev, 620-352 8936
 iščem delo za voznika B, C ali E kategorije, 622-855 8947
 Zaposlimo dva potnika za prodajo VODNIKA NARAVNE MEDICINE, 35-060 8966
 iščem KV zidarja v redno ali honorarno zaposlitev. Oglasite se na 632-158, v večernih urah 8980
 Honorarno zaposlim delavca, lahko upokojenec za nekaj ur dnevno na Jesenicah, 37-452 8981
 iščemo kuharico ali kuharja za delo v gostinskem lokalu na Bledu za čas poletne sezone. Plačilo po dogovoru, 75-618 9033
 Obrtnik išče zastopnike za prodajo, 24-523 9041
 Potnika za območje Gorenjske po možnosti s prevozom iščemo. Plačilo 80.000 din kom, 66-490, do 20. ure 9050
 Komunikativnim osebam nudimo honorarno delo, 78-269 9073
 MESARSTVO ČADEŽ zaposli delavce za nedoločen čas za delo v masnici in predelavi. Čadež Anton, Visoko 7, Senčur, 43-032 9104

ŽIVALI

Prodaj mlade perzijske MUČE, 38-476, popoldne 8854
 KRAVO tik pred telitvijo, prodaj, Ivan Šabat, Smokuč 38, Žirovnica 8878
 Prodaj mlado PSIČKO, 25-701, zvečer 8883
 Prodaj KRAVO brejo 6 mesecev. Lahovčev 21 8909
 Prodaj 10 dni staro TELIČKO simentalko. Predoslje 86 8914
 Prodaj TELE za zakol ali nadaljno rejo ter strojeno govejo kožo. Nastran, Trača 4, Cerklje 8938
 Prodaj 9 tednov stare PUJSKE. Tena-tiša 11, 46-174 8960
 Prodaj 300 kg težkega BIKA. Luže 16 8961
 Prodaj mlado kravo simentalko po teletu. Fister Marjan, Prezrenje 10, Podnart 8979
 Prodaj 8 mesecev brejo TELIČKO simentalko in KRAVO po izbiri. Zadruga 15, Duplje 8986
 Zamenjam 5 tednov starega BIKCA simentalka za teličko, 27-830, Vrhunc Franc, Zaslavska 42, Kranj 8995
 Prodaj 20 - 100 kg težke PRAŠIČE. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 9021
 Prodaj 7 tednov stare grāhaste PETE-LINČKE. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 9022
 Prodaj KRAVO v tretjem mesecu brejosti. Sp. Brnik 20 9034
 Prodaj BIKCA tri tedne črno-belega. Jegriše 20, Vodice 9035
 Prodaj mladiče pasme ROTTWEILER, 37-553 9065
 PSIČO staro 10 mesecev Irski seter, zelo lepo, nujno ugodno prodaj, 28-533 9078
 Prodaj brejo TELIČKO. Štefan Sink, Trnje 11, Škofja Loka 9129

LOKALI

Iščem partnerja za nakup trgovine. Šifra: PARTNER 8921

KUPIM

Kupim ŠOTOR za 2 osebi, teža do 2,5 kg, 45-662 8853

Enosobno stanovanje ali garsonjero kupim lahko tudi starejše. Šifra: PO MOŽNOSTI OBČ. RADOVLJICA 8905

Kupim manjšo starejšo hišo, tudi kmečko, lahko potrebna adaptacija. Šifra: ŠIRŠA OKOLICA RADOVLJICE 8913

Kupim ali vzamem v najem prostor za trgovino v Škofji Loki, Kranju ali okolici. Šifra: TRGOVINA 8920

Kupim suha bukova drva, 80-063 8929

Kupim stare knjige, razglednice, pi-sma, ure, ključke, pohištvo, porcelan, svečnike, likalnik, slike, skrinje in ostale stare predmete, 061/444-870 9029

Kupim R 4, letnik 1982 za rezervne dele lahko karamboliran, 42-146 9063

TELETA od 1 dan do 10 dni starosti kupim, 40-064 9096

OBVESTILA

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese naročite 75-610, KVALITETA! 8066

VODOVODNO INSTALACIJO NA NOVI HIŠI (tudi razna popravila, predelave, montaže) vam naredim hitro in kvalitetno, 28-427 8868

INSTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovno šolo, 35-328 8869

OSTALO

Za pomoč pri negi starejše gospe nudim stanovanje na Bledu. Plačilo in vse ostalo po dogovoru, 78-849, od 19. do 21. ure 8974

Za določen čas iščemo varuško ali varuha za 15 mesečno deklico po možnosti tudi na domu v Radovljici, 75-609, zvečer 8977

Uspešno instruiiram matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole, 24-607 9037

PIZZERIJA „POD GRADOM“

Prijazna postrežba — prijeten ambient. Strežemo tudi na vrtul! Lahko izbirate med 16 vrstami pizz iz krušne peči.

TRŽIČ, Koroška 26, stari del mesta — 200 m od cerkve naprej, telefon 52-055

Ugodno prodaj nove GUME 155-14 radial in pragove za avto Škoda, Ivan Humer, Cesta revolucije 9, Jesenice 9000

Prodaj APN 4 MS, 42-232 9001

Prodaj VW 1200, letnik 1976 in glasbeni center gorenje z zvočniki, 39-276, Britof 206 9002

Prodaj FORD TAUNUS 20 M, lepo ohranjen, letnik 1970 in Z 101, celo ali za dele. Janšterle, Stara cesta 15, popoldan 9003

Nov TOMOS AVTOMATIK A 3 L, ceneje prodaj, 24-889 9004

Prodaj PEUGEOT 104, 38-565 9008

Prodaj osebni avto Z 101 GTL 55, letnik 1988, 66-913 9009

Prodaj JUGO 45 AX, letnik 1987, 39-249 9011

Prodaj Z 750, letnik 1981, 33-557 9012

Prodaj 5 vrat, streho, havbo, prage, prve amortizerje, disk zavore, volan, roke itd. za Z 101. Nabernik, Kokrški log 13, Kranj 9014

Ugodno prodaj garažiran JUGO 45 E, november 1986, 33.000 km, 82-015 9016

Prodaj MOPED APN 6 S. Cerar Lado, Gorenja vas 61, 061/614-048 9017

Prodaj GOLF, letnik 1980. Ogled do 18. ure. Triglavska 35, Mojstrana 9018

Prodaj MZ motor, letnik 1985, 37-712 9019

Prodaj GOLF diesel, letnik 1983. Veslesovo 32 9023

Prodaj ugodno MZ 250 ITZ, 36-357 9025

Prodaj Z 101 po delih, 46-379 9030

Prodaj motor TOMOS AVTOMATIK izvojni model, 23-115 9032

Hrošča 1200, 12 V po delih, ugodno prodaj. Štefan Žun, Kocjanova 18a, Kranj Strazišče 9038

INTEGRALNI ČELADI NAVA II (bela, modra), prodaj. Rakovec, Zgornje Bitnje 124 9047

Prodaj JUGO 45, letnik 1987. Pero Mrdja, Mlekarska 14, Kranj 9049

Prodaj neregistriran Z 750, letnik 1977. Markelj, Smokuč 29, Žirovnica, 80-515 9052

Prodaj R 4, letnik 1981, poceni, ogled cel dan. Ninič Nedžo, Jaka Platiše 3, Kranj 9053

Ugodno prodaj LADO NIVO 1600, letnik december 1987, prevoženih 21.000 km, z dodatno opremo. Sučeva 5, Kranj 9131

Prodaj GOLF diesel, letnik 1984, 5 paket, 74-926 9132

ZAPOSLITVE

ZASTOPNIK! Le najuspešnejšim bomo omogočili prodajo knjige najbolj priznanega domačega strokovnjaka iz področja radiostezije in bioenergije Staneta Oblaka, 50-928 8897

Če si star-a med 18 in 25 let in želiš služiti za poletno potovanje ali prijetne počitnice ti omogočimo dober zaslužek, 50-928 8899

Bodi še tako zapuščen in osiromašen, trdna veriga te veže na nekaj, česar se vsak hip ne zavedaš; to nekaj je zemlja, na kateri si se rodil.

(I. Tavčar)

V SPOMIN

9. junija mineva leto dni, ko nas je zapustil

MARKO DRLINK

PRIJATELJI

Poljane, 9. junija 1989

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža

SILVA MULEJA

se iskreno zahvaljujem znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala prijateljem iz Kluba »CB Globus« Kranj za cvetje in poslovilne besede, mojim sodelavcem iz Telematike tozd MKD, in najinim novim sosedom za izraze sožalja, cvetje in denarno pomoč. Hvala tudi pevcem in g. župniku za pogrebni obred.

Žalujoča žena Metoda
Kranj, 5. junija 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očka in sina

OTMARJA BAHUNA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so pogrešanega pokojnika požrtvovalno iskali.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

V SPOMIN

Dne 7. junija je minilo 10 let, odkar je nehalo biti tvoje srce, ko si nas nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustila in odšla od nas

NADA KOŽELJ

Ne moremo doumeti, da te ni več. Tvoje korake slišimo, tvoj lik še živi, le grob priča, da si se za vedno poslovila. Nikoli te ne bomo pozabili. Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob, prižigate sveče in prinašate cvetje.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Voklo, junij 1989

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je 2. junija 1989 v Argentini umrl naš dragi

MIRKO KOPAČ

s Kokrice, rojen leta 1911

Čeprav pokopan daleč od domovine, bo ostal v naših srcih.

V imenu vsega sorodstva brat in sestre

Kokrica, Kranj, Ljubljana, Žiri, Ankarán, Buenos Aires, 4. junija 1989

V SPOMIN

Danes mineva leto dni žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi sin, mož, ati, brat in stric

ANTON PORENTA

Tiho, mirno in žalostno je ob tvojem grobu, naša srca so srta v bolečini in vendar polna hvalečnosti za vse, kar nam je dalo tvoje plemenito srce. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem preranem grobu in prižigate sveče.

VSI NJEGOVI

Sp. Bitnje, 9. junija 1989

ZAHVALA

V torek, 30. maja, smo na pokopališče v Bohinjski Bistrici v družinski grob pospremili k počitku našega dragega

FRANCIJA RAZDRIHA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in čutili z nami. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, zlasti še dr. Bitencu, dr. Ažmanu in dr. Šobovi za napore, ki so jih vlagali v času zdravljenja, iskrena hvala tudi mg. dr. Jaku Bahunu za njegovo vsestransko pomoč v času zdravljenja in lajšanje bolečin. Toplo se zahvaljujemo kolektivu Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas in TOZD Almira Bohinj za globoko razumevanje in pomoč. Prisrčna hvala dobrim sosedom in prijateljem, pevcem in govornikom za poslovilne besede. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo ob slovesu.

VSI NJEGOVI

Srednja vas, Boh. Bistrica, Bled, Ljubljana, Beograd

V SPOMIN

ALEŠU MEGLIČU

iz Loma

Eno leto je minilo, odkar na cesti je mlado življenje ugasnilo. V srcih je naših neizmerno trpljenje pustilo. Hvala vsem, ki prižigate mu sveče. Zakaj Aleš užil je tako malo življenjske sreče.

V srcih je naših bolečina ostala, za lepo misel pa vsem prav lepa hvala.

Mami in sestrici Olga in Nuša

ZAHVALA

Zapustila nas je teta in sestra

TEREZIJA BERTONCELJ

Hkavščova Reza iz Lajš

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom ter prijateljem za vsestransko pomoč, dr. Nuši Potočnik za pomoč pri zdravljenju, pevcem Staneta Žagarja iz Kroepe za zapete žalostinke, govorniku pri odprtem grobu, ter gospodu župniku za tako lep obred. Vsem iskrena hvala.

Žalujoči: nečak Vinko ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

JANEZA PINTARJA

upokojenega čevljarja s Studena

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, ter znancem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju ZD Železniki, dr. Dolencu in bolnici Golnik za skrb in pomoč ob težki bolezni. Iskrena hvala sodelavcem Čevljarne Ratitovec Železniki, Exoterm Kranj, Lesnine Kranj in Kroj iz Škofje Loke. Hvala tudi govorniku za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, vsem pevcem za zapete žalostinke, ter vsem ostalim, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali.

VSI NJEGOVI

Studeno, 29. maja 1989

TEMA TEDNA

Strelišče

Bil bi pravi blagoslov, ko bi imeli vsaj teden dni mir - mir na političnem področju namreč. A če ga ni, ga pač ni: beograjske strelce švigajo po vsej Jugoslaviji; šviga švaga čez dva praga. Prosti strelci vseh baž in maž napenjajo loke, da je kaj. Ne gre le za odklonilno pismo, ki ga je srbsko predsedstvo naslovilo na slovensko in mu tako nedvoumno dalo vedeti, da se z vsako bolhico res ne nameravajo ukvarjati; sorodnega strelskega sunka so bili obilno deležni tudi Hrvat, češ, da neupravičeno zadržujejo denar, ki bi ga morali poslati nerazvitim. In so njihovi financarji poskočili, kot da bi jih pičila osa: največ za nerazvito Črno goro, Makedonijo, Kosovo namenja prav hrvaško gospodarstvo, sledi majhna Slovenija. Vsak drugi hrvaški razvojni dinar se pretaka k nerazvitemu jugu, nizko akumulativno gospodarstvo pa celo najema kratkoročne kredite z enornimi obrestmi, da zadosti nenasični razvojni apetit.

Strelco te vrste si je privoščil sam šef kosovskega predsedstva in naletela je na plodovita tla kot na rodovitna tla našli vsak očitek, ko gre za »šenke«. Opla, da ne bo spet kdo poskočil: seveda pri pomoči za nerazvite ne bi šlo za »šenke«, če bi zadeva tržno funkcionalna. Tako pa je tam dol še vedno izkoriščenih le 40 procentov proizvodnih zmogljivosti. Razlika med Slovenijo in, denimo, Kosovom, pa je po nekaterih merilih in normah, kot je ugotovil dr. Slaven Letica, ena proti dvajset. Pomeni razpon in daljave, ki jih ni v nobeni državi tega ozvezdja. Vreča pomoči ima spodaj veliko luknjo, haska pa očitno ni nobena.

Tako, da boste vedeli, da v tem novodobnem političnem lokostrelstvu nima le Slovenija te časti, da ji nenehno poltijo v tarčo. Malo je treba v tem smislu razveseliti tudi Hrvate, ki so še kar naprej trmasto tiho, takorekoč brez notranjih političnih zdrah. Tramvajska politika »levi gor, desni dol, sredina malo naprej« se očitno kar lepo obrestuje in se vsaj domače ljudstvo po medijih ne vznemirja. Razen

tega ima naša sosednja sestrška republika najbrž tudi debelo kožo: nihče ne poskoči, če se kakšen Šolevičev adjutant spomni, da bi bilo dobro nekje na Hrvaškem prirediti miting. Rečejo »ne, pa zdravo, ne pa v občutljivi slovenski deželici, kjer ob tovrstnih mitingaških aktivnostih narodu kar zagomazi po hrbutu. Šolevič pa se zdaj hahlja in muza: sam je pred kratkim izjavil, da bi bil doživel največji šok in poraz, ko bi mu v Vojvodini za mitinške zadeve na široko odprli vrata in rekli: »Izvoli, kar pridi in dobrodošel!« Enako bi otrpnil od groze, ko bi ga bili v Ljubljani lepo sprejeli in odprli vrata Cankarjevega doma...

Eto! Kako malo bi bilo treba, da se psihološko analizira politika, ki sloni na provokaciji! Teh, provocation zadev poraja tudi naša prebujena demokratična scenica na tone, da je že kar sitno. Ni dneva, da ne bi vsaj eden polnil svojega akumulatorja na račun drugega, ni dneva, da se ne bi kdo spet spomnil, kaj naj bi bil pluralizem samoupravnih interesov... Energija, ki se tako troši, je - kdo ve - dolgoročno tudi smiselna, kratkoročno pa ljudi vse manj zanima. Komu pa je sploh še mar, kdo spet rovari na fronti verbalne ofenzive, kdo spet bljuva in pljuva in kdo se je spet spomnil, da hoče biti rehabilitiran, ker je že od rodne zibel dalje od glave do pete demokrat?

V državi, ki miluje in ljubkuje ne le člen 133, ampak tudi člen 67 (svetovni fenomen po tem, da te po izpustu iz zavora ponovno lahko zaprejo samo zato, ker si v javnosti spregovoril in moraš potemtakem hoditi naokoli z zaprtimi usti), v državi, kjer je ob izolacijski represiji 70 procentov državljanov na robu lakote, postajajo osebnostni obračuni vladarske elite nezanimiva tragikomika. Obubožani narod niti nima več časa, da bi zabaval nad strelcami, ki švigajo sem in tja, kajti v boju za preživetje živi po sistemu in logiki, ki ji Angleži slikovito pravijo: »Catch as catch can...«

D.Sedej

ČVEK

Bush je milijonar

Novi ameriški predsednik Bush je zares premožen. Prav zdaj je objavil, koliko je imel prihodkov v prejšnjem letu, tako kot po zakonu tudi mora.

Po tem obvestilu je lastnik glavne vrednosti 998 tisoč dolarjev, ki mu prinaša rento v vrednosti 156.000 dolarjev letno. Razen tega je lastnik več hiš, natančno pa mora opisati tudi poklone, ki jih je dobil kot podpredsednik. Med njimi je najvrednejši predmet zlata ura, vredna 7.800 dolarjev, ki so jo članice Rdečega križa poklonile Barbari Bush za njeno delo.

Kaj delajo sosedje?

Neki angleški porno časopis od nedavnega reklamira miniaturne priprave za prisluškovanje, s katerimi je mogoče čuti vse detajle seksualnega življenja - sosedov.

Priprava lahko registrira vse vrste seksualnih aktivnosti, tako da se sliši celo natikanje copat. Erotska prisluškovalna naprava se posebno priporoča za potrebe na potovanju, kot zabavo, ki bo koristniku odkrila, »kaj to neki dela nepoznani par v sosednji sobi...«

Avion ugrabili - potniki

Prvič se je najbrž zgodilo, da so avion ugrabili potniki. Angleški turisti so nameravali na neki grški otok, vendar je imel avion zamudo in morali so pristati na Krfu, ker je bilo edinole tam letališče še odprto. Namestili so jih v neki hotel, ki pa je bil očitno bordel. Neka potnica je dejala: »Po vsem hotelu je bilo polno na pol oblečenih deklet, ki so stale pri vratih in očitno je bilo, da smo v bordelu.« Potniki so zahtevali takojšnji povratek v domovino. Nesreča pa nikoli ne pride sama: za povrh vsega je bilo zaprto domače letališče in pilot jih je nameraval »izkrcati« na sosednjem. Besni niso hoteli iz aviona in so zahtevali, da se domače letališče odpre.

»Nisem imela niti pojma, da so v Grčiji bordeli,« je dejala vodička, »še posebno ne, da jih je moč najti v tako malem mestu, kot je Krf.«

Prav žalostno je, da v času, ko se v Kranju predvajajo zanimivi ekološki filmi, Trg revolucije v Kranju »krasi« taka oglasna tabla. Če že ni časa in ne volje, da bi jo očistili, bi jo lahko vsaj odstranili. Foto: F.Perdan

JEŽ

Maistrova ulica brez številke

Na Jesenicah so zgroženo ugotovili, da obstaja ulica generala Rudolfa Maistra, ki pa nima nobene hišne številke, tam se tudi v bližnji in daljnji bodočnosti ne bo nič gradilo. Omenjena ulica namreč poteka po vzhodnem robu nogometnega igrišča v krajevni skupnosti Podmežakla, tam, kjer je kamnolom...

Zato so sprejeli sklep, da se ulica generala Maistra, ki bog ve od kdaj že nima nobene hišne številke, če jo je sploh kdaj imela, ukine, ulica generala Maistra pa uvede zopet ob prvi preoštevilčbi!

Rudolf Maistra so torej na Jesenicah začasno ukiniteli, dokler pač ne pridejo boljši časi. Sedanje občinske »garniture« seveda niso nič krive za sramoto Maistrove ulice brez hiš in številke, bi pa bilo zanimivo vedeti, kaj so si mislili tisti kaveljni, ki so pred leti poimenovali zakotno ulico po generalu Maistru.

Pa ja ne, da so bili v komisiji za poimenovanje jeseniških ulic že tedaj kakšni skriti in zagriženi ilegalni demokrati, kajti znano je, da je nekoč moral general Maister najhuje kaznovati nekega kaplarja in vojaka, ki sta bila nepoboljšljiva, za samo zrgo in v vse nenehno spravljala v nevarnost. Izkazalo se je namreč, da sta bila malopridneža socialdemokrata. Pa so se jeseniški komisijci strummemu generalu tudi tako maščevali, da so po njem imenovali ulico brez hiše...

Jeseničani bodo sicer imeli dovolj priložnosti za poimenovanje, saj bodo zato, ker avtoceste še ne bo, dobili obilo servisnih ulic. Zaradi prometa skozi predor bo na teh pravi kaos in prometna zmeda in res bo tako, kot na fronti...

ČVEK

Električna lady

Britanski list Sun je objavil pravo bomba informacijo: premierka Margaret Thatcher hodi na terapije k neki Indijki. Terapija zagotavlja, med drugim tudi to, da se človek pomladi.

Thatcherjeva, da bi ohranila svežino in vitalnost, gre celo tako daleč, da menda prakticira tudi terapijo elektrošokov.

Medtem ko v Downing Streetu nimajo komentarja, so angleški časopisi silno pohiteli in so svojo premierko poimenovali: električna - lady.

Blejska kmečka ohcet

Turistično društvo Bled bo v začetku avgusta spet pripravilo tradicionalno kmečko ohcet, na kateri se zares vzameta fant in dekle. Zato iščejo primeren par za ohcet: kaj posebnih omejitev ni. Mlada morata biti, mora biti njuna prva poroka, pa z Gorenjske naj bosta. Niti ni toliko pomembno, da sta iz kmečke družine...

Prijave do konca junija sprejema Turistično društvo Bled, lahko pa jih pokličete tudi po telefonu na številko 77-409.

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Mira Kristan in Tomaž Mrak iz Škofje Loke; Regina Bančič in Ciril Enko iz Žirov; Erika Bljak in Marko Luznar iz Kovskega vrha; Tatjana Lavtar in Vladimir Hašič iz Dolenje vasi; Karmen Šmid in Andrej Mrak iz Virmaš.

V Kranju: Romana Benčina in Matjaž Razinger iz Kovorja; Mojca Petrič in Branko Teran iz Senčurja; Helena Konc in Tomaž Stritar iz Kranja; Stanislava Zupanc in Milan Pirc iz Trboj; Tatjana Bradeško in Marjan Živič s Kokrice; Bojana Grandovec in Branko Lovrek iz Kranja; Majda Srebrnjak in Franc Jančar iz Žirovnice; Marija Jeraj in Mirko Urančič z Okroglega; Suzana Bukovinski in Robert Vehovec iz Srednje vasi pri Senčurju; Irena Hvasti in Aleksander Stare iz Zgornjih Bitenj; Cvetka Stenovec in Mirko Huskič iz Kranja; Tatjana Roblek in Branko Bugar iz Cerkelj. Cestitamo!

NAGRADNA KRIZANKA

Nagrada križanka: Rešitev prejšnje križanke, vodoravno: strast, mati, trakar, atal, radon, Rey, avalit, isla, žt, ata, Anton, nos, erg, Ankara, inertnost, Škoti, Cilea, stavka, za, Ajas, ujetje, apel, Raka, renome, AT, Racine, Reis, ratka, Franc, Lie, Iva, Govekar, Ikar, kazina, pare.

Naša Božena je izžrebala naslednje reševalce: 1. nagrada Rok Potočnik, Spodnja Besnica 26, Zgornja Besnica; druga nagrada Jože Ješe, Gradnikova 7a, Radovljica in tri tretje nagrade: Alenka Hrobat, Zanova 7, Kranj, Brigita Frančeskin, Planina 8, Kranj in Katja Bedina, T. Odrove 9, Kranj.

ureja DARINKA SEDEJ

ANEKDOTA

Bistroumni deček

Protestantski pastor Billy Graham je prišel v majhno mestoce in vprašal nekega dečka, kje je poštni urad. Ko mu je deček pokazal pot, mu je Graham rekel:

»Če prideš nočoj v cerkev, ti bom povedal za pot v nebesa.«
»Ne vem, če bom prišel,« je odgovoril deček, »saj še poti do pošte ne poznate.«

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 14. junija, od 16. do 19. ure na valovih Radia Žiri.

- Domača lestvica:
1. Riva - Rock me
  2. Bojan Rakovec - Justina
  3. Vlado Kalember - Suzana
  4. Pop design - Macho, Macho
  5. Šan rock - Metulj
  6. Božidar Wolfand - Wolf
  7. Big ben - Hvala ti, marna
  8. Veter - Bela nevesta
  9. Romeo - Bela zobna ščetka
  10. Jasna Zlokič - Sve ove duge godine

Novi predlog:
Magnet - Se te ljubim

- Tuja lestvica
1. Madonna - Like a Prayer
  2. Tinita Tinkaran - Twist in my Sobriety
  3. Thomas Torstner - Nur ein Lied
  4. Brass - When I be Famous
  5. C.C.Catsh - Only its a hearteack
  6. Yazz - The only way is up
  7. Marc Almond and Gene Pitney - Something's gotten hold of my heart
  8. Mike and the Mechanincs - The living years
  9. Robin Beck - Jealous hearts
  10. Julio Iglesias - Love is on our side again

Novi predlog:
Beach boys - Cocomo

Tokrat je bil izžreban Sebastijan Demšar - Frankovo naselje 68, Škofja Loka, ki bo dobil nagrado v komisijski prodajalni pri Tatjani Hafner na Spodnjem trgu 18 v Škofji Loki. Naslednja sreča pri žrebu pa bo prinesla nekomu polletno naročnino na Glas. Pohitite s kupončki!

KUPON

Domača pesem.....
Tuja pesem.....
Moj naslov.....

ZA SMEH

Zamenjava

Gorenjec se vseli v nov blok. Ko zagleda straniščno školjko, se razveseli:

»O, kako lepa posoda za umivanje!«
Nato v školjko položi grozdje.
Ko potegne vodo, odnese grozdje navzdol. Gorenjec hitro steče k spodnjemu sosedu.
»Sosed, takoj mi vrnite grozdje, ki ga je iz mojega umivalnika odneslo k vam dol!« se dere že pri vratih.
»Bom, «odvrne sosed, »ko mi boste vi vrnili ruleto, ki jo je odneslo gor k vam...«

10 ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

S 1. JUNIJEM SO SE ZVIŠALI
MEJNI ZNESKI NA TEKOČIH
RAČUNIH

- spodnji mejni znesek, na katerega lahko glasi ček, znaša 50.000 din
- zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v drugih bankah, PTT in SDK znaša 400.000 din
- zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v sistemu Ljubljanske banke in pri brezgotovinskem poslovanju znaša 1.000.000 din.

Temeljna banka Gorenjske

Iskra

Iskra Elektromotorji

*Industrija elektromotorjev
in gospodinjskih aparatov
Železniki*

Iskra za lepši danes

45 %

nižje cene za gotovinska plačila
v prodajalnah

Železniki, Otoki 21   (064) 66-441

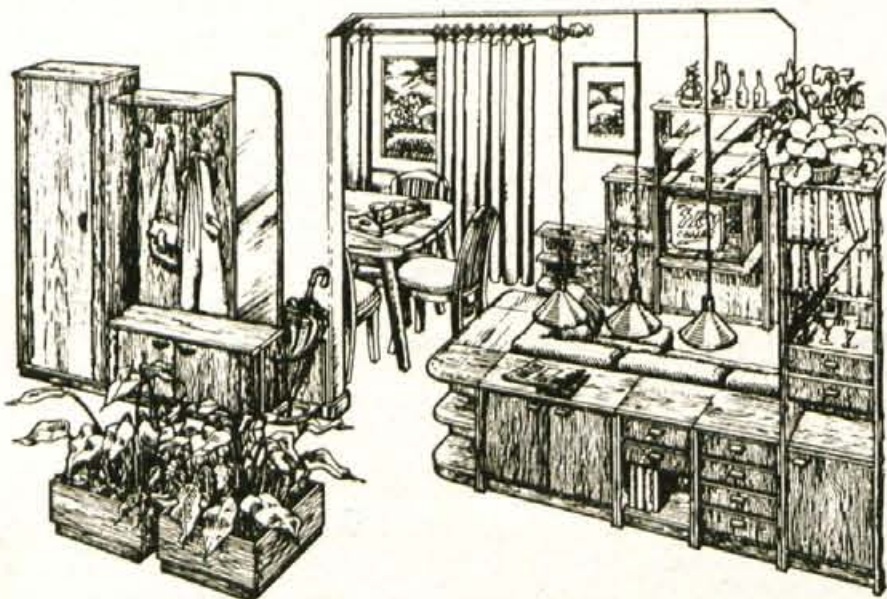
Reteče 4   (064) 631-625

Od ponedeljka do petka od 6. do 14. ure.

alpes
industrija
pohištva

IZRABITE
UGODNOSTI
NAKUPA

PO
TOVARNIŠKIH
CENAH

V NAŠEM
SALONU POHIŠTVA
V ŽELEZNIŠKIH
TEL. 064-67-121
66-155

Obiščite Tokosovo prodajalno na Deteljici pri Trziču

Eno podražitev za drugimi

Tovarna kos in srpov TOKOS iz Trziča ima na Deteljici dobro založeno prodajalno, v kateri so namenoma zaostali eno podražitev za drugimi in bodo ves junij prodajali svoje izdelke po cenah, ki so povprečno za 30 odstotkov nižje kot drugje.

Ker verjamemo, da morate paziti na vsak dinar, kako ga boste obrnili, vam sporočamo telefonsko številko Tokosove prodajalne - 50-142 pa tudi to, da je odprta vsak delovni dan od 8. do 19. ure in v sobotah od 8. do 13. ure. Sicer pa - Trzičani in okoličani, vsi, ki zaidete v Trzič po službenih in zasebnih opravkih, in potrebujete kose, rezila za kosilnice, vrtno orodje in razne vsakdanje pripomočke - obiščite Tokosovo prodajalno in se sami prepričajte. V majhnem prostoru je peštra ponudba Tokosovih in še nekaterih drugih izdelkov. Velika je zlasti izbira kos (različne dimenzije in vrste) ter rezil (klin) za motorne kosilnice; marsikdo pa verjetno ne ve, da sprejemajo tudi naročila za izdelavo klin po merah.

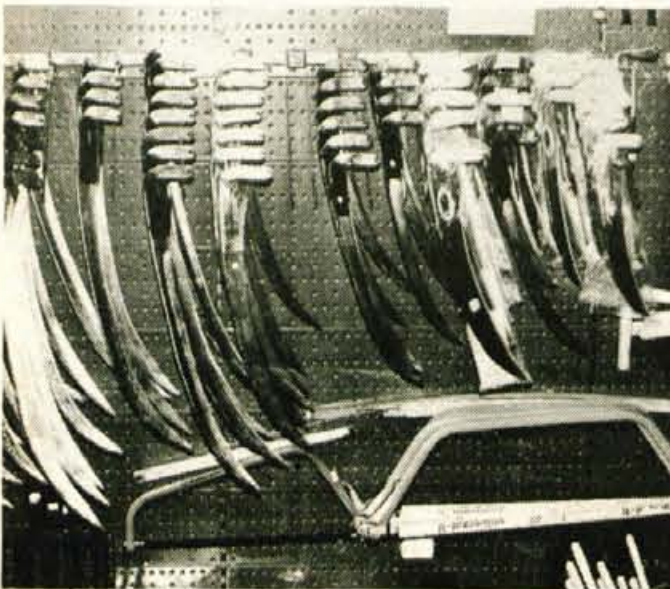
Poslovodkinja Metka Kokalj pravi, da na izdelavo ni treba dolgo čakati - morda en teden, včasih pa še celo manj. Seveda pa v Tokosovi prodajalni nimajo le kos in rezil za kosilnice, ampak še marsikaj drugega, poleg

tovarniških še tiste izdelke, ki jih delajo v kooperaciji z nemškimi Adlusom, in še nekatere druge - diela, plesarske lopatice, obličje, ki se sicer težko dobijo, pripomočke za klepanje kos, zidarske ometače (od zelo majhnih do precej velikih), srpe, vrtno orodje (motike, kopule, lesene grablje, škarje...), ročaje za razno orodje, listne metlice (za pometanje dvorišč in podobnih površin), pripomočke za zalivanje vrto in pranje avtomobilov (gre za voziček z vretenom, na katerega se navije 25 ali 50 metrov cevi), lopate za kidanje snega, ki so razen tega, da so kakovostne, tudi razmeroma poceni...

Kupci prihajajo od vsepovsod, veliko je zlasti Avstrijcev, ki ponavadi najprej pogledajo ponudbo čevljev v Pekovi prodajalni, nato pa se ustavijo še pri "sosedu" Tokosu. Domačini prodajalno že dobro poznajo,

tudi Jože Dovžan s Podlube-lja, ki je nadvse zadovoljen s ponudbo in tudi postrežbo. "Na 'grebenu' kosilnice se je skrivil dvojni prst. Ni mi bilo treba v Avstrijo ali Italijo, dobil sem ga na Deteljici," je dejal in pohvalil Tokos, ker je pripravljen marsikaj narediti tudi po naročilu.

SPECIALIZIRANI
POSLOVNI
SEJEM

CELJE
13. do 16. 6.
1989

INOVATIVNE KONCEPCIJE

INFORMATIKA, TRŽENJE IN RAZISKAVA -

trije osnovni tematski sklopi, ki naj bi izpolnili vrzel pri organizirani predstavitvi IDEJ in PATENTOV v naši družbi.

NA LETOŠNJEM SEJMU:

- predstavitev inovacijske dejavnosti, patentov in izumov s posebnim poudarkom na zasebnem in družbenem sektorju
- računalniški programi za manjše organizacijske enote drobnega gospodarstva in obrtnike
- propagandna sredstva, poslovna in novoletna darila

TO JE SEJEM, ki ga že dolgo želijo številni izumitelji, inovatorji, tisti, ki želijo celovito predstavitev na področju inovacij in računalništva in tisti, ki imajo vse leto opraviti s propagandnimi sredstvi ter poslovnimi in novoletnimi darili.

Trženje, okrogle mize, posvetovanja, seminarji -

DOBIMO SE V CELJU NA IDEJI '89.

Zavod ŠRC Golovec, Celje,
Dečkova 1, tel. (063) 33-233

Center za sejmsko dejavnost in EP pri ZOZS,
Hoče, Pohorska 20, tel. (062) 611-400

KAR LAHKO STORIŠ DANES,
NE ODLASAJ NA JUTRI!

NORDMENDE

Na voljo vam je TV
sprejemnik po občutno nižji
ceni!

TV 6036

barvni TV sprejemnik, stereo
(2x20W), F & SQ zaslon 70
cm black matrix, prilagojen za
kabelski sprejem, daljinsko
upravljanje

prejšnja cena 1450 DEM, sedaj 1099 DEM in okoli 64%
dinarskih dajatev

FABRIKA 13

emona commerce
tozd globus ljubljana

konsignacijska prodaja:
Ljubljana, Trg revolucije 1, 061/219-107
Maribor, Lesnina, 62311 Hoče, 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1, 068/22-395

ARCEOMURKA

- Loka - danes za jutri

Škofja Loka, 8. junija - V delovni organizaciji Loka Škofja Loka nas je 760 delavcev, ki se ukvarjamo s trgovino na veliko, trgovino na malo, pekarstvom in slaščičarstvom, s predelavo kave in z gostinsko dejavnostjo. Maloprodajno in gostinsko dejavnost opravljamo v petih slovenskih občinah, na Kidričevi cesti v Škofji Loki pa imamo centralno grosistično skladišče, ki vključuje predelavo kave, pakiranje sladkorja in drugega blaga. Grosistično prodajo opravljamo na Gorenjskem, v Ljubljani pa tudi delu Dolenjske.

Nov čas in novi pogledi na bodoči družbeni in gospodarski razvoj predstavljajo izziv tudi za delavce Loke. Prihajajoče podjetništvo nam prinaša nekaj, na kar doslej nismo bili navajeni. To je predvsem pojav zasebnega sektorja v trgovini, ki povečuje konkurenčnost oziroma dviguje kvaliteto trgovskih storitev. Po drugi strani pa podjetniško ravnanje, kateremu je cilj dobiček, izključuje sedanjo razpetost trgovine med podjetjem in družbenim distributerjem blaga - posebno osnovnih živil. To je trgovino, posebno tisto za osnovno preskrbo, sililo v poslovanje na principu dohodka, pri tem pa je na oblikovanje dohodka imela kaj malo vpliva.

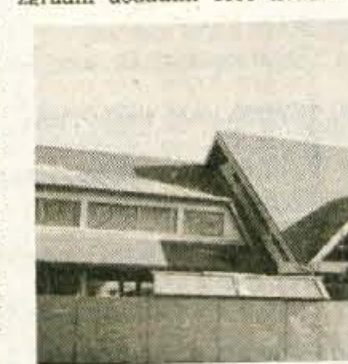
Prehod je težko razumljiv celo lastnim delavcem. To se je pokazalo ob razpravah o novem statutu, ki ga bomo sprejemali sredi junija. S sprejemom statuta bomo postali podjetje z vsemi možnostmi, ki jih prinaša zakon o podjetjih.

Podjetje Loka bo začelo z novo organiziranostjo 1. januarja naslednje leto. Tedaj bosta iz sedanje delovne organizacije nastali dve podjetji. Eno bo podjetje Loka, ki bo nastalo iz sedanjih temeljnih organizacij: prodaje na debelo, prodaje na drobno, gostinstva in delovne skupnosti. Drugo pa bo podjetje Peks, ki bo nastalo iz sedanje temeljne organizacije.

Podjetje Loka bo svoj razvoj načrtovalo in gradilo na vseh tistih dejavnostih, ki bodo konkurenčne tudi v novih razmerah in bodo prinašale dobiček. Sem gotovo sodi grosistična prodaja

po njeni kakovosti Loka slovi daleč naokoli - maloprodaja, vendar le v konceptu večjih preskrbovalnih centrov, in gostinstvo, vendar le tisto in takšno, ki je v danih pogojih sposobno zdržati konkurenco z zasebniki in seveda prinaša samo ali v verigi ustrezen dobiček. Za uresničitev take razvojne politike bo potrebno postoriti veliko stvari. V kratkem bi jih lahko strnili v dve skupini: prvo je dograditev in prestrukturiranje maloprodajne mreže in gostinskih enot ter zgraditev novega grosističnega skladišča, ki bo omogočalo sodobno manipulacijo z blagom, drugo pa je privajanje naših delavcev na spremenjeni položaj, ki ga prinaša podjetništvo.

Prestrukturiranja maloprodajne mreže smo se v bistvu lotili že pred dvema letoma, ko smo začeli s serijo investicij v velike trgovske objekte. Prva je bila na vrsti razširitev blagovnice v Železnikih, kjer smo preteklo leto zgradili dodatnih 1800 kvadratnih metrov prodajnih in skladiščnih površin. Sredi preteklega leta smo odkupili še skladišče v Medvodah, kjer smo uredili začasno prodajalno železnine in tehničnega blaga na 800 kvadratnih metrih, skupaj z Alpino, Kokro, Ljubljansko banko in pošto pa smo začeli graditi center v Žireh. Naš delež znaša skupaj 600 kvadratnih metrov, ki jih bomo namenili samopostrežbi in manjšemu bifeju. Skupno smo v dveh letih pridobili kar 3240 kvadratnih metrov prodajnih in skladiščnih površin. Ti podatki in dejstvo, da smo v zadnjem času oddali zasebnim trgovcem kar deset manjših podeželskih prodajal, kažejo na dokaj hitro uresničitev spoznanja, da je prihodnost družbenega sektorja trgovine v velikih nakupovalnih centrih.

Blagovnica v Žireh je skoraj nared. Odrpita bo 30. junija

Zdaj pripravljamo največjo nalozbo v maloprodaji, blagovnico Medvode, v kateri bo od skupne površine 4500 kvadratnih metrov kar 3500 metrov namenjenih naši prodaji. Pri gradnji blagovnice bomo poskusili za sovlaganje vključiti vse tiste, ki so zainteresirani prodajati blago na tako zanimivi lokaciji, kot so Medvode.

Podobna pota kot v maloprodaji bomo ubirali tudi v gostinstvu.

salon pohištva Deteljica *
opremite si življenjski prostor sodobno in praktično

delovni čas
8.30-19.00
ob sobotah
8.00-13.00

telefon
(064) 50795

Združena lesna industrija Trtic p.o. ZAVT
Združena lesna industrija Trtic p.o. ZAVT
Združena lesna industrija Trtic p.o. ZAVT

Za kupce brezplačni nasveti arhitekta

NUDIMO VAM POHIŠTVO ZA OPREMO
spalnic, dnevnic, otroških sob,
kuhinj, jedilnic, predsob
po UGODNIH prodajnih pogojih

Obiščite nas - skupajite nam vaše želje

- MERKUR KRAJN, Koroska 1
- GLOBUS KRAJN, Koroska 4
- INSTALATER KRAJN, Gregorčičeva 8
- PARTNER KRAJN, Gregorčičeva 8
- ŽELEZNINA KRAJN, Gorenjskava 5
- GRADBINKA KRAJN, Žanova 3
- KURIVO NAKLO, C. na Okroglo 8
- DOM NAKLO, C. na Okroglo 8
- KLADIVAR LJUBLJANA, Zaloška 1
- ŽELEZNINA LJUBLJANA, Tržaška 54
- PRI KOSI LJUBLJANA, Miklošičeva 15
- UNIVERZAL LJUBLJANA, Tržaška 53
- FERRUM LJUBLJANA, Titova 155
- OKOVJE LJUBLJANA, Prušnikova 73
- IDEAL LJUBLJANA, Wolfova 8
- KAŠMAN SKOFJA LOKA, Mešni trg 7
- BARVE LAKI SKOFJA LOKA, Mešni trg 28
- BLAGOVNICA SKOFJA LOKA, Titov trg 7
- PLEVNA SKOFJA LOKA, Stara cesta 23
- ŽELEZNINA GORENJA VAS, Gorenja vas 49
- ŽELEZNINA RADOVLJICA, Gorenjska 5
- ELEKTRO MOTO RADOVLJICA, Kranjska 2
- AKUSTIKA RADOVLJICA, Linhartov trg 10
- BARVE LAKI RADOVLJICA, Gorenjska 1
- VERIGA LESCE, Sobčeva
- ŽELEZNINA BLEDE, Prešernova 50
- KOVINA LESCE, Alpska 34
- UNION JESENICE, Titova 22
- UNIVERSAL JESENICE, Sp. Plavž 3
- ŽELEZNINA PIVKA, Snežniška 2
- GRABENI MATERIAL PETELINJE, Pivka
- TEHNIKA LITUA, Jerebova 16
- GRABENI MATERIAL LITUA, Ispiljanska 11

V tem mesecu vam nudimo posebno ugodnost pri nakupu blaga v skupni vrednosti nad 1.000.000 din. Za večino blaga nudimo ob gotovinskem plačilu 15 % popust, plačilo v 4 obrokih brez obresti ali plačilo s čeki v 4-mesečnem zaporedju. Za izdelke Gorenje in LTH, kot so pralni stroji, štedilniki, hladilniki, zamrzovalne skrinje in omare, nudimo možnost plačila celo v 5 obrokih brez obresti - vse to so ugodnosti, ki jih ne kaže zamuditi!

MERKUR KRAJN
pravi ljudje na pravem mestu

GORENJSKI GLAS

več kot časopis

V VSAKEM DRUGEM GORENJSKEM
GOSPODINJSTVU

pravi glas o vašem izdelku, storitvi, ponudbi,
prireditvi...

Pokličite ekonomsko propagando na tel. št. 28-463 ali se oglasite na
Cesti JLA 16 v Kranju

Cenjene kupce naših izdelkov obveščamo, da smo preselili prodajo gumenih, usnjenih in kemičnih izdelkov s Koroške ceste (stara pošta) včasne prostore v Gregorčičevo ulico 10 (vhod zadaj - nasproti Službe družbenega knjigovodstva). Vabimo vas, mi pa se bomo potrudili, da boste solidno postreženi.

SAVA KRANJ - BP
Notranja trgovina

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim
materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, maltit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, lbitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ

Želite biti lepo oblečeni?

Vabimo vas, da obiščete naše prodajalne v
Kranju, na Jesenicah in v Modni hiši Pristava na Bledu.

Nudimo vam veliko izbiro
modnih ženskih oblačil za poletje.

SOZD **industriaimport**

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO TITOGRAĐ, n.s.o.
DELOVNA ENOTA LJUBLJANA, 61000 LJUBLJANA, Gosposvetska 13/1

Robland
machines belgium

BELGIJA

kombinirani mizarški stroj
ROBLAND K 31
širina skobljanja 31 cm,
5 operacij

kombinirani mizarški stroj
ROBLAND X 260
širina skobljanja 26 cm
5 operacij

NOVO NA NAŠEM TRŽIŠČU!

Schneider
DRUCKLUFT

ZR Nemčija

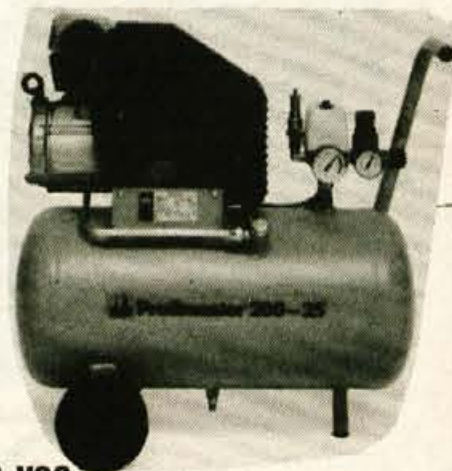
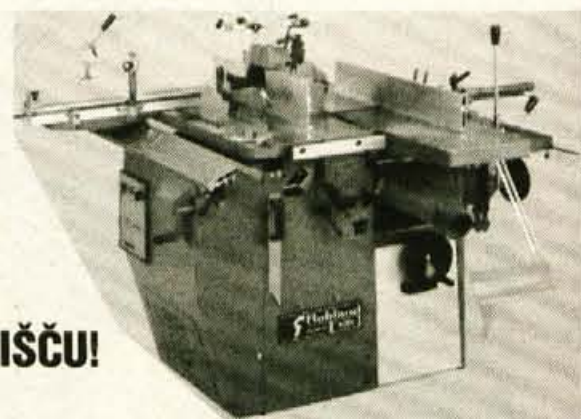
KOMPRESORJI IN PRIPADAJOČA ORODJA:

- za mizarje
- za mehanike
- za ličarje
- za pleskarje
- za kleparje
- za hobi

Samo najboljšo je dovolj dobro za vas
DOBAVA TAKOJ

Nadomestni deli in servis zagotovljeni v konsignacijskem skladišču VRHNIKA,
Kolodvorska 8

Informacije: **INDUSTRIAIMPORT**,
Gosposvetska 13, Ljubljana, telefon
061/314-752

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45, Kranj

Komisija za delovna razmerja oglašja prosta dela in naloge:

I. VODENJE FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA

— 1 delavec

Pogoji za sprejem so:

- ekonomski tehnik
- 3 leta delovnih izkušenj v finančno računovodski službi
- tečaj oziroma izkušnje za delo na računalniku

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo bo trajalo 75 dni. Nastop dela je možen takoj.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v osmih dneh po objavi oglasa na naslov: Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45, Kranj.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ALPETOUR
TURISTIČNA AGENCIJA
ŠKOFJA LOKA

POČITNICE

v Pakoštanah, Jadranovem (pri Crikvenici), Novigradu (Pineta), na kmetih (ugodno), na Roqli

PLANINCI - VISOKE TATRE

Ljubitelje planin vabimo na 7-dnevni pohod v prelepi narodni park Visokih Tater, avtobusni prevoz, polpenzion, cena (din 1.720.000) zagotovljena

POCENI IN DALEČ

eno- in večdnevni avtobusni izleti za skupine po ugodnih cenah.

V naših poslovalnicah lahko naročite let. vozovnice na mednarodnih in domačih progah, lahko se prijavite za aranžmaje vseh večjih jug. turističnih agencij.

KOGP KRANJ
TOZD Komunala b. o.
TOZD Vodovod, kanalizacija b. o.

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da so uradne ure za:

REFERAT JAVNE RAZSVETLJAVE
REFERAT CEST
OBRAČUN SMETARINE
REFERAT JAVNE KANALIZACIJE
REFERAT VODOVODA

v ponedeljek	od 7. do 10. ure
v sredo	od 12. do 15. ure
v petek	od 7. do 10. ure

Zaradi notranje racionalizacije in organiziranosti navedenih služb, vas vljudno prosimo, da se objavljenih časovnih terminov držite.

Za razumevanje se vam zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

TOZD KOMUNALA
TOZD VODOVOD, KANALIZACIJA

Optični servis Kranj
Cesta JLA 18 - nasproti porodnišnice

DOBRA IZBIRA UVOŽENIH
OKVIRJEV ZA VSE VRSTE OČAL
POSEBNO BOGATA IZBIRA
UVOŽENIH SONČNIH OČAL

Po naročilu UV stekla za zaščito pri delu z monitorji
Pregled vida v ordinaciji v servisu:
ponedeljek, torek, sreda od 14. do 15. ure.

Izdelava očal takoj po pregledu!

Delovni čas servisa: pon., tor. 8 - 17, sr., čet., pet. 8 - 16, sob. zaprto TELEFON: 22-196

Brezskrbne počitnice

Še nekaj dni in šolski zvonec bo napovedal začetek brezskrbnega poletja in šolskih počitnic. Oddahnili si bodo učenci, učitelji in skupaj z njimi tudi starši. Veselega in teško pričakovanega konca šolskega leta pa se v tem trenutku še najbolj bojijo v svetih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in skupaj z njimi vsi udeleženci v prometu.

Odkar se je v začetku leta začela akcija -10 % oziroma zmanjšanje prometnih nesreč vsaj za 10 odstotkov, kranjski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu do tega trenutka med okrog 15.000 šolarji ni zabeležil nobene prometne nesreče. Prav gotovo so k temu z različnimi akcijami pripomogli tako svet za preventivo, šole, društvene in družbene organizacije, vozniki in nena zadnje ali pa na prvem mestu, kakor hočete, tudi starši. Brezskrbne počitnice, med katerimi bodo šolarji želeli na najrazličnejše načine nadoknaditi ves prosti čas, ki so ga med šolskim letom puščali med knjigami in zvezki doma in v šolskih klopeh, pa so lahko tudi zelo nevarna past. Brezskrbnost in razigranost sta namreč lahko kaj hitro tudi sopotnika nesreč, za katero imamo lep pregovor, da nikoli ne počiva.

Zato naj ne bo odveč, da si vsi skupaj v tem trenutku, ko šolarji že komaj čakajo, da bo zadnjikrat zazvonil šolski zvonec in napovedal brezskrbno poletje, zastavimo vprašanje, kakšne bodo njihove letošnje šolske počitnice. Bodo prepuščeni ulici in cesti, brezskrbni (nepredvidni) vožnji s kolesom ali s kolesom s pomožnim motorjem? Upajmo, da ne. Prav gotovo staršem ne bo vseeno, kaj bodo otroci počeli v dolgih dopoldnevih

ali popoldnevih, ko jih ne bo doma. Bojani pa ne bo, ali pa bo vsaj veliko manjša, če bodo različne društvene organizacije - od zveze društev pijateljev mladine, Centra za prosti čas pri ZSMS, tabornikov, planincev, športnih organizacij oziroma društev v krajevnih skupnostih, gasilskih društev, zveze organizacij za tehnično kulturo, do vseh ostalih, ki vključujejo mlade, tudi med poletjem, tako kot imajo zapisano v svojih programih, le-te uresničevale in organizirale različne dejavnosti. Mladi, če se bo kje kaj dogajalo in če jih bomo povabili medse, bodo prav radi prišli in na ta način pozabili na tisti nevarni počitniški dolgčas, ki se še najraje spajdaši z nepričakovanimi nesrečami.

Zato naj ne bo odveč opozorilo in nasvet: starši, šole, varstvene ustanove, društva in organizacije, pa tudi vozniki..., poskrbimo, da bodo počitnice šolarjev zares lepe in zdrav odvih pred novim šolskim letom jeseni!

VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO

tapete, talne obloge, preproge, barve,
premazi, bela tehnika...
Izkoristite ugodne plačilne pogoje!

Vabi vas **BLAGOVNICA KRANJ**

GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA

TZO
SLOGA
Kranj

KMETOVALCI!

Obveščamo vas, da smo začeli **SERVISIRATI IN ODPRAVLJATI NAPAKE NA KMETIJSKIH STROJH SIP** na območju Gorenjske v garancijskem roku ali po njem.*

Za morebitne napake pri strojih SIP v garancijskem roku se obrnite na našo prodajalno kmetijske mehanizacije v Kranju, Cesta 1. maja 65, tel.: (064) 35 032 ali 35 750, lahko pa tudi neposredno na izvajalca servisa: Kozelj Slavec, Hotemaže 16, 64205 Preddvor, tel.: (064) 45 572, vsak dan od 7. do 10. ure.

V GARANCIJSKEM ROKU IN KASNEJE SMO DOBRO ZALOŽENI Z REZERVNI MI DELI ZA PROGRAM STROJEV IN PRIKLJUČKOV SIP-ŠEMPETER

POSEBNO OBVESTILO:

V NAŠI PRODAJALNI KMETIJSKE MEHANIZACIJE V KRANJU NA CESTI 1. MAJA 65 SMO ZAČELI POSREDOVATI RABLJENO KMETIJSKO MEHANIZACIJO. VSE, KI IMATE NAPRODAJ RABLJENO KMETIJSKO MEHANIZACIJO, VABIMO, DA JO DOSTAVITE V NAŠO KOMISIJSKO PRODAJALNO - PRAV TAKO PA VABIMO ZINTERESIRANE KUPCE RABLJENE KMETIJSKE MEHANIZACIJE NA OGLED ZANIMIVE PONUDBE.

IZ REDNEGA PRODAJNEGA PROGRAMA PA VAM PONUJAMO:

- TRAKTORJE: ZETOR, TORPEDO, URSUS
- LINIJO STROJEV ZA SPRAVILO SENA
- LINIJO ZA PRIDELAVO KROMPIRJA
- LINIJO ZA OBDELAVO ZEMLJE
- CISTERNE ZA GNOJEVKO
- NAKLADALNIKE ZA GNOJ
- HLEVSKO OPREMO KOVIN IN CEVOVOD

KIPERSKE PRIKOLICE, MLIN ZA MLETJE ŽIT, SILOKOMBAINI...

NAŠA TRGOVINA JE VEDNO ZALOŽENA Z REZERVNI MI DELI IN REPRODUKCIJSKIM MATERIALOM

LASTNI PROIZVODNI PROGRAM GROS

- ventilatorji za dosuševanje sena in drugih pridelkov, več vrst in moči

OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO KMETIJSKE MEHANIZACIJE V KRANJU (blizu mestnega središča) NA CESTI 1. MAJA 65 (pred mlekarjo Čirče) ali pa nas za vse informacije pokličite po tel.: (064) 35 032, 35 750

POLETJE V KOKRI**Posebne ugodnosti:**

- velika ponudba blaga za poletje in dopustni čas v vseh trgovinah
- ugodne cene
- prodaja na tri čeke za nakup nad 700.000

Od 12. - 17. junija

Trgovska DO Kranj

M—KŽK Gorenjske

Agromehanika

Telefon: (064) 36-461, 34-033, 34-034, 34-035.
Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Kranj, Hrastje 52 a

Cenjene kupce obveščamo na izredno ugodnost pri nakupu traktorjev TOMO VINKOVIČ, Bjelovar in IMT, Beograd, ter lastni program škroplilne tehnike. Pri gotovinskem plačilu ugoden popust ali možnost nakupa na kredit. Za vse programe zagotovljen servis in rezervni deli.

SPAR**PRI ŠPAROVCU ZA PRIJETNE TRENUTKE!****BRASIL kava 1 kg 49.90 ATS****hladilna torba 149 ATS****FUJI film - kaseta 100 42.50 ATS****KONICA filma - kaseta 100 34.- ATS****avtoradio 392 ATS brez davka****radio budilka 166 ATS brez davka**

velika izbira audio in video kaset

PRIJETNE POČITNICE VAM ŽELI

SPAR MARKET ŠPAROVEC

Struga - Strau na Koroškem

NOVO

Bogata izbira najnovjših modelov ženskih čevljev iz poletne kolekcije, različne barvne kombinacije, nizke, srednje in visoke pete v prodajalnah ALPINE

NE ZAMUDITE POSEBNE UGODNOSTI — možnost nakupa na tri obroke brez obresti

Kemična čistilnica in pralnica

Bištica

Škofja Loka,
p. o. Spodnji trg 27
tel.: (064) 620-317

POSLOVALNICE:

- Škofja Loka: Mestni trg 1, tel.: 621-746; Spodnji trg 12, tel.: 620-317
- Stražišče tel.: 25-269
- Kranj: Staneta Žagarja 2, tel.: 21-508; Huje 33, tel.: 28-876
- Medvode: Medvode 47, tel.: (061) 611-034
- Ljubljana: Titova 93, tel.: (061) 315-056; M. Pijade 8, tel.: (061) 317-100; Linhartov podhod, tel.: (061) 310-922; Rimska c. 11 tel.: (061) 28-128

DEJAVNOST:

- kemično čiščenje vseh vrst oblačil, usnja, velurja, tepihov, talnih oblog
- pranje in likanje perila
- barvanje usnja

nama

Škofja Loka

Od 12. do 24. junija dnevi

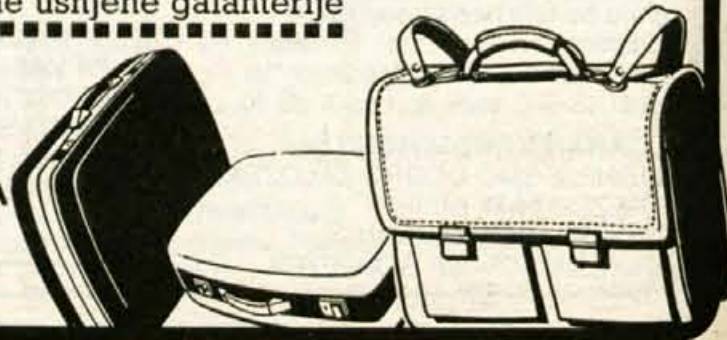
ILIRIJE-VEDROG V NAMI 20 % popust pri nakupu šamponov, zobnih past, nitk in ščetk, nekaterih čistil in prostorskih deodorantov

23. junija (12. do 18. ure) brezplačno ličenje

od 12. do 17. junija 20 % popust pri nakupu naslednjih izdelkov proizvajalca MERKUR BAČKA PALANKA

- ♦ plažnih, šolskih in športnih torb
- ♦ poslovnih in ženskih kozmetičnih kovčkov
- ♦ potovalnih kovčkov in potovalk
- ♦ izdelkov drobne usnjene galanterije

VELEBLAGOVNICA
nama
ŠKOFJA LOKA

KOMPAS JUGOSLAVIJA

KOMPASOVA PONUDBA ZA POLETJE 89 POČITNICE — DOMOVINA

V bogati ponudbi Kompasovih poletnih počitnic vam danes predstavljamo

- **KOMPASOVO MALO MISTO — SUTIVAN/Brač** — posebno letalo — odhodi vsak četrtek v juniju smo pripravili bogat program aktivnih počitnic, tečaje bioenergije, tečaj za otroke
- Kako postati čarovnik? Lutkovne predstave za otroke, veliko zabave in športa, teden dni 1,390.000 din, v juliju pa 1,690.000 din
- **KOMPASOVO VELO MISTO — VIS/Vis**
- **KOMIŽA/Vis** — hotel Biševo, polni penzion v juliju 1,810.000 din, v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 1,490.000 din
- **VIS/Vis** — polni penzion v juliju 1,810.000 din, v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 1,490.000 din.
- hotel ISSA in zasebne sobe
- **BOL/Brač** — raj za ljubitelje jadrana na deski; zasebni apartmaji, najem za 4 osebe v juniju — 7 dni 2.200.000 din, v juliju 3.000.000 din in v višku sezone 4.400.000 din.
- **HVAR — OTOK SONCA** — ugodne cene
- hotel AMFORA v juliju 7 dni, polpenzion, 1,830.000 din.
- hotel BODUL v juniju, polpenzion, 840.000 din, v juliju 1,630.000 din.
- hotel PHAROS v juniju 7 dni, polpenzion 840.000 din, v juliju 1,580.000 din.
- **LUMBARDA/Korčula** — paviljon hotela Lumbarda, polni penzion, 7 dni, julij/avgust 1.350.000 din, zasebne sobe
- polni penzion 7 dni, julij 770.000 din
- **AKTIVNE POČITNICE NA ROGLI** — ugodne cene, pokrit bazen, savna, solarij, masaža, trirski kabinet, večnamenska športna dvorana (tenis, squash, košarka)

POČITNICE 89 — TUJINA

KOMPASOVE CENE SO NAJNIŽJE!

- **GRČIJA ŠPANIJA**
- Vsak ponedeljek s posebnim letalom Adrie Airways
- UGODNI PLAČILNI POGOJI!**
- 10% **POPUST** za vplačila celotne cene aranžmaja do 17. 6. za odhode od 10. 7. do 4. 9. 89
- VZEMITE SI ČAS IN PRIHRANITE DENAR!**

POSEBNA PONUDBA IZLETOV ZA SINDIKALNE SKUPINE:

KORNATI, 3 dni; MEDJIMURJE 2 dni; GRADEC — RADENCI, 2 dni.; HRVATSKE ZAGORJE, 1 in 2 dni; MAKEDONIJA — OHRID 4 in 5 dni; VIS 3 in 4 dni; HVAR, 3 dni; ČRNA GORA, 3 dni; SARAJEVO — MOSTAR — DUBROVNIK, 3 dni; IZLETI K SOSEDOM (Avstrijska Koroška, Italija), 1 dan; VIPAVSKA DOLINA in Goriška Brda, 1 dan; VIPAVSKA DOLINA IN REZIJA, 2 dni; MÜNCHEN, 1 dan; VOJVODINA — gurmanska tura, 3 dni; PLITVIČKA JEZERA, 2 dni; KOPAČKI RIT, 3 dni; BRIONI, 1 in 2 dni; S ČOLNI PO KANJONU TARE, 4 dni; DUBROVNIK, 3 dni; DUBROVNIK — BUDVA, 3 dni; DUNAJ, 1, 2 in 3 dni

ZA VSE LJUBITELJE TENISA

- **WIMBLEDON**, teniški turnir, 25. — 28. 6. letalo KOMPAS in TENIS POOL SLOVENIJE VABITA;
  - **MALI LOŠINJ**, 7-dnevni tenis kampi od 10. 6. naprej (pod strokovnim vodstvom)
  - **HVAR**, 7-dnevni tenis kampi od 23. 5. naprej (pod strokovnim vodstvom)
  - **BOL/Brač**, 7-dnevni tenis kampi od 16. 6. dalje (pod strokovnim vodstvom)
  - **RIBNO PRI BLEDU**, 3 — dnevni teniški paketi od 12. 5. naprej
- VSE INFORMACIJE po telefonu: 327-761 (int. 576) NOVO!
- TEDENSKI DOPUST NA JADRNICAH ELAN 43, ELAN 33
- NAJEM OD JUNIJA DO NOVEMBRA
- Informacije po tel.: 061/331-358 ali osebno v odd. ZIMA, na Titovi 12 v Ljubljani.

POTOVANJA V TUJINO

- **BENETKE**, 1 dan, 17. 6.
- **PADOVA**, 1 dan, 10. 6., 24. 6.
- **RIM SKOZI STOLETJA**, 5 dni, 28. 6.
- **NICA — BARCELONA**, avtobus — letalo, 4 dni — 22. in 25. 6.
- **PARIZ**, 4 dni, 24. 6.
- **LONDON**, 4 dni, 1. 7.
- **DUNAJ**, 3 dni, 16. 6.
- **MOSKVA — LENINGRAD**, 8 dni, 25. 9.
- **MOSKVA — LENINGRAD — TALIN — RIGA — VILNA**, 8 dni, 15. 7., 16. 9.
- **KIJEV — LENINGRAD — PSKOV**, 8 dni, 24. 8.
- **SAMARKAND — BUHARA**, 10 dni, 17. 8.
- **MOSKVA — LENINGRAD — KIJEV**, 8 dni, 29. 6., 10. 8.
- **SIBIRIJA**, 9 dni, 14. 7., 18. 8.
- **ZDA — NEW YORK — SAN FRANCISCO — LOS ANGELOS — LAS VEGAS — SAN DIEGO**, 11 dni, 26. 6. in 24. 7.
- **SINGAPUR**, 11 dni, 29. 6., 3. 8.
- **BALI — RAJSKI OTOK**, 12 dni, 7. 8.
- **INDIJA IN KATMANDU**, 14 dni, 6. 8. in 3. 9.
- **JORDANIJA, JERUZALEM, RDEČE IN MRTVO MORJE**, 8 dni, 23. 6.
- **EGIPT**, 9 dni, 25. 6. in 23. 7.
- **KRIŽARJENJA Z LUKSUZNO LADJO "LA PALMA"**, odhodi vsako soboto

ALPETOUR
DO Hotel Creina
Koroška 5
Kranj

daje v najem discoteko v hotelu. Zanimirani naj oddajo pismene ponudbe na gornji naslov.

Dodatne informacije po telefonu:
064 23 760 ali
064 23 650

OKNA
SENCILA
VRATA

inles

INTERCAMBIO

MENJALNICA

Unterbergen - Podgora
(»pri Mlakarju«) tel.: 9943-4227-3777
odprto: 8. - 12. 13. - 17., sobota 8. - 11.

ZELO UGODNA MENJAVA - GOVORIMO SLOVENSKO

tu tehnounion

Zastopstvo tujih firm
61000 Ljubljana
Vošnjakova 2

Vabimo vas, da postanete naš sodelavec za prodajo garnitur posode AMC na območju Radovljice, Bleda, Bohinja in Kranjske gore.

Zaželen je lasten avtomobil, telefon, starost od 25 do 45 let in veselje do dela z ljudmi.

Informacije osebno v ponedeljek, 12. 6. 1989, ob 17. uri v prostorih krajevne skupnosti Bled, Cesta svobode 13, mala sejna soba.

Iskra

Iskra Servis Ljubljana obvešča svoje stranke na področju Gorenjske, da v svoji servisni delavnici v Kranju, Planina 4, sprejema v popravilo izdelke iz celotnega Iskrinega proizvodnega programa široke potrošnje vključno z uvoznim programom

ITT — SCHAUB LORENC, GREATZ, FISHER, LOEWE OPTA IN SELECO

Prav tako sprejema naročila za popravilo na terenu: — gospodinjstkih in TV aparatov ter — naprav profesionalne tehnike Iskrinega proizvodnega programa

ISKRA SERVIS

lesnina

VRTNO POHIŠTVO ZA DOM IN GOSTINSTVO

V Lesnini so pripravili veliko izbiro vrtnih garnitur, gugalnic, ležalnikov, senčnikov in klopi za parke. Zelo ugodno nudijo stole in počivalnike za kampiranje. Lesnina vabi tudi gostince, saj imajo veliko izbiro tudi za restavracijske vrtove. Ugodnost nakupa za nekatere garniture je obročno odplačevanje ali 20% gotovinski popust.

Na zalogi imajo tudi lestve v različnih višinah in izvedbah.

Če želite udoben počitek na vrstu se oglasite v Lesnini v Kranju ali na Jesenicah, povsod vas bodo prijazno postregli.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

S KOMPASOM NA KONCERTE

- MÜNCHEN:
● 12. 6. 89 — LOU REED, 1. dan
STUTT GART:
● 25. 6. 89 — PINK FLOYD — open air 89

PRIPOROČAMO

- **NORDKAP**, 13 dni, 9. julij
- **BALEARI**, 5 dni, 15. 6. — UGODNA CENA:
- **ZA ZAKLJUČENE SKUPINE** — eno in večdnevne izlete na — MADŽARSKO — POLJSKO
- **KRIŽARJENJE PO JUŽNEM JADRANU**, 8 dni, od 2. 6. naprej, cena 1,999.000 din
- **UGODNO in AKTUALNO AZURNA OBALA** — POČITNICE V APP. PIERRE ET VACANCES MARINA BAIE DES ANGES — RIVIERA NICE 7 in 14-dnevni aranžmaji od 1. 7. naprej
- **priporočamo:** — PROGRAM ZA 4-DNEVNO SMUKO NA LEDENIKU MOLL V AVSTRIJI 1. — 4. 7.

POLETNI TEČAJI TUJIH JEZIKOV

- **ANGLEŠČINE** — Burnemouth, Oxford, Brighton, Hove, Cambridge, London; dvo in več tedenski tečaji, različni odhodi;
- **TEČAJI SKOZI VSE LETO** — francoščine — Pariz, Nauchatel; italijanščine FIRENCE: španščine — Madrid, Barcelona; nemščine — MÜNCHEN, KÖLN, CELOVEC IN POREČE (Portschat)
- **POSLOVNA ANGLEŠČINA** — LONDON, BRIGHTON, 2 ali 4 tedne
- **POLETNI TEČAJI ANGLEŠČINE** — ROMSEY, WESTON SUPERMARE, BOURNEMOUTH, LONDON, OXFORD, CAMBRIDGE

STROKOVNA POTOVANJA

- **PARIZ — MEDNARODNI KONGRES PEDIATROV**, 7 dni, 23. 7.
- **PARIZ — LETALSKA RAZSTAVA**, 4 dni, 10. in 17. 6.
- **PARIZ — MEDNARODNI KONGRES RADIOLOGOV;** ATEC — MEDNARODNI KONGRES PROMETNIH GIBANJ IN TEHNIKE BODOČNOSTI, 7 dni, 1. 7.
- **RIED — MEDNARODNI KMETIJSKI SEJEM**, 2 dni 26., 31. 8.; 1. 9.
- **HANNOVER — PERUTNINARSTVO IN PRAŠIČJEREJA**, 4 dni, 21. 6.
- **HANNOVER — EMO** — sejem obdelovalnih strojev s svetovno udeležbo, posebni letali, 4 dni, odhoda 12. in 15. 9.
- **KÖLN — ANUGA** — posebni letali, 3 in 4 dni, 14. in 16. 10.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice: Škofja Loka Nama — tel.: 621-957, Kranj — tel.: 28-473, Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora — tel.: 88-162

murka Lesce

ZBIRA

soinvestitorje za poslovne prostore v novem trgovskem centru ob železniški postaji v Lescah. V centru, ki je v fazi projektiranja, bodo poleg samopostrežne špecerijske trgovine še prodajalna tekstila, pohištva, avtosalon, banka, free shop, prodajalna čevljev, slaščičarna, prostori turističnega društva, restavracija ipd.

Predviden pričetek gradnje: jeseni leta 1989. Rok dograditve objektov: jeseni 1990.

Z novimi sovlagatelji želimo dopolniti prodajni program v centru z naslednjimi obrtnimi dejavnostmi: cvetličarno, urarjem, turistično agencijo, filigranom, umetniško galerijo, frizerjem, zlatarjem, čistilnico ipd.

Vse zainteresirane vabimo, da nam sporočijo svoje potrebe do 14. junija. V dopisu naj navedejo, za kakšno obrtno dejavnost bi želeli kupiti prostore in približno kvadrato zelenih prostorov. Kandidate bomo povabili na razgovor. Dodatne informacije se dobijo v komercialnem oddelku po telefonu številka 75-650.

AGROCOOP — AIK NOVI SAD

z enotami:

TOZD TOZD NEOPLANTA
TOZD FARMACOO

V skladišču v Kranju, Cesta Staneta Žagarja 51, (tel.: 064-25-268 in 25-267) nudimo: sveže meso, mesne izdelke, mesne konzerve, sveža jajca in perutnino, sveže sadje in zelenjavo.

DA BOSTE V NOVEM DOMU ŽIVELI EKONOMIČNO, ZDRAVO IN UDOBNO SEM POVSOD, KJER JE TO POTREBNO, PREDVIDEL TIM STIROPOR IZOLACIJO

SOŠED STROŠKAR BO V SVOJI MARMORNI PALAČI POČIL OD ZAVISTI: NAJINA HIŠA BO S TIM STIROPOROM POPOLNOMA ZAŠČITENA: TIM STREHA, TIM FASADA, TIM PODI, TIM STROP...

DOBER DAN! ČESTITKE ZA NOVI DOM! JAZ PRODAJAM KURILNO OLJE. VESELEM SE VSAKE NOVE STRANKE. HIŠA, KOT JE VAŠA, GA BO POTREBOVALA CELO MORJE!

SEDAJ JE DOBIL SVOJE "MORJE"! DOBRO IZOLIRANA HIŠA GA PAČ NE POTREBUJE.

mas partner
pri obnavljanju
energije

INFORMACIJE
TELEFON: (063) 730-712

SRLOVENIJATURIST

Hej, pojdite z nami!

POVLJA NA BRAČU - polni penzion, 7-dnevni termini, mogoč prevoz z AGENCIJSKIM VLAKOM
PAG - polni penzion, 10-dnevni termini, mogoč prevoz z avto-busom
BOHINJ (BOHINJSKA BISTRICA)
Postanite član našega kluba "VESELA DRUŽBA", odločite se za počitnice v enem od gornjih krajev, prejeli boste člansko izkaznico (člani imajo z njo popust) ter paket presenečenja (praktična darila).
Znane cene, ugodni plačilni pogoji.
Za določene termine še 10% POPUST!

AGENCIJSKI VLAK

Mislite na dopust? Rezervirajte si pravočasno prostor na našem POČITNIŠKEM VLAKU!
Vozil bo iz LJ (MB) vsako soboto od 1. 7. do 9. 9. Povratek iz Splita ob nedeljah.
CENE do konca sezone zagotovljene.
INFORMACIJE IN PRIJAVE
SLOVENIJATURIST, Ljubljana (061) 325-646, 325-651, Bohinjska Bistrica (064) 721-032.

KLUBSKE POČITNICE "VESELA DRUŽBA"

SE PRIPOROČA ZA OBISK IN VAM NUDI SLEDEČE USLUGE:
- CELOTNO NEGO OBRAZA IN TELESA,
- TELESNO MASAŽO,
- DEPIlacIJO S SMOLO,
- CELULIT TERAPIJO,
- SONČENJE

Delovni čas: torek, sreda, četrtek in petek od 13. do 19. ure,
informacije: (po telefonu) 064-633-048

NE BI VAS RADI PREPRIČEVALI - ČE MISLITE, DA POTREBUJETE NAŠE USLUGE, NAS OBIŠČITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI!

Darijana Hafner
Hafnerjevo naselje 108
64220 Škofja Loka

agrotehnika-gruda

PE GORENJSKA: Kranj, Dražgoška 2, tel.: 26-681

Škofja Loka, Novi svet 21, tel.: 622-166. Skladišče mehanizacije, Naklo, tel.: 47-171

Na navedenih prodajnih mestih nudi vseh vrst gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo, uvožene priključke za kmetijstvo,

orodje za vrtničarje - različne dele za kmetijsko mehanizacijo - rezervne dele za osebne avtomobile
ZASTAVA - vse vrste gum, klinasta jermena, ležaje, akumulatorje, avtolake - servisno orodje in rezervne dele BČS.

Ugoden brezobrestni kredit do treh mesecev - 40% polog.
Posebni popusti pri traktorjih TORPEDO in ugodna prodaja traktorjev ZETOR.

Lth

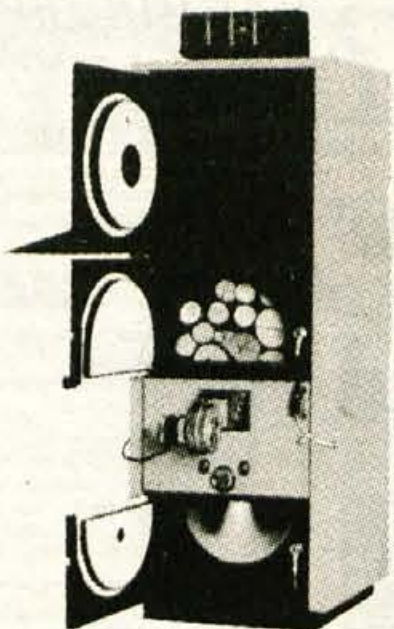
Gotovinski popust do 30 %
loške tovarne hladilnikov

ZAMRZOVALNE SKRINJE - DVELETNA GARANCIJA

NOVO
IZ ITALIJE

Unical® Gasogen® LG

Peči in kotli za centralno ogrevanje in sanitarno vodo na drva ali kurilno olje.
Izkoristek 85%
Prihranek goriva 45%
Nalaganje vsakih 8 ur
Preprosto čiščenje
Moči od 13000 dp 80000 kcal/h

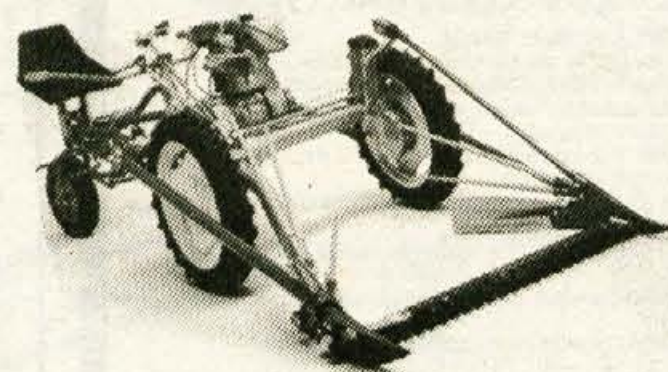

BCS

IN

MAB

Kosilnice, motokultivatorji in okopalniki

Zajamčena devizna cena za kosilnice iz leta 1988

La Fagagnese

Kombinirane peči in štedilniki na drva, plin in etažno centralno gretje za gospodinjstvo, počitniške hišice in gostinstvo različnih velikosti

CAMPAGNOLA

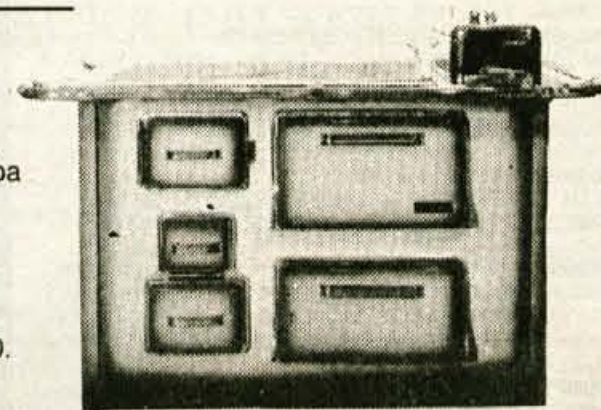

PNEVMATSKA ORODJA - KOMPRESORJI ZA SADJARSTVO IN VINOGRADNIŠTVO

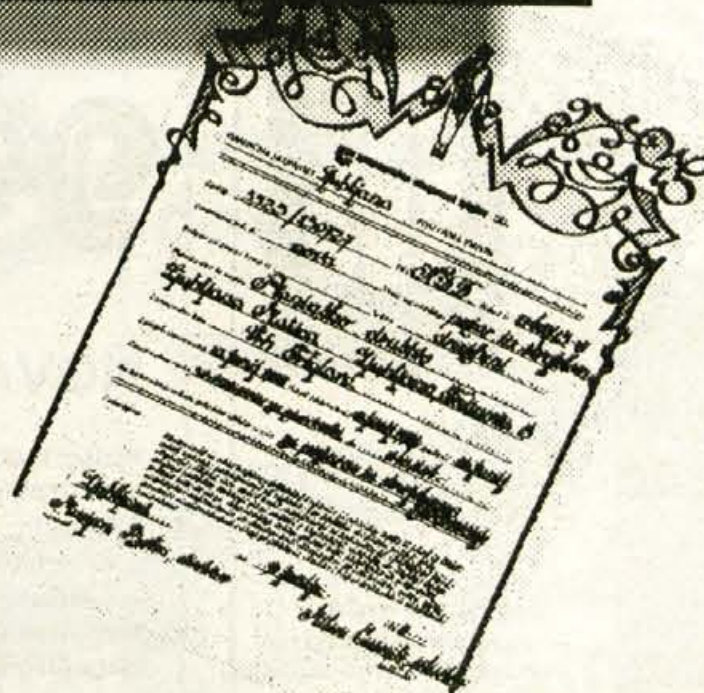
VIFA
PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

Informacije in prodaja: trgovina mejni prehod Vrtojba (Nova Gorica), tel.: (065) 32 901, 32 837
HMEZAD - AGRINA, TOZD MALOPRODAJA, Celjska cesta 7, 63310 ŽALEC, tel.: (063) 711 319
Agrokombinat Krško - TOK Kmetijstvo, trgovina, storitve, Krško, Cesta krških žrtev 54, tel.: (068) 72 690
PRIMEX - Predstavništvo Maribor, Ulica 10. oktobra 9, Maribor, tel.: (062) 24 146

NIČ NI TAKO VISOKO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Najvišjo in najbolj izpostavljeno nepremičnino v Sloveniji smo zavarovali pred krajo, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

zavarovalna skupnost triglav

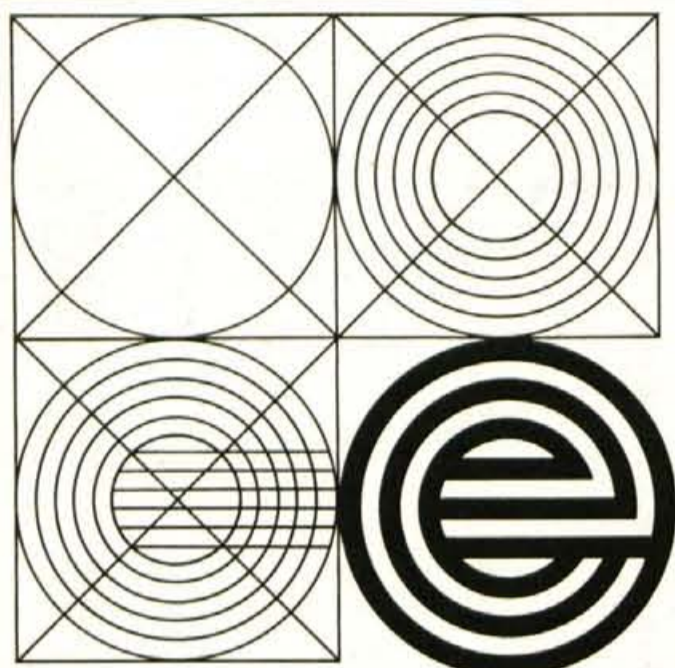
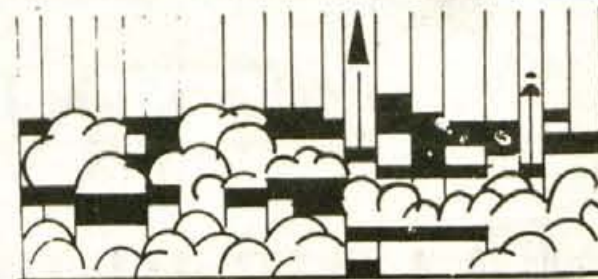
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Elita

Kranj

MI Z VAMI, VI Z NAMI,
NA VSAKEM
KORAKU
V STAREM DELU MESTA KRANJA.

etiketa žiri
proizvodnja etiket
in tiskarske storitve p.o.
telefon n.c. (064)
69260, 69270, 69285
telegram Etiketa žiri
telex 34610 YU ETIKET

JELOVICA

ŠKOFJA LOKA

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard **pono-
vno objavlja prosta dela in naloge**

VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe za poklic dipl. ekonomist in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju ali VI. stopnja strokovne izobrazbe za poklic ekonomist in 60 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju
- iniciativa in samostojnost
- sposobnost presojanja odločitev
- organizacijska in poslovna sposobnost

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, za kadrovske službe.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRANJ

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, Podružnica 51500 Kranj, objavlja prosta dela in naloge

VODENJE LIKVIDATURE, BLAGAJNE IN TREZORJA V PODRUŽNICI KRANJ

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- VI. stopnja — ekonomska ali družboslovna
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje slovenskega jezika
- nekaznovanost za k. d. zoper družbeno in zasebno premoženje

Poskusno delo 2 meseca

Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovijo na kadrovske službe Službe družbenega knjigovodstva, podružnice 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 8 dni po objavi.
Kandidate, ki se bodo prijavi na objavo, bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.
Račun za objavo pošljite na naslov: SDK v SRS, podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 84000 Kranj.

goz

gorenjska
obrtna
zadruga
Kranj
Likožarjeva 1 a
tel.: 22-591
PE TRGOVINA

NOVA PONUDBA:

Poleg izdelkov obrtnikov vam nudimo
tudi gradbeni material po ugodnih
cenah:

cementni blok 30 din 10.000,
strešno opeko - sivo din 3.000,
strešno opeko - barvano din 3.445.

V cenah je všteti prevoz do gradbišča.
Cene so brez prometnega davka.

Poleg navedenega vam nudimo po
ugodnih cenah tudi modularni blok,
strešnik BOBROVEC, strešnik KANJIŽA
in strešnik NOVI BEČEJ.

Planinsko društvo Bled išče

oskrbnika

za planinsko postojanko Blejska koča na Lipanci
v poletni sezoni 1989.

Zaželen je upokojenec-ka, (zakonski par). Nagrada po do-
govoru odvisno tudi od prometa. Nastop 24. junija 1989.
Interesenti naj se javijo pisno na naslov:
Planinsko društvo Bled do 21. junija 1989

ODEJA
Tovarna prešitih odev, p. o.
Škofja Loka, Kidričeva 80

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije Odeja razpi-
sna komisija razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREK- TORJA DO

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, mora kandidat
izpoljevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo in najmanj štiri oziroma
pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodstvenih del in
nalog

Izbrani kandidat bo imenoval za 4 leta.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih
pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po razpisu na naslov:
ODEJA, tovarna prešitih odev, Kidričeva c. 80, Škofja Loka
»za razpisno komisijo«.

O rezultatih izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po
opravljeni izbiri.

20 % POPUST
za gotovinsko plačilo
6 mesečni KREDIT
POD UGODNIMI POGOJI
BREZPLAČNI PREVOZ
za večje nakupe

IZREDNO
35 % GOTOVINSKI
POPUST
za standardna vhodna
in garažna vrata

- okna TERMOTON
in JELOBOR SU
- notranja, vhodna
in garažna vrata
- polkna, roléte, žaluzije
- montažne stene
- vrtné garniture

VAM PRILAGOJEN DELOVNI ČAS

JELOVICA

Lesna industrija, Škofja Loka, tel.. 064/631-241
telex: 34579 yu lijel, telefax: 064/632-261

TOVARNA POHIŠTVA AJDOVSCINA

**V SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVO**

ZA PRIJETNO POCUTJE
IN UDOBJE
V VAŠEM DOMU

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

objavlja prosto delovno nalogo v tozdu BLAGOVNI PROMET
POMOČNIK DIREKTORJA SEKTORJA PRODAJE

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske, tehnične ali ko-
mercialne smeri
- pet let delovnih izkušenj
- ZT registracija
- 6 mesečno poskusno delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljite
v 8 dneh po objavi na naslov:
Sava Kranj, Kadrovske sektor Kranj, Škofjeloška c. 6.

20
let

SU UNION

ZA VAS SMO PRENOVILI

pritičje
l.nadstropje

v jubilejnem mesecu

vam nudimo

PO ZELO UGODNIH CENAH

MOŠKE MAJE
KRATEK ROKAV

64.075.-

SUPER CENA

moške srajce

85.000-114.000.-

OTROŠKI KOMPLETI
2-6let

29.900.-

ženska krila bombaž

135.000.-

ugodno

pletenine
RAŠICA

odeje

40%

20%

POPUSTA

POPUSTA

ženske bluze
169.000.-
135.000.-

ženske bluze
109.000.-

MOŠKE NOGAVICE-bele

34.950.-

super cena

MOŠKE NOGAVICE

3 PARI **18.800.-**

cokle otroške
30.000.-

cokle
ŽENSKE

69.900.-

TERMO NOGAVICE

9.328.-

super cena

ŽENSKÉ SPODNJE HLAČE

3 KOM.

19.388.-

3 KOM.

31.500.-

35 let

murka

se priporočamo
za nakup

**Otvoritev v ponedeljek,
12. junija, ob 10. uri.**

Bogata izbira
modnih poletnih tkanin za obleke,
bluze, krila, srajce in športne
komplete.

TEKSTILINDUS KRANJ

Obiščite nas v: Informativno
prodajnem centru v Kranju,
Prešernova 1, tel.: 25-168 in na
Bledu, v Modni hiši Pristava, tel.:
72-529. Pričakujemo vaš obisk!

Lth

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

1. VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- končano VI. ali VII. stopnjo zahtevnosti ekonomske smeri
- do 5 let delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas za nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta.

V TOZD Livarna

so prosta dela in naloge

2. ODGOVORNEGA TEHNOLOGA ZA OBDELAVO ULITKOV

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- končano VI. stopnjo zahtevnosti strojne tehnološke smeri
- opravljen tečaj za CNC programerja
- znanje s področja teorije informatike ter obdelave podatkov
- pasivno znanje enega tujega jezika
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnem delu

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo za objavo pod 1. v roku 8 dni, za objavo pod 2. v roku 14 dni na naslov LTH Škofja Loka, Kidričeva 66.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 8 dni po sprejetem sklepu.

Pomembna novost!

LIPA

OBIŠČITE NAŠO NOVO KOMISIJSKO TRGOVINO "LIPA"
Zg. Brnik 123 MARKO

S poslovanjem bomo pričeli 10.6.1989 ob 16. uri

KULTURNI PROGRAM!

PRIČAKUJEMO VAS!

DELOVNI ČAS: 9. - 13. ure 16. - 20. ure SOBOTA: 8. - 14. ure

SGP GRADBINEC KRANJ
Kranj, Nazorjeva 1

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica, objavljamo proste naloge in opravila

2 KV KLJUČAVNIČARJA v sektor III

Pogoji:

poklicna šola s 4-letnimi delovnimi izkušnjami

Prošnje z dokazili o izobrazbi vložite v roku 8 dni po objavi v kadrovske službi, Nazorjeva 1, Kranj.

KMETIJSKA ZADRUGA p. o.
ŠKOFJA LOKA

Kmetijska zadruga Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge:

2 NKV DELAVK V MLEKARNI

— za določen čas treh mesecev (nadomeščanje letnih dopustov)

Pogoj:

dobro zdravstveno stanje in sposobnost za fizično delo. Prijave z opisom doseganih zaposlitev sprejema sekretariat Kmetijske zadruge Škofja Loka, 8 dni po objavi oglasa.

DO GORENJSKA BOLNIŠNICA, o. o.
TOZD BOLNICA JESENICE, b. o.
64270 JESENICE

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Splošna bolnica Jesenice in v skladu z določili Statuta TOZD, razpisna komisija TOZD Splošna bolnica Jesenice razpisuje prosta dela in naloge:

GLAVNA SESTRA BOLNIŠNICE za 4 letno mandatno obdobje

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana višja šola za zdravstvene delavce
- strokovni izpit
- 5 let delovnih izkušenj
- sposobnost za organizacijo in vodenje

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku osem dni od objave na naslov: DO Gorenjska bolnišnica, TOZD Splošna bolnica Jesenice, Titova 112, 64270 Jesenice, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni takoj po opravljenem postopku imenovanja.

EXOTERM
Kemična tovarna
64001 Kranj

Odbor za delovna razmerja Exoterma, kemične tovarne Kranj, objavlja prosta dela in naloge

ORGANIZATORJA INFORMATIKE

Pogoji:

- dipl. inženir matematike, dipl. organizator informatike ali dipl. inženir elektrotehnike, smer računalništva (vse VII. stopnja),
- tri leta delovnih izkušenj,
- 90-dnevno poskusno delo

Delo s kandidatom bomo združili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Struževo 66, 64202 Naklo. Vse prijave bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

ELEKTROTEHNA
DO SET
splošna elektro trgovina, p. o.
Ljubljana, Pod Trančo 2

objavlja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja DO SET, Ljubljana, Pod trančo 2, dela in naloge

PRODAJA BLAGA v prodajalni TRŽIČ, Cesta JLA št. 8.

Pogoji:

- šola za prodajalce tehnične smeri ali druga poklicna šola primerne tehnične smeri
- 6 mesecev delovnih izkušenj na enakih delovnih nalogah
- 1 mesečno poskusno delo

Zaradi prodajnega asortimana in fizičnega dela so primernejši moški kandidati. Podrobnejše informacije dobijo kandidati v kadrovske službi. Prijave naj kandidati vložijo v 8 dneh po objavi na naslov: ELEKTROTEHNA, DO SET, splošna elektro trgovina, kadrovska služba, Ljubljana, Pod trančo 2. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu komisije za delovna razmerja.

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

Ker življenje potrebuje varnost

V Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj vedo za nič koliko primerov, kjer je pogosto skupni imenovalec neprijetno presenečenje. Različnim neprijetnim presenečenjem pa se s pomočjo Zavarovalne skupnosti Triglav lahko pravočasno izognete. Kako? Že pogovor pravi, da je dober nasvet zlata vreden. Zato naj tokrat ne bo odveč nekaj nasvetov iz njihove hiše v Kranju.

Boj proti inflaciji

Zaradi nenehnega naraščanja življenjskih stroškov in s tem v zvezi seveda tudi nominalnega naraščanja zavarovalnih premij pri različnih zavarovanjih so se v Zavarovalni skupnosti Triglav odločili, da zavarovancem omogočijo pri zavarovanju premoženja in življenja lažje plačevanje zavarovalnih premij. Takšne olajšave veljajo za požarna in stanovanjska zavarovanja, za zavarovanja živali, nezgodna in neobvezna avtomobilska zavarovanja, za obrtniška, za zavarovanje odgovornosti in posevkov in še za nekatera premoženjska zavarovanja občanov oziroma zasebnikov.

Zavarovanec se lahko odloči za olajšavo pri plačilu premije, če je ta večja od milijon dinarjev. Če premijo plačate takoj, vam Zavarovalna skupnost Triglav prizna 20-odstotni popust (razen pri kasko zavarovanju avtomobilov in obrtniških zavarovanjih). Lahko pa se tudi odločite za plačilo premije v štirih zaporednih mesečnih obrokih. Prvi obrok je treba plačati takoj ob podpisu pogodbe o zavarovanju, ostale pa potem v treh mesecih ali na podlagi dogovora pri izplačilu osebne dohodke v delovni organizaciji. Lahko pa tudi mesečni obrok sami plačate v zavarovalnici. Pri tem naj vam pojasnimo še zanimivo novost pri kasko zavarovanju avtomobilov občanov. Šest lastnikov avtomobilov v delovni ali drugi

organizaciji oziroma društvu se lahko odloči za skupinsko zavarovanje avtomobilov. Pri takšnem kasko zavarovanju avtomobilov je potem moč premijo plačati v dvanajstih zaporednih mesečnih obrokih brez posebnih doplačil oziroma obresti.

Zavarujte tudi mopede

Ste že pomislili, da bi zavarovali tudi moped, ki ga sicer po zakonu ni treba obvezno zavarovati. Številnim neprijetnostim se boste izognili, če se boste odločili za to. Kaj lahko se zgodi, da se voznik-mladoletnik na mopedu zaleti v avtomobil. In če moped ni zavarovan, lastnik avtomobila lahko uveljavlja škodo le s tožbo mopedista ali pa njegovih staršev. Takšnim neprijetnostim na sodišču pa se boste izognili, če boste moped obvezno zavarovali; podobno, kot to velja za avtomobile pri registraciji.

Najmanj 10-odstotno doplačilo

Tudi naslednji primer je iz avtomobilskega zavarovanja. Zvezni zakon zdaj že določa, čeprav Uradni list še ni izšel, da znaša tako imenovana minimalna vsota za obvezno zavarova-

nje avtomobila (AO) 400 milijonov dinarjev. To pomeni, da pri odškodnini zavarovalnica povrne stroške do tega zneska. Če pa so stroški zaradi poškodbe večji (kar se pri današnji inflaciji lahko kaj hitro zgodi) mora zavarovanec sam izterjati razliko od povzročitelja oziroma zavarovanca. Takšnim neprijetnostim pa se lahko tudi izognete, če ob plačilu obveznega zavarovanja za avtomobil doplačate 10 odstotkov. S tem doplačilom minimalno kritje podvojite na 800 milijonov. Razen tega pa tistim voznikom ozoroma lastnikom avtomobilov, ki imajo pri obveznem zavarovanju 50-odstotno bonifikacijo (popust), Zavarovalna skupnost Triglav priznava eno dodatno minimalno višino zavarovanja.

Kaj pa vi in svojci?

Ste že slišali, da je pri obveznem zavarovanju avtomobilov mogoče tudi tako imenovano AO plus zavarovanje. S tem zavarovanjem poleg avtomobila dodatno zavarujete tudi opremo, stekla... S sklenitvijo AO plus zavarovanja pa boste zavarovali tudi sebe in svojce v vašem avtomobilu za telesne poškodbe. Pri normalnem obveznem zavarovanju namreč lastnik avtomobila in njegovi svojci niso zavarovani za telesne poškodbe. Razmislite torej o tem. Kakorkoli drag je postal avtomobil, je nenazadnje še vedno vaš in vi ste njegov lastnik. Zato pomislite tudi nase in na svojce...

Oglasite se torej v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj, saj... Življenje potrebuje varnost!

HOTEL ŠMARJETNA, Kranj, Šmarjetna gora 6
objavlja:

1. Prosta dela in naloge za redno zaposlitev:

- NATAKAR (-ica) - dve delovni mesti
- KUHAR (-ica) - dve delovni mesti

Pogoji:

- ustrezna poklicna šola, zaželena srednješolska izobrazba in nekaj letne delovne izkušnje
- obvezno znanje slovenskega jezika in pasivno znanje enega naslednjih jezikov: nemščine, angleščine ali italijanščine.

c) ČISTILKA - eno delovno mesto

2. Prosta dela in naloge za honorarno zaposlitev:

- štiri NATAKAR-ice - (lahko tudi študenti)
- MIZARJA za mizarško hišniška dela
- KLJUČAVNIČARJA oz. INŠTALATERJA za strojna hišniška dela
- KUHINJSKO POMIVALKO

Pogoji:

- zaželena ustrezna izobrazba
- obvezno znanje slovenskega jezika

Splošni pogoji:

- delovni čas po dogovoru
- prevoz Kranj — Šmarjetna gora je zagotovljen
- nudimo primerne osebne dohodke
- nudimo možnost sobe in prehrane

Pismene prošnje pošljite na naslov HOTEL ŠMARJETNA, Koroška 20, Kranj. Rok prijave 15 dni po objavi.

Živilski kombinat

PEKARNA KRANJ

Cesta na Okroglo 5, Naklo

Priporočamo vam posebne vrste črnega kruha:

ALPIN

BIO

ROGENA

SOJIN ZRNATI

Anketa

Spoštovane bralke in bralci Gorenjskega glasa!

Gorenjskega glasa novinarji in drugi sodelavci ne pišemo zase, temveč za vas, dragi bralci. Ali objavljamo to, kar vas zanima, ali najdete v Gorenjskem glasu vse, kar bi želeli, kaj manjka, kje smo preveč plašni, to pot mi sprašujemo vas. Veseli bomo, če odgovorite na anketo, ki je anonimna in, upamo, sestavljena tako, da boste lahko povedali v njej vse, kar mislite o časopisu.

Odgovore pričakujemo do 20. junija. Med tistimi, ki nam boste pisali, bomo izžrebali pet lepih nagrad. Ker je anketa anonimna, morate v kuverto priložiti tudi izpolnjen kupon z vašim naslovom, ki ga objavljamo v spodnjem delu ankete.

Za odgovore se vam vnaprej zahvaljujemo!

Uredništvo

Nagrade za bralce, ki nam bodo poslali izpolnjeno anketo:

1. stol tovarne pohišstva LIPA Ajdovščina, ki ga izvažajo v ZDA (vreden okrog 2.000.000 din)
2. 15-minutni panoaranski polet z letalom Alpskega letalskega centra Lesce - za 3 osebe
3. Paket praktičnih daril turistične agencije SLOVENIJATU-RIST Ljubljana
4. Svečano kosilo za 2 osebi v hotelu ŠMARJETNA na Šmarjetni gori pri Kranju
5. Paket proizvodov BRDSKEGA MLINA Predoslje (kaša, ješpreni, »nularca«, krušna moka, koruzna moka...)

Bralca, ki bosta prva oddala izpolnjeno anketo na malooglasnem oddelku Gorenjskega glasa, pa bomo povabili na izlet, ki ga organiziramo 17. junija 1989.

Kupon

Ime in priimek .....

Naslov .....

Naročilnica

Podpisani .....

roj. ....

številka osebne izkaznice in občina izdaje .....

iz .....

ulica .....

pošta .....

naročam Gorenjski glas

Naročnino bom poravnal po položnici

Lastnoročni podpis

A

1. V kateri občini stanujete? .....
2. Koliko ste stari? .....
3. Spol
1 - moški
2 - ženski
4. Vaša izobrazba: (Obkrožite najvišjo doseženo stopnjo)
1 - osnovna šola
2 - strokovna šola
3 - srednja šola
4 - višja šola
5 - visoka šola
5. S čim se preživljate?
1 - zaposlen sem v gospodarstvu
2 - zaposlen sem v negospodarstvu
3 - s kmetijstvom
4 - z obrtjo
5 - se še šolam
6 - nimam zaposlitve
6. S katero politično zvezo simpatizirate oziroma ste član?

	simpatiziram	sem član
A SZDL	1	2
B zveza komunistov	1	2
C sindikat	1	2
D zveza borcev	1	2
E ZSMS		
F sl. demokratska zveza	1	2
G sl. social. demokrat. zveza	1	2
H krščanski socialisti	1	2
E z nikomer		

B

1. Ali po vašem mnenju Gorenjski glas napreduje ali nazaduje?
1 - zelo napreduje
2 - napreduje občasno
3 - ni več časopis, kot je bil
4 - močno nazaduje
2. Kako preberete Gorenjski glas?
1 - v celoti
2 - samo poglobljenejšo sestavko
3 - samo krajše sestavke
4 - samo posamezne rubrike
5 - samo preletim naslove
6 - bežno pogledam naslove in oglase
3. Napišite, koliko oseb poleg vas še bere Gorenjski glas:
0 (samo jaz) 1 2 3 4 5 ali več oseb
4. Ali ste na Gorenjski glas naročeni ali ga kupujete?
1 - naročen sem manj kot 1 leto
2 - naročen sem manj kot 5 let
3 - naročen sem več kot 5 let
4 - redno ga kupujem
5 - kupujem ga občasno
5. Katere časopise in revije poleg Gorenjskega glasa še berete?
1 - Delo 6 - Mladino 11 .....
2 - Dnevnik 7 - Telex 12 .....
3 - Nedeljski dnevnik 8 - Jano 13 .....
4 - Družino 9 - Našo ženo 14 .....
5 - Ognjišče 10 - Kmečki glas 15 .....
6. Katere od naštetih tem vas v časopisih in revijah zanimajo? (Pri vsaki temi obkrožite stopnjo zanimanja)

	redno berem	včasih berem	ne berem
A - občinski dogodki in problemi	1	2	3
B - gorenjski dogodki in problemi	1	2	3
C - slovenski dogodki in problemi	1	2	3
D - dogodki in problemi jugoslovanske razsežnosti	1	2	3
E - zunanje politični dogodki	1	2	3
F - gospodarske teme	1	2	3
G - dogajanja v kulturi	1	2	3
H - šport	1	2	3
I - reportaže, zanimivosti, potopisi	1	2	3
J - podlistek	1	2	3
K - humor	1	2	3
L - pisma bralcev	1	2	3
M - propagandni oglasi in objave prostih del	1	2	3
N - mali oglasi, osmrtnice, zahvale	1	2	3

7. Katerim od navedenih tem v Gorenjskem glasu posvečamo premalo pozornosti in prostora?
Napišite samo črke iz prejšnjega vprašanja .....
Drugo (z besedo) .....

8. Katerim od naštetih tem je v Gorenjskem glasu namenjeno preveč pozornosti in prostora?
(Prav tako samo napišite črke, s katerimi so označene teme v 6. vprašanju) .....
Drugo (z besedo) .....

9. Vaše mnenje od Odprtih straneh!
1 - odlična poteza uredništva in dober izbor tem
2 - so popestritev časopisa
3 - članki so prezahtevni
4 - odprte strani so odveč - me ne zanimajo

10. Kateri od člankov v Gorenjskem glasu v zadnjem obdobju vam je ostal v spominu kot zelo dober? (Če ne veste naslova, v nekaj besedah navedite temo in po možnosti avtorja!)

11. Kateri od člankov v zadnjem obdobju je bil po vašem mnenju slab, neobjektiven, neprimeren ipd? (Če ne veste naslova, v nekaj besedah navedite temo in avtorja!)

12. Kako ste zadovoljni s pisanjem Gorenjskega glasa o: (obkrožite po eno številko)

	zadovoljen	neodločen	nezadovoljen
A aktualnih političnih temah	1	2	3
B družbenopolitičnih org.	1	2	3
C novih političnih zvezah	1	2	3
D gospodarstvu	1	2	3
E krajevnih skupnostih	1	2	3
F kulturi	1	2	3
G športu	1	2	3
H turizmu	1	2	3
I državnih organih	1	2	3
J lomunalnih problemih	1	2	3
K prometni varnosti, nesrečah, kriminalu	1	2	3

13. Ali je Gorenjski glas dovolj odprt za različne poglede, stališča in težnje?
A Zadovoljen sem z pestrostjo pogledov, ki jih zasledim v Gorenjskem glasu
B Na področju objavljanja različnih pogledov in stališč niste storili dovolj
C Z iskanjem razlik pretiravate, nekatera objavljena mnenja ne spadajo v časopis

14. Kako ocenjujete oblikovno in tehnično izvedbo časopisa
A Z kvaliteto oblikovanja in tehnično izvedbo sem zadovoljen
B Časopis je slabo oblikovan in slabo pregleden
C Predlagam: .....

15. Kakšno obračunsko obdobje za obračun naročnine Gorenjskega glasa predlagate:
A. mesec C. polletje
B. tromesečje D. leto

MALI OGLASI V GORENJSKEM GLASU - trgovina z največjo ponudbo

Male oglase sprejemamo osebno na oglasnem oddelku na C. JLA 16 v Kranju ali po tel. 27-960

v ponedeljek od 7. do 13. ure
v torek od 7. do 16. ure
v sredo od 7. do 13. ure (SAMO do 9. ure za petkovo številko)
v četrtek od 7. do 13. ure
v petek od 7. do 13. ure (SAMO do 9. ure za torkovo številko)

Za oddajo oglasov po telefonu imamo zaenkrat samo tel. št. 27-960, ki je precej zasedena. Prosimo za razumevanje.

Pod gradom dobiš pizzo iz krušne peči

Trzič, junija - Pol leta bo, kar so Dolharjevi iz Trziča, sicer znani po mesariji, odprli gostinski lokal. Pizzerije sicer rastejo kot gobe po dežju, toda tržiška Pod gradom vleče zaradi svoje posebnosti.

Popularno hrano, s katero ima gostinec manj stroškov in dela kot z drugo, so Dolharjevi ponudili po domače: iz krušne peči. Vse dni, razen ponedeljka, gori v domači peči, novopečeni gostinec Jože pa vanjo polaga pizze raznih vrst in okusov. Kar 16 jih ponujajo gostom, ki v delavnikih prihajajo predvsem iz domačega mesta, ob koncu tedna pa tudi iz Kranja, Radovljice in drugod, pizza iz krušne peči pa je zaslovela tudi na drugi strani Karavank. Gostje, ki imajo v lokalnu na voljo sedem omizij, prav toliko pa tudi na vrtu, lahko Jožeta opazujejo, kako spretno oblikuje pizze in kako se naročena jed peče na odprtem ognju.

»Testo mesim sproti, trikrat na dan,« pravi Jože Dolhar, ki v lokalnu prebije vse dni. Za pripravo hrane je namreč sam, v strežbi pa mu pomagajo dekleta. »Kadar je veliko ljudi, spečem tudi od 150 do 200 pizz dnevno. Kadar so plačilni dnevi, se nagnete največ gostov, običajne dni pa jih je največ zvečer. Lokal imamo sicer odprt med 10. in 22. uro, razen nedelje, ko odpremo ob 17. Sprva sem imel pri delu kar malo treme, zdaj mi je že veliko lažje, ko vidim, da so gostje zadovoljni in da radi prihajajo. Zlasti mladih je veliko, ker nudimo pizze po sprejemljivih cenah. Osnovna je doslej veljala 19.000 dinarjev, vendar bomo morali verjetno kmalu podražiti, sicer ob vse večjih cenah surovin ne bo mogoče shajati.«

D.Z.Žlebir
Foto: F. Perdan

OTROŠKA TRGOVINA

"ZAJČEK"

na trgu RIVOLI na Planini v Kranju (za »Boltezom«)

vas obvešča, da prodaja vse za otroke do 10 let: oblačila, kozmetiko, igrače, avtosedeže, stajice, zibke, vozičke

POSEBNA PONUDBA.

Športni vozički Tribuna po reklamni ceni 680.000 din (količina omejena) stalna prodaja ortopedskih copat od št. 19 do 26 znane proizvajalke Janke iz Nove Gorice. Ponujamo tudi vroče tiskanje preslikačev po izbiri na vse vrste oblačil (na zalogi imamo 100 različnih motivov). Priporočamo se za obisk!

Če si delavec sam odreže sindikalni kos pogače

0,6 odstotka iz delavčevega neto osebnega dohodka se po sindikalnem statutu oddaja za članarino te organizacije. Ta dogovor je moč spreminiti le na kongresu. Nobeno zakonsko določilo pa ni zacementiralo razmerja delitve delavčevega denarja, pa vendar je dolga leta držalo, da sindikalni organizaciji ostane 40 odstotkov, občinskim, republiškim in zveznim organom pa je šla preostala glavnina.

S slednjim je osnovna sindikalna organizacija vnaprej odkupila program dejavnosti svojih višjih ravni, od denimo pravne pomoči, izobraževanja, sindikalnih iger in podobnega, pa naj je potem katero teh dobrin koristila ali ne. Dokler se se delavci lahko zanesli na svojo organizacijo, ali bolje, ko o obojestranskem odnosu še niso kritično razmišljali, se jim tudi razmerje delitve sindikalne članarine ni zdelo problematično. Sprejelo je pač filozofijo, da od oddanih 60 odstotkov denarja dobi v »naturalijah« nazaj toliko, da skupno dejansko razpolaga z več kot polovico svojega denarja. Se le načeto zaupanje v sindikalno organizacijo in razmišljanje, da odkupljeni program ne zadovoljuje več današnjih potreb delavcev, je poseglo v »sveto« razmerje 40 : 60. Nezadovoljstvo z nadgradnjo (in profesionalnim aparatom) v sindikatu so v osnovnih organizacijah lahko izkazali le tako, da so zajezili odtok svojega denarja in začeli z njim sami razpolagati. Pionirji so bili delavci leške Verige, ki že dve leti razpolagajo s 70 odstotki zbranega sindikalnega denarja, sledilo jim je (na Gorenjskem) še kakih ducat posnemovalcev, ki so razmerje po svoje obrnili delavcem v prid. Pri Alpetouru plačujejo članarino le iz osnove OD, ne iz dejanskega zneska, Veriga in begunjska bolnišnica sta se odločili za razmerje 70 : 30, prav tako tri osnovne organizacije v KŽK, (neimenovani) zdravstveni dom celo za 90 : 10, drugi pa večinoma za obrnjeno razmerje, denimo Tekstilindus, Projekt in podobno. Mnoge organizacije bi storile podobno, če bi le imele dovolj poguma, tako pa čakajo, kakšna rešitev jim bo naklonjena z vrha.

Branko Iskra, predsednik MS ZSS Gorenjskega:

»Resda je po stari delitvi sindikalne članarine osnovni organizaciji šlo 40 odstotkov denarja, dejansko pa ji je ostajalo več, denar pa je dodatno dobivala tudi iz drugih virov. Jasnih pojmov, kako naj bi porabljali sindikalno članarino, še ni. Kljub vsemu je skrajni čas, da je republiški sindikat z ustrežnejšo prerazporeditvijo članarine reagiral na odočitev osnovnih organizacij, da si ohrani glavino. Ob dobrem program slovenskega sindikata pristajamo tudi na razmerje 45 : 55, nikakor pa ne na alternativno osnovo posebnega sklada, ki naj bi se napajal iz 5 odstotkov članarine. Na tem področju je treba imeti in spoštovati pravila igre: sedanje svojevoljno spreminjanje razmerja v članarini je namreč ogrozilo izplačilo regresa in poravnava plač v republiškem sindikatu, v Kranju denimo, kjer je bil izpad za 12 starih milijard, pa je bilo treba varčevati pri sindikalnih igrah in tudi tekmovanja kovinarjev ni bilo.«

Angelca Bohinc, predsednica koordinacijskega odbora sindikata v Gorenjskem zdravstvenem centru:

»Vsaj na našem odboru doslej nisem slišala pobude, da bi se sindikalna članarina kaj drugače delila, pravite pa, da so tudi nekatere sindikalne organizacije v zdravstvu obrnile delitev. Osebnostim, da je tudi predlagana nova delitev, ki bo osnovnim organizacijam pustila 5 odstotkov več denarja, neprimerna. Vsaj polovica denarja naj bi ostala doma, saj sindikalnih sredstev organizacije že dolgo ne uporabljamo več za izlete in zabave, pač pa v socialne namene. Socialnih problemov tudi z drobcem članarine več ne bomo rešili, a vsaj dobro voljo lahko pokažemo.«

Pavla Peranovič, Tekstilindus:

»Več argumentov govori za odločitev, da smo spremenili delitev sindikalne članarine, osnovni je politični. Le primer, ki je potrdil nezaupanje tekstilnih delavcev v sindikalne vrhove: dolga leta se že prek odbora tekstilnih delavcev bijemo za boljši položaj tekstila, spodobne plače, beneficirano delovno dobo, učinki pa so slabi. Plačani sindikalni funkcionarji se očitno niso dovolj potrudili, da bi kaj storili za tekstilne delavce. S tem, da ostane večina članarine v osnovni organizaciji, jim nudimo vsaj nekaj bonitet: regresiramo jim ozimnico, dajemo socialne pomoči...«

Resda gre za politično ozadje dogajanja okoli sindikalne članarine, toda motiv razpolaganja z lastnim sindikalnim denarjem je v tovarnah predvsem socialni. Ker odpovedujejo drugi viri financiranja sindikata, je v sindikalnih blagajnah manj denarja. In naj vrhovni politiki še tako vihajo nos nad ozimnico, skromnimi socialnimi pomočmi najbolj ogroženim, svinjskim polovicam, regresiranemu letovanju, vse to delavec od organizacije pričakuje, slednja pa s konkretnimi dejanji pri njem potrjuje zaupanje.

Republiški sindikat se je na vsa ta dogajanja ozval pozno in skromno. Tako kot predlaga spremeniti razmerje sil glede članarine, ko namreč osnovnim organizacijam pusti za borih 5 odstotkov več denarja, pa še to pretežno na račun občinskih svetov, pri delavcih najbrž ne bo prodrlo. Osnovne organizacije se bodo pogajale za več in s svojimi programi dokazovale utemeljenost zahtev. Če končna odločitev glede članarine ne bo bolj v prid sindikalni »bazi«, bo pač spet ravnala po svoje.

D. Z. Žlebir

17. mednarodni sejem opreme in sredstev civilne zaštite

Oprema in znanje proti nevarnostim

Kranj, 9. junija - Oboje, tako oprema kot znanje, sta glavni značilnosti letošnje že sedemnajste mednarodne specializirane sejemske prireditve v Kranju, edine tovrstne v Jugoslaviji, ki jo bodo po številnih spremljajočih prireditvah drevi zaprli, v torek pa jo je odprl predsednik Predsedstva SR Črne gore dr. Branko Kostić. Ko je bila delovna organizacija Vatosprem iz Beograda, ki je tokrat na sejmju praznovala 40-letnico obstoja in uspešnega razvoja ter opremljanja številnih gasilskih društev v državi, na začetku eden od glavnih pobudnikov te sejemske prireditve v Kranju, prav gotovo nihče ni pričakoval, da bo ta sejem z leti postal tako velika prireditve, še manj pa morda, da bo tehnološki razvoj za varovanje in zaščito človeka in okolja v nenehni bitki z vedno novimi in hujšimi nevarnostmi. Ob naravnih in drugih nesrečah namreč danes kot Damoklejev meč visi nad nami prav nenehen razvoj z enim od glavnih »stranskih« proizvodov - ekologijo.

Ob ugotovitvi predsednika predsedstva SR Črne gore dr. Branka Kostića, ki je sejem v torek dopolnje odprl, da je v zadnjih letih to nedvomno največja jugoslovanska prireditve, na kateri je predstavljena oprema za zaščito, ki jo spremljata proučevanje, znanje in praktično preizkušanje, kako se strokovno lotiti zaščite in posledice tako naravnih kot tehnoloških katastrof, velja nedvomno poudariti še eno. Če so bili doslej tako v strokovnih kot organizacijskih krogih pomisleki in razmišljanja, da bi to specializirano prireditve »naredili« za potujočo in da

bi bila vsako leto v drugi republiki, je letošnja upravičenost tovrstnih hotenj in računanj najbrž ovrgla. Ob vseh poslovnih predstavitev dosežkov doma in v tujini je ena od značilnosti te specializirane prireditve v

Kranju tudi nenehno vsebinsko dograjevanje v spremljajočih programih. Po številu razstavljalcev je letošnji sejem večji od vseh dosedanjih. Z neposrednimi in posrednimi nastopi so se tokrat predstavili vsi večji in znani domači proizvajalci. Številčnejša pa je bila tokrat tudi udeležba iz tujine.

Dokler ni prispela gasilska brigada iz Ljubljane, so prostor na železnici zavarovali poklicni gasilci iz Kranja...

Sejem je v torek odprl predsednik Predsedstva SR Črne gore dr. Branko Kostić: »Ceprav upamo, da bomo dolgo živeli in delali v miru, je ta sejem pomemben za krepitev vseljudske obrambe in zaščite...«

Poleg predsednika Predsedstva SR Črne gore dr. Branka Kostića in številnih gostov iz vseh republik si je prvi dan sejem ob otvoritvi ogledal tudi predsednik Predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik...

V Tomosovi akciji Za varnejšo vožnjo so se prvi dan sejmja na prireditvenem prostoru pomerile tri najboljše ekipe iz gorenjskih osnovnih šol. V spretnostni vožnji in znanju prometnih predpisov je zmagala ekipa osnovne šole Franceta Prešerna iz Kranja pred ekipo osnovne šole Bratov Žvan iz Gorij in ekipo iz osnovne šole Gorenjskega odreda iz Žirovnice. V ekipi osnovne šole Franceta Prešerna, ki je za nagrado dobila kolo z motorjem Tomos Avtomatik z zaščitno čelado, so bili Urban Simčič, Srečo Slak, Miha Unk, Tomaž Brezar, Borut Kavčič in Uroš Kasper. Mentorica ekipe je bila Milena Cvelbar-Mohorič. Nagrado je ekipi izročil republiški sekretar za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Bojan Žlender.

V nesreči je bilo treba pomagati tudi ranjenim...

Nevarno tekočino so morali najprej pretočiti iz cisterne...

Veliko bogatejši kot prejšnja leta je bil tokrat v sejmskih dneh tudi tako imenovani spremljajoči program. Po strokovno študijski plati je še posebej izstopal seminar o Položaju in vlogi civilne zaštite ter organizacij in društev pri organizaciji zaščite in reševanja ljudi ter materialnih dobrin ob elementarnih, tehničnih in drugih ne-

Poškodovano cisterno, iz katere je iztekala »nevarna tekočina«, je bilo treba najprej »zavarovati«...

srečah. Obogatitev in hkrati strokovna osvežitev je bil nedvomno tudi mednarodni filmski festival z ekološkimi filmi, ki ga je tokrat vključil v program sejma Interfilm Kranj. V prihodnje naj bi bil ta festival tudi tradicionalna spremljajoča prireditve tega sejma. Z nastopom koprškega Tomosa pa so se v program varnosti v prometu vključili tudi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Osrednja prireditve, ki naj bi vsestransko prikazala usposobljenost za ukrepanje in reševanje, predvsem pa v Jugoslaviji ovrgla še vedno največkrat navzočo miselnost, da je civilna zaščita le sestavni del obrambe v izrednih razmerah, pa je bila v sredo specialna vaja Republiškega štaba Civilne zaštite Slovenije, ki je prikazala reševanje in ukrepanje ob veliki tehnični nesreči na železnici. Po oceni načrtovalcev vaje, je le-ta uspela tako po predstavitvi kot ukrepih ob takšnih nesrečah in s tem hkrati potrdila, da je vloga civilne zaštite še kako aktualna predvsem v miru. Sicer pa so vsi, ki so sodelovali v vaji, potrdili usposobljenost za ukrepanje in reševanje tudi ob takšnih tehničnih nesrečah.

Sejem je letos vzbudil veliko zanimanje v državi in tudi v tujini. Tako si ga je v sredo ogledala delovna skupina za elementarne nesreče v prostoru Alpe Jadran pod vodstvom Giovannija Moretija iz Furlanije, ki je potem skupaj s komandanti štabov za Civilno zaščito iz vseh jugoslovanskih republik obiskala tudi Rudnik urana Žirovski vrh. Za razstavljen izdelke na sejmju pa so se v sredo zanimali tudi predstavniki civilne zaštite z avstrijske Koroške.

A. Žalar
Slike: F. Perdan

TV SPORED

PETEK 9. junija:		SOBOTA 10. junija:	
16.30 Video strani	16.40 Poletna noč, ponovitev	14.05 Video strani	14.15 Poletna noč
17.30 Letelci cirkus Montyja	Pythona, angleška nanizanka	15.10 Tednik, ponovitev	16.00 Domžale: Rekreativno popoldne, prenos
18.05 Poročila	18.10 Propagandna oddaja, Video strani, Spored za otroke in mlade	17.35 Pred izbiro poklica: tekstilna industrija	18.05 Poročila in EPP
18.45 Gorska folklor: Turčija	19.10 Risanka	18.10 Spored za otroke in mlade: Robin in Rozi, 1. del angl. lutkovne šerije	19.05 Risanka
19.20 TV okno	19.24 Propagandna oddaja	19.20 TV okno	19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2	19.55 Vreme	19.30 TV dnevnik 1	19.55 Vreme
20.05 V hribih se dela dan... Uršlja gora in Robanov kot, dokumentarna serija	20.15 Propagandna oddaja	19.59 Naš utrip	20.15 Propagandna oddaja
20.55 Propagandna oddaja	21.00 Kriminalna zgodba, ameriška nanizanka	20.20 Zrebanje 3 x 3	20.20 Francoska zveza, ameriški film
22.35 TV dnevnik 3	22.50 Poletna noč	22.15 Propagandna oddaja	22.20 TV dnevnik 2
0.00 Ko poletja umirajo, ameriški film	1.25 Video strani	22.25 Poletna noč: Vrnitev Sherlocka Holmesa, Samo bedaki in konji	22.35 Poletna noč
II. program TV Ljubljana		II. program TV Ljubljana	
17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi	19.00 Domači ansambli: 20 let Caljskega instrumentalnega kvinteta	12.30 Kako biti skupaj, oddaja TV Pristina	13.00 Predstava za otroke
19.30 TV dnevnik	19.55 Propagandna oddaja	14.00 Pariz: Odprto prvenstvo Francije v tenisu, finale, prenos	19.30 TV dnevnik
20.00 TV abonma	20.20 En avtor en film	20.15 Človek zraste iz korenin, izobraževalna oddaja TV Sarajevo	20.55 Murska Sobota: Pop delavnica, finale, prenos
22.40 Satelitski programi - poskusni prenosi	TV Zagreb I. program		21.00 Satelitski programi, poskusni prenosi
8.15 Poročila	8.20 TV koledar	9.20 TV koledar	9.30 Vse reke tečejo, avstralska nadaljevanka
8.30 Oddaja za otroke	9.00 Poletni program	10.30 Risanka	10.55 Nočni program, ponovitev
10.30 Dokumentarna oddaja o nevrščeni	11.00 Hajduški časi, serija za otroke	12.00 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja	14.25 Zdravoteka
13.30 Kako nastane umetniško delo: Plakat	14.00 Resna glasba	13.00 Rosovski, nemška nadaljevanka	14.30 Trojka, sovjetski film
15.00 Pogovori o znanosti, izobraževalna oddaja	15.30 Poročila	13.50 Nedeljsko popoldne	16.25 Reportaža
15.40 Nočni program, ponovitev	17.15 TV dnevnik 1	16.25 Reporataža	17.05 Kljub vsemu ljubim, bolgarski film
18.05 Številke in črke: Kviz	18.25 Narodna glasba	18.45 He-man in osvajalci vesolja, risanka	19.10 TV sreča
19.10 Vreme	19.15 Risanka	19.20 TV dnevnik	20.00 Tovariška ministrica, TV nadaljevanka
19.30 TV dnevnik 2	20.00 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka	20.55 Pokojna Nancy Irwing, ameriški film	22.00 TV dnevnik
21.00 TV poster, zabavna oddaja	21.30 TV dnevnik 3	22.45 Nočni program	0.45 Poročila
21.50 Oddaja o kulturi	0.50 Poročila	22.45 Nočni program	0.45 Poročila

PONEDELJEK 12. junija

16.35 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka	17.30 Samo bedaki in konji, angleška nanizanka	18.00 EP video strani	18.05 Poročila	18.10 Zrcalo tedna	18.25 Utrip	18.40 Spored za otroke in mlade	18.40 Radovedni Taček: Most	18.55 Tisoč idej za naravoslovce: Kamnine in fosilii, 1. oddaja	19.15 Risanka	19.20 TV okno	19.14 EPP	19.30 TV dnevnik	19.55 Vreme	20.05 Zoran Tanasković: Lov na miši, igra TV Beograd	20.40 EPP	20.45 Električna ekologija, angleški dokumentarni film	21.10 Osmi dan	21.50 TV dnevnik	22.05 Poletna noč	A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka, Alo, alo, angleška nanizanka, 1.05 Video strani	
II. program TV Ljubljana																					
10.00 Danes za jutri, oddaja TV Zagreb	12.50 Športno popoldne	13.00 Grobnik: SP v motodirkah, prenos	15.50 Pariz: Odprto prvenstvo Francije v tenisu, moški, vključitev v prenos	19.30 TV dnevnik	19.55 Propagandna oddaja	20.05 Ptice na Kosovu	20.30 Dokumentarec meseca	21.10 Lukovdol: Goranova pomlad	21.45 Športni pregled	TV Zagreb I. program											
9.20 Poročila	9.30 Otroška matineja	11.00 Kmetijska oddaja	12.00 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja	13.00 Rosovski, nemška nadaljevanka	13.50 Nedeljsko popoldne	16.25 Reportaža	17.05 Kljub vsemu ljubim, bolgarski film	18.45 He-man in osvajalci vesolja, risanka	19.10 TV sreča	19.20 TV dnevnik	20.00 Tovariška ministrica, TV nadaljevanka	20.55 Pokojna Nancy Irwing, ameriški film	22.00 TV dnevnik	22.45 Nočni program	0.45 Poročila	TV Ljubljana II. program					
18.15 Svet športa	19.30 TV dnevnik	19.55 EPP	20.05 Žarišče	20.35 Po sledih napredka: Na pragu 21. stoletja, 2. del	21.05 Dokumentarne iveri: Mojster Turšič	21.35 Satelitski programi - poskusni prenosi (do 23.30)	TV Zagreb I. program														
8.15 Poročila	8.20 TV koledar	8.30 Pravljica o carju Saltanu, Lutkovna igra TV Ljubljana	8.45 Miti in legende o islamu	9.00 Kljub vsemu ljubim, ponovitev bolgarskega filma	10.30 Zavest človeštva, dokumentarna oddaja o nevrščeni	11.00 Koncert Eltona Johna, 1. del	11.30 »Dado«, oddaja o kulturi	12.00 Glasbena oddaja	12.45 Kako nastaja umetniško delo: Grafika, izobraževalna serija	13.15 Risanka	13.25 Poletne note, resna glasba	14.25 Pravljica o carju Saltanu, lutkovna igra TV	TV Ljubljana II. program								

TOREK 13. junija

10.00 Video strani	10.10 Tv mozaik: Šolska TV	10.10 Čustva: Čustvene motnje in njihove posledice, 4. oddaja	10.35 Naravoslovje: Peruti nad vodo	10.55 Pamet je boljša kot žamet, 21. oddaja	11.05 Osnovna šola tenisa, 5. oddaja	11.15 Angleščina, 14. lekcija	11.35 Video strani	16.30 Video strani	16.40 Poletna noč, ponovitev	16.40 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka	17.35 Alo, alo, angleška nanizanka	18.00 EP video strani	18.05 Poročila	18.10 TV mozaik	Da ne bi bolelo: Družina kronično ali pogosto bolnega otroka	18.30 Spored za otroke in mlade	18.30 M. Čanak: Čirule-čarule: čarobna rutica, 7. oddaja	18.35 Pisani svet: Jama nad izolo	19.05 Risanka	19.15 TV okno	19.20 Dobro je vedeti	19.24 EPP	19.30 TV dnevnik	19.55 Vreme	20.05 H. Robbins: Trgovci s sanjami, ameriška nadaljevanka	20.55 EPP	21.00 Dinar	21.40 Pozdrav iz Slovenije: Obnova Ptuja	21.50 TV dnevnik	22.05 Poletna noč	A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka	Nenavadne zgodbe, angleška nanizanka	1.05 Video strani
II. program TV Ljubljana																																	
13.15 Risanka	13.30 Poletne note, resna glasba	14.30 Pisani svet, oddaja za otroke TV Lj	15.00 Risanka	15.10 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija: Madžarska, prenos	(med odmorom: poročila)		16.25 Dva obraza jadranske obale, izobraževalna oddaja	16.55 Risanka	17.10 Iz beograjskega jazz festivala	SREDA 14. junija:																							
16.40 Video strani	16.50 Poletna noč, ponovitev	16.40 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nadaljevanka	17.35 Nenavadne zgodbe, angleška nanizanka	18.00 Video strani	18.05 Poročila	18.10 TV mozaik	18.40 Spored za otroke in mlade	18.40 ZBIS: Vida Jerajeva: Biljke med rožami	18.55 Robin in rozi: Imena, angleška lutkovna igra	19.05 Risanka	19.15 TV okno	19.20 Dobro je vedeti	19.24 Propagandna oddaja	19.30 TV dnevnik 1	19.55 Vreme	19.59 Propagandna oddaja	20.05 Film tedna	Ciklus kanadskih filmov: Večerni akt	22.05 Propagandna oddaja	22.15 TV dnevnik 3	22.25 Poletna noč	1.25 Video strani	II. program TV Ljubljana										
13.25 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija: Francija, prenos	16.10 Kruševac: Rokomet za lovoriko Jugoslavije - Jugoslavija: Madžarska, prenos	17.40 Mali koncert	18.00 Regionalni programi TV Ljubljana - studio	Maribor	19.00 Osljo: Kvalifikacije za SP v	TV Zagreb I. program																											
13.25 Poletne note, resna glasba	14.25 Čarobni oklep, serija za otroke TV Skopje	14.55 Ni tudi letos, izobraževalna oddaja	15.30 Poročila	15.40 Nočni program, ponovitev	17.45 TV dnevnik	18.00 Številke in črke, kviz	18.20 Zapeljivec, angleška nadaljevanka	19.10 Vreme	19.15 Risanka	19.20 TV dnevnik	20.00 Politični magazin »Varisarije«, zabavna oddaja	21.15 TV dnevnik	22.35 Nočni program	Onassis, ameriška nadaljevanka	va proizvednja na Jesenicah in ekologija - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa																		

ČETRTEK 15. junija

16.30 Video strani	16.45 Poletna noč, ponovitev	17.35 Hooperman, ameriška nanizanka	18.00 EP video strani	18.05 Poročila	18.10 TV Mozaik	Po sledih napredka: Na pragu 21. stoletja	18.40 Spored za otroke in mlade	Bendji, ameriška nanizanka	19.05 Risanka	19.15 TV okno	19.20 Dobro je vedeti	19.24 Propagandna oddaja	19.55 Vreme	19.59 Propagandna oddaja	20.05 E. Zola: Denar, francoska nadaljevanka	21.30 Propagandna oddaja	21.35 Tednik	22.25 TV dnevnik	22.40 Poletna noč	1.10 Video strani	II. program TV Ljubljana										
15.30 Kruševac: Rokomet za lovoriko Jugoslavije - Švedska, prenos	16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija: Bolgarija, prenos	18.10 Beograjski TV prenos	19.00 Čas, ki živi: matura	19.30 TV dnevnik	19.55 Propagandna oddaja	20.05 Žarišče	20.35 Plesni nokturno	20.45 Oči kritike	21.15 Slovenci v zamejstvu	21.45 Poskusni prenosi	TV Zagreb I. program																				
13.25 Poletne note, resna glasba	14.25 Čarobni oklep, serija za otroke TV Skopje	14.55 Ni tudi letos, izobraževalna oddaja	15.30 Poročila	15.40 Nočni program, ponovitev	17.45 TV dnevnik	18.00 Številke in črke, kviz	18.20 Zapeljivec, angleška nadaljevanka	19.10 Vreme	19.15 Risanka	19.20 TV dnevnik	20.00 Politični magazin »Varisarije«, zabavna oddaja	21.15 TV dnevnik	22.35 Nočni program	Onassis, ameriška nadaljevanka	va proizvednja na Jesenicah in ekologija - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa																

RADIO

PETEK, 9. junija:	SOBOTA, 10. junija:
Prvi program	Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 11.05 Petkovo srečanje, glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nokturno 23.15-4.30 Nočni program - glasba	4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05

NEDELJA, 11. junija:	PONEDELJEK, 12. junija:
Prvi program	Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Prijubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno 23.15-04.30 Nočni program, glasba	4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... Scarlattija, Beethovna in Čajkovskega - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minute z ansambлом Jožeta Kampača - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Za mlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovalnih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.00 Poročila - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 18.25 Zvočni signali - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nokturno - Samo Resnik: Igra kot se jih gredo - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 13. junija:	ČETRTEK, 15. junija:
Prvi program	Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00	4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00

SREDA, 14. junija:	SOBOTA, 10. junija:
Prvi program	Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Za knjižne molje - 9.05 Glasbena matineja - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 S poti po domovini - 12.10 Pojemo in godemo - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minute za jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 20.35 Z našimi interpreti - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nokturno - Jani Virk: V drugem krogu simpatije - 23.15-4.30 Nočni program - glasba	4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Jezikovna oddaja - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovan-

radio triglav jesenice

PETEK, 9. junija:	PONEDELJEK, 12. junija:
16.00 Pričetek programa - 16.05 Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna - 16.30 Domače novice - 17.00 Kamen spomnike: Do kdaj bo avtobusno postajališče za medkrajevni promet pri Bojniči Jesenice brez strehe?, Zakaj zapirajo vodo v Srednji vasi v Bohinj? Na zelenici na Korški Beli parkirajo tovornjaki - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.40 Povabljeni ste - 18.55 Zaključek programa	16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 17.00 Reki so... - 17.30 S čajem ob pol šestih - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.40 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

TOREK, 13. junija:	SREDA, 14. junija:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 17.00 Reki so... - 17.30 S čajem ob pol šestih - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.40 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa	16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 17.00 Aktualno: Donito-

KINO

KRANJ CENTER
9. junija amer. barv. akcij. film PEKEL V ŠOLI ob 16. uri, IV. MEDNARODNI EKOLOŠKI FILMSKI DNEVI ob 18. in 20. uri, 10. junija amer. barv. akcij. film PEKEL V ŠOLI ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. trde erotike SVILA - SATEN - SEKS ob 22. uri, 11. junija hongkong. barv. akcij. film VELIKA ZMEDA V HONGKONGU ob 15. in 17. uri, amer. barv. akcij. film PEKEL V ŠOLI ob 19. uri, premiera amer. barv. akcij. thriller UMRI POKONČNO ob 21. uri čisti. junija hongkong. barv. akcij. film VELIKA ZMEDA V HONGKONGU ob 16. in 18. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 20. uri, 13. junija hong. barv. akcij. film VELIKA ZMEDA V HONGKONGU ob 16. in 18. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 20. uri, mladini do 18. leta starosti ne dovolimo ogleda filma 14. junija amer. barv. akcij. thriller film UMRI POKONČNO ob 16. in 18. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 21. uri, mladini do 18. leta starosti ne dovolimo ogleda filma 15. junija amer. barv. akcij. thrill-

ler UMRI POKONČNO ob 16. in 18. uri, 20.30 uri
STORŽIČ
9. junija jugoslov. barv. komedija TESNA KOŽA III ob 18. in 20. uri, 10. junija amer. barv. komedija FANT IZ KLUBA FLAMINGO ob 16. uri, jugoslov. barv. komedija TESNA KOŽA III ob 18. in 20. uri, 11. junija jugoslov. barv. komedija TESNA KOŽA III ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. komedija TRIJE AMIGOSI ob 20. uri, 12. junija Danes zaprti! 13. junija amer. barv. komedija TRIJE AMIGOSI ob 18. in 20. uri, 14. junija amer. barv. komedija TRIJE AMIGOSI ob 18. in 20. uri, 15. junija amer. špan. barv. film PEKEL RIO ABAHA ob 18. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 20. uri
ZELEZAR
9. junija hongkong. barv. film VELIKA ZMEDA V HONGKONGU ob 18. uri, premiera amer. barv. komedija VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 20. uri, 10. junija hongkong. barv. film VELIKA ZMEDA V HONGKONGU ob 17. in 19. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 21. uri, 11. januarja amer. barv. komedija VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 17. in 19. uri, nam. barv. trda erotika VONJ PO GREHU ob 21. uri, mladini do 18. leta starosti ne dovolimo ogleda filma 12. junija

ja amer. barv. komedija VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 18. uri, nam. barv. erot. komedija ŠEST ŠVEDINJ NA BENCINSKI ČRPALKI ob 20. uri, film ni primeren za otroke! 13. junija amer. barv. krim. film USPEŠNICA ob 18. in 20. uri, 14. junija amer. barv. krim. film USPEŠNICA ob 18. in 20. uri, 15. junija premiera jug. barv. komedija TESNA KOŽA III ob 18. in 20. uri
DOM KAMNIK
9. junija angl. barv. thriller film BURNI PONEDELJEK ob 18. in 20. uri, 10. junija amer. barv. akcijski film GROM NA KOLESIH ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. akcij. thriller filma UMRI POKONČNO ob 21. uri, 11. junija amer. barv. akcij. film GROM NA KOLESIH ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. komedije NEVARNA MAMA ob 21. uri, 12. junija amer. barv. akcij. thriller film UMRI POKONČNO ob 17. 45 in 20. uri, 14. junija Ni kinopredstava 15. junija amer. barv. komedija VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 18. in 20. uri
TRŽIČ
9. junija amer. barv. film RAIN MAN ob 17.45 in 20. uri, 10. junija amer. barv. film RAIN MAN ob 16.30, 18.45 in 21. uri, 11. junija amer. barv. film RAIN MAN ob 16.30, 18.45 in 21. uri, 12. junija amer. barv. akcij. film NEVARNA

MAMA ob 18. in 20. uri, 13. junija amer. barv. akcij. film NEVARNA MAMA ob 18. uri, premiera amer. barv. trde erotike SVILA - SATEN - SEKS ob 20. uri, mladini do 18. leta starosti ne dovolimo ogleda filma 15. junija amer. barv. komedija FANT IZ KLUBA FLAMINGO ob 18. uri, amer. barv. trda erotika SVILA - SATEN - SEKS ob 20. uri, mladini do 18. leta starosti ne dovolimo ogleda filma
DUPLICA
10. junija amer. barv. komedija TRIJE AMIGOSI ob 20. uri, 14. junija it. barv. erot. film HUDIČ V TELESU ob 20. uri, film ni primeren za otroke 15. junija amer. barv. melodrama LJUBEZNI NE MOREŠ KUPITI ob 20. uri
KRANJSKA GORA
9. junija amer. barv. komedija NEVARNA MAMA ob 17. in 20. uri
KOMENDA
9. junija amer. barv. thriller film UMRI POKONČNO ob 20. uri
ČEŠNJICA
9. junija avstral. barv. akcij. film ČETRTRA NORA MISIJA ob 20. uri
LAZE
9. junija amer. barv. akcij. film GROM NA KOLESIH ob 20. uri

MEDVODE
10. junija šved. barv. erot. film LJUBEZENSKE SANJE ob 20. uri, film ni primeren za otroke 11. junija amer. barv. akcij. film DVA VRAGA IZ CHICAGA ob 17. uri

S 1. julijem dražja vodarina, ogrevanje, odvoz odpadkov...

44 starih milijonov za vse komunalne storitve

Jesenice, 8. junija - Jeseniški izvršni svet je sprejel predloge za povečanje cen za vse komunalne storitve. V povprečju so se cene zvišale za 53 odstotki ali nekaj več kot polovico.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so sprejeli predloge za podražitev komunalnih storitev, ki jih plačujejo gospodinjstva in delovne organizacije. S 1. julijem se bo v občini podražila vodarina za 100 odstotka, kanalizacija in čiščenje odpadkov za 65 odstotka, za prav toliko - 65 odstotka - odvoz odpadkov in ogrevanje s toplotno energijo za 46 odstotkov. Čeprav so nekateri želeli, da se podražitve uveljavljajo že s 1. junijem, so se člani izvršnega sveta odločili, da podražitve veljajo od 1. julija dalje.

In kaj to pomeni za gospodinjstva? Komite za gospodarstvo in urejanje prostora je analiziral rast življenjskih stroškov glede na predlagane podražitve komunalnih storitev. Mesečna obveznost gospodinjstva, ki plačuje vse komunalne storitve, znaša po predlagani podražitvi 449.490 dinarjev, kar pomeni 53 odstotno povečanje teh stroškov. Povprečni osebni dohodek za april je po oceni 2 milijona 667 tisoč dinarjev. Ob predpostavki, da je mesečni dohodek gospodinjstva enak 1,5 povprečnega osebnega dohodka v ob-

čini, predstavljajo ti izdatki 11,2 odstotka družinskega dohodka ali 3,9 odstotka več, kot bi bili pred podražitvijo.

Gospodinjstva, ki plačujejo vse komunalne storitve, razen tople vode, bodo ob predlagani podražitvi plačevala za navedene storitve 297.930 dinarjev ali 54 odstotkov več kot pred podražitvijo. Ob upoštevanju mesečnega družinskega dohodka 4 milijone dinarjev izdatki predstavljajo 7,4 odstotka izdatkov družinskega dohodka ali 2,6 odstotka več kot pred podražitvijo.

Mesečni izdatki gospodinjstev, ki plačujejo vse komunalne storitve razen tople vode in centralnega ogrevanja znašajo ob podražitvi 58.140 dinarjev ali 73 odstotka več kot podražitvijo. Delež teh izdatkov v družinskem dohodku je 1,45 odstotka oziroma 0,6 odstotka več kot podražitvijo. Rezultati analize torej kažejo, da se bodo mesečni stroški gospodinjstev za komunalne storitve povečali v povprečju za 60 odstotkov. Podražitev pa bo vplivala tudi na povečanje izdatkov za komunalne storitve v družinskem dohodku in sicer v povprečju za 2,4 odstotka.

Glede na to, da se je najbolj podražila vodarina, je treba povedati, da v strukturi komunalnih stroškov vodarina predstavlja komaj 7 odstotkov.

D. Sedej

Triglavski narodni park in turizem

Idealne možnosti za pohodništvo so slabo izrabljene

Bled, 5. junija - Predsedstvo Turistične zveze Slovenije je v ponedeljek zasedalo na Gorenjskem (najprej na Bledu in nato na Jesenicah), kjer je med drugim obravnavalo odnos med Triglavskim narodnim parkom in turizmom, priprave na turistično sezono na Bledu, analizo o razmerah na področju kmečkega turizma, akcijo Slovenska gostilna in informacijo o gradnji Karavanškega predora in načrtovani turistični ponudbi.

Ko je Janez Bizjak iz uprave Triglavskega narodnega parka ocenjeval odnos med parkom in turizmom, je dejal, da se je turizem preveč zagledal v postelje in zrezke, da se premalo zaveda pomembnosti parka in da le v redkih turističnih prospektih in brošurah izpostavlja park kot važno turistično vrednoto. Kulturna krajina in naselja izgubljajo zaradi nenadzorovane gradnje svojost, obraz, po katerem je bilo nekdanje mogoče ločiti Bohinj od drugih pokrajin. Turizem kaže premalo razumevanja za vlaganja v osnovno turistično "infrastrukturo" - za urejanje poti za pohodnike in sprehajalce, za klopi in počivališča, za oznake... Ko se v TNP primerjajo z ostalimi srednjeevropskimi parki, ugotavljajo, da turizem v drugih parkih sloni predvsem na pohodništvu in na dobro razpredeni mreži poti. "Pri nas te mreže nimamo, pa čeprav imamo prav za pohodništvo idealne razmere," je dejal Janez Bizjak in poudaril, da je le malokje mogoče najti tako zanemarljive poti, kot so naše. Velika slabost je razdrobljenost turizma, ki se kaže tudi v tem, da, denimo, Bled nima osrednje turistične recepcije, v kateri bi gostje dobivali na enem mestu

vse potrebne informacije, ne pa, da celo v upravi parka sprašujejo, kje je mogoče dobiti prosta ležišča. Kot pravi Janez Bizjak, se gostje največ pritožujejo nad tem, da ne morejo dobiti (knjižnega) turističnega vodiča, ki bi jih vodil po poteh, kjer bi lahko največ videli in spoznali. Čeprav se mnogi veselijo odprtja Karavanškega predora, pa iz enega od nemških nacionalnih parkov, s katerim TNP dobro sodeluje, opozarjajo, da bo naval prinesel tudi veliko slabega in da bo treba zelo paziti, kako ohraniti naravno in kulturno dediščino.

Matjaž Završnik, predsednik turističnega društva Bled, je dejal, da se turistične organizacije sicer prizadevajo propagirati Bled in okolico, da pa je to težko, ker o izletih v Benetke ali v Trbiž odločajo drugi. Beba Korosec je opozorila na to, da veliko nesoglasij v parku izhaja tudi iz tega, ker so hišo (park) gradili od dimnika proti temeljem in ne obratno, kar bi bilo normalno. Ustanovitelji parka so sprejeli zakon, na prebivalstvo, ki naj bi bilo glavni nosilec ideje narodnega parka, pa so pozabili. Narodni park ne prenese industrijskega turizma, ampak le tako imenovani blagi turizem, ki poudarja park kot svetinjo, ki jo je

treba ohranjati, ne pa uničevati, in daje prednost majhnim družinskim penzionom, kakovostni domači ponudbi, naravnim in kulturnim vrednotam... Marko Potočnik, tajnik blejskega turističnega društva, je dejal, da je bilo pohodništvo v turizmu dolgo časa zapostavljeno, da pa so v društvu v zadnjem času precej storili pri urejanju in opremljanju poti, saj so samo letos postavili ob poteh okrog sto klopi.

C. Zaplotnik

Na Krvavec vsako uro

Kranj, 8. junija - Kabinska žičnica na Krvavec vozi od 1. junija dalje vsako polno uro od osmih zjutraj do štirih popoldne in nato še ob pol šestih. Takšen vozni red bo veljal vse poletje. Cena vozovnice za enosmerno vožnjo je 30 tisoč dinarjev, cena povratne pa 45 tisočakov. Za vožnjo s sedežnicama Gospinca in Tiha dolina je treba odšteti za eno smer 15 tisoč dinarjev. Prevoz tovora zaračunavajo posebej. Poleti bosta na Krvavcu odprta planinski dom na Gospinci in apartmajski objekt na Kriški planini. C. Z.

NESREČE

Iz neprevidnosti z roko med valje

Bled, 7. junija - 32-letna Marija Kunšič s Krnice, zaposlena v Lipu, si je pri delu laže poškodovala roko. Preden je začela delati na valjnem stroju za nanos lepila, ga je sklenila očistiti. Predtem je stroj vklopila in z roko razmaknila valje, čeprav so jo sodelavci opozarjali na nevarnost. Roko ji je potegnilo med valje in če ne bi sodelavec v bližini stroja hitro odklopil, bi bile poškodbe lahko hujše.

Viličar se je prevrnil

Jesenice, 7. junija - V transportnem skladišču Železniškega gospodarstva na Jesenicah se je ponesrečil 22-letni Miloš Urba, voznik viličarja. Ko je za trenutek odvrnil pozornost, se mu je pred viličarjem znašel transportni voziček in da bi se mu izognil, je z viličarjem sunkovito zavil stran. Pri tem je trčil ob rob nakladalne klančine in se prevrnil, prevrtni viličar pa je stisnil Urbasovo nogo. Hudo ranjenega so oskrbeli v jeseniški bolnišnici.

D. Ž.

GLASOVA ANKETA

Ukiniti kranjski ekološki festival?

Kljub vsej prizadevnosti posameznikov iz Interfilma terja danes iztekajoči se mednarodni

ekološki festival v Kranju odgovore na veliko vprašanj. Temeljita reorganizacija, odhod iz Gorenjske ali celo zaton?

Resnici na ljubo velja kar uvodoma zapisati, da smo imeli tokrat pri iskanju sogovornikov malce težav. Ker je pričujoča anketa nastala tik pred uradno otvoritvijo festivala, smo se želeli ob že tako maloštevilnih gostih izogniti povablencem (večinoma predstavnikom kranjskih političnih krogov) in povabiti k kratkemu razmišljanju takšne sogovornike, ki so prišli v kino Center mimo protokola, zgolj zaradi lastnega zanimanja do vidnega na področju ekologije.

Čeprav bi veljalo festival v vsej njegovi širini temeljito analizirati tudi skozi novinarska očala, si vseeno že danes dovolimo glasno povomiti v smiselnost še nadaljnje organizacije takšne prireditve v Kranju. Zgolj kot namig - velika finančna sredstva, problem propagande, prazna dvorana? Bi znali vse to naprimer v Cankarjevem domu izpeljati bolje? Vodstvo Interfilma si bo moralo kljub velikemu entuziazmu in željah po prireditvi enkrat končno le povsem nedvoumno odgovoriti tudi na ta vprašanja.

Kaj pa menijo naši sogovorniki?

Jože Trilar: Sam vidim veliko vrednoto kranjskega ekološkega festivala v njegovem kulturnem poslanstvu. Podobni festivali živijo po celem svetu in mislim, da bi morala takšna prireditve uspevati tudi v Kranju, kaj več pa bi takole na hitro v enem samem stavku težko rekel.

Nina Silar: Sam festival je čisto v redu, že zaradi tega, da se v Kranju sploh kaj dogaja in pa seveda zaradi tega, ker menim, da gre za zelo kvalitetno prireditve - nenazadnje visijo okrog kina tudi zastave nekaterih držav. Ljudi bi bilo več, če bi sploh vedeli za to.

Vlasta Proglj: Sama ideja in seveda tudi izpeljava takšnega festivala mora biti pozdravljena, kajti ljudje moramo veliko več vedeti o problemih ekologije, za vest o tem mora dobiti mnogo večjo širino. Da me festival zanima, mogoče potrjuje že dejstvo, da sem se pripeljala iz Ljubljane.

Slavko Savič: Kot člana kranjske skupine za varstvo okolja me seveda ekološka problematika zelo zanima. Ko se ozrem okrog sebe, vidim v bistvu tukaj malo ljudi, po drugi strani pa vemo kako dobrodošla je vsaka nova informacija o čuvanju narave. Ekološka zavest se bo najno širila.

Franjo Rakovec: Vrednoto festivala gre iskati tudi v prebujanju ekološke zavesti in čeprav se pogovarjava, še preden se je razgrnilo festivalsko platno menim, da takšen projekt vsekakor mora obstajati. Organizatorju bi mogoče v prihodnje veljalo priporočiti le veliko več dela na propagandi in obveščanju.

Vine Bešter
Foto: Gorazd Šinik

Izlet v dolino Soče in Italijo

V četrtek, 6. julija, bodo člani kranjskega društva upokojenec znova odšli na izlet. Tokrat so namenjeni na Vršič, v dolino Soče, Trento, mimo Bovca v Kluzo, pod Mangart in do Predila. Odpeljali se bodo tudi do Trbiža, kjer bodo lahko nakupovali, po želji udeležencev pa tudi na Višarje. Popoldne se bodo po ogledu Mangartskih jezer prek Kranjske gore vrnili domov. Odhod bo 6. julija ob 6.30 izpred hotela Creina v Kranju. Prijave pa sprejemajo v društveni pisarni vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

Javna seja v Radovljici

Glasnost mladih

Če sodimo po današnjem dogodku v Radovljici, kjer so mladi iz OK ZSMS sklicali javno sejo svoje konference kar na prostem (ob 16. uri na prostoru pred knjižnico), potem očitno tudi na Gorenjsko, resda s krajšim časovnim zamikom, a vendarle, prihajajo v delo mladinske organizacije novi organizacijski prijemi. Za svoj javni klepet so si zastavili dve osrednji temi - analizo pravkar končanih občinskih majskih prireditev in prevetritev lastne organiziranosti.

Kljub temu da so posebej povabili učence sedmih in osmih razredov, po končani seji namreč obljublajo tudi približno tri zabave ob živih glasbi, bo verjetno akcija zanimiva tudi za kakšnega starejšega Radovljičana, ki ga zanima, kaj in kako razmišlja ta hip mlada generacija sredi Gorenjske.

Inkubator, vreden enega yuga

Kranj, junija - V kranjski porodnišnici, kjer so letos začeli zbirati denar za nakup nekaterih nujnih aparatov, so te dni že dobili prvega od obeh inkubatorjev. Gre za enostavnejši tip, vreden 80 milijonov, medtem ko je drugi, ki bo imel priključnih več instrumentov, ocenjujejo pa, da bo veljal od 120 do 130 milijonov, prav tako že naročen.

Zbrana denarja pa žal ne bo dovolj še za tretji aparat, kardiograf, saj velja okroglih 14 tisoč ameriških dolarjev. Sredstva zanj bo morala kranjska Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo izbrskati iz lastnega vira. Porodnišnici je uspelo v nekaj mesecih trajajoči akciji zbrati okoli 220 milijonov denarja, delovne organizacije pa so pomagale tudi na druge načine, tako da je skupen prispevek okoli 150 darovalcev vreden pravzaprav 300 milijonov.

Tragično je, da je obnova nujne opreme v bolnišnici, ki je v civiliziranem svetu sama po sebi umevna, odvisna od dobrodelnosti posameznih tovarn in ljudi, ki imajo zadosti socialnega čuta. Pri tem pa sploh ne gre za kako astronomsko drago opremo, ki bi si jo porodnišnica želela zaradi muhavosti, temveč za nujen inkubator, ki je cenovno vreden ravno toliko kot osebni avto yugo 55, astronomsko draga je le za naše dobera malhe obubožano zdravstvo. In še ena primerjava se ponuja v povezavi s tem povprečno uglednim osebnim avtomobilom: vozila družina prav gotovo ne zamenja šele po 17 letih, nanatko toliko pa je star tudi najstarejši inkubator v kranjski porodnišnici.

D. Ž. Zlebir

Glasov izlet

Samo še osem dni!

Točno tako, dnevi do našega prvega letošnjega izleta se zanesljivo iztekajo. Ko boste prihodnji teden prebrali vaš in naš časopis si bomo rekli "nasvidenje jutri".

Koga smo potegnili iz "bobna naročnikov", smo vam sporočili v prejšnji številki, kdo vse pa gre še z nami, vedo najbolje v **Odiseju**. Tik pred zaključkom redakcije smo tako poklicali v turistično agencijo na kranjski Maistrov trg in prijazna **Lilja** nam je povedala, da vaše prijave kar lepo prihajajo, in da je praktično ostalo na razpolago samo še **22 prostih sedežev**.

Tokrat vam sporočamo tudi to, da bo za dopoldansko malico velikodušno poskrbel **Marjan Sajovic**, sicer lastnik pred kratkim časom odprtega **Diskonta pod Klancem v Kranju**. Ostalo pa verjetno tako že veste - naročeno je sončno vreme, pripravljene so nagradne igre, strokovno vodstvo, zanimivi kraji... zabava, ki bo trajala vse do večera, kajti v Kranju se bomo vrnilo predvidoma okrog 20. ure.

Kako se imamo na Glasovih izletih, preberite v naslednji številki, ko bomo ob novih informacijah objavili tudi pismo enega od naših prejšnjih izletnikov.

Se to - en prosti sedež bomo namenili tudi izžrebanemu izmed tistih, ki se boste naročili na Gorenjski glas od danes, 9. junija do vključno četrta, 15. junija. Torej?

V Bohinju letos poleti 28 večjih prireditvev

Jutri tek, nato kolesarjenje in ribiški teden

Ribčev laz, 8. junija - Turistično društvo Bohinj je za letošnjo poletno sezono pripravilo 28 večjih turističnih, športno-rekreativnih in zabavnih prireditev.

Prva je bila 27. maja, ko je bil v okviru kriterija Slovenskih rek tretji rekreativski, 18-kilometrski spust po Savi Bohinjski od jezera do jezera v Soteski. Jutri, v soboto, bo v Bohinju rekreativski tek "kaveljcev in korenin" na 21 kilometrov. Start bo ob 14. uri pred hotelom Jezero, odtoč pa bodo tekači krenili proti Ukancu, Saviči in cilju, ki bo pri kopalnišču Bohinjskega jezera. Udeleženci bodo razdeljeni v sedem skupin po starosti in spolu, štartnina pa znaša 15 tisoč dinarjev. Junija bosta v Bohinju še dve večji prireditvi. V soboto, 17. junija, bo kolesarsko tekmovanje po ulicah Bohinjske Bistrice. Cilj bo pred domom Joža Azmana, kjer bodo najboljšim podelili tudi priznanja. V ponedeljek, 26. junija, se bo v Bohinju začel "rubiški teden", v okviru katerega bo tudi dvodnevno tekmovanje ribičev. V petek, 30. junija, se bodo pomerili v lovu največje postrvi in največjega lipana v Savi Bohinjski, dan kasneje (1. julija) pa še v lovu zlatovščice v Bohinjskem jezeru. Prireditve bodo sklenili z ribiško veselico Pod skalco, kjer bo za zabavo skrbel ansambel Rž. V hotelu Jezero bo v "rubiškem tednu" večja ponudba jedi iz sladkovodnih in morskih rib.

C. Z.